adat:data / addíció:addition / álom:dream / analógia:analogy / antropomorf:anthropomorphic / áramlás:flow / árnyék:shadow / aszimmetria:asymmetry / átlásztóság:transparency / átmenet:transition áttetszőség:opacity / bálvány:idol / burok:shell / csend:silence / dallam:melody / dinamizmus:dynamics / doboz:box / egység:unit / ellenség:enemy / emlékezet:memory / erő:force / faktúra:surface treatment felhő:cloud / fenyő:pine / flexibilitás:flexibility / fraktál:fractal / frissesség:freshness / fűz:willow / hajlék:shelter / halmaz:set / háló:net / harc:fight / határ:limit / hibrid:hybrid / hierarchia:hierarchy homály:mystery / illat:smell / kaland:adventure / kánon:canon / káosz:chaos / kapaszkodó:clue / kavics:pebble / kifutó:runway kivonás:extraction / kód:code / kontraszt:contrast / küszöb:threshold látszat:appearance / lejtő:slope lépcső:stair / lépés:step / malom:mill / mátrix:matrix / megosztás:sharing / mélység:depth / mese:tale / metamorfózis:metamorphosis / mintázat:pattern / modul:module nomád:nomad / nyelv:language pont:point / puszta:desert / redukció:reduction / rendszer:system / ritmus:rhythm / selyem:silk / sín:rail / sűrűség:density / szökés:escape / szövet:tissue / támasz:support / társ:mate távlat:perspective / tengely:axis / tett:act / textúra:texture / torzó:torso / tömörség:compactness / törés:fracture / tükör:mirror / tűzfal:firewall / újrafelhasználás:reuse / űr:void / vessző:comma / vírus:virus / zaj:noise

2007-2018

szavak mögött : *behind words*

válogatás a BME Építészmérnöki Kar Bevezetés az építészetbe elsőéves tantárgy hallgatói munkáiból

selected projects from the first-year introductory course of the Faculty of Architecture, Budapest University of Technology and Economics (BME)

BENKŐ Melinda

szerk.:*ed.*

urb/bme

47.481177, 19.056249

BEVEZETÉS / INTRODUCTION
2019

Számos építészeti kísérletező enciklopédia, szótár, idézeteket képekkel kísérő könyv létezik, ez a kiadvány is ebbe a sorba illeszthető. Mégis más. Nem a szakma írja, hanem a gyermek- és felnőttkor határán álló elsőéves építészhallgatók tablóiból áll össze a szavak mögé mutató válogatás. Személyes helyzet- és korképet ad a hazai épített és társadalmi környezetről. Nem tankönyv, hanem közös építészeti emlékkönyv.
A feladat 2007-ben Paul Valéry „éneklő” épületekről szóló idézetével indult, majd 2009-től már évente több kiadott szó adta az alapját házak, terek bemutatásának. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Építészmérnöki Karán tanuló, évente kezdő kb. 250 diák számára kötelező egyetemi feladat a formai keretek kötöttsége ellenére a szavak közti választás, a személyes kötődésű helyszínkeresés és az önálló, konzultációval nem segített bemutatás egyedisége révén a szabadság terepe. Az építészet egy-egy szó mögé bújva jelenik meg, a tablók egyéni gondolatokat, megélt érzéseket fejeznek ki. Még laikusan, mégis nagyon éretten szemlélődve és érdeklődve mesélnek a gyorsan változó fizikai és társadalmi környezet egy-egy konkrét, az alkotó által jól ismert helyéről.
A válogatás a Valéry idézethez 2007-ben adott tablókkal kezdődik és a 2008-asokkal zárul, közé ékelődik be az elmúlt 10 tanév 88, a magyar abc rendbe állított szó oldalpárja. A választott szó elsődleges jelentése mögött az építészethez köthető számos árnyalat jelenik meg, a példák többsége az elsőéves építészhallgatók fiatalkori lakó- és élményhelyei. A szó mellett lényeges a bemutatás éve (mivel ismerve egy-egy példát azonnal tudatosítható az esetleges változás vagy a változatlanság társadalmi, gazdasági háttere) és a helyszín, a fizikai környezet (ahova az oldalsávba írt geo referencia koordináták vezetnek).
Kiváló tablók születettek. Utólag is köszönöm hallgatóim igényes, őszinte és elgondolkodtató munkáját.
A kiadványban az egyes szavakhoz csak két oldal tartozik, így az évente beadott tablók mindössze öt-nyolc százaléka látható. Egy válogatás soha nem tud igazságos lenni, a nehéz szavakra csak néhány (pl. fraktál, mátrix, nomád), a könnyebbnek tűnőkre (pl. emlékezet, fenyő, társ) sok beadandó érkezett, illetve fontos volt a példatár diverzitása is, a helyszín ismétlések elkerülése. A könyv élmény lehet nemcsak a szerzőknek, hanem az egyetemi társaknak, az egyes példákat, alkotókat vagy a műegyetemi építészképzést ismerőknek. És az építészetet „költőien” használóknak.

There are many experimental encyclopaedias, dictionaries and illustrated books on architecture, and this publication aims to add to this body of literature. And yet it is different. It was not written by professionals but is composed of posters created by first-year architecture students right on the verge of adulthood, forming a selection that reaches beyond words. It offers a personal snapshot and analysis of the built and social environment of Hungary. It is not a schoolbook but an architectural scrapbook preserving shared memories.
In 2007 the assignment started with a quotation on “singing buildings” by Paul Valéry and from 2009 each year a few words formed the point of departure for the presentation of buildings and spaces. As they had to pick one word, select a site with which they had a personal connection and present their work in an individual manner without the aid of consultations, for the roughly 250 freshmen enrolled at the Faculty of Architecture of the Budapest University of Technology and Economics, this compulsory assignment was despite the formal constraints an exercise in freedom. In the result architecture is hidden yet visible behind a few words and the posters express individual ideas and feelings. Still as laymen, but already with a mature and committed eye the students comment on specific situations of the fast-changing physical and social environment with which they have evidently become familiar.
The selection starts with posters made in 2007 in response to the Valéry-quote and ends with a series from 2008; in-between there are 88 double pages with the words from the last 10 years arranged in alphabetical order. Behind the primary meaning of the chosen word several tones related to architecture reveal themselves, the presented examples being mostly places where the first-year students lived or encountered important experiences. Besides the chosen word, the year of presentation is also relevant (as knowing the examples enables a straightforward understanding of the social or economic circumstances behind the change or its lack), as is the physical site (identifiable by the georeferenced coordinates shown in the sidebar).
The students created excellent posters, and I am thankful for their fastidious, honest and thought-provoking work. In the publication each word was given two pages thus it contains only 5-8 % of the delivered posters. A selection can never be fully justified, the more complicated words (like fractal, matrix or nomad) stimulated only a few projects, while the seemingly easier ones (e.g. memory, pine, partner) inspired more of them. Furthermore, the diversity of the examples and avoiding the repetition of the sites were also important criteria in the selection.
This book is a delightful read not only for the authors of the posters but also for fellow students, past and present, as well as those familiar with the individual examples, the authors and architectural education at BME. And also for those who use architecture “poetically”.

BENKŐ Melinda tantárgyfelelős: *course leader*

”Dis-moi (puisque tu es si sensible aux effets de l’architecture), n’as-tu pas observé, en te promenant dans cette ville, que d’entre les édifices dont elle est peuplée, les uns sont muets ; les autres parlent ; et d’autres enfin, qui sont les plus rares, chantent ?” Paul Valéry: Eupalinos ou l’architecte, 1921

BEVEZETÉS / INTRODUCTION
2019

„Mondd csak (minthogy oly érzékeny vagy az építészet hatásaira), nem figyelted még meg, ebben a városban járkálván, hogy a benne sorakozó épületek közül egyesek némák; mások beszélnek; s végül vannak olyanok, ezek a legritkábbak, amelyek énekelnek?”
Paul Valéry: Eupalinosz vagy az építész
fordította Somlyó György, In: Paul Valéry: Két párbeszéd. Gondolat Kiadó, Budapest, 1973.
”Tell me (since you are so sensible to the effects of architecture), have you noticed, in walking about this city, that among the buildings with which it is peopled, certain are mute; others speak and others, finally – and they are the most rare – sing?”
Paul Valéry: Eupalinos or the Architect
translated by William McCausland Stewart, Oxford University Press, London, 1932.

47.481177, 19.056249

47.54104, 21.62875 ; 47.51804, 19.02942

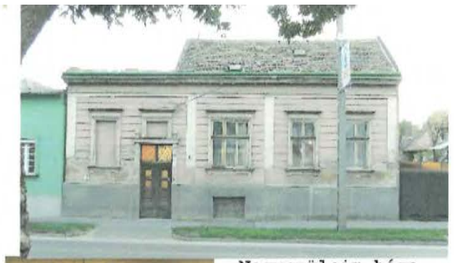

Nagyszüleim háza
Debrecen, Nyíl utca 13.
Rentka László
2007

1914-ben Korb Flóris Nándor műépítész, a Debreceni Egyetem tervezőjének tervei alapján épült meg a Nyíl utca 13. szám alatti lakásegyüttes, ahol apai nagyszüleim élnek már negyvenkilenc éve. Az 1956-os forradalmat követően költöztek el a Kossuth utca 31. szám alól, az udvarukban állomásozó szovjet tank, az orosz „vendégek" és a Kossuth utcai harcok rossz emlékei miatt. A háromlakásos és házmesteri szállással ellátott udvart nagyanyám szülei vették meg a derecskei telkük eladásából származó ötvenezer forintból. Ezelőtt három család lakott itt: a legnagyobb, háromszobás lakásban lakott a tulaj a leendőbelijével, mellette a kétszobás lakásban lakott a nyolctagú Weinberger pedagógus család, az általunk csak „kis szobának" nevezett egyszobás lakás iroda volt, a lenti pincelakásban pedig az öreg Kocsis házaspár lakott, akik a házmesterek voltak. Az akkori zavaros időkben hosszú folyamat volt a lakásvétel, a családok között „lakáscserék" folytak, 1958 decemberére már véglegesen beköltöztek nagyszüleim az akkor már egyéves édesapámmal, nagyanyám szüleivel és nagyapám édesanyjával és keresztapjával. Az évek során sok átalakítás folyt, főleg az udvar képe változott meg: mostanra nagyapám kivágatta az összes gyümölcsfát és a nagy tuját is, a kis angyalszobrok már születésemkor a temetőben kötöttek ki, mivel nagyapám félt, hogy a kis unokákra fognak dőlni játszás közben, a fák is később ezért lettek kivágatva. Unokatestvérem részére lett a „kis szoba" felújítva, így tulajdonképpen már neki külön lakása van. Jelenleg nagyszüleim, nagynéném, nagybátyám és unokatestvérem él a Nyíl utca 13. szám alatt.

A lakásegyüttes - bár nem nagyapámék rendelésére készült - mintha nagyapám úszói sportéletét ábrázolná: a zárt, magas falakkal és épületekkel körülvett udvarban járva úgy érzi magát az ember, mintha egy hatalmas medencében úszna. Nagyszüleim házát második otthonomnak érzem, sőt, életem nagyrészét ott töltöttem el, minden délután és nyáron az udvaron játszottunk testvéreimmel, unokatestvéreimmel. Itt szerettem meg a zenét, nagyanyám mindannyiunkat megtanított zongorázni és tanít még most is. Nagyapám - az intenzív úszásoktatás mellett - itt tanított meg minket gimnasztikázni, a porolórúdon kelepátfordultunk, lengtünk, kötelet másztunk, egyszóval nagyon sok tapasztalatot szereztünk gyermekéveink során.

A szobák nagy belmagassága lenyűgözi az embert, megtisztelve és biztonságban érzi magát bárki, aki belép egybe is. A bútorok gyönyörűek, mindegyiket csakúgy az utcáról szedte össze nagyapám, ideiglenes asztalosi munkája révén vadonatújjá varázsolta őket. Édesapám hóbortjának, a teknősbéka-„tenyésztésnek" köszönhetően jött létre az udvar egyik végében egy betonmedence a mocsári teknősök számára, amelyet körbenőtt a buja növényzet, mellette pedig egy kis elkülönített rész a görög teknősök számára, amely teknősök már harminc éve rakják tojásaikat az udvar földjébe. Ez a ház egyszerre városi és természetközeli, benne lakozik sport, zene, játék s minden, ami egy ember számára fontos lehet az életben.

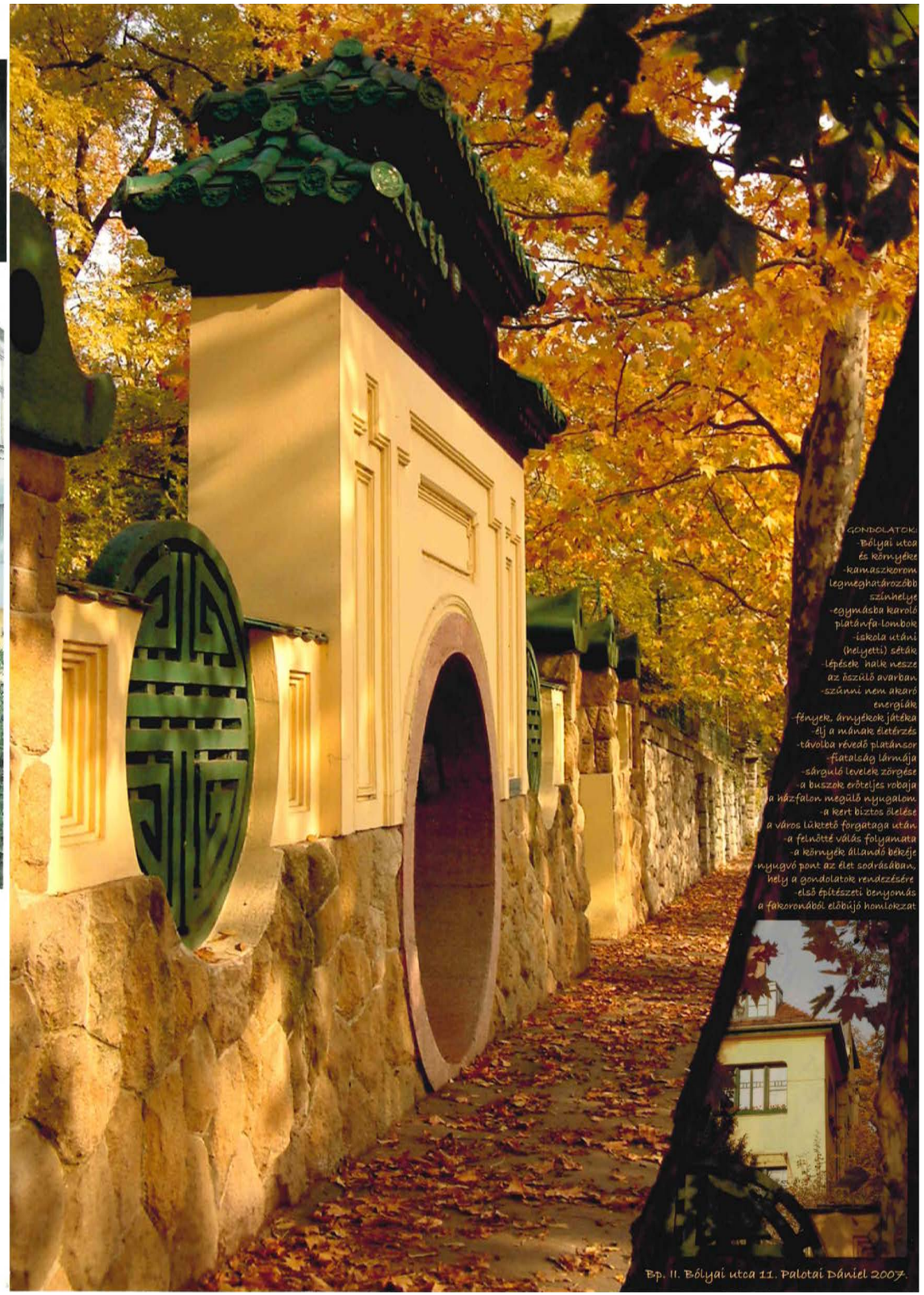

VALERY / VALERY
2007

A Szimpla Kert
Budapest azon romkocsmáinak egyike, ahol a színekből, az omladozó falakból, az acid-jazzből, a falfirkákból érkező hullámok legkedvezőbben interferálnak. Feldobod a falon lévő kampóra a bringád, kérsz egy forraltbort, behuppansz egy negyven éves poros kanapéba. Valami hasonlót érzel mint amit egy mobiltelefon érezhet mikor rádugják három nap után a töltőre. Nem tudod,hogy a hősugárzó melegsége, a szimpatikus társaság a szomszéd asztalnál vagy a Fender Rhodes lágy hangzása teszi, de jól érzed magad.

2007 Lőcsei Gergely

EZ VOLT AZ AZ IDŐ, AMIKOR AZ UTCÁN JÁRÓ-KELŐ EMBEREK NEM ISMERTÉK EGYMÁST, HA SZEMBETALÁLKOZTAK, EZER FÉLE DOLGOT KÉPZELT A MÁSIKRÓL MINDENKI: TALÁLKOZÁSOKAT, AMELYEK LÉTREJÖHETNÉNEK KÖZÖTTÜK, BESZÉLGETÉSEKET, MEGLEPETÉSEKET, SIMOGATÁSOKAT, HARAPÁSOKAT.
EZ VOLT A VÁROSNAK AZ AZ IDEJE, AMIKOR SENKI SEM KÖSZÖNT SENKINEK.

BUDAPEST OLYAN VÁROS, HOGY A FÜRDŐSZOBÁMBAN ÜLVE ÓTA REGGELENTE EGY IDEGEN MOSSA A FOGÁT. MÉG SOHA LÁTTAM. EGY TONNÁT NYOM, FLANELPIZSAMÁJÁT NEM SZÁMÍTVA. ÖNMAGA HULLÁJA, ÍGY BESZÉLIK.

ESTERHÁZY PÉTER

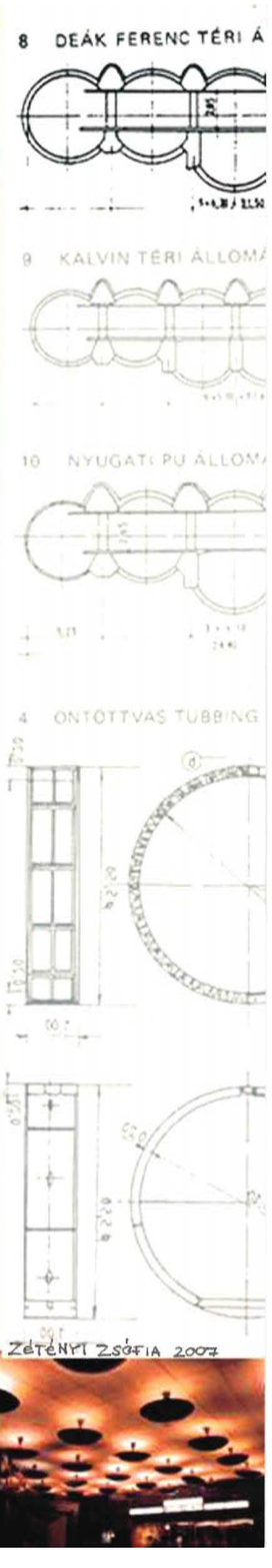

47.52787, 18.98584 ; 47.52787, 18.98584

VALERY / VALERY
2007

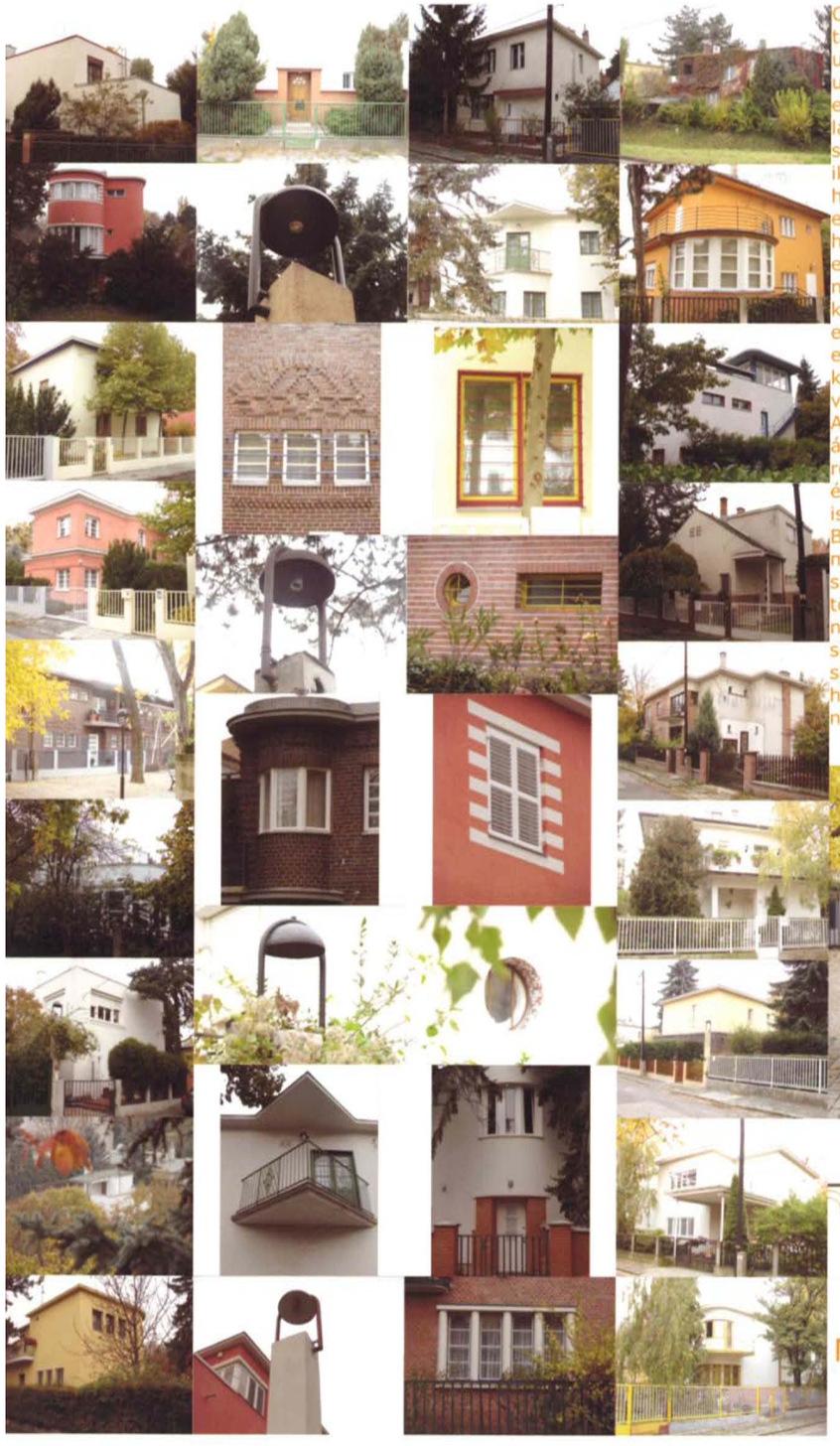

Otthonomtól nem messze található a Napraforgó utcai "mintatelep". Az utcába betekintve egy egységes épületegyüttest láthatunk, amely 16 szabadonálló és 3 ikerházból áll. A családi házak élénk színeik ellenére egyáltalán nem hivalkodóak, inkább egyszerűek, így túlzások nélkül is minden igényt kielégítenek. Az utca egységességét tovább erősíti a külön ide tervezett közvilágítás, illetve a végigfutó hasonló kerítés.
A épületek stílusa modern ám helyenként fellelhető a romantika, az avantgarde és az Art Deco stílusjegyei is.
Bár a Napraforgó utca müemlék az ott lakók ezzel sajnos nem igazán törődnek. Ennek ellenére nagyon szeretek itt sétálgatni, megfog az utca sajátos építészeti hangulata, zárt de mégis nyitott egysége.

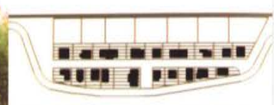

Budapest, II.
Napraforgó utca
Készítette: Varga Luca
2007.

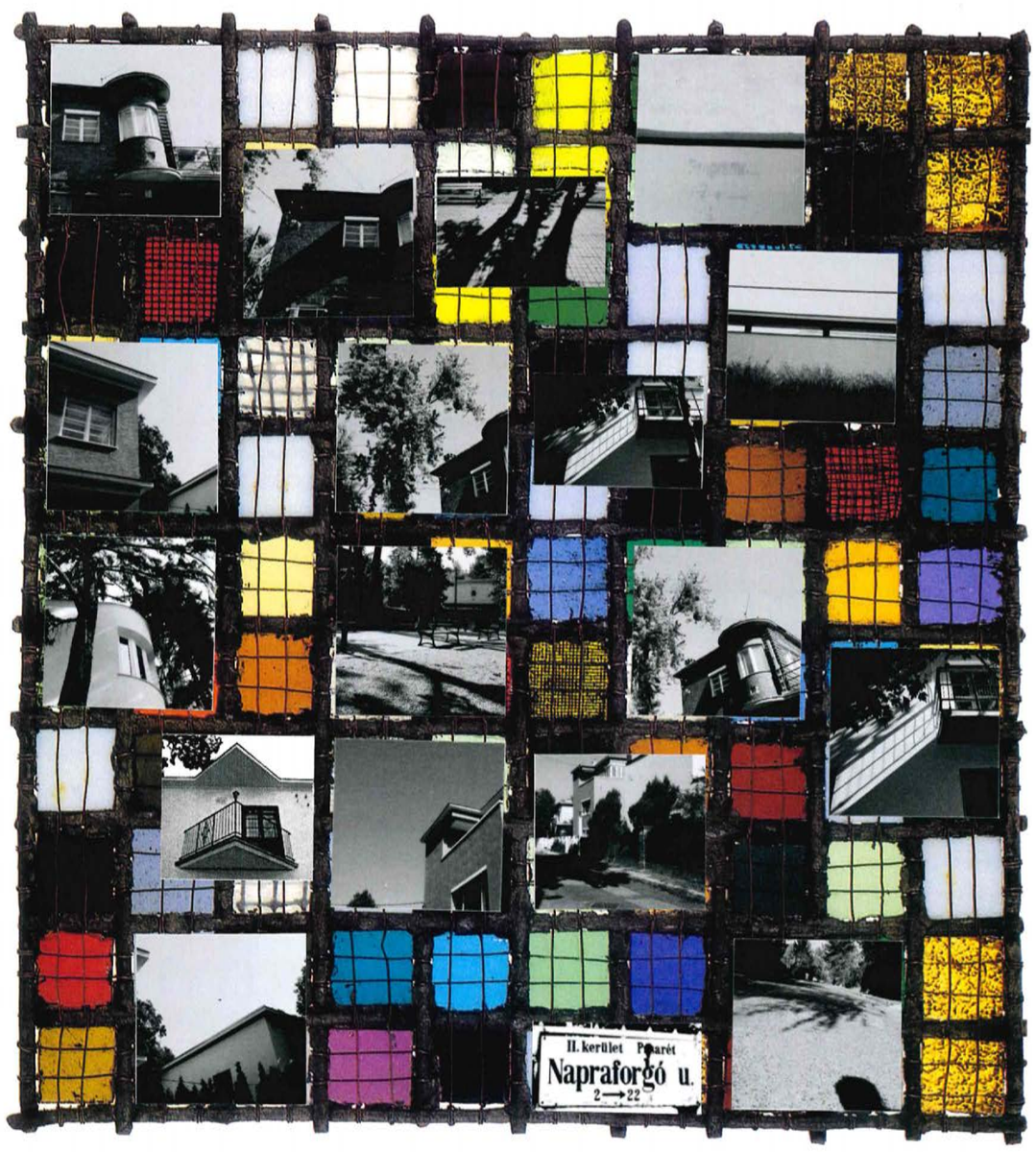

a napraforgó utca egy olyan utca ahová ha besétál az ember úgy érzi, mintha egy másik világba jutott volna
az utca minden egyes háza szép ízléses és jól karbantartott bauhaus stílusú épület
neves építészek alkotásai ezek, mint például Fischer József, Molnár Farkas vagy Kozma Lajos
külön külön és együtt is figyelemre méltó épületek
több szép ház van Magyarországon, de nagyon kevés az igazán szép utca
ahol a házak egységes és esztétikus képet mutatnak, összhangban vannak egymással
de mégsem arról van szó hogy ugyanolyanok lennének, sőt mindegyik más és más
az összhangot a rendezett és ápolt utca, járda, az egymáshoz stílusában illő kerítések és házak adják
a napraforgó utcában van egy kis tér is, ahol padokra ki lehet ülni a hatalmas nagy fák alá
én pasaréten lakom, így hazafelé úton sokszor teszek egy kis kitérőt ide
Hüttl Sarolta 2007október29

„... ha vigyáztunk volna rá!"
Trafik, Dabas város

Dabason járok. Kerékpárral behajtok a Bajcsy-Zsilinszky utcába. Elhagyva az egymás mellett sorakozó kisnemesi kúriákat és a református templomot, az utca elkanyarodik és a klasszicista épületek után egy aprócska építmény kerül a szemem elé: a trafik.

Életem eddigi részét Dabason töltöttem és nem volt olyan nap, hogy ne láttam volna a trafikot. Úgy gondolom, ez nem csak rólam mondható el. Nincs olyan ember ebben a városban, aki ne ismerné ezt a kis építményt. A városnak igazi találkozó pontja volt ez, a város egy élő része. Sokan kötődünk a trafikhoz.

Mégis viszonylag rövid idő alatt lepusztult az építmény: az ablakok betörtek, a vakolat lassan teljesen levándorol a homlokzatról, és itt-ott megmutatja magát az épület belső tartószerkezete is. Hol van már az az idő, amikor a dabasiak bementek egy-két doboz cigarettáért, a gyerekek dianás cukrot vásároltak, a trafikos kedvesen mosolygott és kiszolgálta a vevőket?

A „trafik kultúra" kihalása Magyarországon egyre jobban érzékelhető. Az embereknek nem hiányzik az a hangulat, amit egy trafik nyújthat számukra? Nem hiányoznak a régi illatok (a dohányáru és az édesség illatának keveréke) vagy az egymással való találkozás egy lehetséges formája?

A trafikkal a legszörnyűbb dolog történt, ami egy épülettel történhet: üresen áll és várja a sorsa beteljesedését. Hogy mi lesz ez a sors, az csak azon múlik, hogy lesz-e néhány építész, akik ötleteikkel segítik majd a trafik hasznosítását. Ha nem lesz, akkor a bontás fenyegeti az építményt. Ezt azért is lenne jó elkerülni, mert a trafik nem egy egyszerű szocialista realista maradvány, hanem a magyar konstruktivista építészet egyik legszebb példája, és egyben példa arra, hogy az érték nem méret kérdése. Tehát nem egyszerűen egy építészeti remekmű, hanem egy építészeti filozófia megnyilatkozása is. Nem kell feltétlenül több ezer négyzetméteres irodaházat, vagy kultúrpalotát terveznie egy építésznek, ha ki akarja fejezni azokat az értékeket, amelyek rá jellemzőek. A trafik építészet-filozófiája viszont akkor tudna érvényesülni leginkább, ha vigyáztunk volna rá!

A hétköznapi sorházak és a zeneiskola neoklasszicista tömbje között a trafik építészeti jelként hat. Érezhetően más, mint a környezete: egyszerű és stílusos.

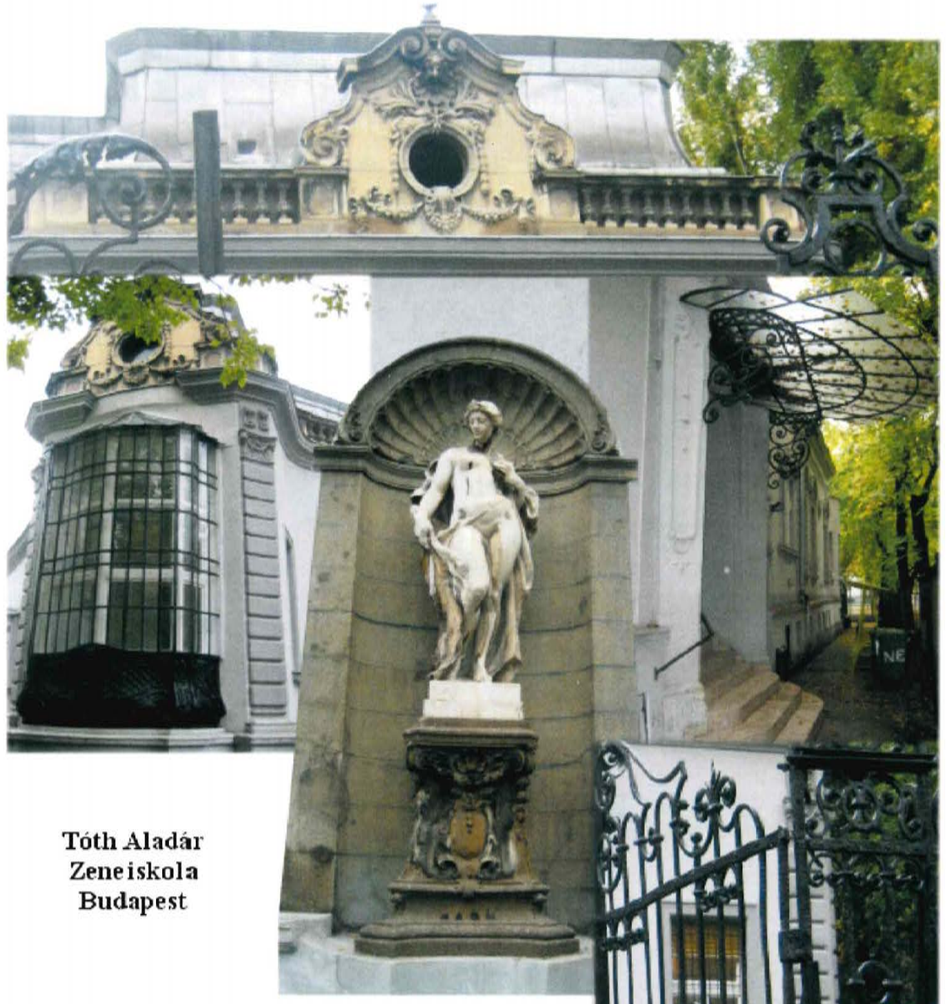

Tóth Aladár Zeneiskola Budapest

A városligeti fasor őszi sétányát visszhangzó harmóniák töltik meg: Közeledünk a Zeneiskolához. Az iskola kovácsoltvas kapuin belépve az épület harmonikus arányú, pompás képe fogad. Hatalmas üvegfelületei, csillogó télikertje, bejárat feletti elegáns üveg előtetője az épület könnyedségét fokozza. Az egykor méltóságteljes női szoboralak azonban ma kétségbeesett tekintettel figyel. A harmóniák disszonánssá vállnak, a dicsfényben tündöklő épület képe elhomályosul, s megtelik zord tartalommal. Kodály álma hamarosan ingatlanhiénák áldozatává válik, az épület elsirja utolsó dallamait, majd a falak végleg elnémulnak.

Libisch Ábel 2007

47.18743, 19.31349 ; 47.50841, 19.07001

47.53423, 18.97801 ; 46.07331, 18.21305

Soltész Judit

2007. október 28.

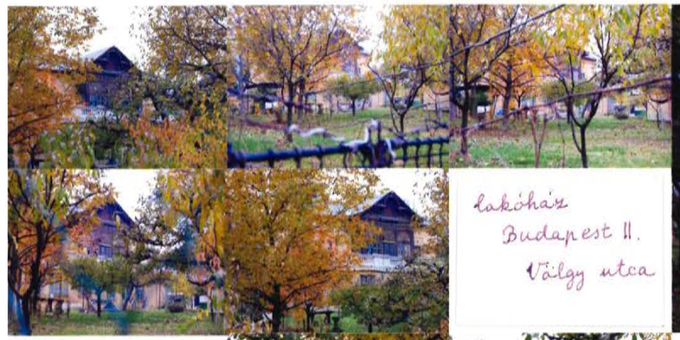

lakóház
Budapest II.
Völgy utca

A II. kerületi Völgy utcában hatalmas kert közepében áll egy öreg, sárga ház. Igen nehéz észrevenni, egyik oldalról egy laktanya fala, a másikról egy társasház, előről pedig egy újgazdag palota takarja. A legjobban talán még az 56-os villamosról látszik.

Évek óta innen nézem a házat. Mindig csak egy pillanatra, csak egy kis részét láthatom. Betört ablakok, málló vakolat, titoktartó és szigorú falak.

A történetét találgattam. Lakatlannak tűnt, elhatároztam, bemegyek. Az ösvényen keresztül eljutottam a kapuig. Kiderült, mégis lakják. Máskor visszamentem velük beszélni. Egy idős házaspár. Nem engedtek be. Eltelt egy év. Nem hagyott nyugodni. Eldöntöttem, bemutatom a ház megközelíthetetlenségét, titkos önállóságát. Visszamentem fényképezni. Ott álltam ismét a kapunál, amikor egyszer csak megnyílt előttem. Bent jártam a kertben, ahol a ház ismeretlen arcait, új arcát mutatta felém. Méltóságából mit sem veszítve közelebb engedett.

NAPLÓ

VALERY / VALERY
2007

25 emelet tér

Múlt

„Magyarországon 1990-ig 130 db. IMS vázszerkezetű épület készült, zömmel Dél-Magyarországon, összesen kb. 380 ezer m2 alapterülettel. Néhány kísérleti szerelés után 1974-ben elsőként került sor a pécsi IMS vázszerkezetű ''Magasház'' megépítésére. Az 1976-ban üzembe helyezett 25 emeletes lakóház alapterülete 18.500 m2 és magassága 80m. Az alsó három szinten iroda funkcióval, a fölötte lévő szinteken 250 db lakást alakítottak ki. Az épületek szerelése közben, olyan kloridion-tartalmú habarcsanyagot (PU pasztát) alkalmaztak a pillér-födém csomópontok kiképzésénél, ami korróziós folyamatokat indított el a feszítőhuzalokban. 1983-ban az épület utólagos ellenőrzése és a csomóponti feltárása során a vázszerkezetet összefeszítő acélbetétek korróziós károsodását észlelték. A károsodás, több esetben a vázszerkezet tönkremeneteléhez vezetett, és így került sor 1989-ben a pécsi 25 emeletes IMS vázszerkezetű Magasház kiürítésére."

Jelen

„A pécsi 25 emeletes Magasházat a Guinnes Rekordok Könyve a világ legmagasabb lakatlan lakóházaként jegyzi. A több éve üresen álló épülettömb egyik este élettel telítődött. Igaz, lakók helyett „csak" fények vették birtokukba. A fényfestést, egy új vizuális művészeti technika „diafestés" illetve „video performance" jelenti. Így a sivár szocreál épület, vetítő vászonként életrekelt."

Jövő

„A város egy osztrák vállalkozásnak adta el az épületet azzal a céllal, hogy egy program keretében egyetemi központtá és kollégiummá alakítsa át. A cég azonban 2007-ben visszalépett a megállapodástól. Pécs legújabb elképzelése szerint egy önkormányzati központi irodaépületet lehetne kialakítani a Magasház átépítésével. Az épületet 500 millió forintért árulják a felújítás értéke meghaladhatja akár a 3 milliárd forintot is. De készülhetne belőle egy óriás-tetrisz is, ahol az ablakok rasztereit alkalmazva lehetne „testeket" egymásra helyezni."

helyszín: Pécs, épület: 25 emeletes dátum: 2007-10-28
készítette: Keményffy Balázs

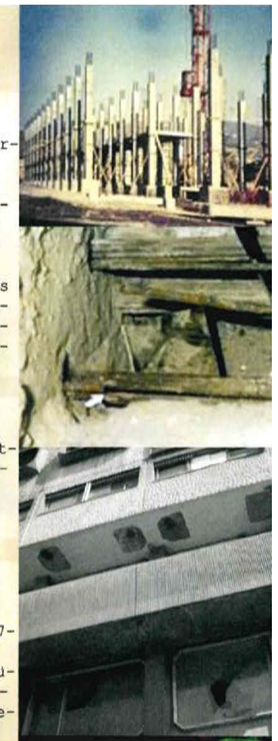

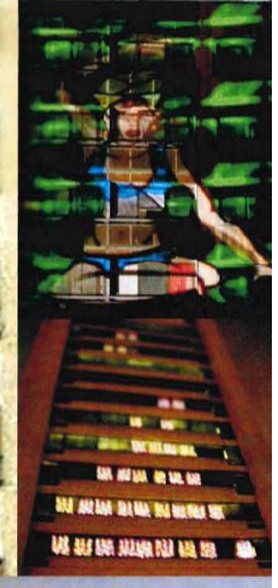

Hol békességre lelsz...
Vass I. Balázs

Minden ember máshol találja meg nyugalmát, leki egyensúlyát... én a Pasaréti református templomban találtam rá. A Bauhaus stílusban épült templom dísztelenül egyenes vonalaival, áttekinthető és gyakorlatias irányú szerkezetével, formai meg-oldásaival a teljes nyugalom érzetét kelti bennem. "A forma a funkciót követi." Maga a stílus is kielégíti a református egyházra jellemző díszítményekkel szembeni elutasítását. A templom központi terében nincs, ami elvonná a figyelmet az istentiszteletről, s ugyanakkor tudat alatt a nagy belmagasság, az óriási oszlopok, a letisztult formák, s a keleti oldal ablaksorain beáradó fény fény-árnyék hatása az Isten nagyságát, közelségét közvetíti még az egyszerű ember számára is. A perspektíva egyszerű érzékelhetősége s a különböző felületek más-más fajta megvilágítása rendkívül izgalmas, de egyben nyugalmat sugárzó dolgokat képes létrehozni, mind a belső, mind a külső térben. A funkcióból, a szerkezetből és az anyagból kísérli meg kialakítani a formát és motívumokat. Ezen egyszerű formák összhangja juttatja világosan kifejezésre érzelmeinket.

Építészek: Szabó Márton,Szabó László
1938

Ober Márton

Csepeli Gyártelep

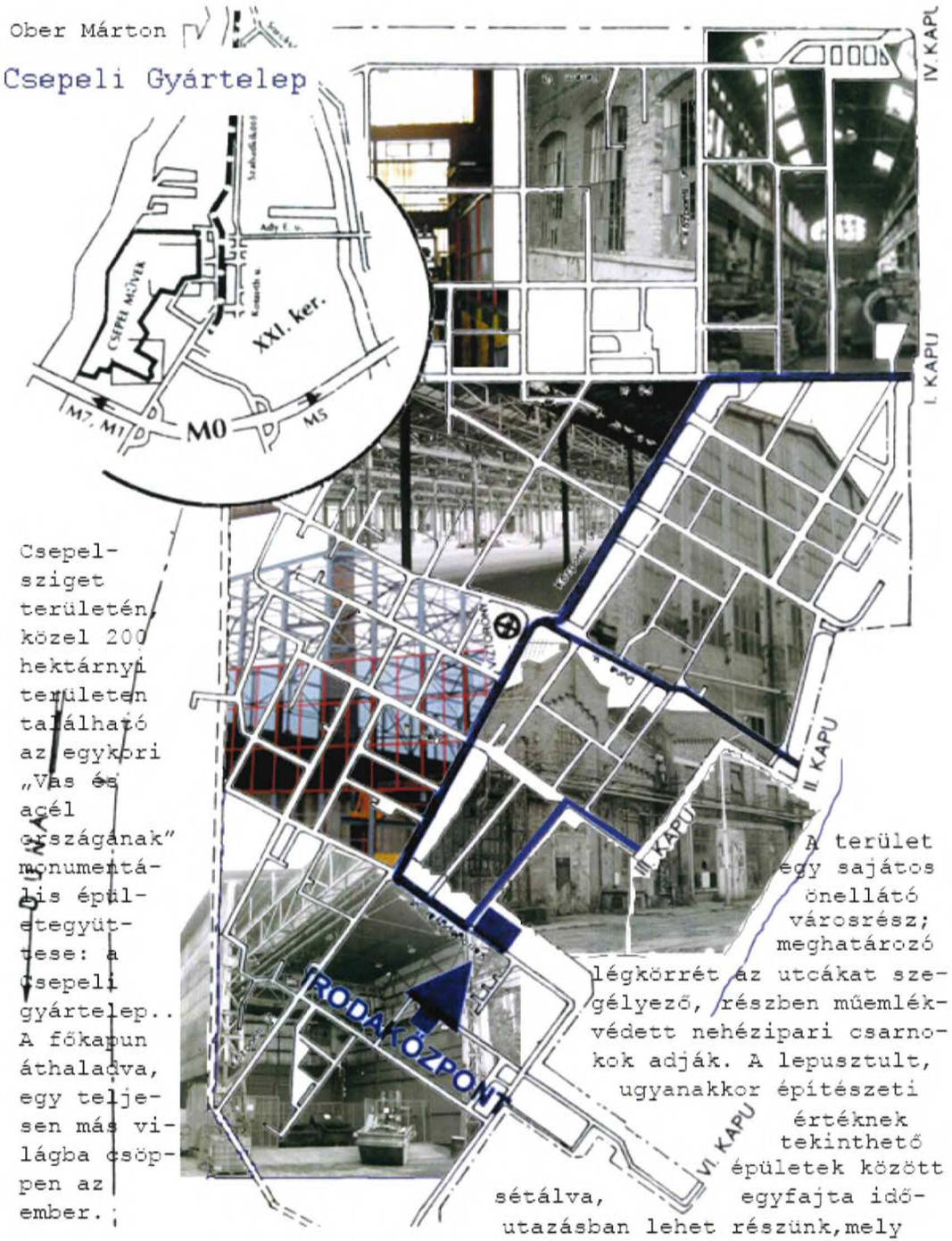

Csepel-sziget területén, közel 200 hektárnyi területen található az egykori „Vas és acél országának" monumentális épületegyüttese: a csepeli gyártelep.. A főkapun áthaladva, egy teljesen más világba csöppen az ember.; A terület egy sajátos önellátó városrész; meghatározó légkörrét az utcákat szegélyező, részben műemlékvédett nehézipari csarnokok adják. A lepusztult, ugyanakkor építészeti értéknek tekinthető épületek között egyfajta időutazásban lehet részünk,mely sétálva, élmény újra és újra visszavonz minket a helyszínre.

47.51356, 19.03497 ; 47.50554, 19.05031

VALERY / VALERY
2007

MARGIT KÖRÚT

miért. a simogatásért amellyel a csiszolt ívek kedveskednek a csikorgó villamos utazóinak. az impulzusért amellyel a dárdaként felmagasodó függőlegesek az égbe emelik elcsigázott tekintetemet. a vízszintesekért, amelyek irányt adnak útjainknak. a sarkokért, melyek otthonnal kecsegtetnek merőlegeseik mélyén. a tisztaságért és egyszerűségéért, ami kövekbe, téglába, vakolatba, üvegbe, pillérbe, zászlórúdba építve keresetlenül és sallangmentesen bontja ki az elemi formát az anyagból, hogy megnyugtassa és kielégítse az unalmas zsúfoltságtól túlfeszített érzékeinket.

margit körút, budapest

sasvári áron 2007.

„Lapulj a források tiszta fenekére,
Símulj az üveglapba,
Rejtőzz a gyémántok fénye mögé,
Kövek alatt a bogarak közé,
Ó, rejtsd el magad a frissen sült kenyérben”

(József Attila – Nem én kiáltok)

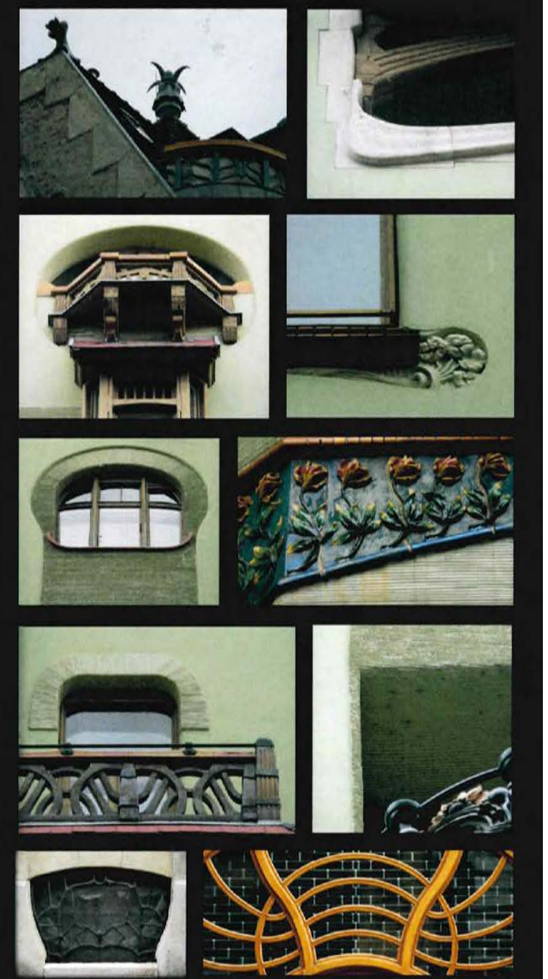

Vidor Emil 1903-as háza. Az épület a belvárosban található. Nagy telek, rajta nagy ház, az épület tömeg, forma. Első ránézésre ez érvényesül is, az épület homlokzatán vannak függőleges és vízszintes osztások, aztán feltűnnek az első ívek, egyre jobban érezzük az épület vonalvezetésének lágyságát, majd fennakadunk az első részleten.
Innentől nincs megállás minden egyes részlet inspirál a részlet mélyebb felfedezésére, továbbá egyéb részletek keresésére a házon. És akkor elkezdünk elmerülni a ház részleteiben miközben a perspektívánk egyre nő. Több és több részlet, mélyebb és mélyebb felfedezése. A ház a kezdeti tömeg és forma egyszerűségből, pillanatok alatt egy anyagok és minták által létrehozott forgatagba vált át, melyek mindegyike külön-külön hang ebben a kompozícióban, mely végül kiadja a házat. Íz a Bedő ház.

BEDŐ-HÁZ, HONVÉD U. 3., BUDAPEST – SMILÓ DÁVID, 2007.

Családi ház és a hozzá tartozó telek gazdasági épületekkel
Csákánydoroszló

A falu széles utcáján járva eszembe jutnak Eupalinosz gondolatai a némaságba burkolózó, a beszélő és az éneklő épületekről. Elhaladok a házak mellett, és azon tűnődöm, milyen régre nyúlik vissza történetük. Néhány ugyan átélte a második világháborút, többségük azonban a 60-as években épült. Ahogy elnézem őket, azon csodálkozom, hogy az egy sablon alapján épített házak hogyan lehetnek ennyire különbözőek.

Ekkor odaérek az ismerős zöld kerítés mellé, megpillantom a mögötte büszkén figyelő épületet, és rájövök valamire. Egy ház nem fog magától dalra fakadni; kell hozzá az idő, a benne élő emberek, generációk, hogy egészen átlényegüljön és saját személyisége legyen. Így válik beszédessé, és így tudja elénekelni saját történetét. Emiatt van az is, hogy minden embernek más és más épület kelt szárnyaló, kíváncsiskodó vagy mélabús dallamokat a lelkében.

Kút kerti csappal

A hagyományos fa redőnnyel szemben a modernebb műanyag redőny nem tudott ellenállni a jégverésnek.

A zöld kerítés mögött lévő udvar és a benne álló ház egészen magával ragad. Régi és új különös kettősségét mutatja a hagyományos kút és a kerti csap, a régi, kopott padok és az új, műanyag redőny, mely arról árulkodik, hogy nem mindig válnak be az új dolgok a régiekkel szemben. Az első udvarban álló kiskonyha épülete átvezeti szemünket a középső udvarban elnyúló hosszú gazdasági épületegyüttesre. Bekukkantva láthatjuk, hogy ezek a falak valaha egy erős kéz munkáját figyelték nap mint nap. Az udvartól elkerített kis kert gondos kezek nyomait viseli. A hosszú szalagtelek elkerítetlen hátsó részén lévő gyümölcsös, fenyőfás és a kis darab föld egy valaha virágzó családi gazdaságot sejtetnek.
Az épületeket és a telket végigjárva elégedett mosollyal hallgatom a kis családi ház énekét.

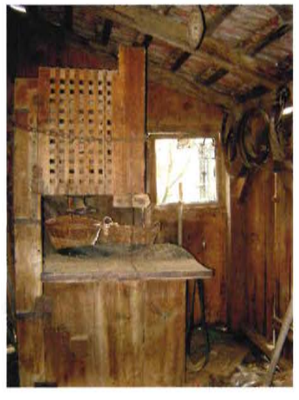

Vereb-Dér Anna 2007

A KÉK

A KÜLSŐ NEM MINDEN. VII. kerület, Nefelejcs utca 26. Sétálva a Nefelejcs utcában talán ki sem tűnik ez az épület a többi közül. Hasonlít a többire; „boldog békeidőt" idéző, téglafalú, hosszúkás ablakú, nagy duplaszárnyas ajtajú magas épület, angyalokat ábrázoló faragásokkal és kovácsoltvas betétekkel. A figyelmes szemlélődőnek árulkodó nyom lehet a térdmagasságban lévő tábla „CSász. és Királyi udvaros üvegfestő mester: Róth Miksa műhelye" és a közelmúltból származó Róth Miksa Múzeum táblácska. Az épületegyüttes 1880-ban épült, ahol az üvegfestő családjának rezidenciája és a hozzá csatolt 3 emeletes műhely foglalt helyet, ami mára már emlékműnek számít. 1999-ben felújították, az utcafronti épületet ma a múzeum „lakja" az üres épületbe pedig pár éve a KÉK költözött be. Amikor először jártam arra én is túlmentem az épületen, hiszen, semmilyen tábla sem hirdeti, mit találhatunk még a falak között. Betolva a nehéz zöld ajtót egy „múzeumos" átjáróba érünk, ahol még mindig semmi nyoma a KÉKnek, de kiérve az udvarra szemben meglátjuk a Kortárs Építész Központot, amit egy szolid molinó hirdet. Az udvaron szemlélődőnek minden komplexnek tűnhet, a múzeum hátulja, a kert, a fák, az egykori műhely és a magas szomszéd ház tűfala; mind-mind tégla, és az impresszió is csak a „békeidős" hangulatot erősíti.

AZ ELSŐ „MEGLEPETÉS". Egy kortárs építész központnak elnevezett helyről talán mindenkinek egy modern, minimal-art szerű, hiper design-os iroda/központ jut eszébe, legalábbis a név sejtet ilyesmit, mégis az udvarról elindulva a műhely felfedezésére sorban érnek minket a meglepetések. Először is a bejárati ajtó után nem igen találkozhatunk ajtóval (a mellékhelységet és raktárt leszámítva), majd feltűnik, hogy a világítás is randomszerűen működik. Majd miután kis fényhez jutunk, az első lépcsőfordulóban feltűnik, hogy nincs se tapéta se színes vakolat (néhol még vakolat sincs), recseg alattunk a padló, a lépcső, bizonytalanul haladunk felfelé. Az első emeleten; furcsa kiállítás, az ablakok letakarva. Lassan érezzük, hogy itt nem melegszik a levegő, tudniillik nincs fűtőtest az épületben. A második emeltre érve már talán fel is tesszük a kérdést; jó helyen járunk-e? És akkor meglátjuk az itt helyet foglaló beszélgetős-kiállós termet –ahol a pult is található, ami valamiért összekapcsolja a sok benyomást, újszerűen hat. A padló furcsa anyagú fekete színű, a tartógerendák narancssárgára festettek a plafonon, ahonnan mellesleg úgy 30 db különböző méretű és színű csillár lóg le, a pult is összetákolt valami-ahol a látogatók sört és bort vásárolhatnak-, a terem tele fehér új székekkel, szemben két fotel, a plafonról látjuk a projektort lelógni, és találunk egy-egy PB-gázosmelegítő valamit is (életemben nem láttam még ilyet). Ezen a helyen folynak a beszélgetések, előadások, viták, ahol nem kevés „jó-nevű" építész és előadó is megfordul. Ez az egész valahogy egy építész-underground hely érzését adja, ami valamilyen megfoghatatlan ok miatt minden ide látogatóra hatással van.

A HÁZ TESTE-LELKE...kedves. A ház őszinte, nem akar hivalkodóan mondani semmit a legegyszerűbben benne van minden, amit szeretne, hogy tudjunk. Valamiért mindig jó érzés ott lenni, részben a kertben lévő öreg fák miatt, és azért mert aki csenden figyel bent, meg is hallhatja az épület „hangját". Azért szeretem még ezt az épületet, mert szerintem furcsa kettősség hatja át, ami kiegészíti egymást a lehető legjobban, és párhuzamba állítja az épület testét a benne zajló folyamatokkal. Tudniillik a KÉK a magyar kortárs építészetet (problémáit, és minden velejáróját) szeretné központba állítani, hangsúlyozva az építészet kulturális és társadalmi szerepét, megismerésének fontosságát (nemzetközi kapcsolatok teremtését a magyar építészettel). Éppen ezért jutott eszembe az, hogy a ház olyan, mint a magyar építészet; hosszú évtizedekre tekinthet vissza, állandóan változik; „öregszik", „érlelődik" de állandóan újítják (szellemileg és fizikálisan), cserélődnek a lakói, a funkciója is változik, és arra vár, hogy a XXI. században megtalálja a helyét. Ahogy a háznak is bele kell illeszkednie az új társadalmi igényekbe, a világ változásához idomulva, az itthoni építészetnek is szüksége van erre, a nyitottságra a változás és az új felé.

SZÉPSÉG ÉS KOMPLEXITÁS. A KÉK, az épület ezért kellemes és kedves, és ennyire megfogó (legalábbis nekem), a hangulata ezért érezhető, mert –szerintem- a ház és a benne folyó tevékenységek kiegészítik egymást. Nemcsak funkcionalitás terén, de az ideológiai dimenzióban is, nekem ez a gondolat azt juttatja eszembe, hogy ez egy boldog ház! A legtökéletesebb építész központ. Lehet néha hideg, de mégis meleg (sok jó ember testmelegétől és a gázpalackoktól) és kreatív egyben provokatív főleg a feldobott témákkal kapcsolatban, ki akarja lendíteni az embereket a mindennapokból, illetve csak gondolkodásra és morfondírozásra késztet.

És e mellett, nekem valamiért nagyon kedves, jól érzem ott magam, a fények miatt az ablakok miatt, olyan mintha a ház minden része harmóniában állnak egymással, és így velem is. Egyszerű és egyenes, szép és teljes. (persze vannak hiányosságok, de a hangulata mégis elnyomja ezeket a hiányokat.)

Remélem, ezt más is látja, és ha eljön, érzi majd, hogy mennyire kellemes ennek a mikro-világa a Róth Miksa egykori műtermének. /www.kek.org.hu/

Dávida Eszter

46.97277, 16.50224 ; 47.50345, 19.08117

Adat - Országbíró lakótelep

A lakótelepek magyarországi elterjedése a II. világháború után indult meg. Ebben nagy szerepe volt a szocialista államnak, amely a háború utáni Európára általánosan jellemző lakáshiányt igyekeztek enyhíteni a lakótelepek építésével.
A panelház előre gyártott vasbeton elemekből készült épülettömb. Jellemzően lakótelepek többemeletes lakótömbjeit építették ezzel.

Budapest egyik legemberibb mértékű lakótelepe, az Országbíró lakótelep 1981 és 1982 között épült. 10 emeletes házakból áll. Egy ilyen ház körülbelül 37 méter magas. A képen látható típusban, amelyből 6 található a telepen 195 lakás van, 2 féle lakástípussal, egy 58 nm-es (1+2 fél szobás) és egy 35 nm-es (1+1 fél szobás).
Még meg lehetne számolni, hogy pontosan hány ablak vagy éppen hány erkély található egy ilyen épületen, de a lakótelepeknek nem csak ezek az adatai.
A lakótelepek sok ember befogadására épültek. Az emberek, akik nap, mint nap benne élnek, alkotják és formálják azt. Tőlük függ, milyen a hangulata és környezete a telepnek. Ök is az adatait képzik a épületeknek. Mint egy számítógép. Egy laptopot nem csak a külseje határoz meg, hanem a benne lévő programok is. Mert külsőre minden laptop hasonló, belsőre mégis nagyon más. Valahogy így van ez a lakótelepekkel is, külsőre ugyanúgy néznek ki, de belsőre mégis mindegyik más, mert mindegyik olyan, amilyenné a benne élők formálják.

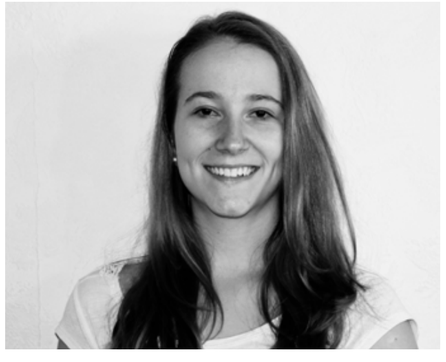

Adat

A szögre akasztott kabát és a kis segédjei Szombathely főterén és annak közvetlen környezetében

Az adat fogalmát nehéz megfogni, leginkább úgy mondanám, egy egyértelmű jelölés, jelölésrendszer, mely a kód ismeretében információt közvetít a befogadó felé. Elég gyakori és a legtöbb embernek unalmas. Mikor adatra gondolunk, számok jutnak az eszünkbe. Több ezer soros excel táblázatok. Egy adatorientált társadalomban élünk. Mindent azok határoznak meg. Adatokat elemzünk, ha belegondolunk, minden tapasztalatunkat fel lehet fogni úgy, mint egy adatot, amit később az agyunk, a számítógép dolgoz fel. Vannak fontos és kevésbé fontos adatok, ezek többnyire egyéntől függenek, azonban vannak, amelyek globálisan fontosak, az emberi erkölcs meghatározó dolgai, eseményei, emlékei. Melyek utat mutatnak, emlékeztetnek minket, minek kell, és minek nem szabad megtörténnie.

dr. Wessel Imre
1903-1944?
1944 IV. 24-én deportáltál

Bejczy István utca 1

Benedikt Márk 1858-1944?
1944 VII. 4-én deportálták

Thököly Imre utca 46

Gábor Albert
1903-1944?
1944 VII 4-én deportálták

Király utca 9

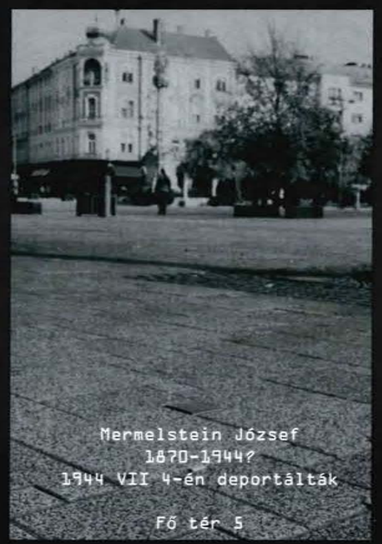

Mermelstein József
1870-1944?
1944 VII 4-én deportálták

Fő tér 5

Ilyenek azok a dolgok, amiket be szeretnék mutatni. A térnek kis részleteit. A szombathelyi botlatókövek, melyek a holokauszt áldozatainak állítanak emléket. Kis részletek a tereken. Beépülnek a városba a bronz kockák, a jelölések, a lakosok egyértelműen tudják mik, ismerik a kódot, bármelyiket leolvashatjuk, hiszen ott van rajtuk az adat, a név, mögötte egy szám, egy kegyetlen sors, egy el nem felejthető emlék. Lehet, hogy a város „heterogén egyének nagy sűrűségen vett állandó települése", de mégsem ez teszi azzá ami, hanem a történelme, az emberek, akik alakították. Amit megcsinálunk, használat közben hozzánk idomul, ez a városnál sincs másként. Szombathely egy tisztes múltra visszatekintő város, melynek a második világháborús része elfeledhetetlen. Ennek egyik fő emlékét a Bejczy utca 3 falán lévő ajtó őrzi, mely az egykori zsidó gettó bejáratának a helyén áll. Egy épület részlet, amely mellett oly sokan elhaladnak, ám a jelentését meglepően kevesen tudják. Azonban, ha fogalmazhatok így, vannak kis segédjei az emlék őrzésében, a botlatókövek, melyek a térkövek közé simulva jelzi, egykori emberek tragikus sorsát, ezzel egy észre nem vehető, láthatatlan teret, légkört elhatárolva.

https://www.google.hu/maps/place/Szombathely

Bilák László Olivér	
Bevezetés az építészetbe	2018

47.50155, 19.03148

ADDÍCIÓ

BUDAI VÁRNEGYED, POLGÁRVÁROS

A történelmi város véletlenszerűnek tűnő addíció. A mellérendelést a városszerkezeti elemek, utcák, terek kialakulása, és az időnkénti új telekosztás befolyásolta (pl: Buda visszafoglalása utáni telekosztás-1689). A zártsorú utcaképet a XIV. századtól egészen napjainkig terjedő időszakban épült lakóházak, középületek alkotják. A felújítások és foghíjbeépítések során próbálták a régi idők karakterisztikáját megőrizni. Látható, hogy a Polgárváros koronkénti beépítésének additív rendszeréhez lehet olyan újabb elemeket hozzáadni, amelyektől az eredeti jelleg nem változik meg.
(térkép: A Budai Várnegyed és Várlejtők fejlesztési koncepcióvázlata, KÖZTI Zrt)

2011 JÓZSA KATALIN

ADDÍCIÓ

Az addíció latin eredetű szó, jelentése hozzáadás; a matematikában az összeadás műveletének másik megnevezése, a kémiában pedig olyan kémiai reakciót jelent, amelyben két vagy több vegyület molekulája melléktermék képződése nélkül egyesül egymással. Az addíció az építészetben olyan térkomponálási módszer, amely mellérendelést vagy hozzáadást jelent. A létrejött kompozícióban elhatárolt, önálló, önmagukban külön is értékelhető egységek egyenrangú egymásmellettisége vagy összekapcsolódása jön létre. „Az építés minden egyes fázisában befejezett, zárt rendszerként hat." (Szentkirályi Zoltán: A térművészet történeti kategóriái)

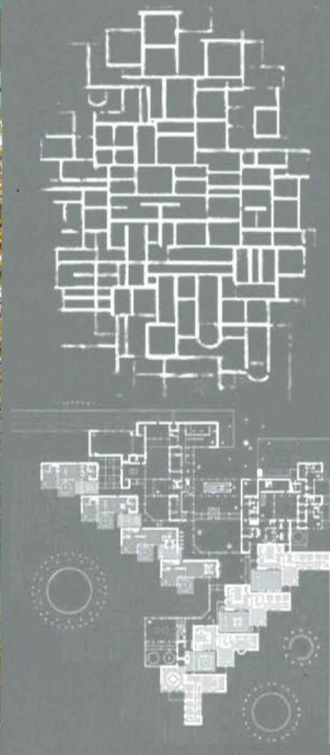

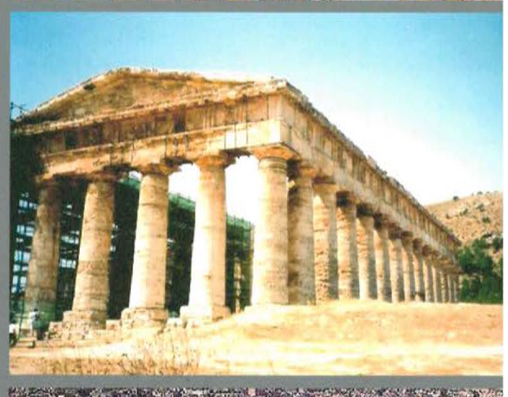

2011 JÓZSA KATALIN

ADDÍCIÓ / ADDITION
2011

ADDÍCIÓ / ADDITION
2011

Örkény István így ír egy egypercesében:
„Ha sok cseresznyepaprikát madzagra fűzünk, abból lesz a paprikakoszorú.
Ha viszont nem fűzzük fel őket, nem lesz belőlük koszorú. Pedig a paprika ugyanannyi, éppoly piros, éppoly erős. De mégse koszorú. Csak a madzag tenné? Nem a madzag teszi…"
Amit Örkény leírt, az maga az addíció. Az addíció az a folyamat, esemény, amikor két, vagy több dolog összeadódik, és így új entitás keletkezik. Nem két dolog egymás mellett, hanem egy új, önmagában. Amikor a régiből új keletkezik, nem csak az alapanyag meghatározó, magának az alakulásnak a folyamata is az. Egymásra dobált fémdarabokból sosem lesz szobor, csak egy általános halom. A szobrász szándéka, keze, tudása mind része a megszületésnek, műszerrel mégsem kimutatható. Az is hozzáadódik a konkrét kézzelfoghatóhoz, ami nem az, így hat annak lényegére. Az addíció általános jelenség, elv, ami úgy az épített világ, mint a természet minden szintjén jelen van, áthatja az életet. Addíció a matematikai összeadás, a kémiai folyamat, a téglafal felépítése, az individuumok által alkotott társadalom, és a sok egyedi alkotás összességeként létrejövő civilizáció, kultúra is.

Addíció
Mónus Gergely
2011

A Bosnyák téri piac az egyik legszabadabb környezet, amit ismerek. Az piacot használó kofák, hentesek, büfések saját környezetüket alakítják, nincsenek alárendelve erős rendezési elveknek. Mindenki azt ad hozzá a piachoz, amit akar, amit tud. Így jön létre egy erős atmoszférájú, és több rétegű városi hely. Az első réteg a vásárcsarnok. Ez az épített és tervezett környezet adott alapot a további bővítéseknek, rétegeknek. Ezeket maguk az árusok építették egyrészt az épületen belül, másrészt attól délkeletre. Igazi tervezettség itt már nincs, hiszen minden árus a saját szándéka szerint állította, állítja fel kis építményét, a közösség nem tudatosan adja össze tudását. Így vannak nyitott „állványok", és zárt dobozok, házikók. A legkülső, a harmadik réteg a szombati piacé, ami az amúgy kihalt Bosnyák utcát telíti meg élettel. Itt már egy hossztengelyre fűzött entrópia valósul meg. Van, aki komoly sátorban árul, más csak egy kiterített takarón. A Bosnyák téri piac rétegeiben tervezett és tervezetlen, épített és eszkábált, állandó és ideiglenes, ember és ember addíciójaként jön létre az igazi piac karakter, és a piac igazi karaktere.

Mónus Gergely
Bosnyák téri piac
Budapest
2011
Addíció

47.52064, 19.11458

ÁLOM / DREAM
2017

47.45574, 19.12609

ÁLOM - KÉPZELET - MEGVALÓSULÁS

SOMLÓI-FAZEKAS LUCA * BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE 2017

A KERTVÁROSI ÉLETFORMÁRÓL SZÓLÓ LÁTOMÁST EBENEZER HOWARDNAK TULAJDONÍTJÁK (1850-1928), AKI A VÁROSI ÉS A VIDÉKI ÉLET SZINTÉZISÉBŐL KIALAKULÓ ÚJ, TELJESEBB ÉLETFORMÁRÓL ÁLMODOTT. EZEK AZ ELKÉPZELÉSEK ERŐTELJESEN BEFOLYÁSOLTÁK SOK EURÓPAI VÁROS FEJLESZTÉSÉT, ÍGY BUDAPESTÉT IS.

MAGYARORSZÁGON A HOWARD-I ÁLOM TOVÁBB ÁLMODÓI, MEGVALÓSÍTÓI, WEKERLE SÁNDOR MINISZTERELNÖK, PÉNZÜGYMINISZTER ÉS BÁRCZY ISTVÁN POLGÁRMESTER VOLTAK, AKIK A SZÁZAD ELEJI LAKÁSNYOMOR MEGOLDÁSÁT SZOCIÁLIS ÉRZÉKENYSÉGGEL KEZELTÉK, LAKÁSPROGRAMJUKAT A KERTVÁROSOK TERVEZÉSÉNEK ALAPELVEI SZERINT KÉPZELTÉK EL.

KÓS A KÖZÉPKORI VÁROSOKBAN EGY TERMÉSZETESEBB ÉS KÖZÖSSÉGIBB ÉLETFORMA MEGNYILVÁNULÁSÁT LÁTTA, ÉS AZ EZEKRE JELLEMZŐ ZÁRT, SOKFUNKCIÓS FŐTÉR SZEREPÉHEZ, ÉPÍTÉSZETI GYÖKEREINKHEZ KÍVÁNT VISSZANYÚLNI, AMIKOR ERDÉLY VILÁGÁT ÁLMODTA A WEKERLÉRE. A HÁZAK ÉPÍTÉSZETI VILÁGÁT A FESTŐI TÖMEG, A HATALMAS TETŐK, A „NYOMOTT" ARÁNYOK JELLEMZIK. DÍSZÍTÉST NAGYON KEVESET HASZNÁLTAK. ERŐ ÉS MÉLTÓSÁG SUGÁRZIK EZEKBŐL AZ ÉPÜLETEKBŐL.

NEKÜNK, ITT LAKÓKNAK, A TERMÉSZET KÖZELISÉG ÉS AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET EGYSÉGE VALAMI KÜLÖNÖS KELLEMES ÉRZETET SUGALL, MELEGSÉGET, BIZTONSÁGOT ÁRASZT, BOLDOGSÁGGAL TÖLT EL. EGY HELY, AHOL AZ IDŐ MEGÁLL, AHOL MÁSFAJTA, EMBERIBB, A KÖZÖSSÉGRE NYITOTTABB, TELJESEBB ÉLETET TUDUNK ÉLNI. EZ A WEKERLE, EGY BEZÁRÓDOTT IDŐTLEN ÁLOMVILÁG AZ ELROHANT VALÓSÁGBAN.

HA RÁNÉZÜNK A FŐVÁROS TÉRKÉPÉRE, A VÁROSSZÖVETBŐL KITŰNIK EGY TERÜLET, MELY A SZABÁLYOSAN TERVEZETT UTCAHÁLÓZATI RENDSZERÉVEL TELJESEN ELTÉR A VÁROS SZERKEZETI MEGJELENÉSÉTŐL, EZ A WEKERLETELEP. AMIKOR ÁTLÉPJÜK HATÁRÁT, ÚGY ÉREZZÜK EGY MÁSIK VILÁGBA CSÖPPENTÜNK, MINTHA VISSZAUTAZTUNK VOLNA AZ IDŐBEN A XX. SZÁZAD ELEJÉRE, A „BÉKEBELI IDŐK" BÉKÉS, NYUGODT VILÁGÁBA. MEGSEJTJÜK EZ A HELY OLYAN ÉRTÉKEKNEK AD TERET, AMELYEK ELTÉRNEK BUDAPEST TÖBBI RÉSZÉN MEGÉLHETŐKTŐL.

AZ EGÉSZ TELEP MEGTERVEZÉSÉNÉL KIEMELKEDŐ FONTOSSÁGÚ VOLT A KÖRNYEZETNEK A KÖZÖSSÉG ÉLETÉRE GYAKOROLT VÁRHATÓ HATÁSA, EZÉRT A FŐTERET, MINT KIEMELKEDŐEN FONTOS TERÜLETET, KÜLÖN MEGHÍVÁSOS ÖTLETPÁLYÁZAT ALAPJÁN AKARTÁK MEGÉPÍTENI. AZ EGYÜTTES MEGÁLMODÓJA KÓS KÁROLY VOLT, MEGVALÓSÍTÁSRA ELFOGADOTT ELKÉPZELÉSÉBEN KÉT EMELET MAGASSÁGÚ ZÁRT TÉRFALAT JAVASOLT, AMIT A TÉR HOSSZOLDALÁT MEGBONTÓ UTCATORKOLATOK ÁTHIDALÁSÁVAL IS KIHANGSÚLYOZOTT. *A FŐUTAK MENTÉN DÍSZSORFALAT ÁLLÓ FASOROK MENTÉN, A VÁRKAPUN KERESZTÜL A VÁRBA JUTUNK, AHOL FELTÁRULKOZIK EGY NÉPMESÉBE ILLŐ VILÁG. MINDEN IRÁNYBÓL UTAK", "EREK" VEZETNEK ODA, NÉGY SUGÁRÚT ÉS NÉGY FŐÚT. RÉGI, SZÉP MOTÍVUM, ZÁRTFALÚ TÉRRENDSZERREL MEGÉPÜLT VÁROSI TÉR. KÖZEPÉN EGY HATALMAS PARK, DE HOGY MEKKORA IS A TERÜLET, CSAK A FÁK FELETT KINYÚLÓ TETŐK TÁVOLSÁGÁBÓL SEJTJÜK.*

Út az álomhoz

Esztergom ~ Macskaút ~ álom

Álom: képek, hangok, gondolatok és érzelmek összessége, amit alvás közben látunk.

Az álmok ma már nem csak ezt jelentik, hanem azokat a célokat, amiket ébren is látunk magunk előtt, és amik megvalósításáért képesek vagyunk keményen megdolgozni.

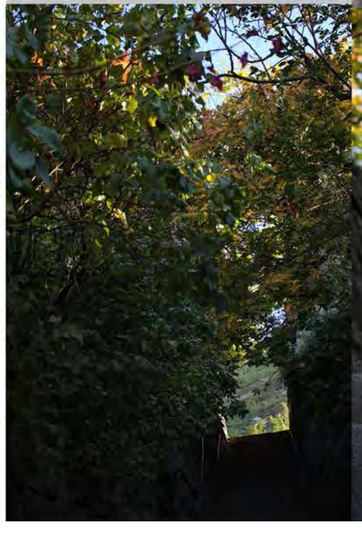

Azt az utat, amit be kell járnunk az álmaink elérésében, számomra a legjobban az esztergomi Macskaút jelképezi. A szűk kis lépcsősor tetején a város jelképét, a célunkat, a Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert ~ főszékesegyházat (azaz az Esztergomi bazilikát) találjuk.

A felfelé vezető út néha nehézkes, a meredek fokok, rejtelmes fordulók néhány embert visszafordulásra késztetnek. Egymást váltják a sötét, nehezen járható és a napfényes sík szakaszok, akárcsak az életünkben a könnyebb és nehezebb napok.

Különböző lépcsők megmászása az álmok megvalósításának a képévé vált. Láthatjuk karikatúrákon, néhány személy lába alatt bizony aranyozott a mozgólépcső, de a legtöbb ember mégis egy olyan képhez tud azonosulni, amit a Macskaút is mutat. Nem egyenletesek és állandóak a könnyű vagy nehéz szakaszok, de a jól megfogalmazott cél ott lehet felettünk, ahányszor csak felpillantunk, mint ahogy a székesegyház fala is a lépcsőn baktatók fölé tornyosul.

Ezt a célt nem szabad szem elől téveszteni, akkor sem, ha kellemesnek tűnik megállni egy pihenőben és csak gyönyörködni a tájban, lenézni arra, hogy mit értünk el eddig. Megállni nem vétek, ha lassan jár az ember, akkor pedig egészen új dolgokat is észrevehet és már maga az út megtétele is élvezetessé válik majd a számára. De a lépcsősor vezeti majd a lábunkat tovább, miután megpihentünk, és így az utolsó lépcsőfokon ott fog várni minket az álmunk, amit sikerült megvalósítanunk.

Kovács Krisztina

Bevezetés az építészetbe 2017

47.79816, 18.73474

47.60413, 18.49993

ANALÓGIA

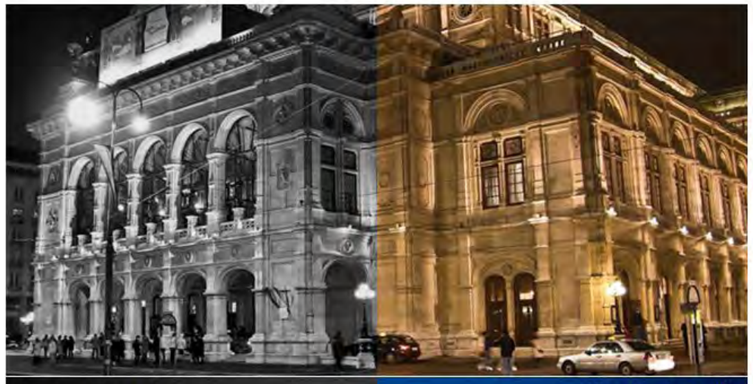

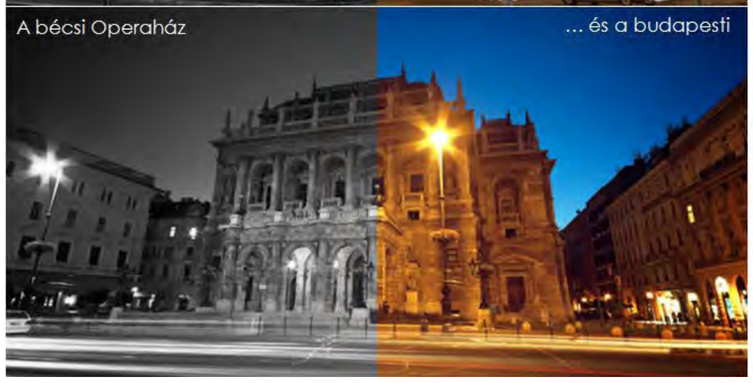

Az analógia legáltalánosabb szinonimája a hasonlóság. Két dolog hasonlít egymásra, ha köztük valamilyen időbeli, térbeli, aránybeli, méretbeli vagy akár egyszerűen hatásbeli hasonlóság van. A hasonlóság legtöbbször természetes, hiszen mi emberek is természetünkből adódóan hasonlítunk egymásra, van két szemünk két fülünk. Ez a fajta törvényszerűségből adódó egymás utánzása az emberi alkotásokban is megmutatkozik, hiszen nagyon nehéz olyat alkotni, amit vagy ahhoz hasonlót még soha senki nem készített volna. Ebből kifolyólag létezik a szándékos analógia, vagyis az, amikor az utánzásnak valamiféle célja van. Ez a cél lehet tisztelgés, kapcsolat erősítése két dolog között, szép iránt való igény, de mindenképpen valamiféle szellemi cselekedet, mellyel kifejezzük magunkat és a másikhoz való viszonyunkat.

2012

TOMASOVSZKY PÉTER

ANALÓGIA

2012

A falusi pincesor pincéi igencsak hasonlítanak egymásra, sőt talán azt is mondhatnánk, hogy ugyanolyanok, ami lehetséges, de semmiképpen sem ugyanazok. A pincesor a közösség egységét fejezi ki és nem a sokféleségben, ahogy azt manapság hallhatjuk, hanem az összetartásban, az egyenlőségben, egy erőben. Lehet, hogy szebb lenne ez a sok pince, ha mindegyik valamiben teljesen más lenne, de a készítőknek a célja az volt ezzel a szándékos építészeti analógiával, hogy az egyén a tulajdonát alárendelje a közösségnek és a falu borászai egy jó társasággá kovácsolódjanak össze. Ezt pedig az építészeti megoldás is elősegíti.

pincesor, Bicskei utca, Tarján

TOMASOVSZKY PÉTER

ANALÓGIA / ANALOGY
2012

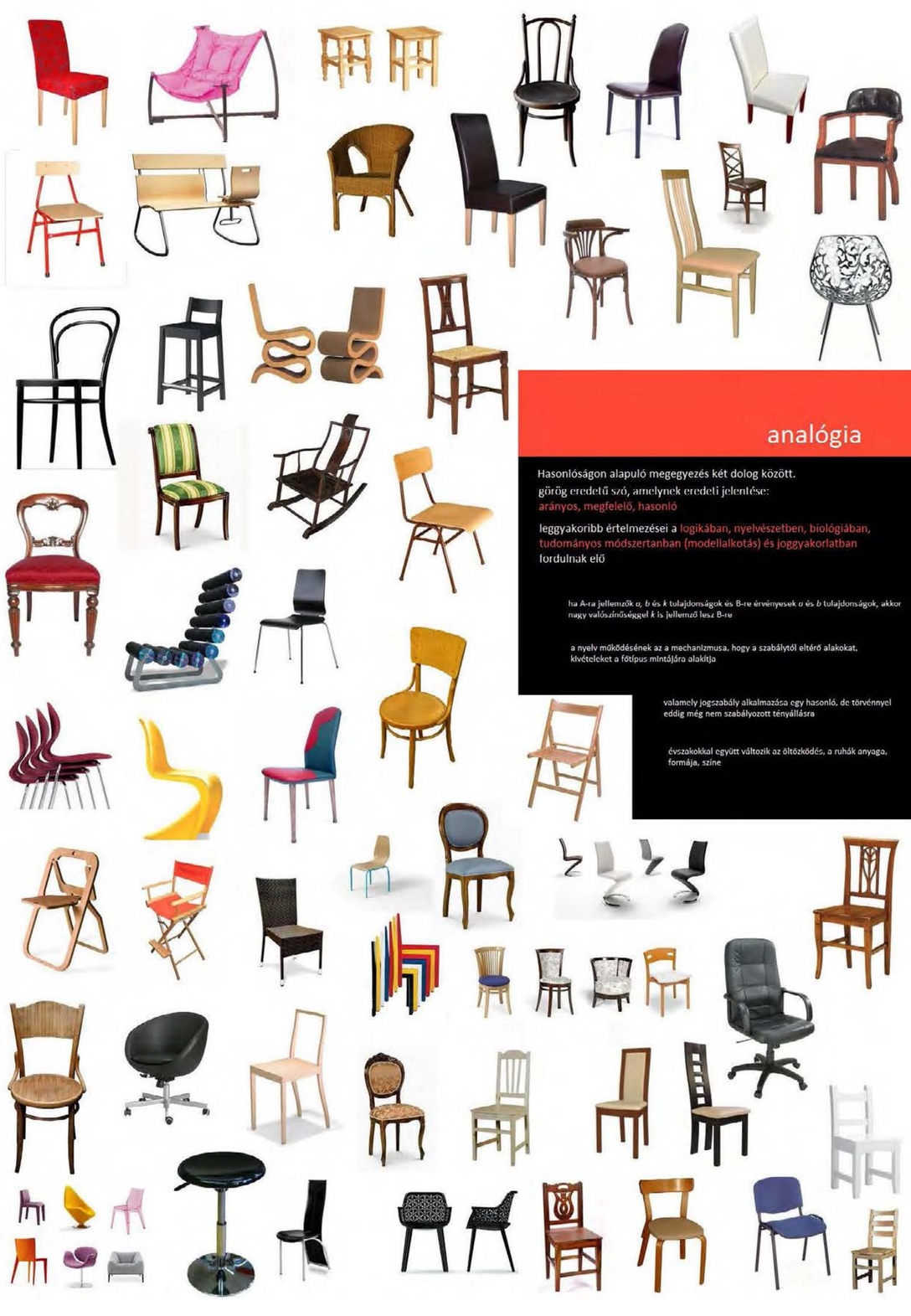

analógia

Hasonlóságon alapuló megegyezés két dolog között.
görög eredetű szó, amelynek eredeti jelentése:
arányos, megfelelő, hasonló

leggyakoribb értelmezései a logikában, nyelvészetben, biológiában, tudományos módszertanban (modellalkotás) és joggyakorlatban fordulnak elő

ha A-ra jellemzők *a*, *b* és *k* tulajdonságok és B-re érvényesek *a* és *b* tulajdonságok, akkor nagy valószínűséggel *k* is jellemző lesz B-re

a nyelv működésének az a mechanizmusa, hogy a szabálytól eltérő alakokat, kivételeket a főtípus mintájára alakítja

valamely jogszabály alkalmazása egy hasonló, de törvénnyel eddig még nem szabályozott tényállásra

évszakokkal együtt változik az öltözködés, a ruhák anyaga, formája, színe

analógia

a veszprémi Benedek-hegyet körbeölelő Szerelemsziget a Séd-patakkal és a felújított parkkal

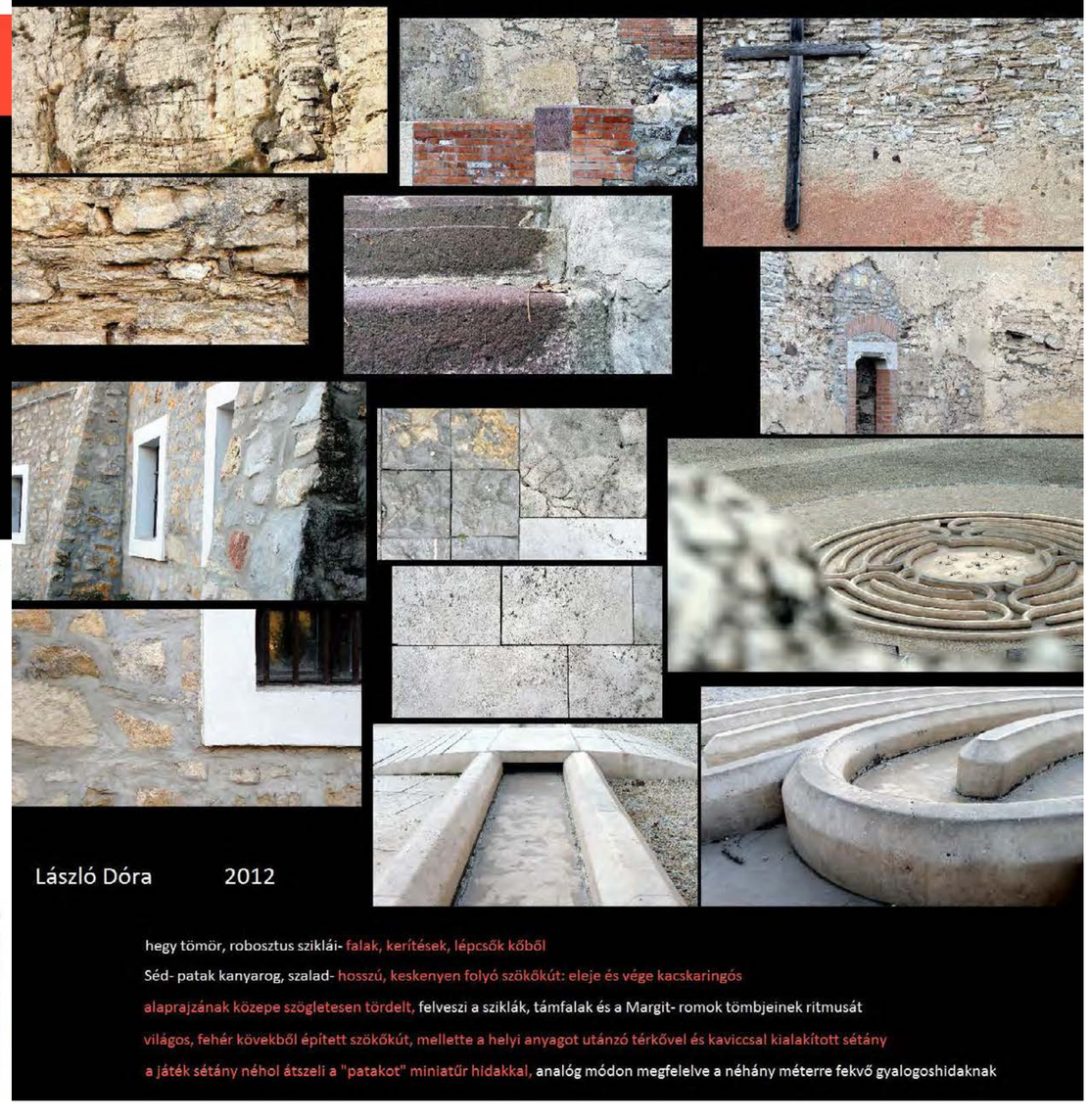

László Dóra 2012

hegy tömör, robosztus sziklái- falak, kerítések, lépcsők kőből
Séd- patak kanyarog, szalad- hosszú, keskenyen folyó szökőkút: eleje és vége kacskaringós
alaprajzának közepe szögletesen tördelt, felveszi a sziklák, támfalak és a Margit- romok tömbjeinek ritmusát
világos, fehér kövekből épített szökőkút, mellette a helyi anyagot utánzó térkővel és kaviccsal kialakított sétány
a játék sétány néhol átszeli a "patakot" miniatűr hidakkal, analóg módon megfelelve a néhány méterre fekvő gyalogoshidaknak

ANALÓGIA / ANALOGY
2012

47.09926, 17.90263

ANTROPOMORF / ANTHROPOMORPHIC
47.53194, 21.62429
2011

ANTROPOMORF

Péter Richárd 2011

Antropo-morfizmus:

Az 1700-as években létrehozott kifejezés, amely az élő vagy élettelen dolgok, tárgyak, jelenségek és elvont fogalmak emberi tulajdonságokkal, emberi alakkal való felruházását jelenti.

Gondolkodásunk alapja, hogy az általunk érzékelt külvilágot automatikusan magunk hoz viszonyítjuk. Ennek következménye az a szándék, hogy az ember által létrehozott bármilyen (legyen az művészeti, szakrális vagy tudományos) értéket valamilyen szinten önmagával kívánja megfeleltetni.

Legjobb példa erre a legtöbb vallásban felbukkanó emberalakú istenábrázolások.

A Biblia szerint Isten a maga képére alkotta az embert. Láthatjuk, a legtöbb kultúrában az ember alkotta saját képére isteneit.

A képzőművészetben jópár példát találhatunk az antropomorf ábrázolásokra.

Forrás:http://hu.wikipedia.org/wiki/Antropomorfizmus

ANTROPOMORF

Péter Richárd 2011.

DEBRECEN-Nagytemplom

„A Nagytemplomot akkorának képzeltem, hogy méreteit nem tudtam reális mértékegységek szerint meghatározni. (...) Sárga homloka háromszögbe futott össze, tornyainak szeme, szája volt, éppúgy néztek a tornyai, mint az emberarcok, soha nem láttam később sem ennyire lélegzően eleven épületet.”
[Szabó Magda]

A fenti idézetben az írónő jól érzékelteti azt a különleges viszonyt, ahogy a debreceniek néznek erre az 1800-as évek elején épült klasszicista templomra.
Ha az ember debreceni, és minden nap látja ezt az épületet, tényleg régi ismerőseként, jó barátjaként gondol rá. Az épület belő terében tényleg olyan érzése támad az embernek, mintha a templomnak lelke volna.

Forrás: Szabó Magda: Ókút

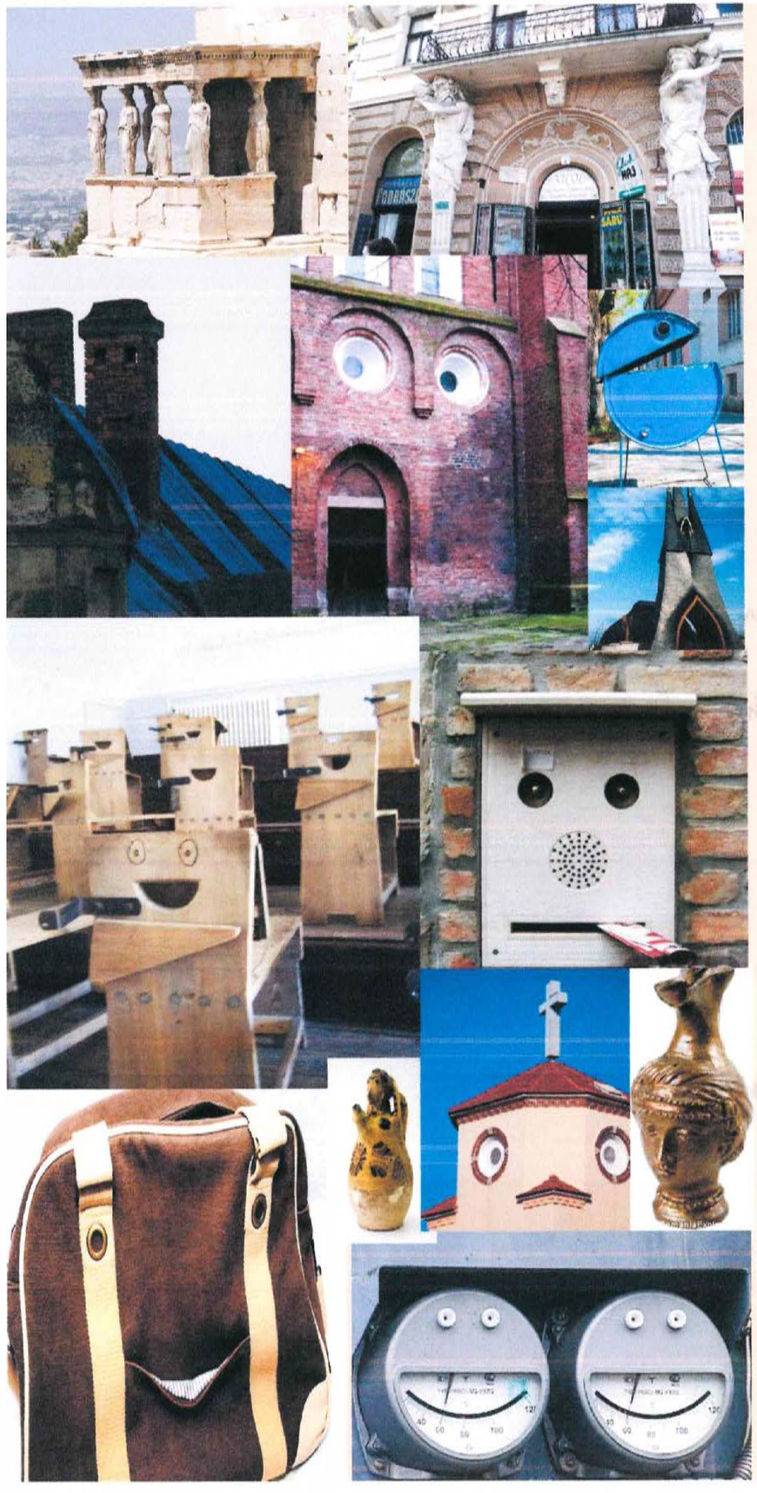

Arcok mindenhol?

Az antropomorf jelzőt emberi tulajdonságokkal felruházott élő vagy élettelen dolgokra, jelenségekre illetve elvont fogalmakra használjuk.

Az ókori hitvilágban szinte mindenhol tapasztalhatjuk az istenek antropomorfizálását, vagyis az isteneket emberekhez hasonló lényekként képzelték el. Az emberi tulajdonsággal felruházott elemek megtalálhatóak az építészetben, szobrászatban, sőt, a mindennapi életben is. Egy ideig az emberek tudatosan alakították környezetüket önmaguk képére, pl.: kariatidák, később ez egyre elvontabbá vált, pl.: ion oszlop és nő közötti párhuzam, végül szinte egy tudat alatti folyamatként maradt fent napjainkig. Ha nyitott szemmel járunk, szinte mindenhonnan arcok néznek ránk.

Csulya Noémi
,,antropomorf"
2011

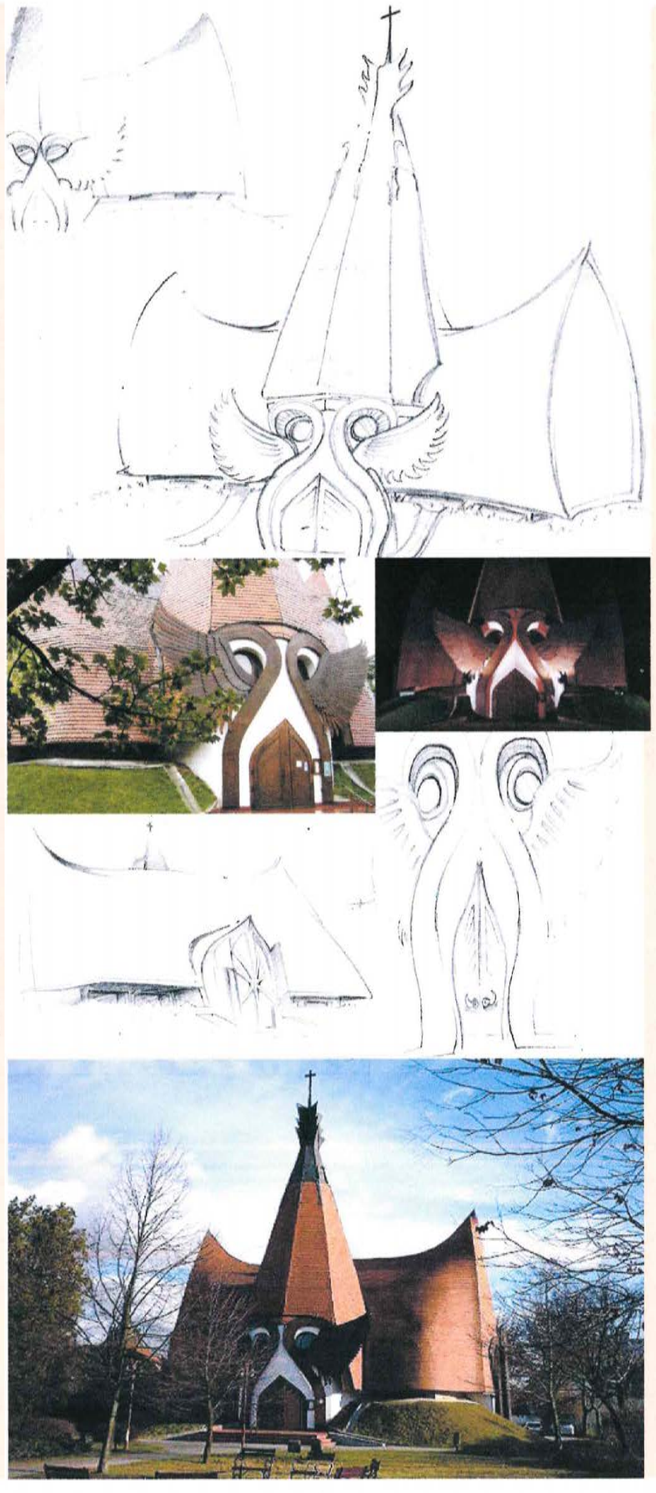

Egy angyal arca

Az antropomorf épület számomra egyet jelent a siófoki evangélikus templommal. Itt találkoztam először az organikus építészet szépségeivel, és Makovecz Imre munkásságával.

A templom első ránézésre is erőteljes antropomorf jelleget mutat, a két angyalszárny és a két ablak szemeket formálnak, a kapu mintha az angyal szája lenne, és a tető süvegként borul az így kialakított ,,fejre", határozott idomai az ember hátát idézik. Az ilyen emberi formavilág használata barátságossá, hívogatóvá teszi a templomot.

Csulya Noémi
,,antropomorf"
2011

ANTROPOMORF / ANTHROPOMORPHIC
2011
46.90854, 18.05889

46.96609, 18.9417

Dunaújváros… a hullámzó betonváros. A nevét hallva nem nehéz magunk elé képzelni, hogyan is nézhet ki, és ha azt kérnék tőlem, hogy jellemezzem, két dolgot mondanék: folyó és panelházak végtelen sora. Előbbi végig kíséri a várost, határt szab annak, utóbbi szerkezeti egységekre tagolja azt. A Duna volt tulajdonképpen az ösztönző a város felépülésében, majd a település fejlődésével egyre inkább ezek a típusú lakóházak szolgálták ki az ide költözőket. Akár az utcák mentén, akár lakótelepekbe, városrészekbe rendeződve, a panelek végig vonulnak a városon. Épp úgy, ahogy a folyó holtágakat épít, vagy ahogy az azt bővítő kis patakok végül eggyéválnak.

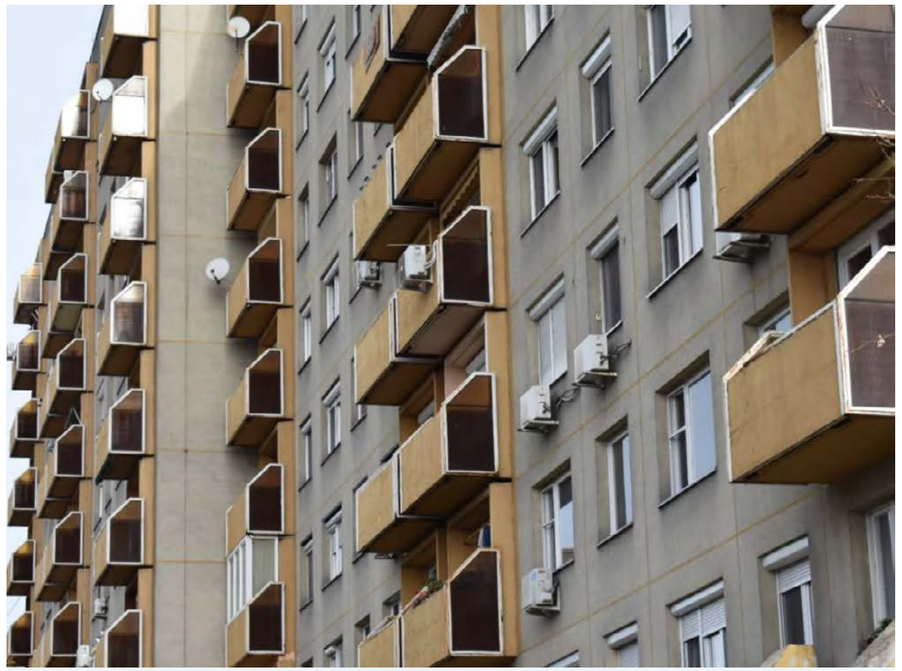

ÁRAMLÁS

LAKÓHÁZ, DUNAÚJVÁROS, OKTÓBER 23. TÉR

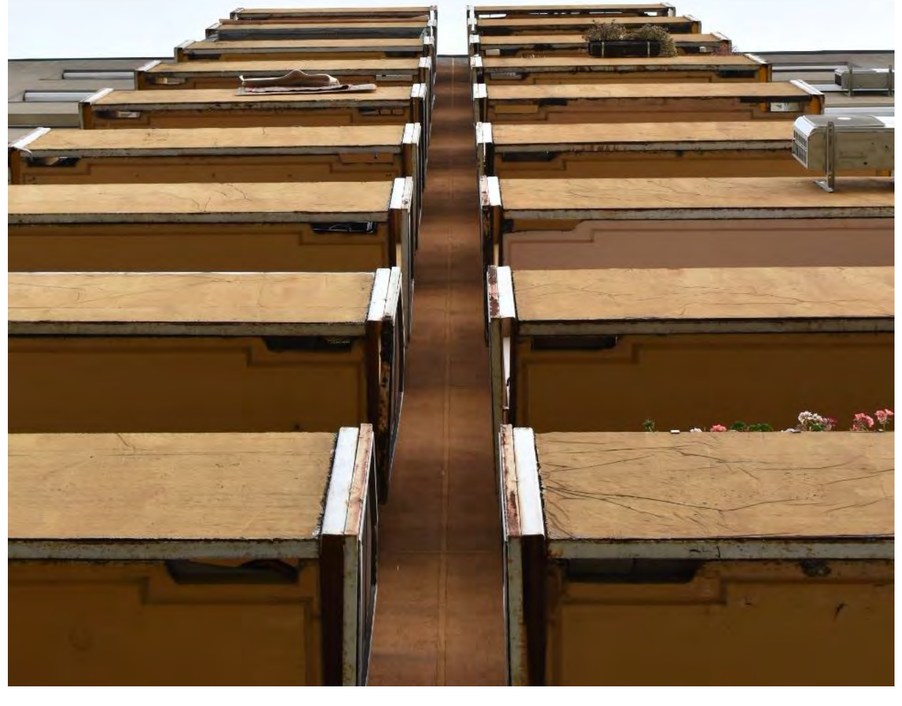

A város struktúrája, ez az épített környezet éppen ezért kapcsolható szervesen természetes környezetéhez, mellyel analóg módon egy dinamikus szerkesztésmódot alkot. A hasonló elemek vertikális egymásra épülése - illetve oldalirányú folytonos ismétlődése mozgalmasságot, lüktetést ad a tömböknek. A formákból adódó szabályosságot a színekkel való játék oldhatja fel. A panelházak e rendszere „belső folyóként” áradva kölcsönzi a város jellegzetes ritmusát.

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE
2018

BORVENDÉG ANNA

ÁRAMLÁS / FLOW
2018

áramlás

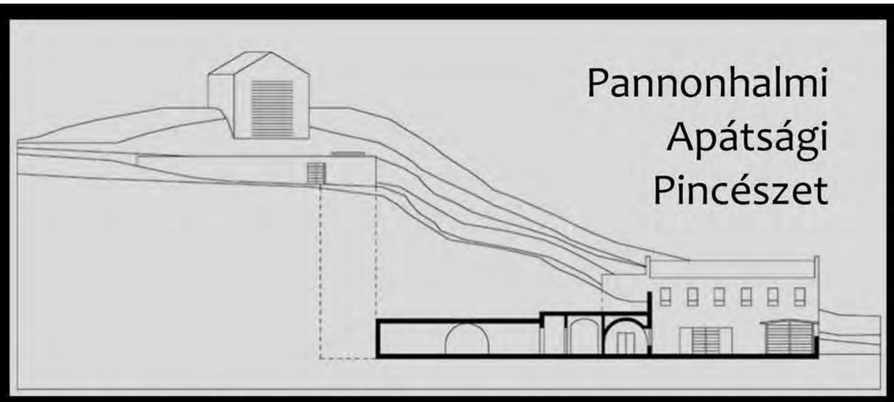

Az áramlás hallatán leginkább valamilyen anyag, főleg folyadékok mozgására gondolunk. Jelen esetben a bor teremti meg ezt a kapcsolatot a választott szóval.
Ugyanakkor, az áramlás szóhoz mindenképpen hozzátartozik a változás, a megújulás. Pannonhalmát is jellemzi ez a fajta haladás: Azzal együtt, hogy szinte állandónak tekinthető, hiszen államalapításunk előtt létesült, és azóta is változatlan, szilárd értékrendet közvetít; folyamatosan fejlődik, szépül, halad a korral. Jeles képviselője ennek a folyamatnak a megújult pincészet, amivel a több mint ezer éves múlttal rendelkező pannonhalmi apátsági szőlőtermesztést és borkészítést élesztették újjá 2003-ban. Az épületegyüttes építész és borász kooperációjából valósult meg, ami a funkció és a látvány szimbiózisát eredményezte. Jól illeszkedik a tájba az egységes mészkő burkolattal, ami visszatérő elem a pannonhalmi épületek sorában.
A Pannonhalmi Apátsági Pincészetben a bor – Magyarországon egyedülálló módon – kizárólag a gravitációt kihasználva jut el a présházból a fa vagy rozsdamentes acél hordókon át a palackokba. A dombtetőn található egyszerű nyeregtetős, kőborítású présház és a pincészet legalacsonyabb pontja között 30 méter a szintkülönbség. A szivattyúmentes rendszerben a bor megőrzi természetes zamatát, nem sérül a szerkezete. A présházat és a borházat vertikálisan egy 18 méter mély átmeneti tér köti össze, amiben lift, lépcsősor és a mustot szállító csővezeték kapott helyet. Az épület része még a három pinceág, ahol fahordókban érlelődnek a vörösborok, illetve itt kerülnek megrendezésre a borkóstolók is.

Béres Luca

2018

47.55029, 17.76579

47.72973, 16.64318

ÁRNYÉK

Az árnyék valójában a fény hiánya. Míg előbbi látható, a fényt épp ez emeli ki, s teszi érzékelhetővé, ezáltal ősi egységet hozva létre. Már az ókori kínai kultúrában is megjelent a Jin és Jang szimbólumaként, mely a világosság és a sötétség polaritását, összefonódását, s elválaszthatatlanságát is reprezentálja egyéb jelentésrétegei mellett. Ezen oszthatatlanságra és kontroverzióra épített a clair-obscure festészeti irányzat is, mely a fény és az árnyék lágy átmeneteivel és éles ellentéteivel dolgozott. A tudományban is szerepet kap ez a téma. Érdekes összefüggés az úgynevezett fekete (vagy Wood-) fény, mely láthatatlan (ibolyán túli sugárzás), és árnyékba burkolódzó testek fluoreszkálását idézi elő. (Forrás: Larousse Enciklopédia 1994. A képek saját készítésűek.)

Fejes Gergő 2011

ÁRNYÉK

FERTŐRÁKOSI KŐFEJTŐ

Fejes Gergő 2011

Az előbbi pár példán látszik, hogy mind a művészetekben, mind a tudományokban ezredéves és állandó helye van az árnyéknak és vele együtt a fénynek, így nem véletlen, hogy a két ág összegződésében, az építészetben is kiemelt szereppel rendelkezik. A fény megjelenítése az érzelmek kifejeződése lehet, míg az árnyék fontos eszközévé válhat az építészeti téralkotásnak. A fény-árnyék hatások tipikusan szakrális épületekben, múzeumokban, kiállítóterekben jelentősek. Azonban akadnak ettől eltérő funkciójú terek, akárcsak a Püspökfi-kőfejtő, ahol életre kelnek az árnyékok és táncolnak a fények. Ez a tervezetlen tér épületként viselkedik, egyszerre kelti egy gótikus katedrális fényességét és fenségességét, egy árnyas capella meghittségét, s egy internacionális, vagy Bauhaus ház rideg, geometrikus szigorúságát. A bányából kitermelt lajtamészkőből épült fel Sopron és Bécs számos nevezetes háza. Míg ezek a fénybe kerültek, addig a kőfejtő - negatív épületként – örökre az árnyékban maradt.

ÁRNYÉK / SHADOW
2011

ÁRNYÉK / SHADOW
2011

Árnyék

Ha egy testet leteszünk valamilyen síkra, s megvilágítjuk, akkor a fénysugarak által nem ért felületek mögött árnyék alakul ki, melynek formája és sötétsége függ az alakzat alakjától, ill. a fényforrás milyenségétől, ami lehet pontszerű, ill. nem pontszerű. Amennyiben pontszerű a fényforrás, az árnyék – párhuzamos éleket tekintve – széttartó és egészen mély tónusú lesz. Viszont, ha nem pontszerű a fényt kibocsátó eszközünk, akkor párhuzamos élek árnyékai párhuzamosak lesznek. Az építészetben fontos szerepet kap a fény és így az árnyék is. De nem csak látható árnyékról beszélhetünk, hanem az emberi szem által érzékelhetetlenekről is, ilyen például, amikor egy mágnes köré vastag vasburkot helyezünk.

Sopron 2011
Szökő Kristóf István

Árnyék

Sopronban, az Új utcát és a Szent György utcát kicsi folyosószerű járatok kötik össze. Ebben a két utcában a barokk és reneszánsz kori házak együtt egy ellipszist alkotnak, amelynek a Nap hatására a belső terei fénnyel borítottak lesznek, és a kis átjárókat megvilágítva érdekes árnyékokat láthatunk. Itt megemlíthetjük a ritmust, hiszen az egy vonalra felfűzött pillérek, oszlopok vetett árnyékai, meghatározott ütemben sorakoznak a különféle felületeken. A besötétült, néhol kivilágosodott térélmény, különféle hangulatokat ébreszt az emberben, melyek lehetnek pozitívak, ill. negatívak, attól függően, hogy milyen érzelmi szálak futnak végig a személyekben.

Sopron 2011
Szökő Kristóf István

47.68492, 16.59108

47.46389, 19.06236

ASZIMMETRIA / ASYMMETRY

2011

Az aszimmetria
témakört választottam, mert szá-
momra ebből a fogalomból fakad a „szép” felé
vezető út egy mérföldköve. Amikor az aszimmetria szót
használom, nem a szimetria ellentétére gondok, hanem
(röviden) arra a harmóniára, amit nem a szimetria
segítségével hozunk létre.

Eddigi munkásságom nagyrészét, tudtomon kívül,
ezen harmóniák megértésével töltöttem el, és
először talán rajzóráim egyikén bukkantam rá arra a
számoktól, szabályoktól független viszonyra vona-
laim között, amitől egy arc emberközelivé vállt. Az
aszimmetria viszonyt jelent, egy különleges vi-
szonyt bármi és bármi között. Az aszimmetria szót
használom, de az aszimmetrikus harmóniáról
beszélek: harmónia sokféle szín, textúra, hang,
forma, test, stb. között. Azt a viszonyt értem az
aszimmetria fogalma alatt, ami a különbségeket
úgy hozza össze, egy harmónikus széppé, hogy
annak szabályszerűsége (ha van olyan egyáltalán)
ne legyen észlelhető.

Az aszimmetrikus „szép” felfedezése kötelező
feladat szerintem bárkinek, aki a látvány val-
amelyik szakkörében akar dolgozni. A szimme-
tria biztonságosnak nevezett hatására hagyat-
kozni nem célravezető módszer, és szépér-
zékünk megismerésének ösvénye szerintem
csakis ezeknek a kimondhatatlan, leírhatatlan,
de tapasztalható viszonyok felfedezése útján
járható.

aszimmetria
aszimmetria
kopaszi gát
budapest

www.archdaily.com
www.dezeen.com
www.artlimited.net
www.metanickart.files.wordpress.com
www.sonicasymmetry.files.wordpress.com

Szabó Péter Róbert 2011

Néhány hónapja meglátogatott egyik legjobb
barátom itt Pesten, és ittléte egy délutánján
ebbe a parkba vittük beszélgetéseinket. Azóta
kedves nekem ez a park, és ki szerettem volna
használni ezt a lehetőséget, hogy kicsit többet
foglalkozzak vele.

A természet jelenléte tálcán tálalja fel az ál-
talam ismert aszimmetria fogalmát a park-
ban. Szerintem szépérzékünket egy részét
(azokat a nehezen megfogalmazható
arányokat, amiket kellemesnek találunk) a
természetből merítjük. Még a nagyváros-
ban felnevelkedett tudatban is megvan a
természet másodkézből kapott pecsétje.

Aszimmetriára lelünk ezenkívül a park
modern épületei és a természetes
környezet viszonyában. A túlgeometrizált
házak, és a szabadon kanyargó hídak meg
ülőhelyiségek is gazdagítják a park kom-
plikált egységét. Személyes kedvencem
viszont az épületekben fellelt aszimmetri-
kus elemelosztás. Valahogy termé-
szetesnek tűnik, hogy a természethez viszo-
nyuló épület törekedjen a természettől
tanult aszimmetriára, mégha nagyrészben
egyszerű testű épületekről is van szó. Tetők
formája (mintha egy hatalmas erő nyomná
össze egy irányba a séta második épületének
a tetejét), ablakok elrendezése, néhol az
anyaghasználat, az utak ferdített
kereszteződései, a fűvel, kaviccsal, fával borí-
tott területek ritmusa, stb. mindd hozzáadnak
ahoz az aszimmetrikus egységhez, amiért a séta
ebben a parkban annyira jó környezet a ta-
lálkozásokra.

Szabó Péter Róbert 2011

ASZIMMETRIA / ASYMMETRY
2011

46.07451, 18.24225

2011.12.05

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE

ASZIMMETRIA

KÉKESI VIKTOR

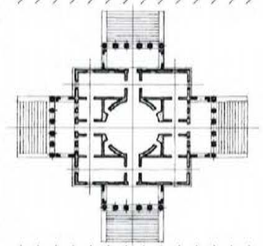

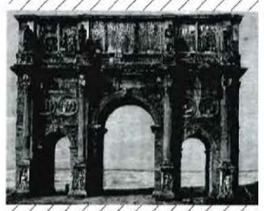

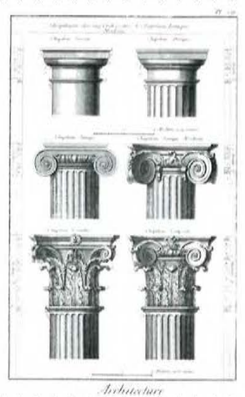

ASZIMMETRIA < görög: asymmetria (aszimmetria)
< a- (tagadó előképző) + symmetros (közös mértékű)
< syn- (együtt) + metron (mérték)

Jelentése NEM TÜKÖRKÉP SZERŰ JELLEMZŐ; olyan részben vagy egészben SZABÁLYTALAN ALAKZAT, FORMA, FELSZÍN, amelyre nem lehet ráilleszteni legalább egy TENGELYT úgy, hogy a két kapott fél egymáshoz nagymértékben hasonlítson, vagy egymással azonos legyen.

Az ÉPÍTÉSZETBEN az aszimmetria a kezdetektől fogva jelen volt. Érdekes megfigyelni, hogy az átlagemberekhez közelebb álló építészetben, a népi építészetben jelenik meg legerősebben. A köz illetve hatalmi épületek erős szimmetriájukról nevezetesek. A SZIMMETRIÁT szépnek találjuk, de egyhangú és jelentés nélküli, nem gondolkodtatja el az embert. A NÉPI építészetben az aszimmetria a szükség eredménye, nincs fölösleges alaprajz átalakítás csupán azért, hogy az homlokzatban vagy alaprajzban tengelyességet eredményezzen.

Az EMBER első pillantásra szimmetrikus, függőleges tengely mentén tükrözhető, de a valóságban részletesebb elemzés után látható, hogy ez nem valós szimmetria. Az arc közel sem szimmetrikus, apró eltérések mindig találhatók, de az érdekesség az emberi szervezet belső kialakítása amely erősen aszimmetrikus.

Az ÓKORI és az ANTIK építészet során a szimmetria dominál a fontos középületeknél, reprezentatív épületeknél mivel azok egy egyszerűem értelmezhető, könnyen felfogható módon próbálnak tökéletesek lenni.

A 19. század során megjelennek az első olyan nagyobb épületek amelyek már nem tekintik alapvető elvnek a szimmetriát, Angliában ROMANTIKUS stílusban épülnek olyan kastélyok az arisztokrácia számára amelyek az aszimmetria miatt érdekesek és titokzatosak.

Szemere Bertalan így írja le a látványt: „Windsor, barátom, különösen gyönyörü lovagvár ... Részei közt nincs symetria s így az egész alak annál regényesebb, vadabb, phantasticaibb. S királyilag fölséges a gömbölyü torony ..."

Az építészeti KOROK során a szimmetria és az aszimmetria folyamatosan váltakozik, összességében a helyes arányok keresése a cél csupán más megközelítéssel. A MODERN során újra az aszimmetria, a belső rend kialakítása a domináns. A FÉNY-ÁRNYÉK, TÖMEG-TÉR aránypárok első ránézésre aszimmetrikusak, de az építmény teljességében pedig arányos hatásokat keltenek, amelyek az emberi elme számára elfogadható és jóleső.

Az ASZIMMETRIA nem csupán építészeti fogalom, megjelenik sok más művészeti ágban is ugyanúgy, mint a ZENÉBEN, VERSBEN, FESTÉSZETBEN, MOZGÓFILMBEN. A festészetben a modern illetve absztrakt képalkotás megegyező az építészet gondolatiságával. Egy Picasso festményen sem lehet pontosan meghatározni, hogy mitől szép, adott esetben még a cselekményt is alig lehet megérteni, de a kép összhatásában szép és az embert szemlélés közben gondolkodásra, elmélkedésre ösztönzi. Az építészet célja is hasonló, a tömeg és az arányok legyenek szépek és egészségesek, a részletek pedig legyenek hatással a szemlélőre, gondolkodtassák el.

felhasznált képanyag: internet, archdaily, wikipedia

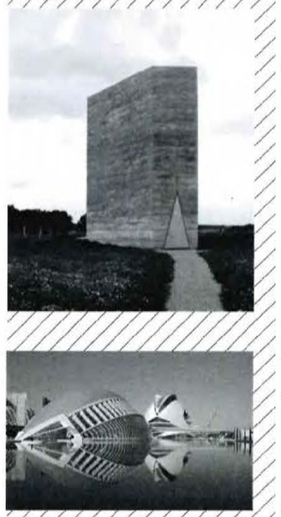

2011.12.05

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE

PÉCSI TUDÁSKÖZPONT

KÉKESI VIKTOR

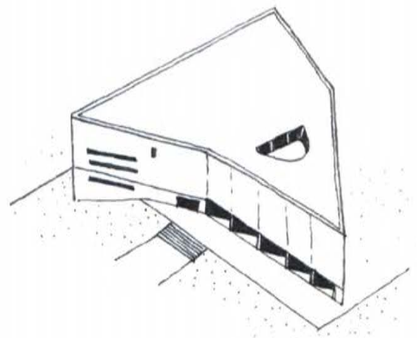

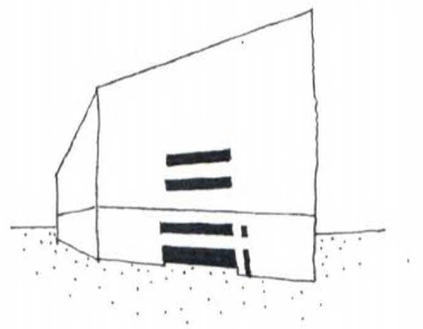

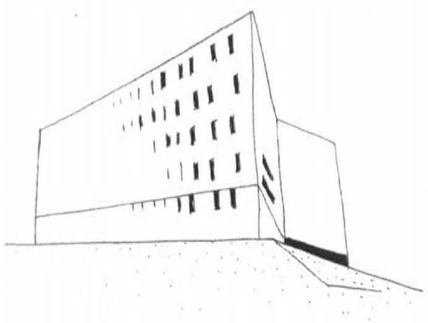

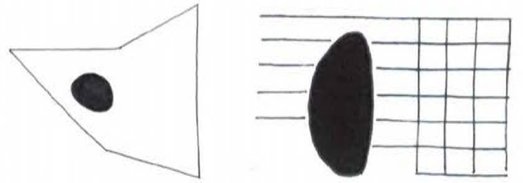

A PÉCSI TUDÁSKÖTPONT kívülről ASZIMMETRIKUS, befoglaló formája egy HÁROMSZÖG, melynek két oldala törtvonalú. Belső térben pedig a súlypont a befoglalt „KŐ", függőleges tengely amely nem befolyásolja a MASSZÁT ami körül veszi.

Kívülről az épület NYUGALMAT és TÖMÖRSÉGET sugall, csupán egy homlokzat van ahol konkrét ablakok jelennek meg, a többi felületen csupán elszórva illetve rejtve, egybefüggő felületként, jelennek meg nyílások. Minden homlokzaton más és más érzet alakul ki, ez kívül és belül is érezhető és érdekes FÉNY/ÁRNYÉK/TÉR hatást okoz.

Aszimmetrikus alaprajz szabadon szerkesztett és együtt alakul a befoglaló formával, nincsenek ellentmondások a KÜLSŐ és BELSŐ között, a FORMA nem irányítja a FUNKCIÓT és fordítva sem.

A szintek világosak, átláthatóak, térélményileg a kavics körüli tér összeköti a szinteket, megteremti az ÁTLÁTÁST, ezáltal mindig érzékelhető pontos helyzetünk az épületben.

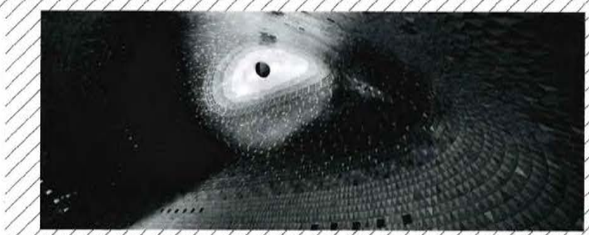

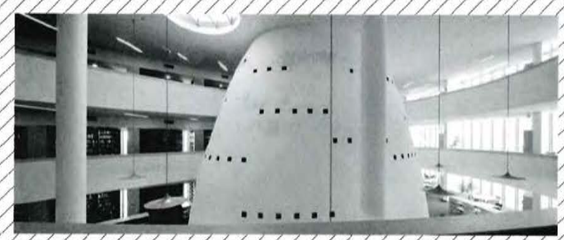

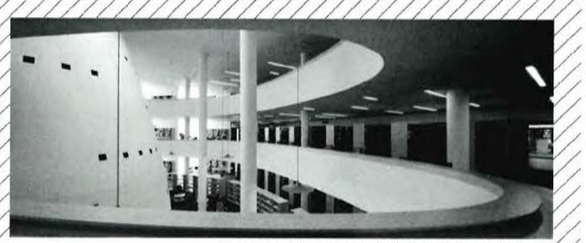

belsőtér fényképek: www.epiteszforum.hu

47.52624, 21.63511

ÁTLÁTSZÓSÁG / TRANSPARENCY

2013

Az átlátszóság a tárgyak azon tulajdonsága, hogy a fénysugarak képesek áthatolni rajtuk. A jól átlátszó közegek a fényt szórás nélkül engedik át, a rosszul átlátszók áteresztés közben szórják is azt. Egyszerre pozitív és negatív hangvételű kifejezés, amely tárgyakra, épületekre, történésekre vagy személyekre egyaránt használható. Egyaránt jelenik meg a természetes és a mesterséges környezetben. Az átlátszó felület átmeneti teret képez két világ között, különleges áthatásokat alakít ki. Nyitottságot, határtalanságot fejez ki. Az átlátszóság egyszerre alakítja ki a tisztaságot és a kevertséget. Az idő előre haladása során egyre inkább a modernség egyik alap pillére.

Átlátszóság

Balogh Noémi

2013

A Debrecen szívében található Tóth Árpád Gimnázium jelenlegi székhelyét Kováts Ákos és Reszler Antal tervezték az 1990-es évek közepén. Az 1996-ban átadott iskolaépület a barátságos, ugyanakkor tekintélyt sugalló megjelenésre törekszik, így két jellemző építőanyaga a tégla és az üveg. A rengeteg ablak, üveg felület olyan átlátszóságot ad, ami közvetlen, barátságos környezetet teremt az itt tanulók számára. A nagy mennyiségben áteresztett fény betölti az egész iskolát, a rengeteg átlátszó felület pedig „beengedi" a várost az intézmény falai közé. Az épület egyik különleges része az üvegterem, amely az iskola tetején található. Az ott található átlátszó üveg tetőszerkezet különleges hangulatot varázsol a terem és az iskola történeti múzeum számára.

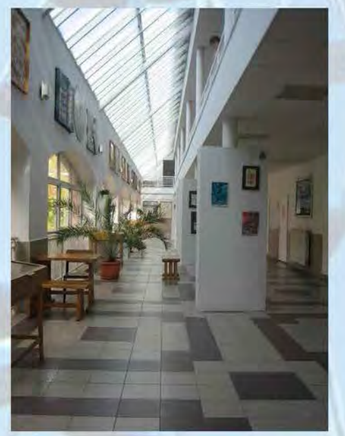

Tóth Árpád Gimnázium, Debrecen, Wesselényi lakótelep

Átlátszóság

Balogh Noémi

2013

Hajdúszoboszló Hungarospa

Az átlátszóság és szülővárosom, Hajdúszoboszló, tökéletes összekötő eleme a Hungarospa fürdőkomplexum a rengeteg üveg- és vízfelületéből adódóan (a mediterrán tengerparti medence önmagában 6200 m2-es vízfelülettel rendelkezik). A komplexum egy kültéri strandból, csúszdaparkból, fedett termálfürdőből, fedett uszodából és fedett élményfürdőből áll.

Az épületek falát javarészt üvegfelületek alkotják, ezáltal az érzékelt térben megszűnnek a különböző részlegek határai, és az egész fürdő egyetlen egységként létezik, így akár télen a belső medencékben ülve láthatjuk a kinti termálmedencékben fürdőzőket. A különböző termeket összekötő folyosók is üvegfallal vannak határolva.

A vizet tekintve is sok példát lehet megnevezni. Számtalan a vízesést imitáló és vízsugáron alapuló effekt, maga a medencékben lévő víz is áttetsző tulajdonsággal bír, ezt fel is használják az egyik medencénél, melynek csempézetében a Hajdúszoboszló felirat olvasható , egy másiknál a medence alján kavicsokat csodálhatunk meg.

Ferenczi Edit 2013

Ferenczi Edit
2013

Átlátszóság

Az átlátszó anyagok legfontosabb tulajdonsága, hogy a fényt csak minimálisan nyelik el, rajtuk a fénysugarak át tudnak hatolni.

Az építészetben gyakran megjelenik az átlátszóság, elsősorban üvegfelületek esetenként víz-függönyfalak formájában.

Már az ókori rómaiak is felfedezték az üveget, használták, mint építőanyag és díszítőelem. A transzparens felületeknek köszönhetően a tér kitágul, a falak elveszítik szigorú térlezáró szerepüket, sokkal inkább a kellemetlen meteorológiai hatásoktól védenek (szél, hideg, eső), semmint elszeparálnak a külső környezettől, vizuálisan szabad teret láttatnak, általuk megtapasztalhatjuk a végtelen tér élményét.

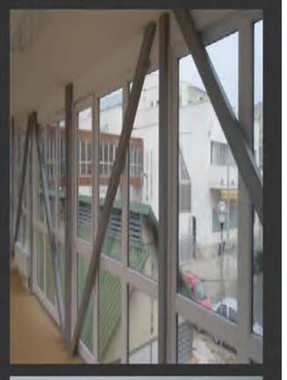

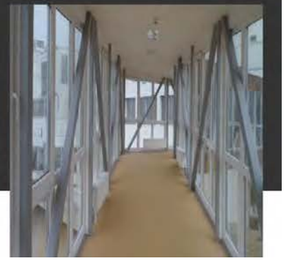

47.5168, 19.03683 ; 47.48587, 18.31549

ÁTMENET / TRANSITION
2010

átmeneti tér

Az átmeneti tér nekem igazán a régi bérházak belső udvarában válik kézzelfoghatóvá. Még nincs otthon benne az ember, de már nem is az utcán van. Az udvaron már mások a zajok, mint odakint: egy ajtó csapódása, léptek visszhangja, egy kacagás, egy köszönés… Ha körbenézünk mindenütt a folyosók, külső falak vesznek körül, de mégis tudjuk, már mindjárt otthon vagyunk, hiszen ez már nem az a díszes homlokzat, amellyel a ház az utcára néz. Ezeket az egyszerűbb falakat csak az láthatja, aki megáll és besétál. Minden belső udvarnak saját hangulata van. És mindezek fölött, mikor föltekintünk, a sok-sok emeleten túl látjukaz eget. Kint is vagyunk, bent is vagyunk…

Fr[illegible]el Leó út 21-23

2010
Csintalan Csongor

Átmeneti tér 2010 Schönherz Budapest

A Schönherz Kollégium lépcsője. Több mint ezer ember használja nap mint nap. Az életünk egyik színtere, még akkor is ha olykor csak átszaladunk rajta. Jó időben a kollégisták társaladalmi életüket élik itt. De általában innen indul a nap.

Itt találkoznak az ismerősök reggel, este. Olykor el sem mennek innen az emberek. Azzal, hogy ezzel a látvánnyal kelünk, fekszünk és ez jelenti nekünk a (második) otthont, napjaink, életünk részévé vált. Ez az átmenet a külvilág és a biztonságot nyújtó falak között.

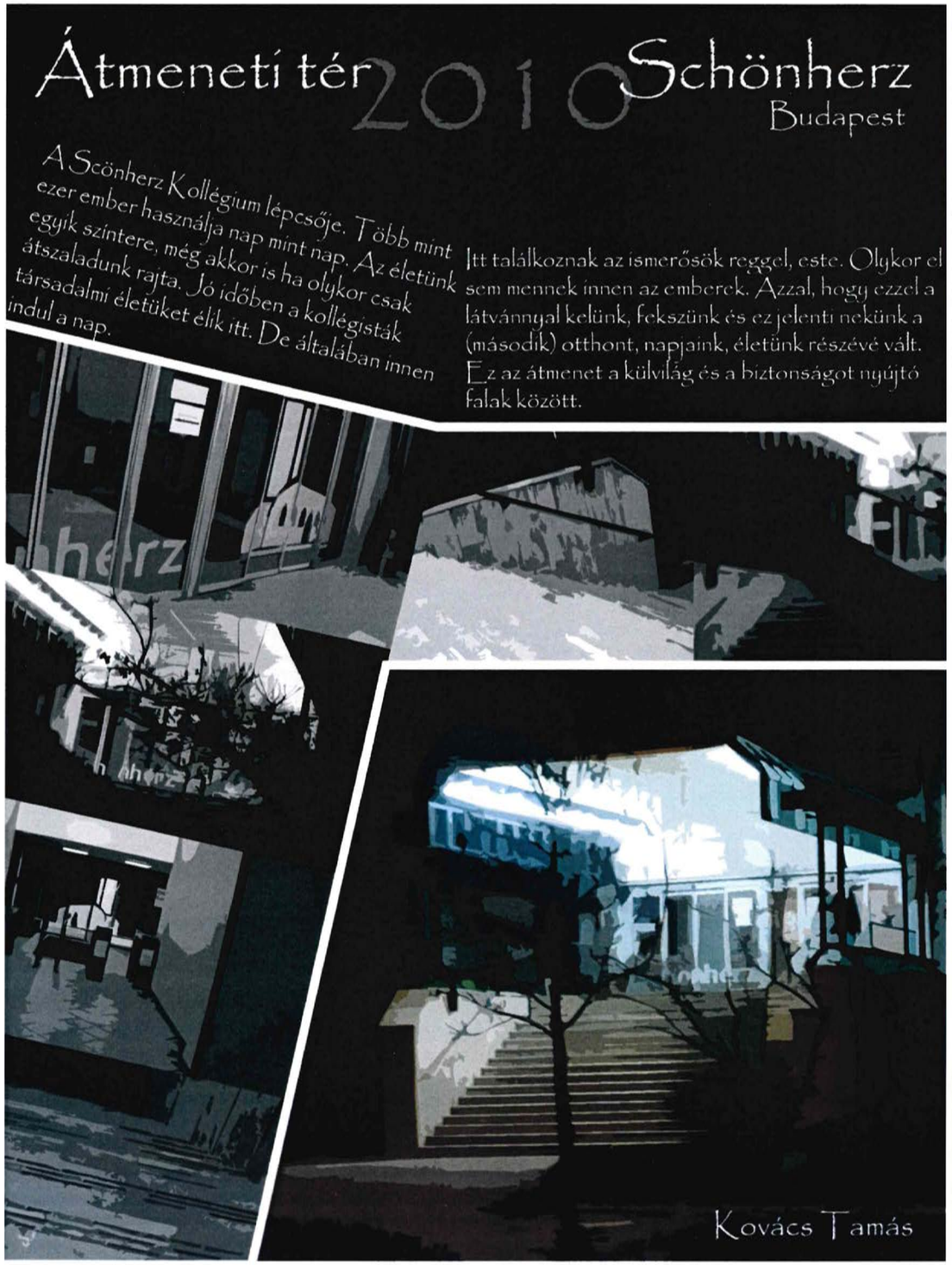

Kovács Tamás

BELSŐ UDVAROK RITMUSA

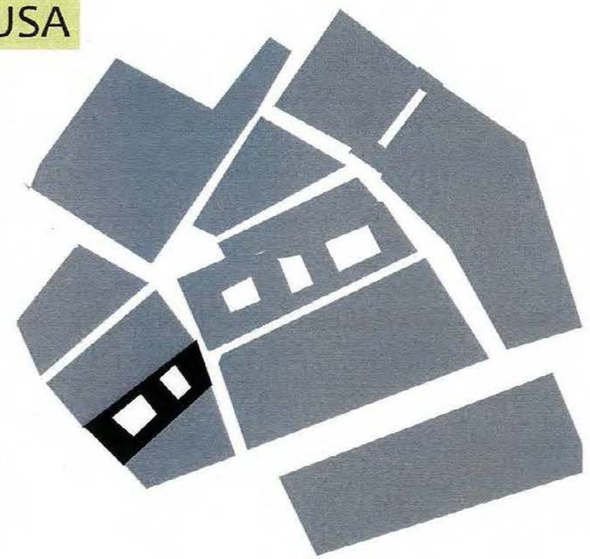

Budapesten, ha a Ferenciek teréről elindulunk a Petőfi Sándor utcán és ott megtéve 20 métert jobbra fordulunk egy kapualjban találjuk magunkat, ami egy rövid folyosót rejt maga mögött. Belépve a szűk folyósóra egy pillanatra elcsodálkozunk, mennyire védett ez a hely pedig csak pár lépésnyire vagyunk egy forgalmas utcától. A sötét alagút és az udvarból beszivárgó fény tovább visz minket a bérház néptelen tágas terére ahova csak felülről süt be a nap. A hely némasága ránk is átragad és a szótlan bámészkodásban máris a második folyosóban találjuk magunkat. Újra közelebb kerültek a falak és a világos is csak az alagút széle felé van.
A közeli falak eltávolodnak és ismét egy bérházakkal határolt térbe érkezünk, ahol két átellenes pontban lévő termetes fa nem engedi a fényt az udvar aljáig eljutni. A hely elszigeteltségében merengünk mintha nem is a városban lennénk. Lassan az utolsó folyosó végén egy kapualjba jutunk, ami egy várost rejt maga mögött.

BUDAPEST 2010

SZABÓ DÁVID

ÁTMENET / TRANSITION
2010

47.4729, 19.05324 ; 47.49415, 19.05441

47.56319, 19.06716

Az áttetszőséget többféle képpen értelmezhetjük. Leggyakoribb értelmezése az anyag minőségére vonatkozik: mikor az anyag nem teljesen átlátszó: például opálos, homokfútt üvegek, stb.

Más szavakkal: az áttetszőség egy nem teljesen tiszta anyagi jelenség, ami lehetővé teszi halovány körvonalazódott képek érzékelését, felfogását felületeken.

A képen látható levek megfelelő fényben áttűnnek egymáson és egy új rétegzett, térbeli hatást keltenek. Azonban nem csak ez az egymáson való átfedésük az, amit én áttetszőségnek értelmezek: a negatívok a levelek között egy áttörtséget eredményez. Itt is van, ami kitakar és nem engedi át a fényt. Ez az a tulajdonság, ami mindkét értelmezésben megegyezik.

Brosch Barbara

2012

ÁTTETSZŐSÉG

Az áttetszőség eredménye, hogy másképp érzékeljük a szemünk előtt a tárgyat/épületet/ látványt. Így annak más és más tulajdonsága van kiemelve.

Választott építményem az Északi-összekötő híd budapesten. Első pillantásra talán nem épp az áttetszőség fogalma jutna róla eszébe az embernek.

Azonban a híd struktúrája/szerkezete ugyanúgy

viselkedik mint az előbb említett levelek: a gerendák között lévő negatívok újabb és újabb kivágásokkal láttatják budapestet.

Ahogy áthaladunk a hídon, az mindig újrakeretezi a szemünk elé táruló látványt ezzel mindig más és más pontjára/ részletére hívva fel a figyelmet.

Budapest,
Északi-összekötő híd

ÁTTETSZŐSÉG

Brosch Barbara
2012

ÁTTETSZŐSÉG / OPACITY
2012

ÁTTETSZŐSÉG

HORÓCZI ESZTER | | 2012

Áttetszőség. Egy hártya, egy fal, egy közeg, aminek csak sejtjük, hogy mi rejtőzik a túloldalán. Az éles körvonalak elmosódnak, fényfoltokat látunk: a fantáziánkra bízza a részleteket. Az áttetszőség fogalmáról talán mindenkinek először egy homályosított üvegablak képe ugrik be. Ugyanakkor végiggondolva a szó mélyebb jelentését, jóval több dolog jut eszembe: az egymásra fotózott képek, ahol az egyik áttűnik a másikon, egy borús őszi napon ködbe burkolódzó város képe, vagy egy lány csipkeruhája, mely merészen sejteni engedi alakját.

Az áttetszőség gyakran tettenérhető az építészetben is. Nem csak mint üvegablakok vagy üvegfalak formájában, hanem például az házakat befutó növényzet által. A választott klinikaépületet borító vadszőlő mögül az ágak, levelek kusza szövedéke között áttetszik maga az épület fala. Az elő-elő bukkanó tégla-részletekből elképzelhetjük a növényzet alatt rejlő felületet, formát. A jelenség akár az „analógia" fogalmán keresztül is megközelíthető lenne, párhuzamba állítva a csipkeruhával.

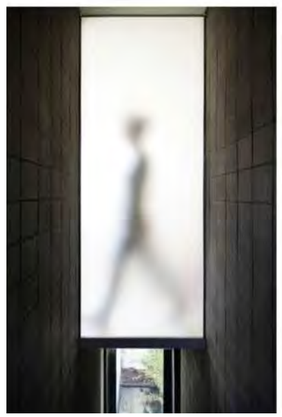

ÁTTETSZŐSÉG / OPACITY
2012

46.24689, 20.14988

47.49861, 19.09194

Bálvány

Aréna Pláza
Budapest, Kerepesi út 9

Foto: Fortepan/ Lukács Zsolt

Az emberiség a történelem kezdete óta bálványokat készit magának. A szó hallatán elöször a pogány hitvilág juthat eszünkbe. Az ókorban különböző kultúrákban különféle tárgyaknak tulajdonitottak emberfeletti hatalmat, istenségként tisztelték öket. Később a bálványimádás módja átalakult, már nem csak tárgyakat, szobrokat, hanem személyeket, rendszereket, ideológiákat bálványoztak. A mai, fogyasztói társadalom mozgató rugója a pénz, melyre egyfajta bálványként is tekinthetünk.

A bálvány szót az épitészetben leginkább a bevásárlóközpontokhoz tudnám kapcsolni. Ezeket a gigantikus méretü épületeket a fogyasztás *templomaiként* is emlegethetjük, legfőbb jellemzőjük (a méretük mellett) a kihivó külső megjelenés és a gazdagságot sugalló belső, melyek célja a vásárlás még vonzóbbá tétele.

Mint manapság minden nagyváros, Budapest is plázák tömkelegének ad otthont. Ezek közül választásom a Kerepesi úton elterülő Aréna Plázára esett. A bevásárlóközpont a maga nemében igényes épitészeti alkotás, megfelelően szolgálja látogatói igényeit, elvárásait. Ugyanakkor az épület helyszinének megválasztása több szempontból kérdéseket vet fel. A pláza területén egykor a budapesti Ügető állt, mely sok évig szolgált rangos lóversenyek helyszinéül. A Kerepesi úti pálya 1883-ban nyitotta meg kapuit. 1933-ban felújitották ifj. Paulheim Ferenc tervei alapján, megalkotva a magyarországi bauhaus épitészet egyik legkiválóbb produktumát. A terület 1998-ban gazdát cserélt és hamarosan bejelentették egy új bevásárló komplexum felépitését a versenypálya helyszinén. Hosszas huzavona után megkezdődtek a bontási munkálatok, az utolsó versenyt 2004-ben rendezték meg. Az épitkezés során hatalmas pénzösszegek forogtak, cseréltek gazdát, végül az átadásra 2007-ben került sor. Az Aréna Pláza alapterületét tekintve Közép-Európa (a maga nemében) egyik legnagyobb épitménye lett.

Az lóversenyek emlékét mára már csak a műemléknek számitó tribün őrzi, mely szinte teljesen eltörpül az egykori ügetőpályára rátelepedett, hatalmas pláza mellett.

Bálványoz: Rajongva, túlzóan szeret valakit, *valamit*. (Magyar Értelmező Kéziszótár, Akadémiai Kiadó, 1972)

Berzsák Barna
Bevezetés az épitészetbe, 2016

BÁLVÁNY

AZ ORSZÁGHÁZ ÉS A VOLT MTESZ-SZÉKHÁZ KAPCSOLATÁNAK ELEMZÉSE

BUDAPEST V. KERÜLET KOSSUTH LAJOS TÉR

TÁGABB ÉRTELEMBEN VÉVE A BÁLVÁNY OLYAN SZEMÉLY VAGY TÁRGY, AMIT ISTENÍTÜNK, KRITIKA NÉLKÜL SZERETÜNK, FELNÉZÜNK RÁ.

A STEINDL IMRE ÁLTAL, NEOGÓTIKUS STÍLUSBAN TERVEZETT, 1904-RE MEGÉPÜLT BUDAPESTI ORSZÁGHÁZRÓL SOK SZEMPONTBÓL BESZÉLHETÜNK BÁLVÁNYKÉNT. SZERETJÜK, BÜSZKÉK VAGYUNK RÁ MI EMBEREK, ÉS A TÉREN LÉVŐ ÉPÜLETEK IS ALÁZATTAL VESZIK KÖRBE.

...ABBAN, AHOGY A PARLAMENTHEZ HASONLÓAN MÉSZKŐ BURKOLATOT KAPOTT, VAGY AZ ÉPÜLET TETEJÉN LÉVŐ RÁCSOZATBAN MIND-MIND A TÉR (VAGY TALÁN AZ EGÉSZ ORSZÁG) LEGIMPOZÁNSABB ÉPÜLETÉHEZ VALÓ, TISZTELETBŐL FAKADÓ HASONLÍTANI AKARÁST, ÉS HARMÓNIÁRA VALÓ FINOM TÖREKVÉST FEDEZHETÜNK FEL. AZ ÉPÜLET UGYANAKKOR NEM ARCHAIZÁL. KORÁNAK MEGFELELŐ ÉPÍTÉSZETI STÍLUSSAL ÉS ESZKÖZÖKKEL ÉRI EL EZT A CÉLT.

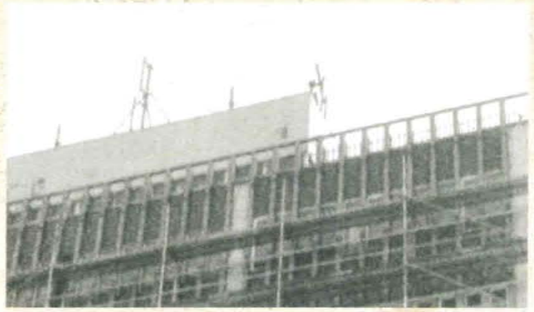

UGYANAKKOR VAN EGY ÉPÜLET A KOSSUTH LAJOS TÉREN, AMELYIK KISSÉ ELÜT A TÖBBITŐL, AMELYRŐL ELSŐRE NEHÉZ ELHINNI, HOGY MÉLTÓ LENNE KÖRNYEZETÉHEZ, ÉS STÍLUSÁBAN „TISZTELETTEL" VISZONYULNA A PARLAMENTHEZ... PEDIG TALÁN A VOLT MTESZ-SZÉKHÁZRA IGAZ EZ LEGINKÁBB! APRÓ RÉSZLETEIBEN, MINT PÉLDÁUL SZÍNEIBEN, VAGY MÉG INKÁBB A DUNA FELŐLI HOMLOKZATÁNAK TAGOLÓDÁSÁBAN...

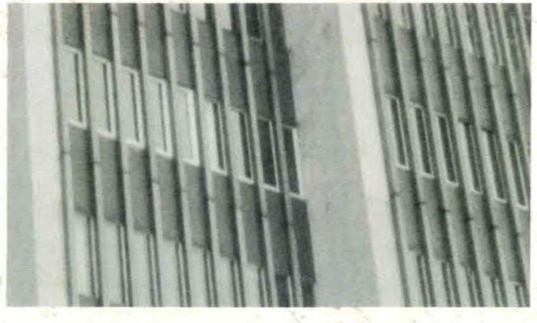

PINTÉR BÉLA 1972-BEN ÉPÜLT KÉSŐ MODERN IRODAHÁZA MINDEZEK ELLENÉRE NEM NYERTE EL AZ EMBEREK SZERETETÉT. SOKAN IDEGENNEK ÉREZTÉK, ÉS MÁRA SZERKEZETE IS MEGGYENGÜLT, ÍGY 2016-BAN MEGKEZDTÉK BONTÁSÁT. BÁR ELTŰNÉSÉVEL A KOSSUTH LAJOS TÉR EGYSÉGESEBB ARCULATOT KAP MAJD, A PARLAMENT ELVESZÍTI EGY NAGY „RAJONGÓJÁT", LEGFIATALABB SZOMSZÉDJÁT; A VÁROS PEDIG EGY ÉRTÉKES MODERN ÉPÜLETTEL LESZ SZEGÉNYEBB.

SIMON PATRIK

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE 2016

*1: https://hu.wikipedia.org/wiki/Orsz%C3%A1gh%C3%A1z

*2: http://index.hu/urbanista/2015/09/15/kossuth_ter_mtesz-szekhaz_otletpalyazat/

47.50545, 19.04647

47.55589, 19.08554

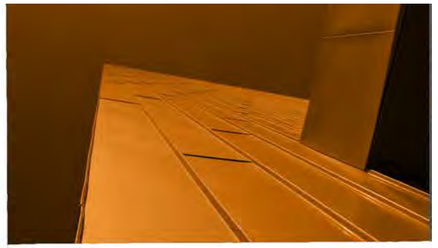

A burok szóhoz az embernek a védőburok, a védelem fogalma kapcsolódik elsősorban. A burok körülölel egy tárgyat/élőlényt/épületet, megvédve, megóvva azt az esetleges külső káros környezeti behatásoktól. Születés előtt a kisgyermekeket is védőburok védi, különböző madarak/hüllők tojásait is értelmezhetjük egyfajta burokként. A természet rendkívül sokszínű példáját szemlélhetjük a fogalomra vonatkoztatva, így többek között tekinthetünk a teknősök páncéljára hasonló képpen vagy akár a csigák/kagylók házát is szemlélhetjük ilyesfajta módon.

A burok számomra a **védelmet** jelenti.

Amikor először megláttam a feladatot, egyből tudtam ,hogy a „burok" kifejtését fogom választani, mivel rögtön a rajz-hét keretein belül meglátogatott Magyar Autóklub Szolgáltató Központ épülete ugrott be a szóról. Az épületet egy hatalmas, körbefutó, majd ívesen visszahajló fémlemezekből álló burkolat védi a külső káros behatásoktól. A főtervező kérdésemre elmondta ,hogy az épület kifejezetten gazdaságos, hiszen a körbefutó fém „szalag" véd az idő vasfoga ellen és ezáltal sokkal nagyobb időközönként esedékes a felújítás. Elmondhatjuk ,hogy ez az épület nemcsak funkcionális, hanem esztétikai értéket is képvisel, arról nem is beszélve,hogy fenntartási költségei rendkívül alacsonyak és ezen kívül a tervezők még a környezettudatos gondolkozásmód érvényesítésére is figyeltek.

Fotók: http://www.vikluk.hu

virag istvan 2011 burok

magyar autoklub szolgaltato központ
1043 budapest, berda jozsef utca 15.
virag istvan 2011 burok

BUROK / SHELL
2011

BUROK / SHELL
2011

Burok

Elválasztja a belsőt a külső környezetétől, lehet látható vagy láthatatlan, konkrét vagy átvitt, de mindenképp érezhető.

Minden tárgy valamiféle külső héjat mutat meg először magából. Ez különféle pozitív vagy negatív benyomásokat kelthet bennünk, bármit megítélhetünk ennek alapján. Minősége, milyensége határozza meg, hogy át tudunk/akarunk-e hatolni rajta, megismerjük-e a belsőt is, vagy az rejtve marad előttünk.

Minden esetben fel kell törnünk a burkot ahhoz, hogy felfedezhessük, amit rejt. Valamikor szinte magától feltárul, de van, hogy a feltárása után is érezhető marad az ottléte. A külső és a belső ellentéte miatt van ott, a hiányával ez az ellentét csak erősödik. Akár zárt, akár átjárható, elérhetetlenné teheti a belsőt, hiszen egy olyan világot rejt, amit nem mindig tudunk megérteni.

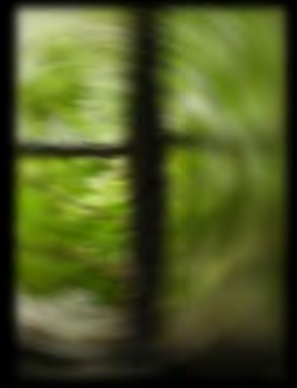

2011
Kristóf Imola

Kecskemét - Homokbánya

Kecskemét szélén a Homokbánya egykori szovjet laktanyák területe. Több mint 20 éve állnak üresen, néhány épületet felújítottak, de a többségük lakatlan, romos állapotban van.

A környék szörnyen kihalt, olyan érzés belépni egy-egy épületbe, mintha szellemként járnánk a múltban. Rengeteg gondolat kavarog bennem, olyan minden, mintha az összes lakó nagyon hirtelen távozott, vagy egyszerűen csak köddé vált volna. A falakon meglátszik az idő hatása; minden tele van üvegcserepekkel, és régi újságpapírokkal, levelekkel.

Elmerengek, hogy vajon melyik helyiséget mire használhatták, kik járhattak a ma már üres folyosókon. Érzem, hogy csak idegen szemlélő vagyok, de amikor újra kilépek a külvilágba, azt hiszem valamit megértettem az épületek történetéből. Hihetetlen, hogy az egész világ annyira elrejtőzik a város elől, de amikor bemegyünk, annyi apróságot tud felfedni előttünk.

2011
Kristóf Imola

46.88475, 19.64728

47.492251, 19.05822

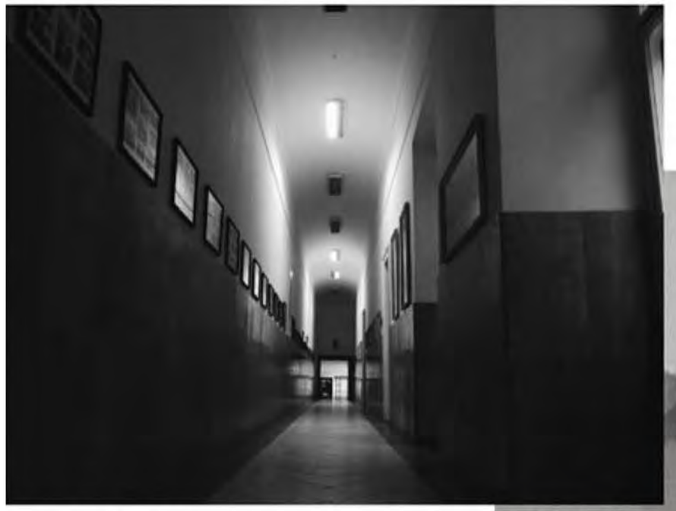

csend

a hang megszünésekor érzékeljük. a volt iskolám folyosói, termei minden szünetben hangokkal voltak tele: szaladgálók, beszélgetők, kosarazók, kiabálók, iskolarádió. este, az órák után aztán nagyon csendes lett az épület, az ember lépteinek kopogása a folyosón akkor hangosabbnak tűnt, mint a napközbeni zsivaj, azt is lehetett hallani, ha valaki van a körfolyosó végén. az üres iskolában a csend lett nagyon hangos. most, amikor visszaemlékszem, eszembe jutnak a termek, a fények, a színek, az emberek, az órák, a beszélgetések témái. még néhány szag és illat is. de nem tudom felidézni a hangokat, bár tudom, hogy behallatszott a termünkbe a károlyi kertben játszó gyerekek és az utcát felújító munkások gépeinek hangja, hogy lehetett időnként hallani a szomszéd teremben tanító tanárt, de nem tudom felidézni a hangok pontos milyenségét. az iskola az emlékeimben csendes. egy némafilm. azt látom magam előtt, ami állandó volt: a lépcsőházak, a folyosók, az udvar. de van egy hely, ami régen is csendes volt: a padlás, ahová csak nagyon ritkán és különleges okkal lehetett felmenni. ott el sem hittem, hogy ugyanabban az épületben járok, mint egy folyosóval lentebb. a csend szentélye volt a padlás, ott a csend uralkodik és veszi körül azt, aki felmegy oda.

CSEND / SILENCE
2018

CSEND

Az építészetben fontosnak tartom azt, hogy olyan dolgok szülessenek belőle, ami az épület szemlélőjét, használóját képes megrázni, egy bizonyos szinten katartikus állapotba juttatni: olyan helyzetbe, mikor a befogadó képes önmagát mélyebben vizsgálni, saját motivációit, irányultságait jobban átlátni. Erről az állapotról nem lehet az érzelmek említése nélkül beszélni. Luis Barragán állítása szerint minden olyan építészeti alkotás, amely nem fejez ki érzelmeket, hiba. Egy ilyenfajta hatás eléréséhez nem elég az, hogy az építész “szép” dolgot alkosson. Az épület mögött egy letett életnek kell állnia, melynek célja a jelen kor és a világ őszinte kutatása és ennek az analitikus hozzáállásnak az építménybe való leképezése.

Ilyen bevezető után az általam elkészített tabló tárgya bizonyára meghökkentőnek tűnhet, hiszen nem egy meghatározó épületet, vagy egy impozáns ember által alkotott teret vettem górcső alá, hanem egy rendező pályaudvart. Ez a helyszín klasszikus értelemben nem nevezhető szépnek. Ezzel együtt számtalan érzelem és emlék köt ehhez a helyhez: tizenévesként, a vidéki graffiti kultúra részeseként itt történtek velem olyan meghatározó események, amelyek nagy mértékben formálták jellememet. A zavartalan festés érdekében természetesen csak éjszaka jártunk ide, amikor az egész vidék csendbe borult, így az általam feldolgozott szó kiválasztásakor biztos voltam benne , hogy ezt a teret kívánom dokumentálni, mivel a zajtalanság fogalma, érzete és a helyszín számomra szervesen összeforrt. A hangulat, amit ez az egyesülés idéz fel bennem, az egész tinédzser koromat feleleveníti számomra. Nem csak a helyszínen történt eseményeket, de az időszak sok más meghatározó történését is egyből eszembe juttatja. A graffiti, amellett, hogy nyilvánvalóan romboló tevékenység, sok mindenre megtaníthat egy fiatalt. Esetemben igazi mély, őszinte barátságok köttettek, hiszen az ember nem oszthatja meg bárkivel tikait, így a bizalomhoz való helyes viszonyulás már fiatalon tudatosult bennem.

Ezen a példán keresztül szeretném kihangsúlyozni azt, hogy szerintem nem szükséges az építésznek arra törekednie, hogy alkotásával mindenkit lenyűgözzön, hogy az általa tervezett legyen a legnagyobb vagy legszembetűnőbb épület az adott környéken. Elég, ha életének minden területéről szerzett benyomásait és belső motivációit őszintén átkomponálja térbe, formába és anyagba, ekkor a befogadóra tett hatása formálni fogja annak látásmódját, mégpedig pozitív irányba.

Ennek bizonyításául készítettem ezt a tablót : hiszen ha egy rendező pályaudvar, ami talán még csak építészeti alkotásnak se tekinthető, képes egy fiatalra befolyást gyakorolni, mennyivel inkább egy épület vagy tér, amit egy kiváló építész alkotott?

SOPRON RENDEZŐ PÁLYAUDVAR
BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE
KUSTRA VENCEL 2018

CSEND / SILENCE
2018

47.6689, 16.59983

46.61143, 25.08778

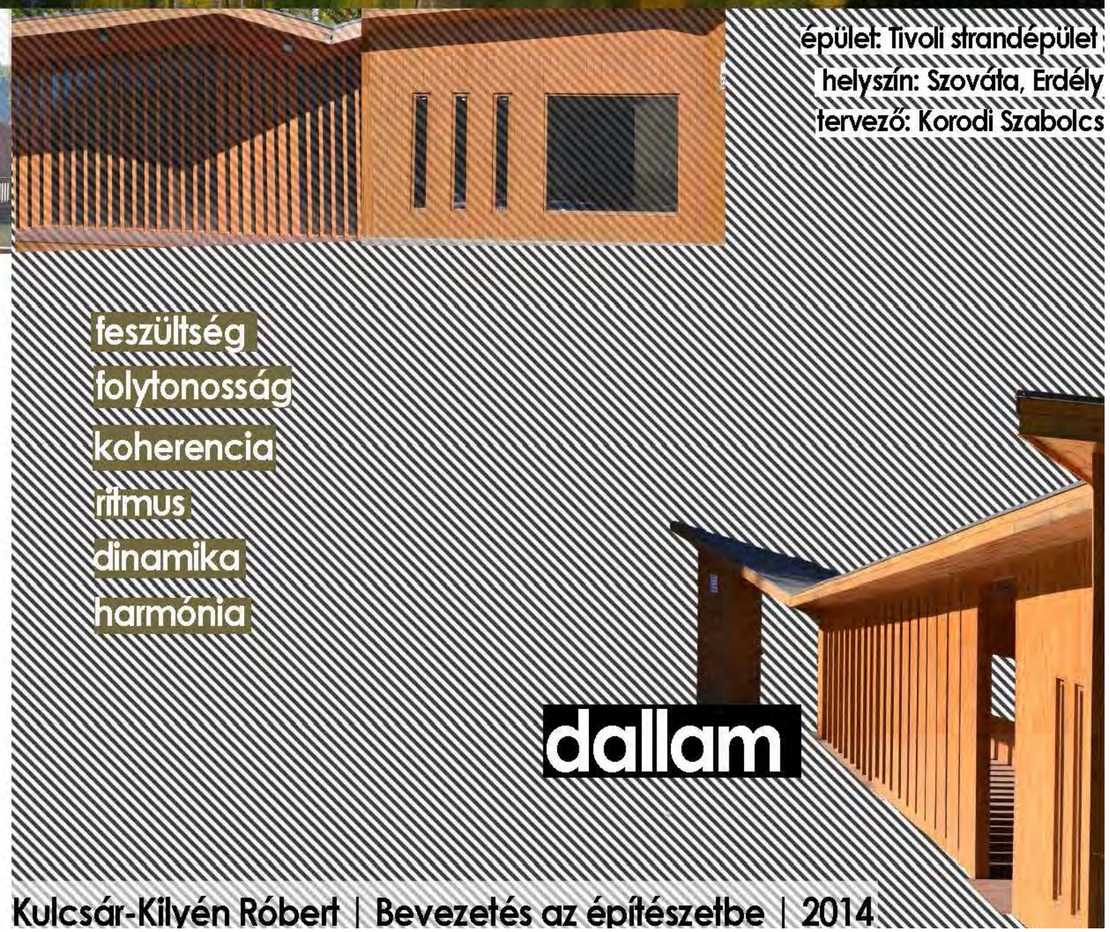

építész: Tivoli strandépület
helyszín: Szováta, Erdély
tervező: Korodi Szabolcs

A szovátai ifjúsági tó rehabilitációjának turisztikai és közösségi jelentősége mellett nagyon fontos ökológiai indíttatása volt. A kilencvenes években lecsapolt tó védelmet nyújt a Medve-tó heliotermikus ökoszisztémája számára a hegyről lezúduló csapadék elől. Az újjáépített tó könnyen beilleszkedett régi környezetébe, a strandépület tervezőjének azonban nehezebb dolga volt összehangolni építményét az erdővel, a tó kanyargó partjával és változó mélységével. A fából megvalósult szerkezet követi az erdő és a part vonalvezetését, az épület teljes egésze mintha a

a töredezettség organikus lenni, segítve az épületnek együtt élni környezetével.
A ház, az erdő hangjának, a sóhegyek éles rezgésének térbeli, megfagyott dallama.

A tető a talaj szintjéről, az erdő és víz találkozásából indul, és különböző magasságú hangok sorozataként töredezik, mégis egységet alkot. A dallam ritmusa nem csak a tető törésének szabálytalan ütemezéséből adódik, hanem az épületet alkotó, ismétlődő motívumokból is, mint a vonalkódszerű, párhuzamos elrendezésű lécek a homlokzaton, vagy az oszlopok, melyek zenei fázisokként működhetnek. A zeneiség, a ritmus eltérő léptékekben is megfigyelhető, a szerkezeti részletektől, a teljes épületen át, a környezetével való kapcsolatáig. A természet háttérként szolgál az épületben rejlő többszólamúságnak, feszültségnek, ritmusnak, dinamikának.

feszültség
folytonosság
koherencia
ritmus
dinamika
harmónia

dallam

DALLAM / MELODY
2014

Kulcsár-Kilyén Róbert | Bevezetés az építészetbe | 2014

A zene életünk minden pillanatában fontos szerepet játszik. Az utcán sétálva, otthon tanulva vagy napi teendőinket intézve különböző helyszíneken mind-mind találkozunk a zene valamilyen formájával. Szükségünk van a zenére, megszoktuk a jelenlétét. Lehet az néhány hang vagy bonyolult akkord, zaj vagy kellemes dallam, a lényeg az, hogy jelen legyen. Mindennek van ritmusa és dallama. Az autók zúgása, a szél süvítése, az emberek morajlása is egyfajta zene. Így minden épületnek is van dallama, amely a fülünkkel nem hallható, de a szemünkkel érzékelhetjük. A látványának, a vonalvezetésének, az elhelyezésének köszönheti a ház, hogy a szemlélő hallja és érti. A városban az épületek mind egy dalamot „játszanak", együtt adják a város bonylult és érdekes szimfóniáját.

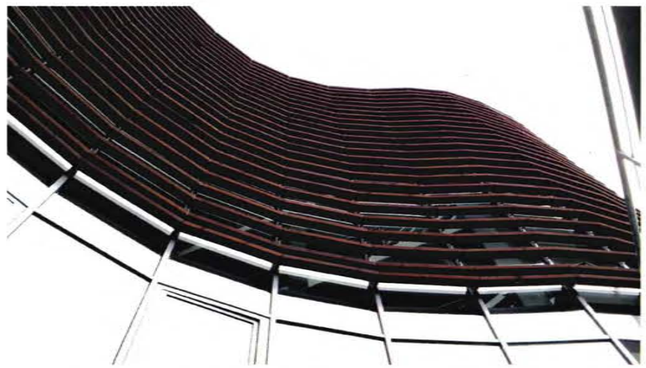

HANGVILLA - Veszprém

A veszprémi Hangvilla épületét 2013-ban adták át. Korábban Séd moziként üzemelt, ahol 2003-ban leálltak a vetítések, majd a Pannon Várszínház társulata használta, az alagsorában pedig szórakozóhely működött. Az épület átépítésének terveit Albóciné Ábrahám Gabriella és Anthony Gall készítették el. Veszprém város központjában így a lelakott épület helyébe új, multifunkcionális zenei- és rendezvényközpont nyílt, mely kinézetében is tükrözi annak modern mivoltát. Az újonnan hozzáépített rész a korábbi épület előtt elterülő üres udvarra került, a régi részek megőrizték külső tulajdonságaikat.

Ennek az épületnek funkciója a zenének otthont adni. Az építésznek a szerkezeti stabilitás megtervezése mellet fontos feladata az épület megkomponálása. A háznak passzolnia kell a funkcióhoz. A Hangvilla megjelenésében emlékeztet a hangok hullámzására, a dallam sajátos táncára, ám ezt nem direkt és erőszakos módon. A homlokzatnál rengeteg üveget használt a tervező, mely amelett, hogy belátást biztosít az előtérben lévő elegáns kávézóba, visszatükrözi a környező épületeket. Elhaladva előtte végig más képet látunk, miközben be is látunk a ház belsejébe. Különös dallama van a tükröződő régi házak és a modern megjelenés állandó váltakozásának. A régi és az új egyaránt jelen van, akár csak a zenében. A zene világában is használunk meglévő sémákat és azt díszítjük saját elemekkel, akárcsak ennél az épületnél. Megmaradt a régi, és melléhelyezték az újat. A hajdani utcavonaltól szándékosan visszaugratott mozi elé most bővítmény került. Lágy, ívelt vonala fontos városképi űrt tölt be, emellett jelzi a régi utcavonalat is.

„Igyekszem mindig a funkciónak megfelelő, nem túl drága házat tervezni, amely lehetőleg illeszkedik a környezetébe, s visszaköszön a hely szelleme."

- Albóciné Ábrahám Gabriella

47.4967, 19.07016

DINAMIZMUS / DYNAMICS
2012

Czina Réka 2012.
Blaha Lujza tér

dinamizmus…

a szó a görögöktől származik. jelentése erőlökés, erő... mozdulat, mozgékonyság. a világ állandó változása. fejlődés. cselekvésre késztető erő. innováció. életerő. egy személyiség magával ragadó ereje. a gondolat ereje. alkotóerő. az anyagokat összatartó erő. belső feszültség. taszítóerő. a részecskék áramlásának rendszere. vérkeringés. rezgés. ütem és ritmus. pulzus. határok nélküli idő. pillanat.

Czina Réka 2012

dinamizmus. város. vérkeringés...

A város egy folyamatosan változó, fejlődő, mozgásban lévő rendszer. A mozgás ütemét, ritmusát nagyban meghatározza a városban élő emberek mentaliása kultúrája. Budapest rohanó, nyüzsgő nagyváros. Ezt különösen a belvárosban tömegközlekedve de az utcán sétálva is tapasztalhatjuk. A Blaha Lujza tér a város egyik legforgalmasabb tere, a VI. és a VIII. kerület találkozásánál. Általános találkozási pont és közlekedési csomópont. Kiindulási pont a külváros felé. Itt keveredik a klasszikus belváros és a “munkásnegyed”.

Dinamizmus

A kifejezés a köznapi életben egyenl- jelentéssel bír, mint a mozgás, cselekvés, aktivitás. A dinamizmus a mozdulatlanság ellentéte, az állandósággal szemben a változást jelenti, és ez a változás gyakran egyet jelent a fejl-déssel. Dinamikus lehet valaminek a küls- látványa, mintázata, formája vagy a szerkezete is. Használhatjuk mesterséges és természetes értelemben is.

Azt, hogy dinamikus szokás mondani, egy személyre, egy életvitelre, egy alkotásra, történésre, városra vagy akár egy épületre, épületegyüttesre, de minden esetben pozitív jelentéssel bír.

Minden dinamikus kis részletben ott rejlik a vágy a változásra, cselekvésre, szóval nyugodtan mondhatjuk, hogy ha valami dinamikus, az magát az életet hordozza magában.

2012 Fenyvesi Dorisz

A ma már nem rendeltetésszerűen működő gyárat a második világháború idejében fejlesztették nagy nehézipari komplexummá.

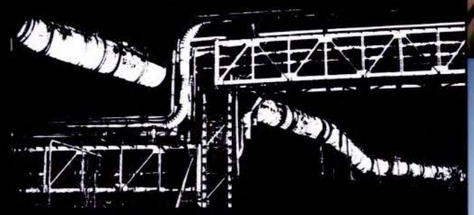

Az évek alatt több cég kezén is forgó épületegyüttesben végül 2009-ben végleg beszüntették a kohászati tevékenységet. Mivel napjainkban már nem használják kohászati célokra, azt mondhatnánk, hogy abszolut a dinamizmus ellentéte, de a gyárat felépítő szerkezetekben, csövekben, épületekben még most is benne van a mozgalmasság, a vágy a cselekvésre.

Diósgyőri Acélművek 2012

Fenyvesi Dorisz

Az diósgyőri acélműveket azért választottam, mert mozgalmas, érdekes, és bármely kis szerkezeti elemét megfigyelve benne rejlik a dinamizmus, a változatosság. Az épületegyüttes hatalmas területen fekszik, de minden részét érdemes megszemlélni. A komplexum különböző épületei mind-mind különböző funkciókat láttak el.

Dinamizmus

DINAMIZMUS / DYNAMICS
2012

48.09561, 20.7409

47.46963, 19.16154

DOBOZ

Doboz az, amit tárgyaink tárolására és védelmére használunk. Lehet egy doboz anyaga mérete vagy formája végeláthatatlanul sok, a funkciójuk mégis összeköti őket. Ha egy lakóházra teljesen lecsupaszítva, csak a lehető leglényegibb funkcióját vizsgálva tekintünk, láthatjuk, hogy az sem más, csupán egy doboz. Egy doboz, amibe magunkat zárjuk, hogy megvédjen minket a környezettől. Természetesen a legtöbb lakóházat az esztétikai többlete, az „otthonossága” kiemeli a doboz-létből, nem jut eszünkbe dobozzá lealacsonyítani őket. Viszont bizonyos épületeknél, ahol az esztétika szinte teljesen háttérbe szorul a funkcióhoz képest a párhuzam már sokkal élesebben látszik. Ezek a „lakó-dobozok” a hideg racionalitás megtestesülései az építészetben. Kinézetükkel rányomják bélyegüket a tájra és az ott élő emberekre egyaránt.

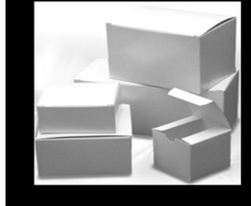

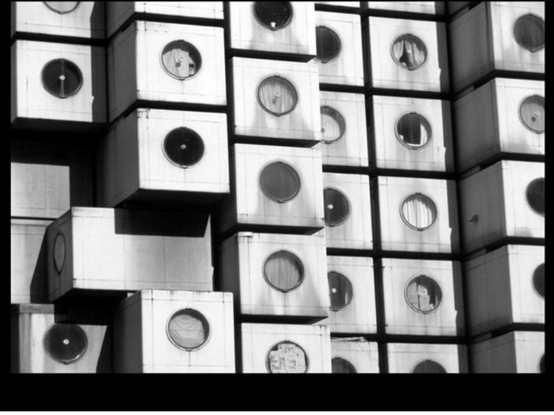

Papadopulosz Krisztosz
2012

DOBOZ

Kőbánya túlnyomó része, de főleg az Újhegy lakótelep tökéletes példája annak, milyen is az, amikor a szépre való törekvés kiveszik az építészetből. Magam is egy hasonló lakóépületben élek, mégsem voltam képes soha máshogy tekinteni ezekre a vasbeton szörnyekre, mint óriási égbe meredő dobozok sorára. Több helyen indultak már meg felújítási munkálatok az utóbbi években, hogy szebbé tegyék ezeket a panelházakat és környezetüket, sok viszont a mai napig eredeti állapotában áll. Ezek a nyomasztó szürke betontömbök hűen őrzik a korszak szellemiségét, amiben épültek. Egy korszak, ahol a mennyiséget a minőség elé helyezték, az effektivitás pedig mindenek előtt való volt. Ironikus módon, minden minőségbeli problémájukkal együtt, ezek a házak túlélték a korszakot magát, ami létrehozta őket, és állni is fognak még további évtizedekig.

Papadopulosz Krisztosz
2012
Újhegy lakótelep

DOBOZ / BOX
2012

Doboz

A doboz szó hallatán a legtöbb embernek egy üres, unalmas, esetleg csúf, funkció központú tárgy jut eszébe. Valójában a doboz ennél sokkal több is lehet, megfelelő alkalmazás mellett. Maga a megtestesült funkcionalitás, semmilyen felesleges elemet nem tartalmaz, csak amit a feladat ellátása megkövetel. Ez képződik le a dobozszerű épületek esetében is.

Egészen más a helyzet a doboz belsejében. A már már titokzatos teret szabadon alakíthatjuk csak a miénk és bármikor elvonulhatunk ide. Sokunk gyermekkori emlékei, a felfedezés öröme kapcsolódik a tárgyhoz. A doboz olyan jelenség, amely kívülállóként könnyen félreismerhető, de gyakran kellemes családást okoz annak, aki veszi a fáradságot és mélyebben belenéz.

Dankó Levente - 2012

ÁLLAMI ÁRPÁD GIMNÁZIUM

ÁRPÁD GIMNÁZIUM

I ÁRPÁD G

Doboz - Állami Árpád Gimnázium - Óbuda

Az óbudai Nagyszombat utca 19. házszám alatt található Árpád Gimnázium épülete 1940-ben épült Bauhaus elveket követve, nem véletlen tehát a dobozhoz való hasonlósága, a közös jellemzők. Reál gimnázium lévén a funkcionalitási átjárja szögletes tömegformálásán és díszítetlen homlokzatán kívül az egész hely szellemiségét is. Az épületet 1976-ban védett műemlékké nyilvánították, azonban a teljes felújítására mindeddig elmaradt.

Ez kívülről rossz fényt vethet az iskolára, belülről vizsgálva azonban (hiszen általában nem végzetes hibákról van szó) csak emeli a hangulatot, emberibbé válik a környezet. A tanárok egyénisége, a diákok által ápolt növények és a büfé előtt, illetve a könyvtárban található társalgó terek teszik

barátságossá az egész helyet. Az oda járók az egyedüliek, akik tudják hogy mennyire tévesek az épület kimértségéből és a reál irányultságból adódó beskatulyázás.

Dankó Levente - 2012

47.59821, 19.01307

Bevezetés az Építészetbe

2018

Négyesy Eszter

EGYédi -B30-as tégla SÉG?

100 nm, 1970

Helyszín: Üröm, Ófalu

MIT TARTUNK MA FONTOSABBNAK?

Egy közösség tagjának lenni, annak identitását felvenni vagy önmagunkat kifejezni? Az egység és egyediség kérdése meghatározó problémája korunknak: egyszerre szeretnénk megfelelni a normáknak és kitűnni a tömegből. A lakóház a társadalmi projekció egyik legfontosabb eszközeként fejezi ki ezt: egyszerre utal a státuszunkra, a személyiségünkre és használja fel az előítéletet, miszerint rendes házban rendes emberek élnek . . .
A hasonló házak tehát hasonló anyagi/élethelyzetű embereknek adnak otthont a legtöbb esetben, ezért társadalmi szempontból egységesnek tekinthetjük őket. otthont a legtöbb esetben, ezért társadalmi szempontból egységesnek tekinthetjük őket.

A Kádár-kockának is nevezett tipikus '70-es évekbeli lakóházak jó példák az egységes mögött megbújó egyediségre. Nemcsak hasonlónak, szinte teljesen egyformának épültek. Érdekességüket az adja, hogy a forma kötöttsége miatt a lakó önkifejezési lehetőségei nagyon korlátozottak. Mégsem mondhatjuk, hogy a mai kockaházak ugyanúgy egységesek, mint megépülésükkor. Sokukra mára korszerűsített nyílászárók és tető, valamint hőszigetelés került. Ez ugyanolyan jelzés, mint az, hogy sokukra viszont nem. És ami ennél is sokkal szembetűnőbb: a színek, és a környezet, ami körülveszi a házakat. Ennek köszönhetően egyediségük kerül előtérbe hasonlóságukkal szemben.

EGYSÉG / UNIT
2018

Egység

Kesztölc, Lencsehegyi bánya

Bevezetés az építészetbe 2018

Az ember létrehoz maga körül tereket, épületeket, kedvére formálja azokat és kihasználja lehetőségeiket. Majd mikor már nincs rá szüksége elhanyagolja, eltemeti, elengedi, sorsára hagyja azokat, így ezek az építmények önmaguk emlékeivé válnak. A Lencsehegyi bánya épületein is ennek a folyamatnak a nyomai figyelhetőek meg.

Az 1960-as évek végén megépült bánya nagymértékben befolyásolta a körülötte lévő települések arculatát. Biztosította a munkahelyeket, így az anyagi biztonságot is. A körülötte élő közösség legfontosabb központjává, összetartó erejévé vált. Különféle programoknak vált színhelyévé, de csak egy italra is szívesen ültek be a főépület büféjébe az ott dolgozók családjaikkal.

Azonban az ipari szerkezetváltás hatására 2004-ben, sok másik bányával együtt bezárásra került. Ezáltal hatalmas lelki veszteség érte a falut. Egyik napról a másikra elszakították tőlük az életüket mozgató fogaskereket. Ám nem csüggedtek sokáig, hanem utat kerestek a bányától kapott anyagi és szellemi értékek megtartására. Ereklyéket, fotókat gyűjtöttek, emlékműveket építettek, múzeumot hoztak létre és a mai napig szigorúan őrzik a bányász hagyományokat is.

Ma az épületek lezártan állnak a falu felett. Fásultan várják az elmúlást. Ám az omladozó falak, a lelógó lámpák, a kitört ablakok és a széthulló bútorok ellenére sem veszítettek az egységgé kovácsoló erejükből. A hely szelleme még elmúlásában is jelentőségteljes monumentumként jelenik meg számunkra, mely emlékezteti az itt élőket a közös múltra és az összetartozásra.

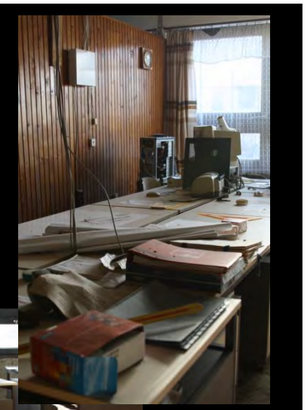

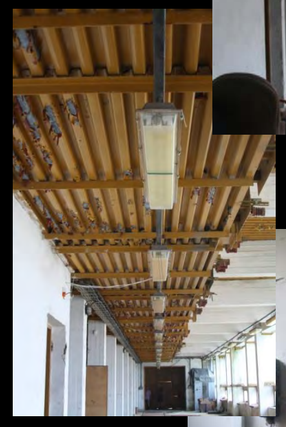

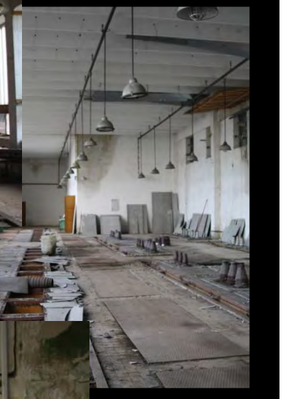

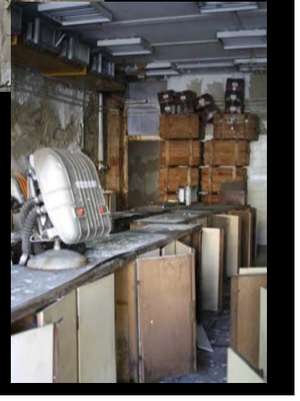

Készítette: Makovics Eszter

48.42763, 20.59916

Bevezetés az építészetbe
Váradi Zsombor

ELLENSÉG 2017

Kánó

Kánó

Kánó

Kánó

Kánó és Sajópüspöki házakról készített fotók saját készítésű képek.

Ellenségnek nevezzük a harcban, háborúban szemben álló feleket. Az ellenséget az építészetben is felfedezhetjük. Az épületetek védelmet biztosítanak az emberek és élőlények számára. Ők is ki vannak téve az idő „vas fogainak”.

A megépítésük után állandó harcban állnak a természettel, a környezeti hatásokkal, melyhez megfelelő technikával védelmet kell biztosítani.
Hatások lehetnek például: eső, szél, hó, vihar, tűz, hurrikán, tornádó, földrengés, vagy az eltelt idő. Az építőanyagokkal szemben számos ellenséget fedezhetünk fel, (például a fa kártevője lehet a gombásodás, a szú, a termeszek). Nagy pusztítást végez a tűz és a víz is, mert az építőanyagok nagy része éghető. Vannak olyan anyagok is, amelyek a vizet felszívják, hőmérséklet csökkenés hatására szétfagynak.

Ha **nem megfelelően gondozzuk a házakat**, akkor tönkremennek, elpusztulnak, mint a harcban a gyengébb csapat.
Már egy ideje figyeltem a baloldali képeken látott házat, ami napról napra megy tönkre. Itt is látható, hogy, amit nem használnak, az idővel megsemmisül. A természet produkál olyan hatásokat, amelyek ellen nem tudunk védekezni, ezáltal az épületünket, otthonunkat, épített és természetes környezetünket megsemmisíti.

Az egyik legszörnyűbb ellensége az épített környezetnek a természeti katasztrófák, amelyeket nem tudunk korlátozni.
El kell fogadnunk, hogy a természetben építünk, és alkalmazkodnunk kell hozzá.

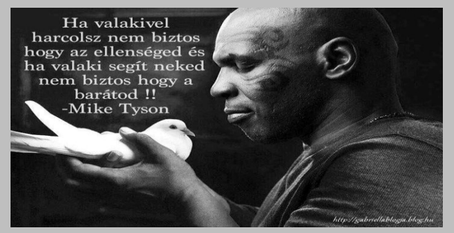

Sajópüspöki

Havanna

Havanna

https://www.google.hu/search?q=havanna+hurrik%C3%A1n+ut%C3%A1n&client=firefox-b&dcr=0&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwj_1rvjkrbXAhWSFOwKHdXMAuEQ_AUICigB&biw=1440&bih=791

ELLENSÉG / ENEMY
2017

ELLENSÉGEK VESZPRÉMBEN

Veszprém, Kossuth Lajos utca

Készítette: Szvath Réka

Bevezetés az építészetbe 2017

ELLENSÉG: Úgy tudnám a legjobban definiálni, mint két különböző eszméket valló fél szembenállása. Ebben az esetben a háború előtti épületek állnak szemben (szó szerint is) a szocialista épületekkel. A város lakói egy tömegként „utálják" a szocialista tornyokat, amelyek beárnyékolják a sétálóutcát.

KOSSUTH UTCA: Az utca csak fél évszázada lett kiemelt fontosságú a városlakók számára. Otthont ad számos étteremnek, üzletnek és rendezvénynek. Az utca egyik oldalán romantikus, háború előtti lakóépületek sorakoznak, míg a másik oldalon a XX. század második felében épült, szocialista építészeti stílust tükröző üzletek, lakóházak tornyosulnak.

ÚJ ÉS RÉGI: A városvezetés szándékosan építtette egy oldalra az „új' épületeket a XX. század közepén, hogy az utcának legyen egy „régi" és egy „új" oldala. Ezek az „új' épületek azonban ma már csúfítják a teret, mindenkit a szocialista időkre emlékeztetnek. Szerintem az utca nem sugall harmóniát, összetartozást, hanem sokkal inkább ellenséges, zavart diszharmóniát kelt az ide látogató emberekben. Ez a fajta ellentét a város több pontján is fellelhető, de ezeket a helyeken az építészek meg tudták oldani, hogy egy olyan teret hozzanak létre, amelyben a modern és a klasszikus épületek harmóniában vannak jelen (például Hangvilla és a Veszprém Megyei Önkormányzati Hivatal épülete).

ELLENSÉG AZ ÉPÍTÉSZETBEN: Szerintem az ELLENSÉG szó tökéletesen tükrözi azt, amit a helyiek éreznek, amikor végig sétálnak a Kossuth utcán. Érzik a diszharmóniát, az ellentéteket. Én, amikor ezen a helyen járok, mindig úgy érzem, mintha az épületek szabályosan egymásnak feszülnének, mintha tényleg ellenségek lennének. Nemcsak az építészeti stílusok állnak egymással szemben, hanem a korszellem, az eszme, amely ezeknek az építtetéséhez vezetett; a korok állnak egymással szemben; az emberek, aki építették őket. Emellett az emberek (veszprémi lakosok) egy emberként állnak szemben a Húszemeletessel (Veszprém legmagasabb épülete). Az emberek többsége szerint ront a város látképén, elcsúfítja a belvárost, és nincs rendesen karbantartva, ami még inkább a város ellenségévé teszi ezt az épületet.

EMLÉKEZET / MEMORY
2011

46.84945, 17.55878

„Az a tó, az a tó. Emlékszel arra a tóra?”

„Egyszerű emlékezet, előbb el kell mesélnem neki, kitalálni a részleteket, hogy legyen mire visszaemlékeznie.”

Az *idő* akkor is irányt (irányultságot?) szabott magának ideiglenesen megválasztott *járás*ával (itt: árnyaló szinonimák); a déli napsütésben kirándultunk, autóval, beleizzadtunk az ülésbe, fárasztóan okos dolgokról beszéltél hosszasan. Megmutattam neked a Káli-medencét. Biciklivel mentünk, nem figyeltél a tájra. Tetszett, meg is értetted, így emlékszem, így találom ki utólag, meleg volt, nyár: ez az egy biztos mindig. Ha téged kérdeznélek, nem így mondanád el, gyalog mentünk, hogy Kékkút a leginkább, nem hazudnál, mosolyogva hallgatnék. Nem is voltunk Kékkúton.

Egy térben és egy időben nem vagyunk ugyanott, ez a mi sajátunk, nézd a tájat, nem csak azt, arra a házra meg az udvarra is gondoltam a dombok előtt, nem látod, nem ugyanazt nézed, te nem emlékszel rá, én emlékszem, kiválasztottam magamnak akkor a pillanatot, a pillanat választotta ki magát hogy benne emlékezzek, de lehet ezt is csak magam elé képzelem, van ház a dombok előtt? Hm? ...Nem, semmi, nem kérdeztem semmit, nem fontos.

Télen elkerüljük egymást, ha nem direkt, akkor véletlen. Sétáltunk, jött a kutyád aki utál, nem mehettem a közeledbe. Csillámosra fagyott az út, elmondtam hogy nem könnyű. Könnyű. A kutyád utánam jött a fürdőszobába is, lekuporodott a lábam alá a szőnyegre. Lefényképeztük azt a homlokzatot, te exponáltál, nem voltál ott. A házak miatt szeretlek, nem kell kitalálni, beckett-i fák, körülöttük nem történik a semmi, ha van 'és történet', nem csak a forma. Miattad szeretem azokat a házakat; ez mind egyszerre igaz. Idő és emlék, nem kölcsönösen egyértelmű hozzárendelés, nem függvény, még önmagával sem, azzal a komponensével amit megélek amikor úgymond élek és nem emlékszem. Karenin, a kutyád boldog, mert az ő ideje körbe jár, ezért nekünk az évszakok. Nem elég.

emlékezés

borsaI szandrA

2011

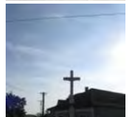

nyár

Körbe- meg átsétáljuk a falut, nem ismer senki sem, sok oromfalas ház, nem tudtad hogy ez a neve, elmondom neked, felnézel rám, nem is vagy ott. Nekünk ragyog a nyár. Később elárulod: nem nekünk. Csak úgy ragyogott.

Ezer alakban történünk, van valami díszlet. Az a fontos, visszamegyek helyszínelni, kapirgálom az aszfaltot hogy megtaláljalak, vagy magam; egymásra rakódtunk, mint ez a szöveg, amit ezer kéz gépel, nem íródhat más csak ez a napló, amit kigondoltak már, nemhogy mindent leírtak, meg is történt minden. Ezerszeres sokszorosításban látom magunkat időtlenül ismétlődni, beleragadtunk az adott téridőbe mint a nászutasok a légypapírba, levedlett énünk folyton végzi ami reá méretett, s végül elveszítjük kapcsolatunkat a klasszikus értelemben vett jelennel. A többiek, utált, sajnált és irigyelt több-önmagunk olyan múlhatatlan makacssággal történik, hogy mi nem történünk már tovább. Párhuzamos dimenziókkal találkozunk, létezik bennünk a végtelen. Talán akkor is magamról beszélek ha rólad beszélek, csak én írok, szövegem hőse: semmi.

Az emlék projekció. Ezt például előre kitaláltam.

(a dolgozatban szó szerint vagy torzított formában, többek közt: Esterházy Péter, Szőcs Géza, Kukorelly Endre, Milan Kundera, Kovács Ákos, Örkény István, Ottlik Géza, Kovács András Ferenc, George Orwell)

emlékezés

Kékkút

borsaI szandrA

2011

tél

EMLÉKEZET

„Az idő formába öntése nemcsak a szépség, hanem az emlékezés igényéről is tanúskodik. Mert ami formátlan, az megragadhatatlan, megjegyezhetetlen."
(Milan Kundera)

Az emlékezet egy olyan fogalom, amely minden ember számára magától értetődő. Ennek ellenére mégis csak hosszas gondolkodás után tudjuk pontosan meghatározni és kifejezni, hogy mit is jelent valójában, hiszen a szó hallatán nem - vagy csak nehezen - jut eszünkbe olyan meghatározása az emlékezetnek, mely a központi idegrendszer csatornáinak fenntartható módosulásaként írja le. Pedig a pszichológiai megfogalmazása így hangzik. Nem olyan fogalmakkal társítjuk először, mint az implicit, illetve az explicit, hanem sokkal inkább életünk apró darabkái merülnek fel bennünk a szó hallatán.
Az emlékezetnek mint fogalomnak az ereje leginkább a megfoghatatlanságában, összetettségében rejlik. Személyes, hiszen a legbensőbb részét képezi az ember életének, ugyanakkor egyetemes is egyben, hiszen embereket, embercsoportokat kapcsolhat össze. Ezáltal válik rendkívül sokszínűvé, miközben mégis megőrzi egységességét.
És hogy számomra mi az emlékezet? Az, ami azzá tesz minket, akik vagyunk.

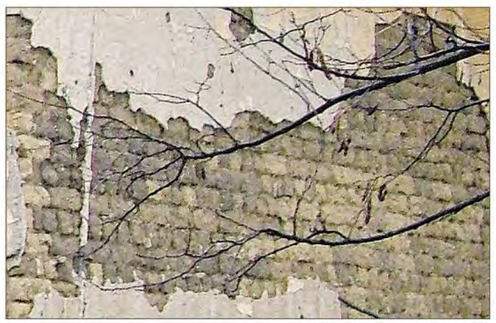

Sári Zoltán 2011

emlékezet

POSTAPALOTA
Nagykőrös

A Postapalota történelme során mindig fontos részét képezte a városnak, akár eredeti, lepusztult vagy éppen felújított formájában. Az egyik legértékesebb dolog benne kétségtelenül az, hogy múlttal rendelkezik. Ebből következik, hogy sok emlék kötődik az épülethez. Egyaránt jelen volt az emlékezetében a múlt századi város emberének, ahogy az emlékezetében él a város mai lakójának. Ahogy az idősek, úgy a fiatalok életének is a szerves részét képezte és képezi. Beleférkőzik az emberek hétköznapjaiba és mindezt úgy teszi, hogy zavartalon maradjon, ugyanakkor magára irányítsa a figyelmet.
Az épület mintegy építészeti jellé vált, de egyaránt kapocs is egyben, amely kapcsolatot teremt a múlt, a jelen és a jövő között, összekötve ezzel embereket, életeket és emlékeket.

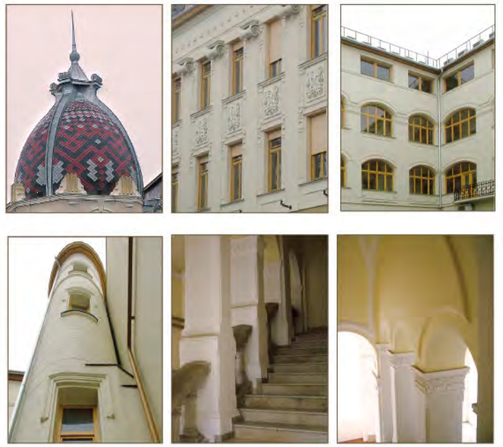

Sári Zoltán 2011

EMLÉKEZET / MEMORY
2011

47.03373, 19.78174

47.46136, 18.94532

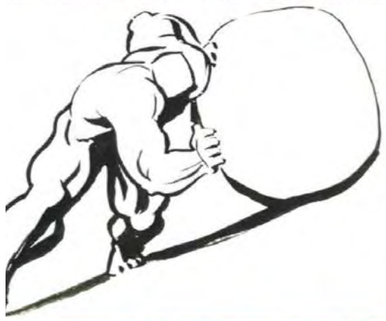

ERŐ

Az erő több szinten jelenik meg emberi világunkban. Beszélhetünk egy karizmatikus személy erejéről, például egy vezető vagy jótevő tetteiről (pl. Gandhi vagy Széchenyi).

Ez azonban ritkán ér el olyan eredményeket, mint amire az emberi összefogás képes, amikor az erő az emberek közös akaratából születik. Ennek egy magasabb foka, hogyha az akarat mögött egy egész társadalom áll: legnagyobb alkotásaink így születtek.

És van olyan is, amikor egy ideológia vagy egy vezérlő elv teljes kultúrákat átfog és egyesít, és ezáltal hatalmas erőt képvisel (szabadság, egyenlőség, testvériség).

Az építészet mindig egy közösség erejének legfontosabb reprezentatív eszköze volt. Nem az egyéni erőt hirdeti, mert egy épület soha nem egyetlen ember alkotása, hanem a közösséget jellemzi, annak értékeit és szándékait hordozza magán.

Kiss Ambrus 2013

BUDAÖRS, VÁROSHÁZA
„ERŐ"

A budaörsi Városháza egy 2003-ban kiírt tervpályázat nyomán született, Kalmár László és Zsuffa Zsolt tervei alapján. Egy széttördelt és igénytelen építészeti környezetben egy valódi szimbólumává vált a városnak. Legdominánsabb eleme egy oszlopsorral leválasztott átmeneti tér: a főútra néző hatalmas külső udvar. Ez a tér monumentalitásával, egyszerű, letisztult geometriájával, és fehér kőburkolatával az antik világ építészetét idézi meg, utalva a város antikvitásba visszanyúló történelmére, valamint egy gyönyörű szimbólummal idézve fel a demokrácia eredetét, a görög agorát vagy a római fórumot, ami tulajdonképpen az épületnek az elsődleges funkciója – mint a városi önkormányzat tanácsterme. Az épület egész megjelenésével az emberi közösség erejét és a civilizáció nagyságát hirdeti, és valóban kiemelkedik a városi épületek közül, mint Budaörs első számú köztere.

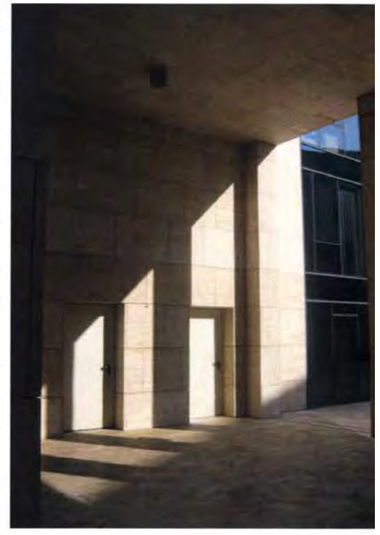

Kiss Ambrus
2013

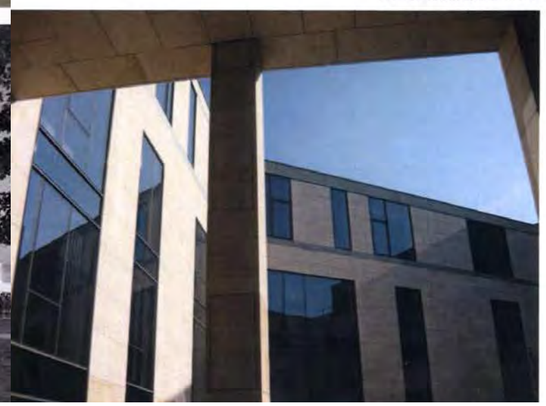

ERŐ / FORCE
2013

AZ ERŐ

AZ ERŐ FOGALMA: A TESTEK OLYAN EGYMÁSRA GYAKOROLT HATÁSA
AMELY ALAKVÁLTOZÁST ÉS MOZGÁSVÁLTOZÁST EREDMÉNYEZ,

AZ ERŐ A TERMÉSZETI KÖRNYEZETBEN JELENIK MEG ELŐSZÖR, EZ AZ ŐSERŐ. MEGNYILVÁNULÁSA LEHET A HULLÁM, A SZÉL, A VIHAR, A FÖLDRENGÉS, A VULKÁN.

KÉSŐBB AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZETBEN IS HANGSÚLYOZNI AKARTÁK AZ EMBEREK AZ ERŐT, AZ ŐSKORBAN EZT MONDUMENTÁLIS ÉPÜLETEK EMELETEK A FÁRAÓK TISZTELETÉR

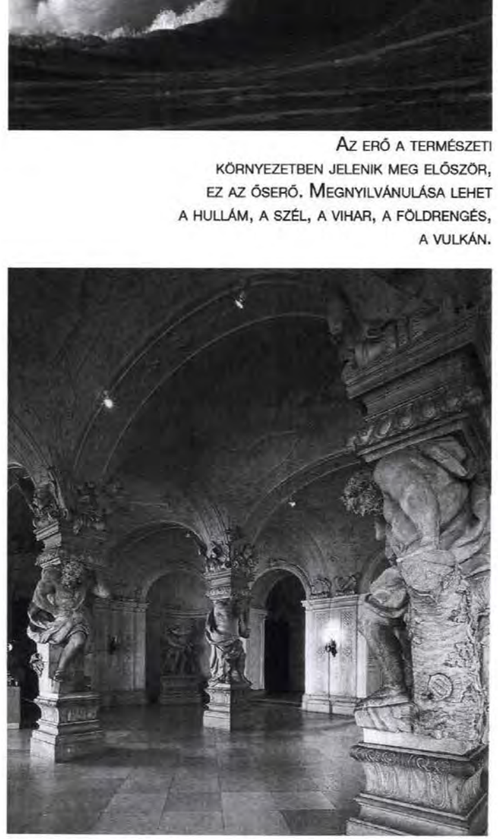

JOHN LUCAS VON HILDEBRANDT: BELVEDERE, SALA TERRANA, BÉCS
AZ ÉPÍTÉSZETTÖRTÉNETBEN AZ ERŐT NEM CSUPASZ MÓDON ÁBRÁZOLTÁK. ITT MEGMUNKÁLT KŐSZOBROK, ATLSZOK HORDTÁK A HÁTUKON AZ ÉPÜLET TERHÉT.

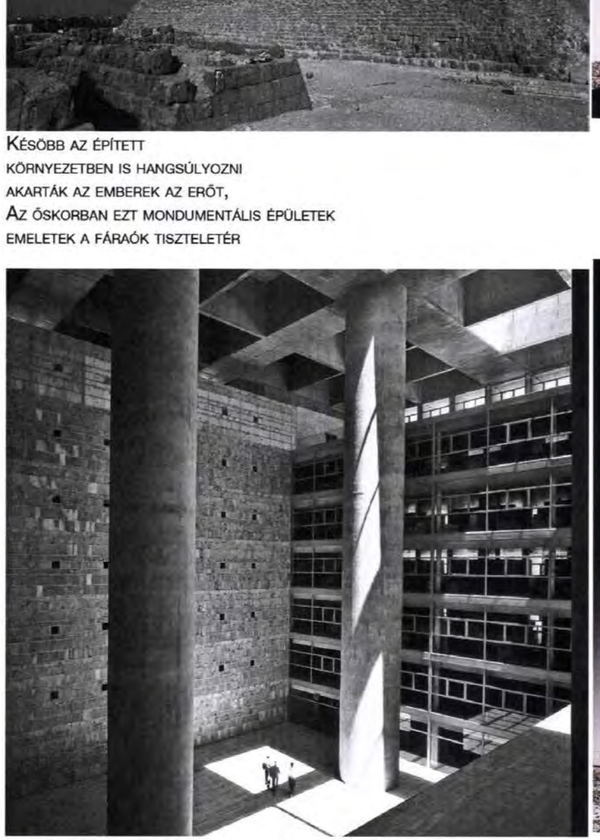

ALBERTO C. BAEZA: CAJA GENERAL, GRANADA 1992
A KORTÁRS ÉPÍTÉSZETBEN IS A MONUMENTALITÁS AZ ERŐS FÉNY-ÁRNYÉK HATÁSOKKAL HANGSÚLYOZZÁK AZ ERŐT.
ERŐT SUGÁROZNAK A CSUPASZ SZERKEZETEK, KEZELETLEN FELÜLETK.

KUPI JULIANNA_AZ ERŐ_2013

KEMENESI VULKÁNPARK

CELLDÖMÖLK, SÁG HEGY
VAS MEGYE

TERVEZŐ: FÖLDES ÉS TÁRSAI ÉPÍTÉSZIRODA

A VULKÁNPARK ÉPÜLETE AZ ERŐ PREZENTÁLÁSÁRA TÖREKSZIK, AHOGY A LÁVA KITÖR,KITÜREMKEDIK A FÖLD BELSEJÉBŐL.

AZ ANYAGHASZNÁLAT, A SZÍNEK TÜKRÖZIK A KONCEPCIÓT, EGYSZERRE UTALNAK A LÁVÁRA, ÉS AZ EMBER TERMÉSZETFORMÁLÓ TEVÉKENYSÉGÉRE.
A FELÜLETE NYERS, KEZELETLEN ÉS HANGSÚLYOS.

A KIETLEN BAZALTFENTSÍKON ÁLLÓ HÁZ, ELEMI ERŐVEL URALJA A TÁJAT. AKÁRCSAK A TANUHEGY MAGÁNYOSAN EMELKEDIK KI AZ ŐT KÖRÜLVEVŐ SÍKBÓL.

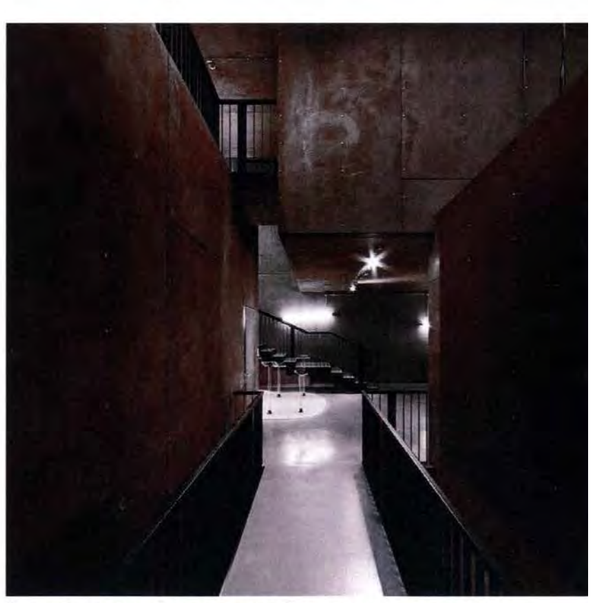

A BELSŐ, FELTÁRULÓ TEREKBŐL ÁLL. EGYIK ZÁRT TÉRBŐL A MÁSIKBA ÁTMENETI TEREKEN ÁT VEZET AZ ÚT. ARRA SARKALJA AZ EMBERT HOGY VÉGIGMENJEN AZ ÉPÜLETEN. A LEGFELSŐ SZINTEN LÉVŐ KUBUSBÓL A SÁG-HEGYRE NYÍLIK KILÁTÁS.

KUPI JULIANNA_AZ ERŐ_2013

47.23244, 17.12839

47.51033, 19.07045

FAKTÚRA / SURFACE TREATMENT

2013

A faktúra az anyagok megmunkált felülete, alkotott textúra
Kreált formai játék az anyaggal, annak természetén alapulva
de mégis tovább gondolva azt

Az anyag maga az alkalom, és egyben a korlát is a faktúrának
az építészet, és számos más mesterség, művészet, tudomány
törekszik a határok feszegetésére

A festészetben a faktúra az ecsetvonások milyensége. iránya
ereje. megformáltása. Az építész. és az építészet hasonló módon
használja az anyagokat és a velük párosított technikákat
eljárásokat, különféle formálásokat, mint a festő az ecsetet

Faktúra
Éliás Dávid
2013

Egy valaha szebb napokat is látott épület, az Andrássy úton

Régen míves faktúra díszítette, ami már jócskán megkopott

Szinte hihetetlen módon épen maradt csiszolt üvegek

Omladozó stukkók hiányos vakolat fénnyel játszó tört felületek

A múlton megcsillan a jelen
A jelenben kopott a múlt

Faktúra

Kodály Körönd
Hübner-Udvar
Terézváros

Éliás Dávid András
2013

Épült 1893-94
Hübner Nándornak
Bukovics Gyula által
Illusztris bérpalota
A korhoz hű díszítések
A 20. század ot túlélte
De minden eltelt év
meglátszik rajta

A díszes felületek
sugjnak a szép múltról

Egyrészt bánatos képet fest az elhanyagoltsága
másrészt ódon. romantikus hangulatot sugároz
A nagy gonddal megmunkált felületek így talán még
határozottabban beszélnek korukról
És magukon viselik a régi mesterek minden egyes mozdulatát

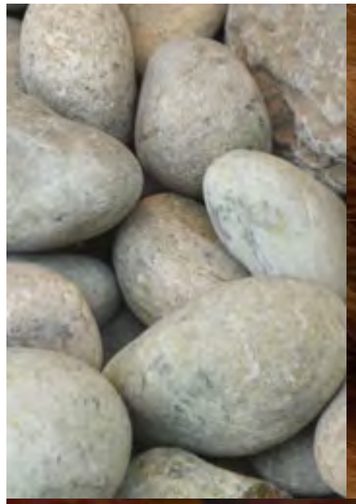

FAKTÚRA

Bármennyire is próbál az ember síkokat létrehozni - képeket, sima falakat, egyenes utakat - hibák mindig lesznek. A világ, amiben élünk, akárhogyan is szeretnénk leegyszerűsíteni, vagy lesimítani, megmarad olyannak, amilyen. Ebből kifolyólag a síkságra irányuló művek eleve természetellenességre vannak ítélve, és csupán árnyékokká válnak. Ezért fontos a szemléletváltás. Ezért fontos kihasználni azt, amitől a síknak tűnő felületek élővé, valódivá válnak. A faktútát.

Hajimichael Ádám 2013

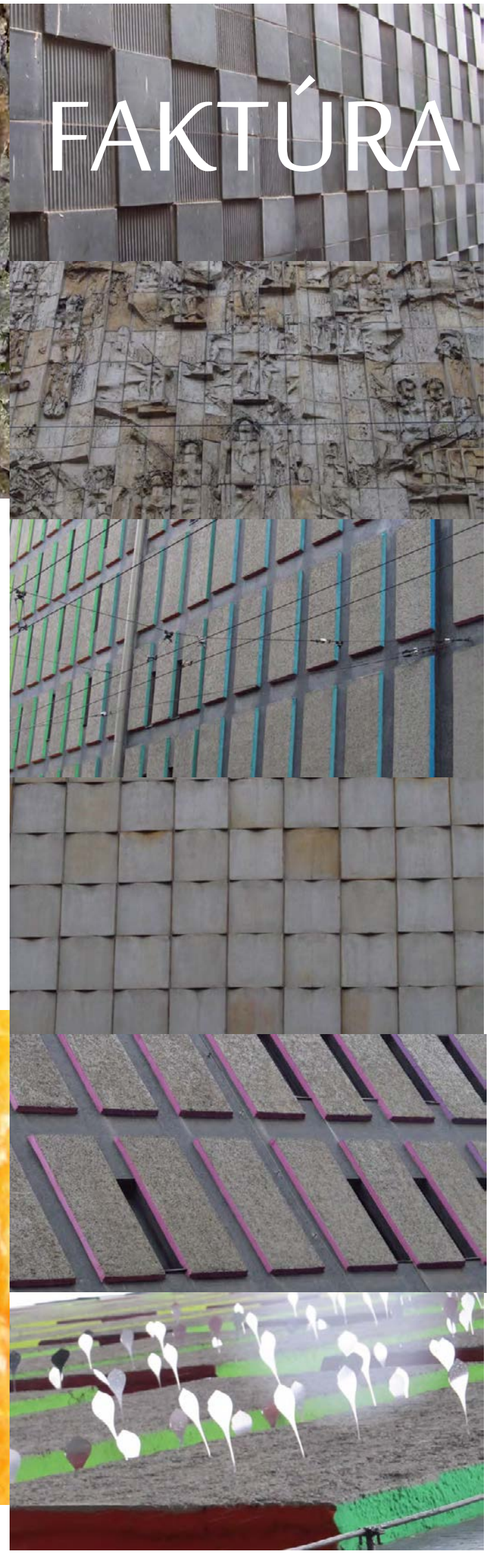

Magyar Színház - Budapest

Ez a budapesti épület tökéletes példája, hogyan lehet a felületek jó, ötletes kezelésével egy nagyon egyszerű formát izgalmassá, kalandossá tenni. Az épület formája voltaképpen egy egyszerű téglatest, apró megtörésekkel. Erre a geometriai fromára azonban egy sor különböző faktúrájú felület húzódik rá, mintegy beburkolva azt, és ezzel egy érzelemmel töltött, aktív, dinamikus épület alakul ki, ami méltón viseli a Magyar Színház nevet.

Hajimichael Ádám 2013

FAKTÚRA / SURFACE TREATMENT
2013

47.50357, 19.07265

47.53495, 19.05953

Felhő

Kiss Gábor Ádám GPUV2D 2013

A felhő szó hallatán mindenki az égen úszó meteorológiai képződményre gondol. Ez a légkörben lebegő apró vízcseppek és jégkristályok halmaza. Folyton mozgásban van, alakja változik, egyes típusai és formái csak bizonyos helyeken és időjárási viszonyok közt fordulnak elő. A felhők ettől függően meghatároznak egyfajta hatást, hangulatot. A magasságuk miatt elérhetetlenek és hatalmat, felsőbbrendűséget hordoznak magukkal. Ezt szimbolizálják a hatalmas felhőkarcolók. Valaki számára ez a szó vidámságot, napsütést, bárányfelhőket juttat eszébe, másnak viszont komorságot, zivatart, sötétséget jelent. Olykor a földfelszín felett is képződik felhő, köd, mely sejtelmes, titokzatos hangulatot kölcsönöz a tájnak. Ekkor érzékelhetjük mennyire átláthatatlan és titokzatos, sűrű és mégis megfoghatatlan.

FELHŐ / CLOUD
2013

Felhő

Választott épületem az Árpád híd pesti hídfőjénél lévő Duna Tower. Az irodaház a felhőhöz hasonlítható. Hatalmas üvegfelülete visszatükrözi környezetét. Az átlátások és reflexiók bizonytalanná teszik az épület látványát, mindig más képet mutat magáról. Tiszta időben végtelennek tűnik mikor felnézünk rá, az ég kékjével megegyező színű s a felhők tükröződnek benne. Esős időben ködbe burkolózik, este pedig teljesen bele lehet látni a belsejében zajló eseményekbe. Az irodaház, nagysága miatt, szinte olyan, mint egy felhőkarcoló, megjelenésével teljesen új, nagyvárosi jelleget ad Budapestnek.

Duna Tower Budapest, Angyalföld

Kiss Gábor Ádám GPUV2D 2013

FELHŐ / CLOUD
2013

TAKÁCS ZSANETT 2013

KÖNNYEDSÉG, HATÁROZOTT VONALAK, LÉGIES EGYSÉG. A FELHŐT KÖNNYŰ ELKÉPZELNI EGY SOKKAL RITKÁBB KÖZEG ÖSSZETÖMÖRÜLÉSEKÉNT, AMI ÍGY MÁR EGY LÁTHATÓ, SZILÁRD EGÉSZET ALKOT. FELHŐ AZ, AMI MEGMOZGATJA A FANTÁZIÁNKAT, AMIRE TÖBBNYIRE FEL KELL NÉZNÜNK, HOGY IGAZÁN LÁSSUK, AMI MEGVÉD A TŰZŐ NAPTÓL, SOKSZOR PEDIG CSAK A FÉNNYEL VALÓ JÁTÉKÁBÓL LÁTHATJUK A NAPSUGARAK IGAZI SZÉPSÉGÉ–T.

MIND EGYFORMA, MÉGIS MINDEGYIK MÁS. VESZÉLYESEN SÖTÉT VAGY KÁPRÁZTATÓAN HÓFEHÉR, AZ EGÉSZ EGET BEFEDŐ VAGY ÉPP CSAK ÚSZKÁLÓ KÓCDARAB, LAPOSAN ELTERÜLŐ VAGY TORNYOSULVA MAGASBA TÖRŐ. FOLYTONOS VÁLTOZÁS, LENDÜLETES VONALAK. ELGONDOLKODTAT ÉS INSPIRÁL.

FELHŐ

TAKÁCS ZSANETT 2013

A ZALAEGERSZEGI MINDSZENTY-EMLÉKTEMPLOM NÉHÁNY ÉVE ÁLL A HELYÉN, AZ EMBEREK ÉPP CSAK KEZDIK MEGSZOKNI A TORNYÁNAK LÁTVÁNYÁT, A FALAK ILLATÁT ÉS A KILINCS TAPINTÁSÁT. ÉN AKÁRHÁNYSZOR MEGYEK EL MELLETTE, MINDIG AZT KÉPZELEM MAGAM ELÉ, HOGY LASSAN SZÁLL ALÁ, TERÜL EL TÖMEGÉVEL A TALAJON ÉPPEN CSAK ÉRINTVE AZT, TORNYÁVAL MEG CSAK INT, NEM TÚL LÉNYEGESEN: "ONNAN JÖTTEM". KERTVÁROSI JELLEGŰ KÖRNYEZETBEN, BÉKÉS KIS CSALÁDI HÁZAK MELLETT ÁLL, A NEM IS OLYAN TÁVOLBAN PEDIG KÖRBE VESZIK AZ OLY JELLEGZETES ZALAI DOMBOK. HOGYAN KÉPES BELEILLESZKEDNI EGY ILYEN KÖZEGBE EGY TEMPLOM ÉS KI TUDJA–E SZOLGÁLNI MINDAZON IGÉNYEKET, AMIT AZ "ISTEN HÁZA" KIFEJEZÉS MEGFOGALMAZ?

AZT HISZEM, NEM AKAR NAGYOBB LENNI, MINT AMIT BÁRKI ÉPÍTHET, NEM AKAR GAZDAGABB LENNI, MINT AMIT BÁRKI ÖSSZESZEDHET. NEM AKAR TÚLLICITÁLNI A VÁROS TÖBBI TEMPLOMÁN: CSAK AZT SZERETNÉ, HA GYAKRAN LÁTOGATNÁM.

FELHŐ

48.54213, 21.41156

Szent László római katolikus templom, Hollóháza

2014

Gulyás Eszter

Bevezetés az építészetbe

Fenyő

A fenyő különleges jelentéssel bíró fa- és anyagfajta, magában hordozza az állandóságot és az öröklétet. Méltóságot sugároz, elegáns, szúrós, ugyanakkor az ünnep jelképe is. Karcsú, magasba törő alakjával maga mögé utasítja a többi fafajtát. Dominanciájával meghatározó eleme bármely területnek, ahol megjelenik, éppen ezért a fenyőkkel körülvett épületeknek meg kell találni az összhangot a fákkal, az erdővel. Hollóháza katolikus temploma tökéletesen együtt él a fenyvessel, amely körülveszi, égbe nyúló csúcsaival a fák alakját idézi. Egyszerű anyagával és felépítésével része az erdőnek, az erdő pedig a templomnak, egymást erősítve egy különleges építészeti és természeti alkotást hoznak létre. Egy nyugalmas, szakrális, biztonságot sugárzó helyszín alakul ki, amely különleges hangulatával nagy hatást gyakorol látogatóira. A templom tulajdonságaiban követi a körülötte magasló fákat, megvan benne a fenyők szúróssága, ünnepélyessége és magasztossága.

A fenyő szó sokféleképpen kötődhet egy építészeti alkotáshoz, lehet alapanyaga egy háznak, körülölelheti, adhat ihletet a formához, de az is lehet, hogy csak egy-egy jellemző tulajdonsága, hangulata jelenik meg egy épületben. Talán a tervező szándékosan csempészi bele, talán véletlenül jelenik meg, de mindig ad valami többletet: szépséget, eleganciát, izgalmat, természetességet.

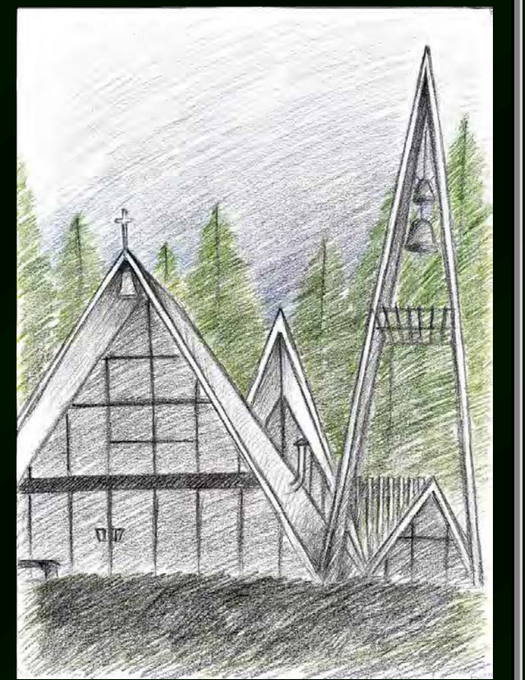

FENYŐ / PINE
2014

FENYŐ / PINE
2014

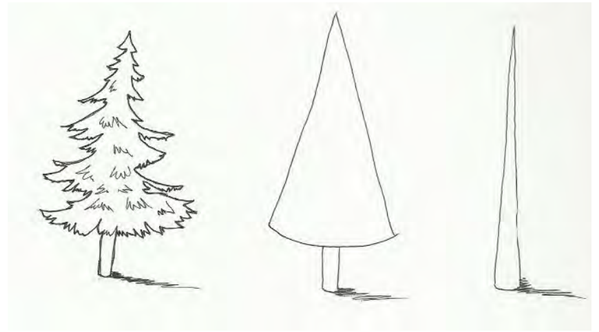

A fenyő szó hallatán két dolog juthat az eszünkbe: a fenyő mint anyag és maga a fa. Egyetlen fenyőfát megfigyelve, észrevehető, hogy valamilyen különös szerepet tölt be környezetében: képes kapcsolatot teremteni föld és ég között. Ezt a különleges képességét alakjának és felépítésének köszönheti. A lombozat alul még széles, nagyobb részt elvesz a térből, ezáltal a földfelszín szerves részét képezi, fölfelé haladva azonban egyre szűkül, megszüntetve a talajjal való kapcsolatot, az ég felé nyúlva. Azzal az ellentéttel, ami a fa teteje és alja között feszül, illetve hogy általában kiemelkedik környezetéből, a csúcsnál egyszeriben kifordítja a teret, érzékeltetve a felső szféra végtelenségét. Felépítéséről elmondható, hogy a lombozat, ami a fa alakját meghatározza, egyetlen hosszú egyenes törzs köré szerveződik, ami által a fa világtengelyként is értelmezhető.

A mogyoródi kilátó képes magára venni a fenyőhöz hasonló tulajdonságokat, amire azonban hivatott is. A hely különleges jelentőségű a falu lakói számára, a hely szelleme arra késztette őket, hogy oda épületet emeljenek. Régen egy fából készült kilátó állt itt, ami azonban leégett, de a helye nem maradhatott üresen, rövidesen egy új épület emelkedett a régi helyébe, ami a település jelképévé vált. A kilátó alsó része négyzet alapú, téglafalú torony, amely anyagában, kiterjedésében és tömörségében is szervesen kötődik a földfelszínhez. Ennek tetején található a „kilátó” szint, amely már kiemelkedik a fák közül, teret nyit a végtelen látványra. Ezt a részt egy kupola zárja, amely a fenyőhöz hasonlóan finom átmenetet képezve átadja a helyét a felső végtelen térnek. A kupola és az épület test között található szárnyak pedig irányt jelölnek a térben, amely által az épület a tájékozódás tengelyévé válik. A helyiek felfedezve a hely jelentőségét, kápolnát rendeztek be Szent László tisztelére az épületben, így szakrális értelemben is összeköti a fenti és a lenti világot, és őrzi a körülötte lakók identitását.

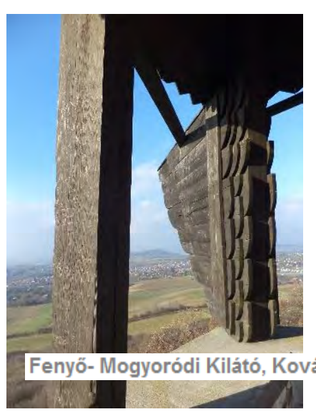

Fenyő- Mogyoródi Kilátó, Kovács Zsolt K.

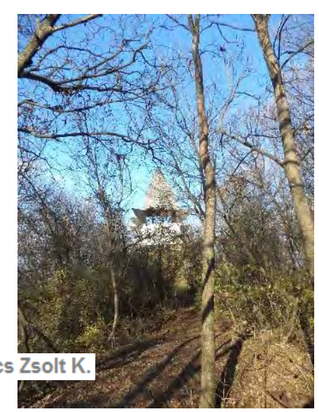

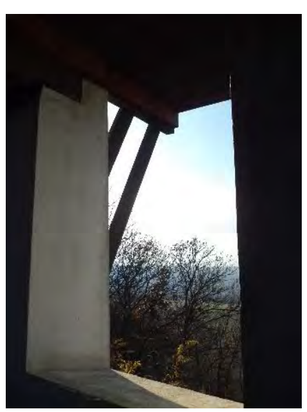

Bevezetés az építészetbe 2014

47.59256, 19.26026

47.52878, 19.05733

Baksai Renáta
2012

Flexibilitás

Jelentése rugalmasság, alkalmazkodóképesség, hajlékonyság. Olyanfajta szemlélet, amely adott, társadalomban elfogadott normák, konvenciók újra-és átértelmezését, testreszabását engedi. Egy épület értelmezésében lehet funkció és rendeltetés rugalmas megfeleltetése. Egy épület sokarcúsága megjelenhet a változó használathoz való alkalmazkodóképességében.

Napjaink színes példái a romkocsmák és bohém arculatú alternatív és kulturális alapokon fekvő szórakozóhelyek, amelyek többnyire a belváros bérhazaiban foglalnak el helyet. Egy régi ipari, gyári épület tökéletesen helyt áll múzeumként (Tate Modern), vagy akár lakóépületként. A tradicionális japán építészetben a mozgatható elemek, a terek megváltoztatására, variálására ad lehetőséget, amely a flexibilis voltát igazolja. Számomra az elrugaszkodást is jelenti a megszokott konvencióktól, formáktól, anyagoktól, alaprajztól, egyfajta szabadságot sugall.

Baksai Renáta
2012

Flexibilitás

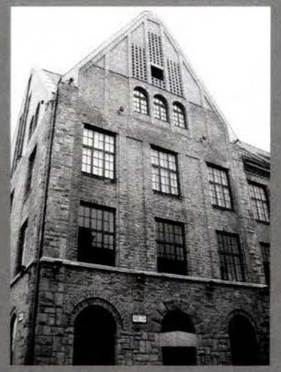

A lakóhelyem közelében a XIII. kerületben, 2007-ben átadott River Loft házat választottam, mert a szívemhez közel állnak a régi ipari épületek felújítása, átalakítása. Ez esetben lakóépületté alakították át, és különleges paraméterei- 6 méteres belmagasság, nagy egybefüggő terek, néhány pillérrel- egyedülállóvá teszik a piacon. Az eredeti épület 1914-ben, Koch Henrich tervei alapján épült. Itt volt a Gázszerelési Tárgyak Műszaki Telepe. Tima Zoltán (KÖZTI Zrt.) elképzelései alapján készült el a ma River Loft-ként fémjelzett iroda-és lakóház, amely megteremti a rugalmas belső kialakítás lehetőségét. A nyitott belső tér rendezése, berendezése, kialakítása egyéni, személyre szabható, tehát a tervezők, alkotói, rendezési szabadságot helyeztek a használók kezébe, amely flexibilis jellegét adja. A régi műemlék-szerű épület múltbeli értékeit megtartva és a mai kornak megfelelő technológiával felszerelve, rugalmas kapcsolatot képez múlt és jelen között.

FLEXIBILITÁS / FLEXIBILITY
2012

Flexibilitás

Papp László Budapest Sportaréna

A kavics formájú stadiont magyar építészek tervezték az amerikai Sport Concepts építészeti iroda együttműködésével. Ez a sokoldalú komplexum mobil térelemeinek, szerkezeteinek köszönhetően könnyen tud alkalmazkodni a különféle használathoz, legyen szó sportrendezvényekről, kultúrális eseményekről vagy éppen céges konferenciákról. A padlószint teljes felszabadításával hatalmas küzdőtér alakítható ki amely helyet ad különböző sportmérkőzéseknek, látványsportoknak, s különböző kiállításoknak. Emellett a színpadok variálhatóságának köszönhetően könnyűzenei illetve klasszikus-komolyzenei koncertek megrendezését is lehetővé teszi. A Papp László Sportaréna flexibilitásának, alkalmazkodó képességének köszönhetően vezetői szerepet tölt be a szórakoztatóiparban, sportrendezvények lebonyolításában, s nem utolsó sorban a város kulturális életében.

képek forrása: saját ill. internet

Gyetvai Dóra 2012

Flexibilitás

A flexibilitás szó rugalmasságot, hajlékonyságot jelent de építészeti értelemben egy flexibilis tér vagy épület alatt olyan sokoldalú, sokarcú, alakítható helyiségről beszélünk amely kiválóan képes alkalmazkodni a különféle eseményekhez, a változó használathoz. Az ilyen épületek esetében kulcsfontosságú a terek változtathatósága, különböző térkapcsolatok kialakítása, amelyet az építészek mobil térelemek felhasználásával biztosítanak.

Bow Wow : Think Tank East Village – különféle funkciók egy mobil struktúrába sűrítése

A modern irodákban elengedhetetlen a flexibilis tér, térelválasztó falak, elemek: különféle funkciók elkerítése

Andrea Maffei tokiói Nemzeti Stadion terv : sportok széles spektrumának képes teret adni

Gyetvai Dóra 2012

47.56806, 19.05209

FRAKTÁL

A fraktál a bonyolult természeti formák leírását és rekonstrukcióját segítő szemlélet. Egy alakzatból bonyolult strktúrákat építhetünk fel egy megfelelően megválasztott algoritmus segítségével. A fraktálok szerkezetének meghatározó szervezői az ismétlés, a szimmetria és az önhasonlóság.
Ez utóbbi azt jelenti, hogy a struktúra egy kiragadott részlete kisebb vagy nagyított formában megtalálható ugyanabban az alakzatban. Ez azt eredményezi, hogy a fraktál egy részlete nem feltétlenül egyszerűbb a kiterjedt geometriánál.

A természetben fraktálnak tekinthető egy fa a levél erezetétől az ágak rendszeréig, a hópehely szerkezete vagy egy vízfelület partvonala is. A fraktálok azonban nemcsak a természet leírását segítik, ez a szemlélet már felütötte a fejét a művészetben is, és várhatóan széleskörű alkalmazásai lesznek a jövőben.

Torma Dániel Attila, 2011. december

FRAKTÁL

Római úti lakótelep

A paneles építészet jó példája annak, hogy építészeti alkotások is értelmezhetők fraktálként.Egy kis elemből, panelből épül fel egy szekció, a szekciókból egy házsor, a házak megfelelő elrendezésével pedig az egész lakótelep.
A panelek sorolása, a szekciók egymás mellé helyezése vagy szabályosan enyhe eltolása mind a fraktál felépítéséhez hasonló. A választott Római úti lakótelep ráadásul kifejezetten előnyös, mert a telep szkezete is jól idézi a házak ismétlésével, sorolásával és a szimmetriával való térképzést. A lakótelep tengelye egy park, e mentén a házak szimmetrikusan rendeződnek. A pontos geometria pedig középpontosan szimmetrikus. Az újabb beépítések szerkezete már nem tartja meg a formát, de hasonló kialakítású tömbök ott is megfigyelhetők.

Torma Dániel Attila, 2011. december

FRAKTÁL / FRACTAL
2011

FRAKTÁL / FRACTAL
2011

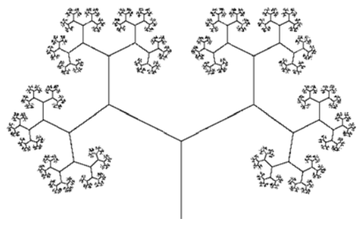

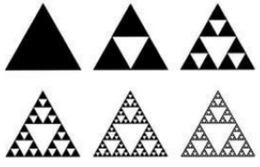

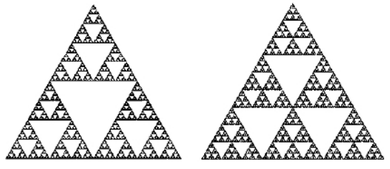

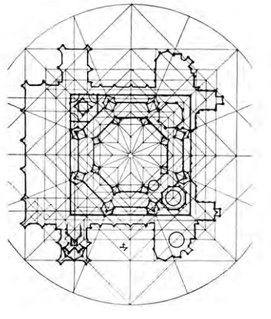

FRAKTÁL

„Mindenütt fraktálok vannak”- állította Benoit Mandelbrot (1924-2010), a fraktálgeometria újrafelfedezője. A fraktál szó a latin „törni” szóból ered. A 20. századi matematikában ő definiálta azt a matematikai-geometriai-fizikai jelenséget, amely (legalább) egy nagyon egyszerű szabály alkalmazásával „önhasonló”, végtelenül komplex alakzatok sorát hozza létre, amelyek összképben és a végtelenségig nagyított részleteikben is ugyanolyan struktúrát mutatnak. A fraktálok megjelenése a természetben és alkalmazása a művészetben – beleértve az építészetet és a zenét is - már az ősidőktől fogva az emberi alkotói világ része.

Irodalom:
John D. Barrow: A fizika világképe. Akadémiai Kiadó, Bp. 1994.
Tóth Balázs: Interjú 2003. október 20. http://index.hu/tudomany/mandel1020/

KRÄHLING ANNA 2011

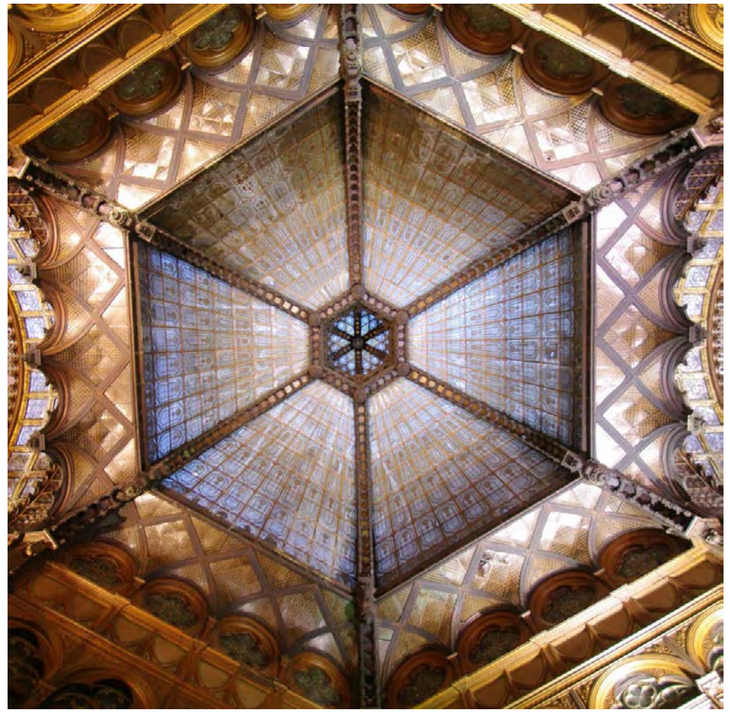

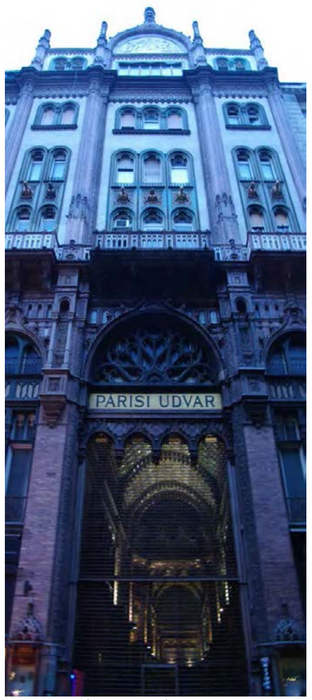

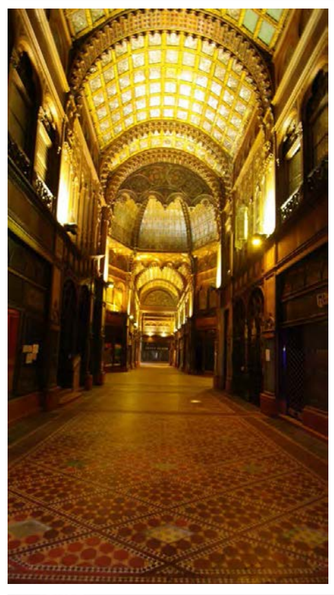

FRAKTÁL PÁRISI UDVAR

A Párisi Udvar a 19. század végének egyik divatos városépítészeti jelenségét, a fedett, üzletekkel övezett galériát valósítja meg Pest szívében. Schmahl Henrik építész tervezte 1909-ben a Ferenciek terén álló egykori Belvárosi Takarékpénztár palotáját és annak részeként az üzletpasszázst.
Schmahl eklektikus építész volt, magabiztosan kezelte a középkor és a reneszánsz formáit, de műveiben a Távol-Kelet művészete vagy a velencei keleties gótika éppúgy helyet kapott. E sokszínű és különböző építészeti világokat egyszerű geometriai alapszerkesztéssel, az egyenlőoldalú háromszög-hálóval tette egységessé. Az ezen alapuló szerkesztések – a csúcsív, a hatszög és a tizenkétszög – fraktál-szerű osztásai-sokszorozódásai határozzák meg a homlokzat, az alaprajz, a nyílások és a burkolatok nagy formáit és legapróbb részleteit, díszítéseit.

Irodalom: Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Műszaki Könyvkiadó, Bp. 1970.

KRÄHLING ANNA 2011

47.49328, 19.05522

47.46157, 19.07835

Pusztuló Frissesség

A frissesség szó hallatán az építészet témáján belül az emberek nagy része az új ötletekkel teli, innovatív tervek alapján épült épületekre, műtárgyakra gondolnak. De a frissesség jelen van a régmúlt, már elfeledett épületeiben is.

Erre egy Urbex túra alatt figyeltem fel itt Budapesten, a régen elhagyott, elfeledett Nagyvásártelepen. Elég jól kiismertem a terepet, mert az első látogatás óta sokszor megfordultunk itt, emiatt jól meg tudtam figyelni ezt a jelenséget.

Ezt a frissességet nem a tervezőasztalnál ülő, ötletelő építészek hozták be az épületegyüttes megalkotásakor, hanem azok az alkalmi vendégek, kik már az épület hanyatlása idején érkeztek ide. Ők az elhagyott, penészes, rothadó falakat graffitikkel díszítették, ezzel egy új, színes, folyamatosan frissülő képgalériát hoztak létre a pusztulásra ítélt csarnok falain belül, mely szabadon látogatható.

Ez a „kiállítás" nem állandó, folyamatosan megújul, valaki készít egy „festményt", majd nem sokra rá más lefesti azt, és alkot a helyén egy másik művet. És ez a frissülés folyamatosan változtatja a belső környezetet. Ezek a képek egyfajta különleges kontrasztot hoznak létre a környezetükkel, megtörik az amúgy monoton, egyszínű épület arculatát, ezzel egészen más, az eredetihez képest új hangulatot, érzéseket és gondolatokat váltva ki ebbe a hatalmas térbe belépő személyből.

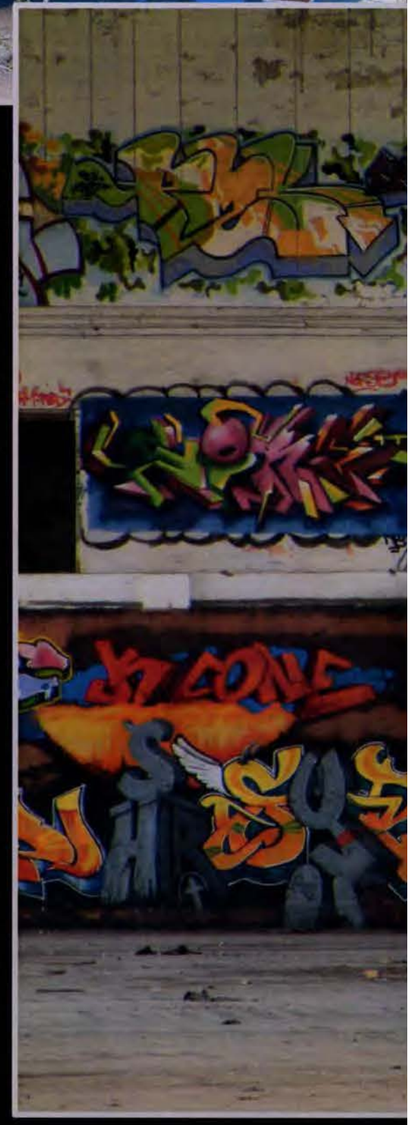

Samicskov Milán

Bevezetés az építészetbe, 2015

FRISSESSÉG / FRESHNESS
2015

ÚJPALOTAI FRISSESSÉG

A frissesség jelenthet újdonságot, újszerűséget, de élénkséget is kifejezhet. A friss dolgokra felfigyelünk, magukra vonzzák tekintetünket,és élénkségükkel pozitív izgalmat idéznek elő bennünk. A természetben a növények, virágok, gyümölcsök friss állapotukban mind-mind élénk színekben pompáznak. Egy friss mezőt elképzelve, az illatok mellett egyből egy virágokkal teli tarka rétre asszociálunk, de egy meleg nyári délutánon egy frissítő zápor utáni szivárvány is színt tud vinni az életünkbe.

Veres Ilona,

Bevezetés az építészetbe, 2015.

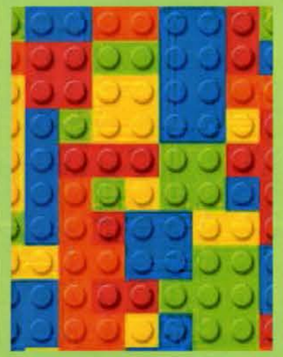

Az 1969-től 1977-ig épülő Újpalotai lakótelep egyik részletét párosítottam a frissesség fogalmához. Ezek az épületek építészetileg nem kiemelkedőek, hiszen a legnagyobb hangsúly nem a kinézeten, hanem a funkción van. A Zsókavár utca 46-tól 62-ig tartó tömböt tavaly leszigetelték, ezt követően minden házat egységes mintával, de különböző színűre festettek le. Ez az egyszerű átalakítás kiemelte környezetéből, rendezetté és széppé tette a ház együttest. A friss színeknek köszönhetően némi játékosságot is vélhetünk felfedezni az újdonsült alkotásokban, hiszen a panel egyszerű téglatest alakjának köszönhetően, egy gyermekjátékra asszociálunk, mégpedig a színes legókra. A legó formák pedig pozitív emlékeket idézve, tudatalatt is felvidítják a környezetben elhaladókat. Viszont, a többi, még nem leszigetelt házon a panelek anyaga, a vasbeton fedetlenül jelenik meg. Ezt a barnás-szürke, monoton lehangoltságot töri meg a lefestett, piros, sárga és zöld színű házak barátságos látványa. Emellett a szürke hétköznapokban is lendületet adhat egy-egy járókelőnek, reggel munkába indulónak vagy hazatérő embernek ez az új, megszépült, friss külső.

Egy kisebb budapesti lakótelep lakójaként remélem nálunk is sor kerül majd ilyen újításra.

47.53914, 19.13799

47.49489, 19.04257

ÖSSZEFŰZ
VÁRKERT BAZÁR

Fűz, fűzés, összefűzés...

A Várkert Bazár szimmetrikus elrendezésű rámpája fűzi össze a Lánchíd utcát a Budai vár-ra felvezető szakasszal. Az összefűzés gondolata jelenik meg a lenti és fenti tér összekapcsolása által, egyértelmű kapcsolatot teremt a part és a domb között. Felterel, összefűz, összeköt, kap-csolatot teremt a két tér között. Ahogy las-san szlalomozva feljutunk a 2014-ben felújított rámpán, melyet Ybl Miklós 1883-as tervei alap-ján rekonstruáltak, a jelenből sétálunk a múlt felé, a Budai várba. A rámpa kétoldali, finom cikkcakk vonalú emelkedése által építészetileg is kifejeződik az összefűzés gondolata. Így ez az építészeti elem a fűzés szimbólumaként jelenik meg.

A neoreneszánsz Várkert Bazár az UNESCO vi-lágörökségének része, melyet 33 évre kivontak a város életéből veszélyessé vált állapota miatt. Utoljára 1961-ben a II. világháborúban elszen-vedett károk helyreállítása érdekében újították fel. Ekkortól működött itt egy pezsgő Ifjúsági Park, ahol rendszeresen tartottak zenés rendez-vényeket, melyeket igen nagy érdeklődés foga-dott. A terület tehát szerves része volt a város életének az 1984-es bezárásáig.

A mostani felújítás összeköti a múltat a jelen-nel lehetőséget adva, hogy ez a terület újból betöltse régi szerepét, összekötve a folyó menti sík teret a Várhoz vezető dombbal, így újra élvezhetővé válik ez a látványos átvezető épít-mény és a hozzákapcsolódó szép kert.

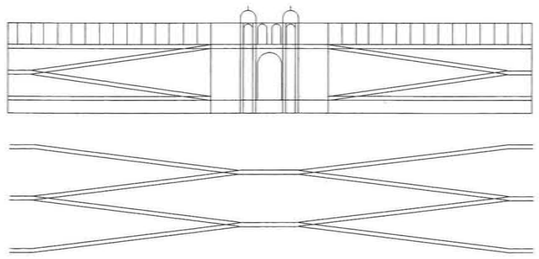

Fieszl Fanni
Bevezetés az építészetbe
2016

FŰZ / WILLOW
2016

FŰZ

A fűz szó alatt legtöbbünk első hallásra a növényt, mint fűzfát értjük, nem a fűz igét. Ezt az internet is bebizonyíthatja, ami csak többszöri átfogalmazott, konkretizált keresésre adja ki a fűzt, mint igét. Fűz: Több tárgyat/funkciót/helyszínt (azonosat vagy különbözőt) sorban összeköt, egymás mellé kapcsol. Összeállít, összeerősít, köt és kapcsol. Néhány származéka: befűz, felfűz, hozzáfűz, megfűz, összefűz. A Gizella sétány mind térben és mind funkcióban összefűzi a környező területeket.

A Gizella sétány Budapest kilencedik kerületében helyezkedik el, közvetlen a Duna mellett, a Boráros tértől egészen a Rákóczi hídig húzódik. A Boráros térből indul még ki a Nagykörút is és innentől északra helyezkedik el a pesti oldal belvárosi része is. A sétányról közvetlen a Nehru partra jutunk, ahol a Bálna és a Corvinus épületei is megtalálhatóak.
A Rákóczi hídtól délre pedig kezdődnek a város külterületei, itt kezdődik a Csepel-sziget is.

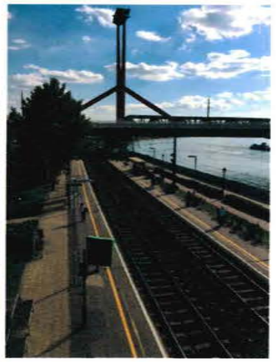

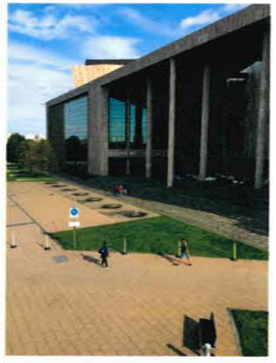

A terület térben összeköti - összefűzi - a belvárost a külvárossal, egy útvonalat biztosít az átutazóknak (pl. a csepeli HÉV, bicikliút, a mellette található Soroksári út), de mindeközben saját magán belül is több funkciót fűz össze.

A területen több lakóház (mint például a DunaPest Rezidenciák) is létesült, de délebbre nagy irodakomplexumok is találhatók. Ezek földszinti szintjei teli vannak különbféle boltokkal és szolgáltatói létesítményekkel. A jelen pillanatban is egy egészségcentrum építése folyik, de szóba került már egy esetleges szálloda megvalósítása is. A sétány végén pedig a Nemzeti Színház és a Művészetek Palotája áll. Így a terülte egyszerre biztosít lakhatást, munkalehetőséget és még akár a szórakozás lehetőségeit is.

SZABÓ KARINA
BEVEZETÉS
AZ ÉPÍTÉSZETBE
2016

FŰZ / WILLOW
2016

47.4747, 19.06868

47.99349, 17.62199

hajlék

patai boglárka

2012

Lehet kicsi, lehet nagy. Lehet kerek és lehet szögletes. Készülhet fából, épülhet kőből. Lehet egy egyszerű odú, rozoga viskó, vagy hatalmas palota. Ugyanúgy szüksége van rá embernek és állatnak, mégis minden lakója, használója számára mást jelent – érezhetően többet egy egyszerű lakhelynél. Biztonságot nyújtó szállás. Védelem a közelgő veszélytől, vagy a téli hidegtől. Nyugalmat adó lakhely, menedéket jelentő otthon. A hely, ahol az ember lehajtja a fejét. A magyar népi építészetben egyszerű kunyhó, „hajlok". Valaminek méltó helyet adó épület. Megnyugvás, melegség, oltalom, védelem. A hozzá kapcsolható fogalmak éppoly tisztán és egyszerűen szépek, mint maga a szó – hajlék.

2012

patai boglárka

református templom
dunaszerdahely, szlovákia

hajlék

A református egyház templomai eltérnek a többi keresztény templomtól. A református hit szerint a templom csak egy épület, berendezése letisztult és egyszerű, mindenfajta díszítéstől mentes: a szószék és az Úr asztala utalnak arra, hogy valójában több mint egy épület – a templom Isten hajléka. Isten jelenléte a templomban – mint ahogy mindenhol máshol is – állandó és megkérdőjelezhetetlen, nem jelzi azt semmilyen tárgy vagy emberi alkotás. Az épület akkor válik igazán „templommá", amikor istentisztelet zajlik benne – a gyülekezet szenteli templommá. Az Istenre vágyó emberek pedig itt találják meg az otthonukat – egymással közösséget tartanak.
A dunaszerdahelyi református gyülekezet életében meghatározó esemény volt, amikor szeretettel, hittel, sok–sok ember odaadó munkájával, segítségével közel 5 év alatt a gyülekezet templomot épített. Istennek ez a különösen szép hajléka azóta minden vasárnap otthona a hívőknek, központja a gyülekezeti életnek. Az istentiszteleteken kívül ifjúsági táboroknak, délutáni beszélgetéseknek, koncerteknek ad otthont. Így vált a református templom az emberek hajlékává is.

HAJLÉK / SHELTER
2012

Mi a Hajlék?

ami fedelet biztosít számunkra, helyet a megbúvásra környezetünk viszontagságaitól

így hajlék a minimális szükségleteinket kielégítő ház és így a fa vagy egy portikus

túlmenve a fizikális védelmen hajlék lehet lelki védelem, egy hely a megnyugvásra, otthon.

hajék egy fix pont, egy hely ahova akkor térünk be, ha éppen nincs semmi dolgunk, van egy kis szabadidőnk, amiről tudjuk, hogy mindig ott van és feldobja unalmas óráinkat.

így hajlék a Szabó Ervin Könyvtár

Szany
Széchenyi u. 6.

(Nagyszüleim otthona)

Különleges hely ez számomra, egyszerű, nem hivalkodó, a falai is omladoznak már, de mégis egyből megérint és magával ragad.

Egyfajta kimenekülés az itt eltöltött idő a város zajos forgatagából, megnyugvás a vidéki szél hozta friss levegőben, a pajtára felfutott szőlő árnyékában. Itt minden lassú, mintha megállna egy kicsit a világ, akár órákig is elmerenghetünk a régi deszkák között beszűrődő fényben.

Persze még inkább hajlék ez nagyszüleimnek. Otthont ad embernek és állatnak egyaránt. Az ólak ugyan már nem régi funkciójuknak élnek, de betölti őket más. Ezt példázzák groteszk módon a már kiszelektált kanapéba beköltözött darazsak, így a kanapé most már nem az embert, hanem az állatot szolgálja. Vagy éppen a tető alatti pókháló és a betonból kinőtt kukorica.

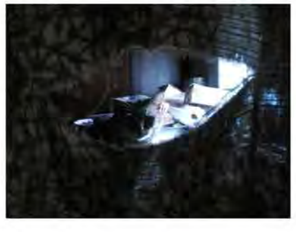

47.46342, 17.29848

47.52787, 18.98584

A HALMAZ: *~összesség, sokaság*

Matematikai alapfogalom – nem definiáljuk.

Mind a matematikában, mind az élet bármely területén adott tulajdonságok alapján halmazokba rendezünk egyes elemeket, gondolatban csoportosítjuk a velünk megtörtént eseményeket, így kaphatunk teljes, összefüggő képet.

Adott halmazhoz tartozó elemet definiálhatjuk a következő módon:

„azon x-ek összessége, melyekre P(x) teljesül", tehát létezik minimum egy olyan tulajdonság, amely minden x elemre igaz.

HALMOZOTT BAUHAUS – Napraforgó utca

A napraforgó utcai kísérleti lakótelep házai esetében többszörös részhalmazok elemeiről beszélhetünk, egyrészről történeti, másrészről művészi viszonylatban:

Elsősorban, mint a magyar bauhaus kiemelkedő példáiról,

amely egy olyan összefogás eredményeként született meg, amiben a kor építész kiválóságai (köztük Hajós Alfréd, Kozma Lajos, Molnár Farkas, Kaffka Péter) vettek részt.

Céljuk az volt, hogy bebizonyítsák a világgazdasági válság közepén, igenis lehet kis alapterületen, élhető sőt modern villákat létrehozni, az elszegényedett polgárság számára.

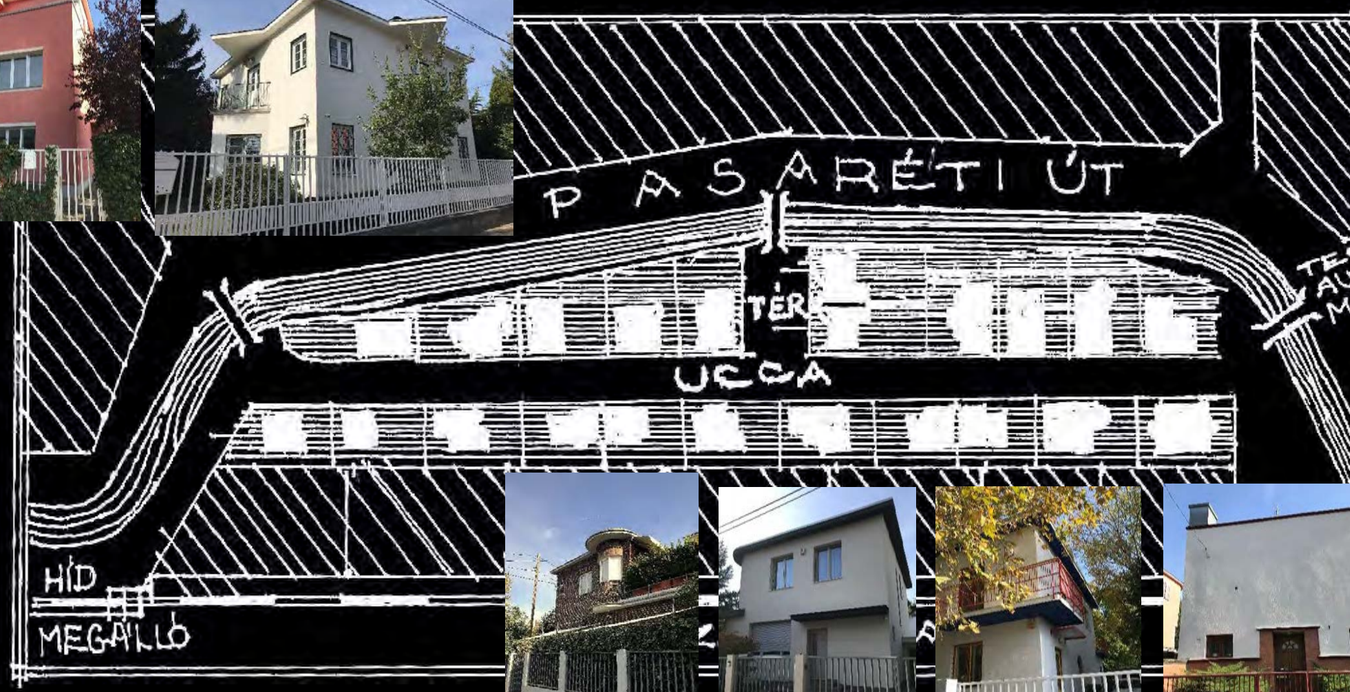

Ha ennyi a közös bennük, mégis mitől lesznek egy azon halmaznak különböző elemei?

A válasz sokkal sokrétűbb, mint elsőre gondolnánk; nem csak különböző építészeik, formájuk, külső megjelenésük., hanem mindenekelőtt különböző lakóik, tulajdonosaik, és ezáltal különböző történeteik vannak.

Mára van köztük lakatlan, turistáknak 2 hetes periódusokra kiadott, illetve családi lakóházak is. Műemlék védelmi megkötéseknek 80 év alatt tökéletesen megfelelő is van köztük, garázsbeállóval, esőbeállóval sőt még medencével kiegészített is talál köztük az odatévedő.

Pasarét kertvárosi jellege miatt több kompromisszumra is szükség volt – így születhetett meg végül a zöld övezetben 100 négyszögöles telkeken, maximum 25%-os beépíthetőséggel, egységes utcaképpel. (világítás kerítések) 1931 novemberére az utca.

A legtöbb ház belső elrendezés szempontjából egyforma volt – csakúgy, mint az alább kiragadott Vágó László által tervezett Napraforgó utca 11. esetében. Ez földszinti konyhát, étkezőt és nappalit, illetve emeleti hálót, valamint egy teraszt jelentetett.

Hasonlóképpen az összes ház egy emeletes, családos, illetve ikerházas megoldású, kivételt a Napraforgó utca 3. képez.

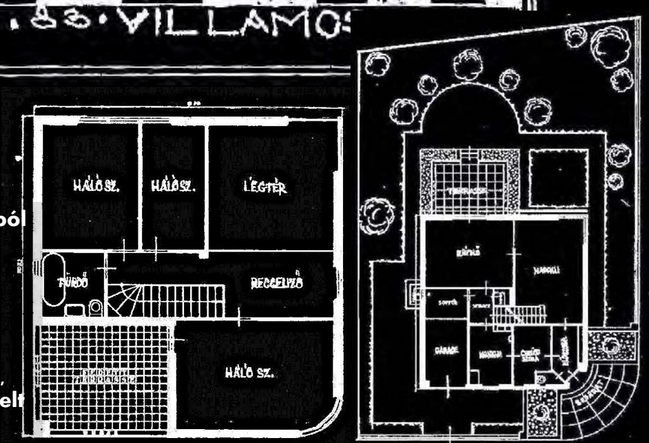

HALMAZ / SET
2017

Az előző évszázadban épült panellakások látványa, valamint a Középkori romkert és a Fő utcán található Varkocs-szobor halmazából sokan nem kívánnák oda a panelek részhalmazát. Szintén a Fő utcán található klasszicista Magyar Király Szálló mellett helyezkedik el a Vörösmarty Színház, amely 2004-es felújítása során a tetőtérben egy új, modern színháztermet kapott.

Bevezetés az építészetbe

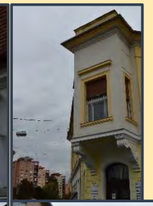
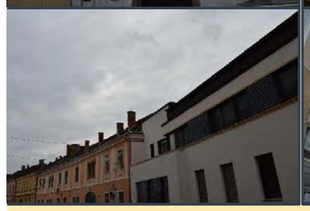
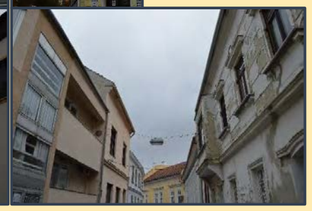

Kontrasztok. A belvárosi műemlék jellegű házak melletti kortárs épületek különleges halmaza többnyire negatív élményt vált ki az arra járókból.

A matematikában a halmaz alapfogalom, nem definiáljuk. Jelentése csoportként, sokaságként, összességként írható körül. A város az emberi településformák halmaza közül a legmagasabb szerveződési szintű. Magyarország első privilégiumokkal rendelkező városa Székesfehérvár volt, amely I. Istvánnak köszönhette különleges jogállását. A gazdaságilag fejlett nagyváros élénk sport- és kulturális élettel rendelkezik, fontos közlekedési csomópont, műemlékekben gazdag. A királyi város közlekedésében az autók, a buszok, a kerékpárosok, valamint a gyalogosok vesznek részt, belvárosban ez utóbbiak halmaza a számottevő, maguknak az embereknek az igényeit szolgálja ki a történelmi belváros. Használói az idősebb és a fiatalabb polgárok halmaza, építészeti alkotásait a régi és az új épületek halmaza adja. A történelmi épületek azonban az idő vasfoga révén sokszor felújításra szorulnak, hogy aztán ismét teljes pompájukban káprázztassák el a városiakat és a turistákat. A több száz éves építmények mellett kortárs létesítmények születnek, ezeknek az épületnek a már meglévőkkel vett halmaza adja a jelenkori városképet. A koronázóvárosban azonban sokszor erős ellentéteket képeznek a modern építészeti alkotások.

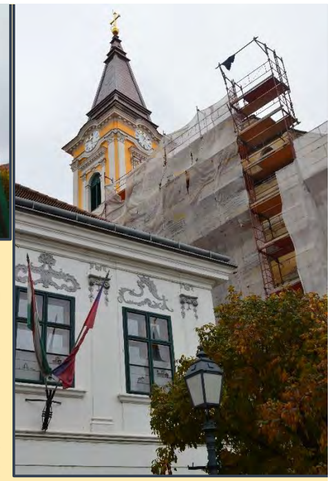

A Városház téren a képeken látható alkotások halmaza impozánssá és patinássá teszi a teret. A Hiemer-ház mellett azonban a barokk Szent Imre-templom, valamint a Városháza előtt álló Tízes huszárok emlékműve rekonstrukció alatt áll.

Kiss Barnabás, 2017

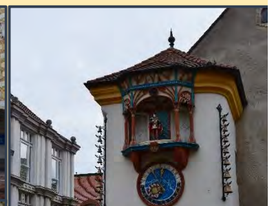

A belváros különböző látnivalói, a gótikus Mátyás király-emlékmű, a barokk Ciszterci templom és a magyar történelem királyi személyiségeit bemutató kortárs Órajáték egységes halmazt alkotnak, a megépülésük között eltelt időtartam ellenére mind szervesen illeszkednek a városképbe.

Halmaz, Székesfehérvár belváros

1543-ban Fehérvár is török kéz alá került. A török hódoltság idejéből maradt fent a Török Udvar, ahol egy törökfürdő romjai láthatók, illetve az Árpád fürdő ma már felújított épülete is ezt a külföldi kultúrát tükrözi, a város építészete tehát több nemzet alkotásainak is a halmaza.

A Szent Anna-kápolna és a tavaly felújított Szent István-székesegyház előtti II. János Pál pápa tér, az Arany János utca, valamint a Lépcső utca rekonstrukciója már elhalaszthatatlan volt, az átmeneti időszakban áldozatot követel a városiaktól.

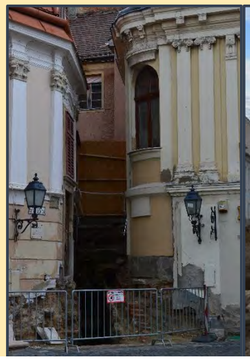

47.48389, 19.0606

HÁLÓ

Háló alatt elsősorban egy szálakból álló szerkezetet értünk, azonban rengeteg más jelentést is kapott az idők során. Beszélhetünk világhálóról, szociális vagy matematikai hálóról, ugyanannak a fogalomnak a különböző megjelenési formái.

Építészetben a háló általában a formavilágban jelenik meg, vonalak sokaságaként. Részben eltakarja a mögötte lévő teret vagy felületet, de át is látható, ezzel izgalmasabbá teszi. Lehet szabályos vagy rendszertelen, természetes vagy mesterséges hatású. A háló korunk egyik legérdekesebb motívuma, hiszen kapcsolatot hoz létre pontok, terek vagy emberek között.

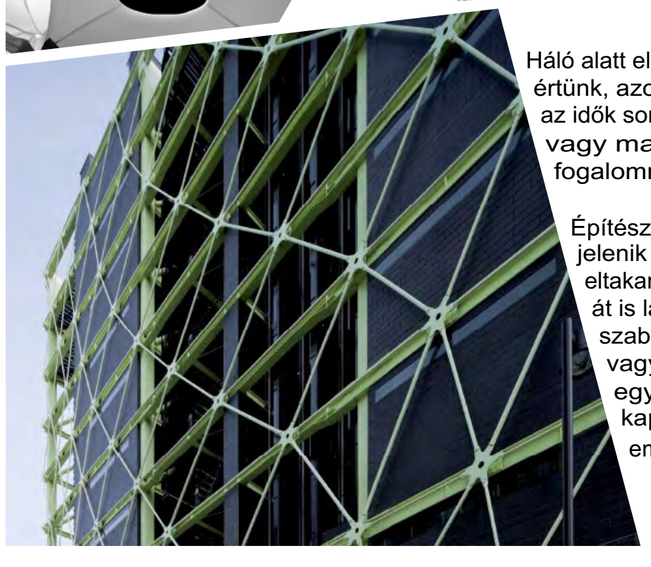

HARTVIG DÁNIEL 2013

HÁLÓ / NET
2013

BÁLNA

A bálna, eredeti nevén CET, a Duna-part legfrissebb látványossága és kapcsolódási pontja. Kulturális és kereskedelmi központ, melyet szépsége és különleges alakja Budapest legismertebb épületei közé emelt. Héja egy háromszög alakú elemekből álló hálószerkezet, mely egy bálnatestet formáz meg. Ez a háló finom határt képez a külső és a belső tér között, szabályos ritmusban fut végig az épület teljes hosszán, követve minden ívet. Életre kelti az üvegbálnát, és a Közraktárakkal esztétikus kontrasztot hoz létre, így az épület méltó lehet arra, hogy a főváros új jelképe legyen.

HARTVIG DÁNIEL 2013

Háló

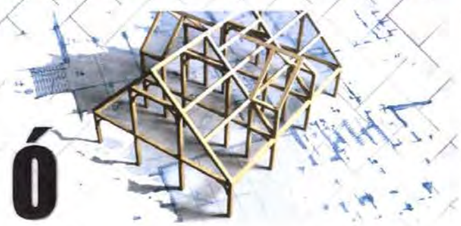

A háló szó hallatán rengeteg dologra asszociálhat az ember, gondolhatunk azokra a tárgyainkra,melyek egyértelműen hordozzák a háló jellegzetességeit, vagy konkrétan hálónak nevezzük őket. Másik eset, ha a háló szó kapcsolódásra, rendszerre utaló jelentését vizsgáljuk. Legkisebb organizmusok együttélésétől,keresztül a barlangrendszereken, egészen az óriás metropoliszok kapcsolatáig szemlélhetjük ezt a témát.
Természettől és a tárgyi világtól távolodva, újabb értelmezések jöhetnek szóba, társadalmon belüli összeköttetések , ilyen-olyan szervezetek, kultúrák alkotnak hálózatot. A huszadik század végétől kezdve egy teljesen új formája is megjelent: az internet által egy virtuális, mindent áthidaló hálózat rendszer.
Az építészetben kulcsfontosságú szerepe van a hálónak, a szerkezetek apróbb elemei alkotják a teljes egész szépségét, illetve néhány esetben csúfságát.
Bizonyos esetekben azonban a funkció határozza meg a hálózat struktúráját, az esztétika csak másodlagos szerepet kap.

2013 Tászler Tamás

Egy szerencsés véletlennek köszönhető, hogy egy jelenleg futó, nagy volumenű építkezésről írhatom e sorokat.
Az Építész Klub szervezésében történő stadionbejárásra felszabadult két üres hely, így részt vehettem a Ferencváros új stadionjának látogatásán. Döntésem mellett fontos érv volt, hogy az épület ilyen formában már nem lesz többé látható, köszönhetően az építkezésből eredő állandó átalakulásnak. A munkálatok meglehetősen komoly tempóban folynak, ez különösen meglepő Magyarországon, főleg annak tekintetében, hogy minden elem részletes minőségellenőrzésen megy keresztül, és nem történt még egyetlen baleset sem. Köszönhető ez talán annak is, hogy az építők összehangoltan, hálózatban dolgoznak.
Persze a háló szó nem ezért lett rendelve a tablómhoz. A stadion egy viszonylag egyszerű alaprajzú és szerkezetű építmény (lesz). Viszont az oldalsó és felső térelhatárolás meglehetősen összetett fémszerkezetekből épül fel. Előny, hogy a héjazat burkolása előtt még tisztábban kivehető a „hálózat", a merevítések sokasága meglepő módon lenyűgöző összhatást tud kelteni. Egy ekkora projekt lebonyolítása igen hatalmas szervezést és bámulatos mérnöki tudás igényelhet, jó érzés volt hallgatni a pozitívumokat egy magyar építkezésről, melyben magyar cégek és munkások vesznek részt.

Háló

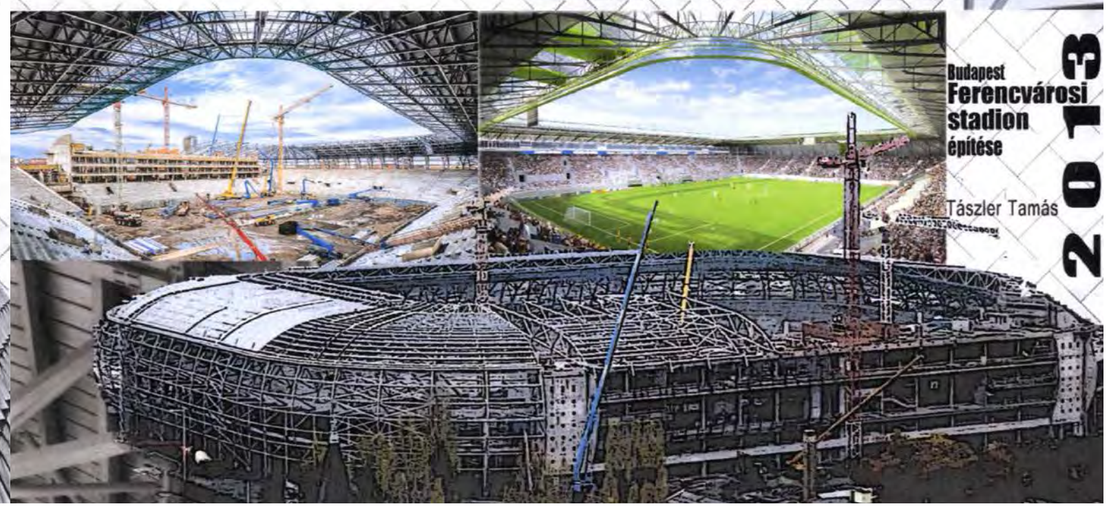

Budapest Ferencvárosi stadion építése

Tászler Tamás

2013

47.47549, 19.09527

47.68623, 17.62969

HARC

SPARTACUS CSÓNAKHÁZ

Győr, Radó sziget

Készítette: Böröndy Júlia

2016

Bevezetés az építészetbe

Harc: ellentétes erők küzdelme akár fegyveresen, akár fegyver nélkül egy cél érdekében

Egy épület megtervezésénél releváns pont a megfelelő helyszín megtalálása, ami gyakran a természet egy részének lehatárolásával jár. Az ember erőszakkal meghódít egy darabot a természetből, ám az folyton küzd az elveszített terület visszaszerzéséért - ezáltal kialakul egyfajta harc a természetes és az ember által alkotott között, melyben megfelelő karbantartás nélkül az utóbbi marad alul. Ez történik a csónakházzal is – miután az evezősklub elköltözött, az épület elindult az úton az enyészet felé.

A csónakház, mely a Spartacus nevet viseli, már a neve hangzásával is harccal kapcsolatos asszociációkat ébreszthet bennünk. A Spartacus-féle „gladiátorháború” a kor egyik legnagyobb felkelése volt, melyben az elnyomottak és kiszolgáltatottak szálltak harcba a szabadságért és az önrendelkezésért, remek példát adva a tömeg összefogásának erejére. Spartacust ma is nagy hadvezérként tartják számon, hiszen egy maréknyi emberből kiindulva olyan sereget hozott létre, mely nem egy római légiót győzött le.

A csónakház hajdan egy győri evezősklub otthonául szolgált, ily módon fonódik össze számomra a sporttal is. Akárcsak az élet legtöbb területén, a sportban is elsősorban önmagunkat kell legyőzni ahhoz, hogy áttörő sikereket érhessünk el. Ez pedig egy olyan harc végeredménye, melyet egyedül kell megvívnunk – a legjobb edzők és mentorok is mind hiábavalóak, ha hiányzik a sportolóból az ambíció, az akaraterő és az elkötelezettség.

Harc, avagy a **természet és** az **ember** kapcsolata

Az élet tele van küzdelemmel, gyerek és szülő, kutya és gazdája, tanár és diák és még ezer más dolog között. De az építésznek ezek közül a legfontosabb az általa épített épület harca a természettel. Ez már ősidők óta jelen van a világban, és mint mindennek ennek is megvan a maga körforgása, az ember kivesz egy darabot a természetből, és helyére alkot egy számára megfelelőbb, komfortosabb környezetet, amiben jobban érzi magát, amiben leéli mindennapjait. De amikor valamilyen esemény folytán ez az épített környezet már elveszti funkcióját akkor a természet visszafoglalja ezt a helyet. Ez a harc a ház és a környezet között jelen van mindig, megjelenik az épület időjárással folytatott mindennapos küzdelmében, a tetőn kopogó esőben vagy egy viharban, ami becsapja az ablakot. Csobánkán az Oszoly-hegy lábánál lévő kis nyaraló jó példa erre a harcra, hiszen már sok éve kihasználatlanul álldogál az erdő szélén, szerkezetét megviselte, néhol teljesen tönkre is tette az idő vasfoga. Már félig visszafoglalta őt a természet az embertől. Tökéletes példa arra, hogy az épített környezet és a természet mennyire össze tud kovácsolódni az idő múlásával, és együttesen is csodás benyomást, látványt nyújthatnak. Bár a kis ház már nincs használatban, még mindig tud adni a szemlélőnek valamit, amivel gazdagodik, ha ránéz és az őt körbevevő növényzetre; azt üzeni, hogy a természet és az ember együtt él ezen a világon, és az embernek meg kell becsülnie a természetet, hiszen ő is része annak, és amit épít az is részévé válik.

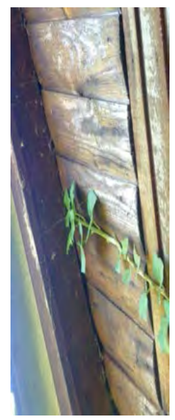

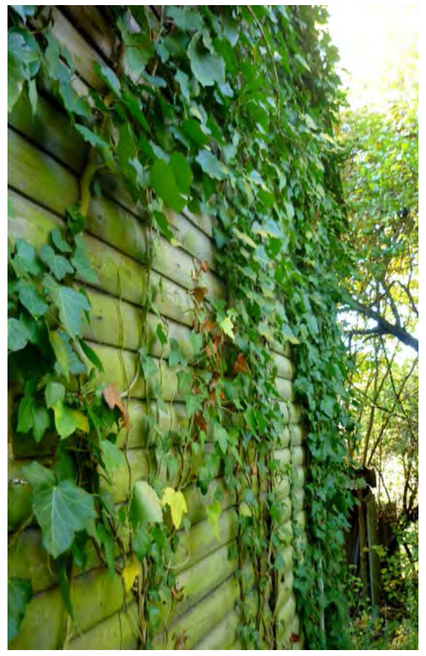

Beöthy-Molnár Dorottya Klára
Bevezetés az építészetbe 2016
Faház Csobánka Hegyalja u.

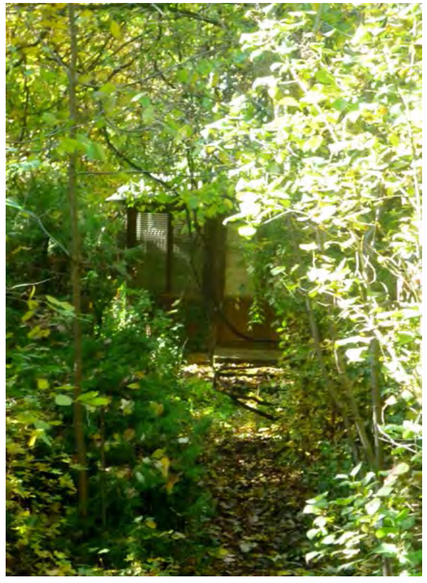

47.65341, 17.66837

A vizsgálat helyszíne a győri Öthház utca, amelyben érdekes találkozást mutat a múlt és a jelen. Nevét arról az 5 kisméretű házról kapta, melyeket jó pár évtizeddel ezelőtt a városa akkori szélétől viszonylag távol emeltek, és a későbbi településbővítés során a füves-bozótos terepre tervezett utcahálózatban egyedüli meglévő épületcsoportként kezdetben az utcakép feltűnően markáns elemének bizonyultak.

A modern családi házak megjelenése persze e kép radikális átalakulásához vezetett, de a végtelenül egyszerű kialakítású hétvégi lakok elbontásának mellőzésével mégis létrejött itt egy rendkívül különleges szimbiózis. Az idő múlásával, ahogy az új épületek számbeli fölényszerzése párhuzamosan megy végbe a régiek állapotának hanyatlásával, egyre hangsúlyosabbá válik a kontraszt. A határ itt tehát változik, méghozzá kétfelől: az egyik oldalon nyüzsgő sűrűsödés, színesedés, a másikon pedig a természet lassú, de kitartó diadala az épített környezet felett. Nem szabad persze elfeledkezni a háttérben halványan derengő összekötő szálakról sem, hiszen az "új" és a "régi", a karbantartottság "megfelelő" és "nem megfelelő" voltja - ezek mind relatív fogalmak.

A néhai 5 házból sajnos már csak 4 látható, ebből is az első tetejét és két falát vesztve ad otthont a lepergett vakolatával kevert dús aljnövényzetnek. A többi ennél valamivel jobb állapotú, ám valósággal elvesznek a körülöttük burjánzó elvadult zöld függöny és düledezett kerítéseik mögött.

A térbeli mozgás itt szokatlan módon időbelit is indukál. Mivel új telkeket szigorúan csak a szemközti oldalon osztottak, legszembetűnőbb határként maga az úttest vágja ketté durva, széles fekete vonalként a korszakokat, sőt még a stílusokat, funkciókat is. Az úttól eredő éles elválasztást második határként tapintatosan ellensúlyozza a növényekből és kerítésmaradványokból szövődött áttört fal, mely eltakarja az öreg téglákat a kíváncsi tekintetek elől. Az első benyomás tehát, miszerint itt valami "más" kezdődik, a részletek további megismerése érdekében közelebbi és figyelmesebb vizsgálatot kíván a szemlélőtől.

A harmadik, és személyes véleményem szerint egyik legérdekesebb határjelenség a bokrok sűrűjében lapul és a legromosabb házhoz kapcsolódik. Egy erősen hiányos vizuális élmény ugyanis rekonstrukciós képességének használatára ingerli az agyat, azaz az ember az épületek általános alakjáról gyűjtött tapasztalatai és a megmaradt, legalább

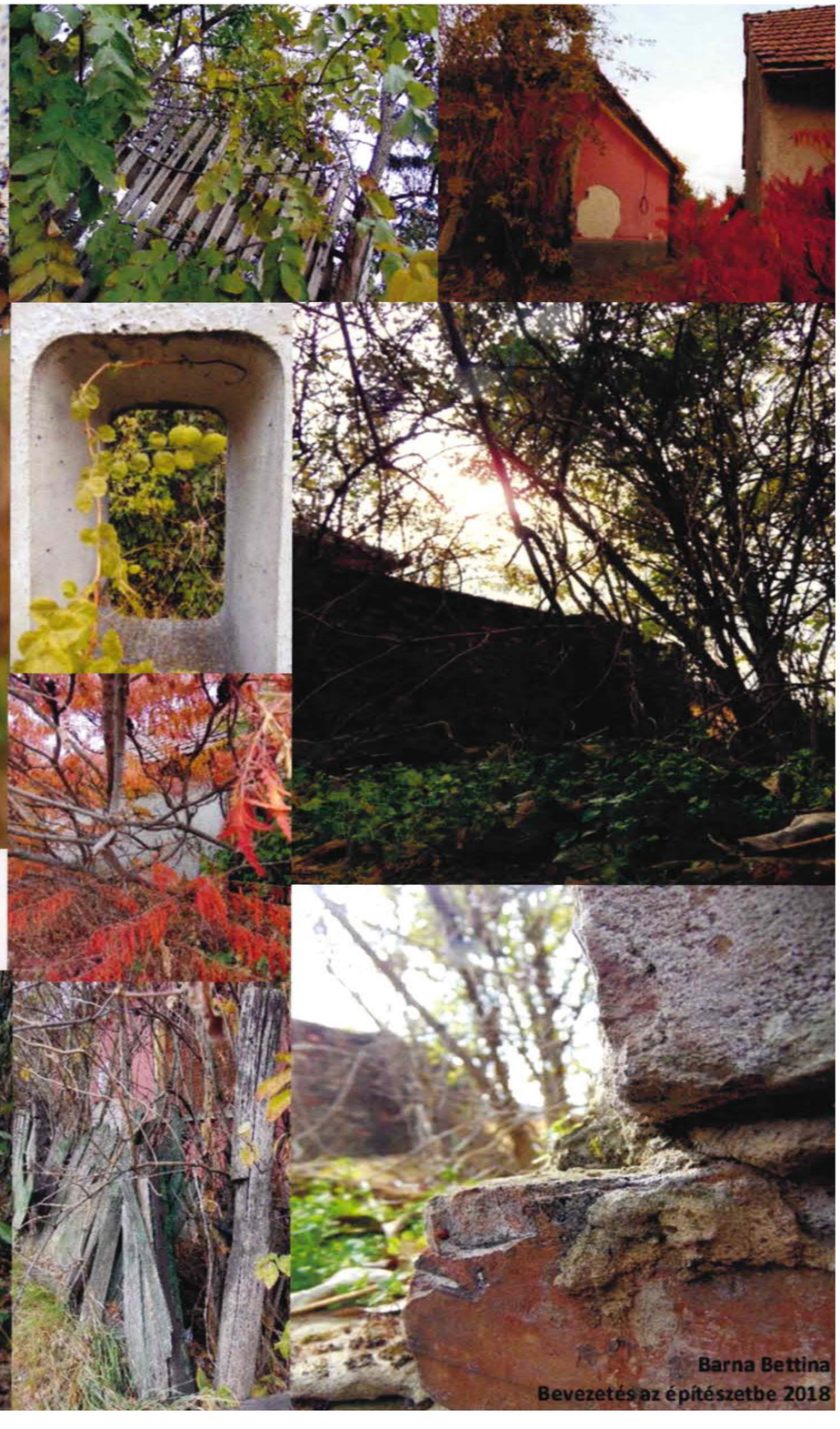

HATÁR

Barna Bettina
Bevezetés az építészetbe 2018

HATÁR / LIMIT
2018

„HITCHCOCK – HÁZ"

1118, Budapest, Budaörsi út 101.

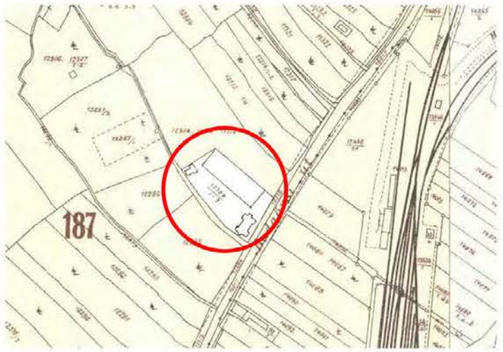

A környék képe 1908-ban, az újraparcellázás után.

A Budaörsi úton a város szíve felől Sasad felé haladva, épp az MI-M7-es autópályára való kihajtás előtt érdekes meglepetéssel találkozhatunk: az út jobb oldalán egy, elég rossz állapotban levő, málladozó vakolatú, a Hitchcocki horrorfilmek egyikébe is beillő, 19. századi angliai kiskastélyra emlékeztető épület található. Ez az eredetileg gőzekeraktárnak szánt konstrukció 1894-ben épült, a „John Fowler és Társa" cég megbízásából.
Már megépültekor is egyfajta mesterséges határt képzett, mivel a környék akkoriban még nem volt beépítve. Többnyire csak szőlőbirtokok és gyümölcsösök voltak a területen (erre utal a közeli Gazdagrét városrész neve is), amik többsége sajnos egy Európa szerte pusztító szőlőbetegség következtében kihalt, így a területet újraparcellázták. A „Hitchcock - ház" az újonnan épült házak közül az egyik első volt, így a városba ebből az irányból érkezők ezen kiskastélyt láthatták meg először a budapesti épületek közül.

A ház első és hátsó homlokzata

Az egyébként műemlékvédelem alatt álló kiskastély a „Hitchcock – ház" becenevet a helyiektől kapta, ezzel utalva a párhuzamra a híres rendező filmjeiben megjelenő kísértetkastélyok és a ház kinézete között. Ez a név továbbá az épület már-már félelmetesen leromlott állapotára is felhívja a figyelmünket. Reméljük, hogy ez a jövőben változni fog, de sajnos jelenleg még nincs szó az épület renoválásáról.

A „John Fowler & Co." Felirat a ház oldalán

A ház a mai napig egyfajta határkő szerepét tölti be, mind térben és időben. Elválasztja a forgalmas, zajos főútvonalat, és az éppen épülő modern irodaházakat Sasad csendes zöldövezetétől, modernebb családi házaitól. Már a mellette lévő kis utcába belépve is rögtön érzékelhető a zaj csökkenése, a hangulat megváltozása, ahogy a „határ" egyik oldaláról átérünk a másikra.
Időbeli korszakhatár is egyben, ő képviseli a 19. századi angliai építészetet, a visszafogott eleganciát, magában hordozva az újklasszicizmus jegyeit (ilyenek például a timpanonok az ablakok felett). Ezzel szemben a körülötte lévő házak többsége 1970-80-ban, tipikus szocialista mintára épült társasház, vagy pedig az ezredforduló környékétől a mai napig tartó intervallumban készült modern családi ház.

Alfred Hitchcock Pszicho című filmje a képen látható kastélyban játszódik. A horror műfaja, mint az irodalom egyik határterülete szintén a határ fogalmához kapcsolja a „Hitchcock- házat".

KOVÁCS FRUZSINA

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE
2018

Források:
https://24.hu/kultura/2018/04/12/angol-tajba-illo-kastely-all-budapest-peremen/
http://www.muemlekem.hu/muemlek/show/-8189

47.46987, 19.01894

47.47458, 19.04956

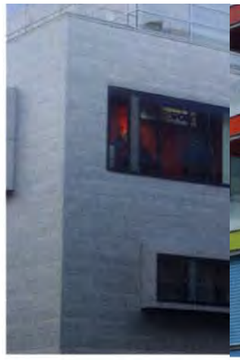

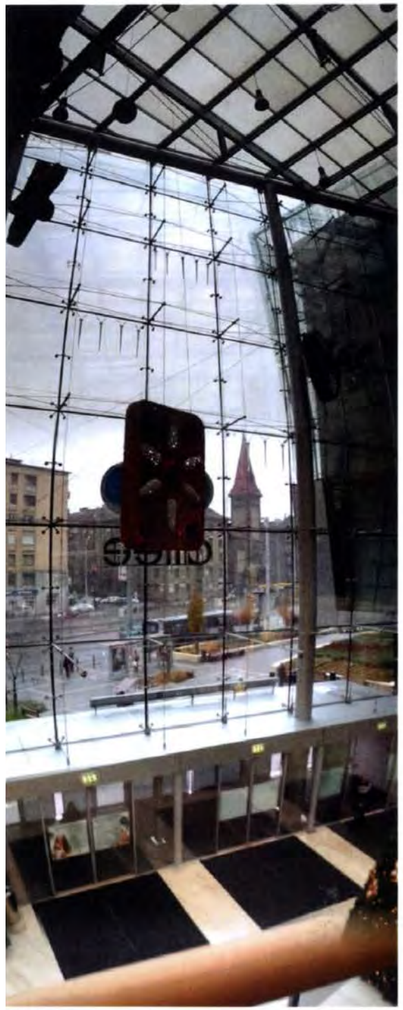

hibrid

SZŐKE JÚLIA 2011

Hibrid

„Természetellenes, erőszakos, átvitt értelemben két v. több állat részeiből összetett alakok, p. az oroszlántestű és emberfejű sfinx, vagy emberfejű, sasszárnyu, oroszlánfarku ökör. L. Asszir művészet és Fajvegyülék."

(Pallas nagylexikon)

„A hibrid biológiai értelemben két különböző csoporthoz tartozó élőlény kereszteződéséből vagy keresztezésével létrejött, mindkét szülő genetikai tulajdonságát hordozó utód és ezeknek utódai.[1] A legelterjedtebb értelmezésben a keresztezett csoportok általában különböző fajok – melyekből fajhibrid jön létre – de más szintű taxonok kereszteződése során létrejövő egyedeket is hibrideknek nevezzük. A hibridek tulajdonságai általában átmeneti jellegűek.[2]"

(Wikipedia)

„Félvér, kevertfajú egyed. Olyan egyed (növényi vagy állati), amelynek szülei egy faj különböző változataihoz, vagy két különböző, de szoros rokonságban lévő fajhoz tartoznak."

(Tudományos és Köznyelvi Szavak Magyar Értelmező Szótára)

Az emberiség fejlődésének évezredei során a személyes és közösségi terek markánsan elhatárolódtak egymástól. A társas együttlét, a szórakozás, a vásárlás színhelyei speciális igényeik miatt önálló építészeti megoldásokként formálódtak a XX. század közepéig. A fogyasztói társadalom kialakulása által életrehívott elvárások, a civilizáció ritmusának fokozatos gyorsulása az eltérő funkciók szintetizálására, azok minél rövidebb idő alatt történő igénybevételére alkalmas új épülettípust hívtak életre. A plázák* a kereskedelem, a szórakozás, kikapcsolódás központjaivá váltak. A legutóbbi időkben iroda és lakóépületekkel kombinálva népszerű, ám sokak által vitatott értékű komplex élettérként jelennek meg.

**A plaza szó spanyol eredetű, jelentése '(fő)tér'. A spanyol szó forrása a középkori latin PLATEA, 'széles út, tér'. Már az ókori görögök és rómaiak korában is minden város rendelkezett egy főtérrel vagy csomóponttal (a görögöknél agóra, piactér), amely a város fontos kereskedelmi központjaként működött. A középkori Spanyolországban e szerepet a Plaza Mayor („főtér") töltötte be, majd újkeletű kifejezésként a modern bevásárlóközpontokra kezdték el használni először az angolban, ahonnan átkerült a többi nyelvbe is. (Wikipedia)*

HIBRID / HYBRID
2011

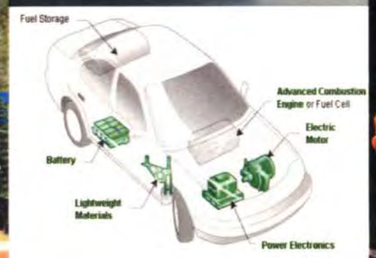

Ezt a szót elsőként a biológia vezette be, hogy megkülönböztesse az eltérő fajtájú egyedek keresztezéséből létrejött új egyedeket. Azonban manapság, már sokkal kiterjedtebb a fogalom értelmezése, éppen ezért, noha mindmáig igaz az alapjelentése; mely két, egymástól különböző dolgok vegyítését, egyszerre való alkalmazását kívánja előre vetíteni. Mégis, amikor meghalljuk ezt a szót, óhatatlanul először az autók világa juthat az eszünkbe, ahol már évek óta kísérleteznek két meghajtási rendszer egyszerre, minél nagyobb hatásfokkal történő kihasználásával, a környezettudatosság jegyében. Természetesen a hibridség gondolatától már emberek millióinak indult be a fantáziája (pl.: filmkészítők, tudósok, mérnökök, stb.)

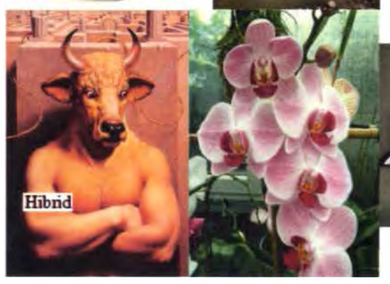

képek forrása: google

Párisi Nagy Áruház

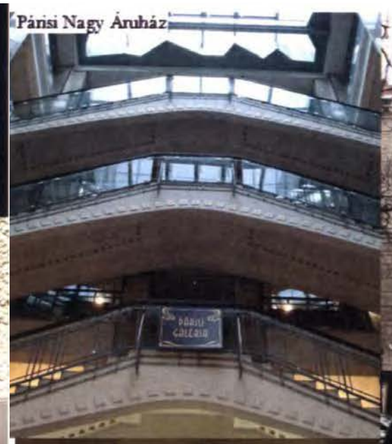

1061 Budapest, Andrássy út 39.

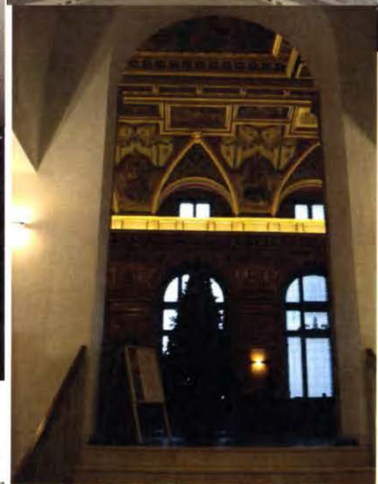

Noha a hibrid-ház fogalma létezik, mint mechanikai rásegítéssel működő passzív ház, én ebben a dolgozatban igyekeztem, a szó fogalmának tág értelmezési lehetőségét kihasználni, így más, a laikus embereknek is szembetűnő szempontból vizsgálni az általam választott ház, a Párizsi nagy áruház hibriditását. Talán ezen épület legszembetűnőbb kettősége, amit minden ember egyből észrevesz, az az építészeti stílusok keveredése, amit a már több mint száz éves múltja folyamán „elszenvedett" átalakításoknak köszönhet. Ezek következtében az épület napjainkban a neoreneszánsz (hátsó bejárat, Paulay Ede u.; Lotz terem), az ipari szecesszió (főbejárat; épület többi része) és napjaink modern építészetének (belső terek többsége, tető) stílusjegyeivel büszkélkedhet. A nagyon szépen restaurált Lotz teremnek köszönhetően pedig az épület nap, mint nap megtelik nem csupán az irodalmat kedvelőkkel, de turisták tömegeivel is.

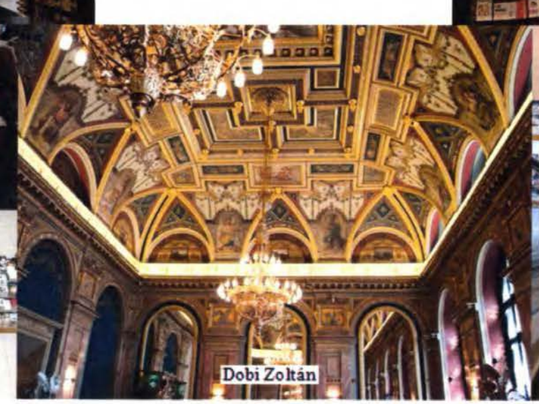

47.47509, 19.05937

HIERARCHIA / HIERARCHY

2012

HIERARCHIA

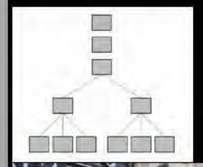

Általánosan valamiféle fölé-vagy alárendeltséget, egy adott szempont szerinti kategorizálást értünk a szón. Eredeti jelentésében az egyházi uralom egymás alá rendelt papi fokozatainak struktúrája. Ezt a kifejezést használták a középkor feudális hűbéri rendszerében is, ma pedig cégek, szervezetek, személyek alá-és fölérendeltségi viszonyaira, illetve egyéb rendszerekre is használjuk.

A hierarchia gyakran az építészeti alkotásokat és alkalmazásukat is átszövi. A fontosabb épületeket a technikai funkciókon kívül a tekintélyparancsoló külső elnyerésének okáért is törekedtek mindig magaslatra építeni. Ilyen például a Budai vár, hiszen robosztus termetét növelendő a Várhegy tetején foglal helyet. Az épületek belakását illetően pedig fontos tényező hogy például az ókori Rómában a többemeletes házakban a legszegényebbek laktak felül és lejjeb haladva foglaltak helyet az egyre tehetősebbek. Manapság más szempontok szerint oszlanak fel a városi házak. Gyakran csak a második vagy harmadik emelettől szolgálnak lakóházként, mert az alsó szinten valamiféle üzletet vagy vendéglátói egységet üzemeltetnek.

Krüpl Boglárka
2012

Hierarchia

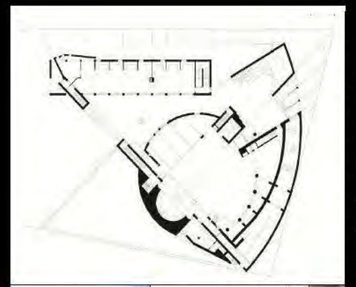

Az épület egészét jellemzi, a legszembetűnőbb dolgoktól kezdve a legapróbb részletekig. Az alaprajzáról leolvashatjuk hogy maga a templomtér lényegesen nagyobb mint a mellette elnyúló, különféle funkciókat ellátó kisebb ház. Ez egyfajta szakrális hierarchiára utal, miszerint a főépületében zajlik a lényeg, a szentmise. A kertben egy híd található melyre egyik oldalról lépcső, másik oldalról szerpentin vezet fel. Ezt a folytonos és hierarchikus felfele törekvést tükrözi a templomnak szinte minden eleme. A szirtre emlékeztető kiszögellésre elhelyezett kereszt, a lépcsőzetes szabályossággal elhelyezett ablakok a falakon, illetve a kupolán, melyet alulról szemlélve koncentrikus körök egymásfölé rendelt rendszerének látunk. Ugyanez a magasba vágyódás figyelhető meg az oszlopok karcsúsodásától egészen az örökmécses helyének ék alakú kialakításáig, illetve a boltívek egyfelől ferde, másfelől lépcsőzetes oldalfalán. A hatás nyomatékosításaként a fényekkel is hasonló módon bánt a tervező. A kupola vonala mentén elhelyezkedő „résablakok" csupán kevés fényt engednek be, a középpontban elhelyezett nagyobb üvegfelület azonban hátulról megfelelő világításba helyezi a lényegi elemet, a feszületet.

Magyar Szentek Temploma — **Krüpl Boglárka**

Lágymányosi Campus, Budapest — **2012**

Hierarchia

Simoncsics Dániel 2012

A hierarchia nem új fogalom számunkra, hiszen ókori görög eredetű szó; ami a természetben, az állati és emberi viszonyokban egy alapvető jelenséget, az **alá-fölérendeltség viszonyát jelenti**. Hierarchia tehát nem létezik csak úgy önmagában, egy konkrét dolognak csak a **környezetének ismeretében tudjuk meghatározni** hierarchikus viszonyát.

Az építészetben a kezdetektől is ismert és használt hierarchikus viszonyt többféleképpen is elérhetjük. Pl.:

- a **görög színház**, mely a mélyített centrális elrendezéssel határoz meg a térben egy kiemelt helyet
- a **felhőkarcolók**, melyek környezetükből kiemelkedve határozzák meg fölérendeltségi helyzetüket
- a **nyílt terek**, melyek a sűrű városszövedékben űrt teremtenek és másik léptéket jelentenek, kiemelik környezetükből a területet (a centrális jellegükből fakdóan)

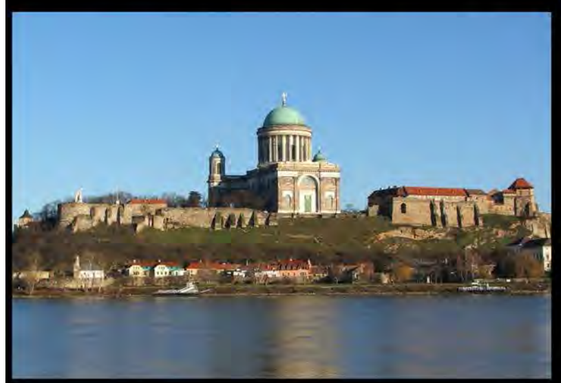

Történelmileg a **hatalom épületeit** és a **szakrális építményeket** mindig igyekeztek élesen hierarchikusan meghatározni; a kis falvakban régen hagyományos településrendezési elv, hogy a főtéren van a faluház, illetve távolról az egyetlen kimagasló épület a **templom** jól mutatja ezt. Alapvető kiemelési formák például a **centrális elrendezés**, a **magasépítés**.

Hierarchia

Simoncsics Dániel 2012

A nemrég épült Duna Towert azért választottam szemléltető példaként, mert szerintem nagyon jól mutatja, amikor ez a hierarchikus viszony a szándék ellenére nem jön létre és rossz hatást kelt.

Az épületet az Árpád híd pesti hídfőjénél találjuk egy rendkívül előnytelen telken: minden irányból utak szegélyezik, ami azonban kifejezetten szerencsétlen, hogy a part felé két irányból is magas objektumok határolják, egy töltés és az Árpád híd. Az a hierarchikus térhatás, amit egy partra épített magas épület könnyen elérhet a mély vízsík melletti hirtelen kiemelkedésével ebben az esetben csak részben jön létre, hiszen az épület alsó emeletei távolról nem látszanak. Az építők szándéka azonban szerintem egyértelműen az imént említett éles kiemelés lett volna, hiszen az épületet eredetileg kétszer ilyen magasra tervezték (kiküszöbölendő a telek adottságait). Ez építési korlátozások miatt nem valósulhatott meg.

A telek előnytelen helyzete miatt azonban az épület más egyéb épített környezethez képest sem tudja meghatározni rendesen hierarchikus viszonyát: a toronyház 50 méteres körzetében 1 épület található (nem sokkal a tornyok után épült épületsor), ez nem definiál kellően egy ilyen viszonyt. Közvetlen szomszédságában egy fákkal szegélyezett sporttelep is található, mely erősíti az összhang hiányának érzetét. Érvelésemmel vitába szállva mondhatnánk, hogy a tornyok így is magasan kiemelkednek környezetükből, de az előbb felsorolt érvek és a létrejött bizarr térhatás annak az eredménye, hogy a környezet és a tornyok alá-fölérendeltségi viszonya nem erősítik, hanem gyengítik a kívánt hierarchiát: a tornyok független épületként jelennek meg előttünk, környezetükben nézve idegennek tűnnek.

A hierarchia tehát felismerhető építési szándék volt, de csak öncélúan jelenik meg, építészeti eredményként sokkal nehezebb ezt a viszonyt megmagyarázni, minthogy a Dunára néző panoráma miatt magas áron bérelhető irodákat tartalmazó épület volt a végcél. A végeredményből ugyanis egyértelműen az utóbbi szempont tűnik meghatározónak, ami építészetileg nem hordoz igazi tartalmat.

1138, Budapest
Népfürdő utca 22.

Duna Tower

HIERARCHIA / HIERARCHY
2012

47.53495, 19.05953

47.57642, 19.06562

HOMÁLY-POSTÁS ÜDÜLŐ, RÓMAI PART

Talpunk alatt ropognak
az ablakok
kitört üvegtáblái, a
tetőről halk csepegés
visszhangzik a
tátongóan üres
épületben.
Az ablakokon süvít be a
szél, mely a Duna
illatát hozza magával. A
mennyezetből kitépett
kábelek lógnak, a
bútorokat már mind
széthordták. A falakat
mindenütt graffiti
borítja, eldobált üvegek,
ammónia és doh szag.
Az udavaron elhagyott
medence árválkodik.
Néhány szétdobált holmi
és a magányos épület őrzi
csupán a szép emlékeket. Ez az elhagyatott
Postás Üdülő a Római parton.

A látvány horrorfilmbe illő, félve lépkedünk
a födémen, nehogy leszakadjon. Az egykor virágzó üdülő évről-évre fogadta
a postásk családjait, ma viszont üresen áll. a hétemeletes épület a
szocialista időkben épült, 2006 óta áll üresen és mára már szinte feledésbe is merült. Bizonyára
sokan megfordultak benne, sok gyermek töltötte itt gyermekkorát. Sokukban idézhet fel szép
emlékeket a valaha világos, Dunapartra néző üdülőkomplexum. A posta alkalmazottai számára
ingyenes volt itt a kikapcsolódás.

A bejáraton belépve
csdás fogadó tér
tárulhatott a látogató
elé, jobbra találhatták
a recepciót. A padlót
fehér műmárvány
borította. Az aulában
piros és
fekete forgó
telefonok, lemezjátszó
és
televízió. A
teraszokat nyugágyak
lepték el, a büfé és az
öltözők
szomszédságában pedig
csónakház. Mára
már semmi sem maradt a
szocialista bájból csak
homályosan
tudunk
visszaemlékezni
ezekre a pillanatokra.
A Duna felől
gomolygó köd őrzi az
emlékeket, mely az
épületet borítja és a
történetek lassan
homályba vesznek.

FUTÓ LILI BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE 2014

HOMÁLY / MYSTERY
2014

képek forrása: internet

homály

A homálynak számtalan definíciója létezik, leginkább látást nehezítő körülményként fogjuk fel, melyet a megfelelő fénymennyiség hiánya hoz létre. Homályos közegben, akár szürkületkor, valahol a fény és az árnyék között félúton látásunk elkődösül, lépéseink bizonytalanná válnak. Legszívesebben kezünket előrenyújtva tapogatóznánk óvatosan, feszülten a fojtogató, misztikus atmoszférában. Bár valamennyit érzékelhetünk a környezetünkből, a derengésben a tárgyak fizikai formája határozatlan körvonallá válik, a tónusok összemosódnak, a színek megváltoznak, vagy teljesen eltűnnek. Homályba borulhat egy üres szoba, egy elhagyatott épület, vagy akár egy kietlen városrész.

Bevezetés az építészetbe
Ádám Viktória | 2014

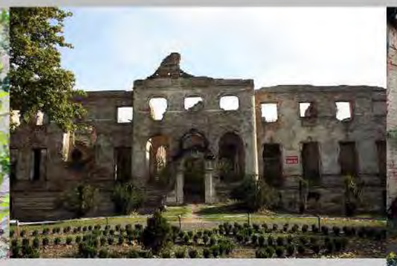

Szülővárosom közvetlen közelében, Pósteleken épült meg Békés megye egyik legfiatalabb – és jelenleg legromosabb – kastélya Siedek Viktor bécsi építész tervei alapján, 1906 és 1909 között. Az egykor pompás, neobarokk épületből 1944-ben elmenekültek a tulajdonosai, a környékbeliek pedig az inséges időkben fokozatosan széthordták a kastély berendezését, ruhákat készítve a falakról leszaggatott tapétából. Az alig százéves épület mára már teljesen az enyészeté, az omlásveszélyre táblák figyelmeztetik a látogatókat, akik többnyire tévedésből kerülnek ide. A kastély különböző napszakokban más-más képet és hangulatot ad magáról; verőfényes napsütésben izgalmas fény-árnyék játék figyelhető meg, főleg az alagsori helyiségekben, szürkületkor és borús időben pedig egészen rendkívüli, titokzatos atmoszférát kap a hely - még a levegő aromája is megváltozik.
A kastély környezete nagyban hozzájárul a különös légkörhöz; az álmatag csónakázó tó, a közeli fenyők illata és a borostyánnal körbenőtt, vaskos törzsű fák lombjai között beszűrődő lágy fény teljesen elfeledteti a szemlélődővel, hogy az Alföldön van.

fotók: saját

Széchenyi-Wenckheim kastély

47.94127, 21.71238

ILLAT / SMELL
2011

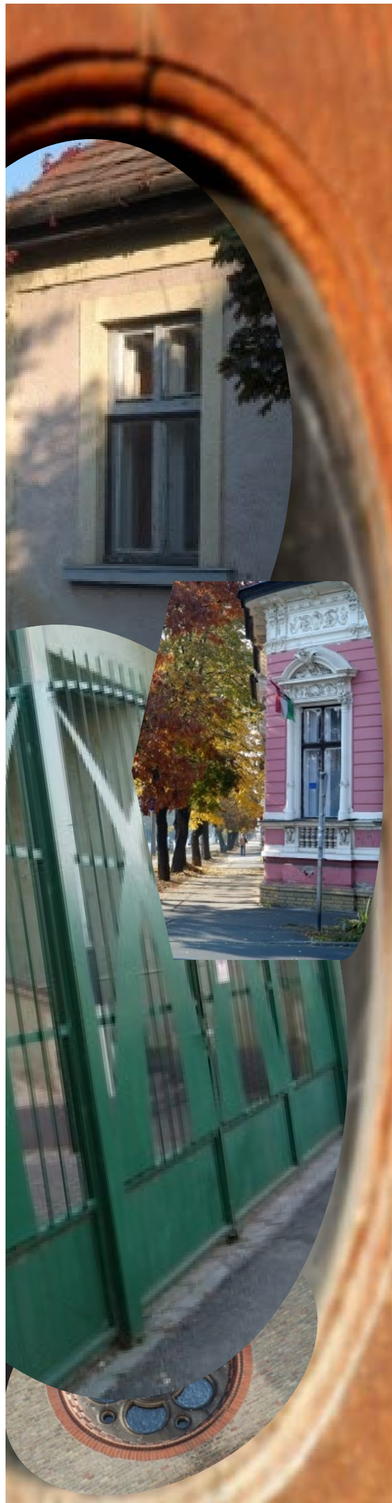

Illat

Az embereknek szükségük van az élethez levegőre. Egyfolytában lélegzünk, így folyamatos ingerek érik az orrunkat. Ez annyira megszokott, hogy az apróbb szagokra már nem is figyelünk, csak a tömény, elviselhetetlen, vagy éppen kellemes illatokat vesszük észre. Az építészetben az illat kétféleképpen jelenik meg. Az egyik a formában ábrázolt illat. Ha meglátunk egy növényt vagy egy jelenséget, aminek tudjuk milyen az illata, akkor is hozzárendeljük azt, ha nem érzékeljük a kibocsátott illatot. Másik formája pedig a használatból kialakult illat. Az emberi tevékenység sokszínűségéből adódóan rengeteg épület rendelkezik önálló illattal. Például: az elhasználódás öreg, dohos illata, egy kórház fertőtlenítéséből altató illat, egy konyha zsíros, étvágygerjesztő illata stb. Azt, hogy ezeket ki milyennek érzékeli, kellemesnek, vagy éppen elviselhetetlennek, beszélhetünk illatokról, és szagokról.

Nagy Stefánia

2011

Illat

Nyír - Vidéki Kisvasút Indóháza

Az épületen a használatból kialakult illat érzékelhető. A kisvasút itt "parkolt", itt javították, és jelenleg itt tárolják, miután megszüntették a közlekedését. A falakba beitta magát aszén fekete színe,és a füst kellemesen csípős illata.

Nagy Stefánia

2011

ILLAT / SMELL

2011

ILLAT

A szaglás során megkülönböztetjük a kellemest a kellemetlentől- az illatot a szagtól. A városi ember számára a szag a következőket jelenti: a tömegközlekedés alkalmával belélegzett gyomorforgató emberszagot, az autók fullasztó kipufogását, a csatornákból ömlengő szennyvíz szagát, egyszóval a város rothadó bűzét.

Azonban mikor az ember kiszakad ebből a környezetből és elutazik egy faluba, ott teljesen más körülmények fogadják: a városi szmog helyett az erdő illata, a tiszta levegő és az istállók szaga. Ez az az eset, mikor egy számunkra kellemetlen szaghoz kellemes emlékeket, hangulatot, életérzés párosítunk.

Így történt ez velem is, amikor 3 órás út után megérkeztem a Debrecen mellett fekvő, 260 km-re levő kis falucskába, Létavertesre. Épp disznóvágásra jöttem, aminek alkalmával a tanya számomra megszokott illat-és szagskálája még több elemmel gyarapodott, ugyanis a disznó húsának feldolgozása során különböző intenzitású illatok és szagok egyaránt megtöltötték a levegőt.

BÖRCSÖK TEODÓRA
LÉTAVÉRTESI TANYA
2011

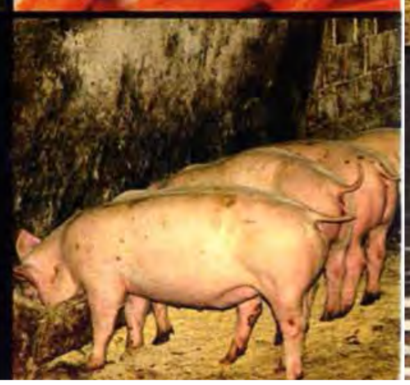

Egy tanya különleges varázsa számomra abban rejlik, hogy az itt élők közössége képes mindent előállítani saját magának. Az épületek különböző funkciókat látnak el. Az itteni csűrök, pajták, etetők, itatók, istállók, ólok és parasztházak együttesen teremtik meg a nyugodt, zajmentes, természet közeli élet lehetőségét.

A városi ember számára is érdemes ilyen helyekre ellátogatni, belekóstolni az igazi tanyasi életbe, hatalmas sétákat tenni a közeli erdőkben, az állatok körüli munkák alkalmával megtapasztalni egyfajta jólesó igénytelenséget, és így a panelház sokadik emeletén történő ejtőzés, fetrengés és tv-nézés helyett aktív pihenéssel tölteni az időt.

BÖRCSÖK TEODÓRA
VÁLSZTOTT TÉMA:ILLAT
LÉTAVÉRTESI TANYA
2011

47.38351, 21.87987

47.44221, 19.11875

KALAND

Fehér Barbara

Kaland: Az élet élete / Vavyan Fable/

A kalandnak azt nevezzük, mikor olyan eseményeket élünk át vagy olyasmit teszünk, ami szokatlan és izgelmas. Álltalánosságban mindent ami a számunkra ismeretlen megismerésével jár. Az egészen kisgyermekek a világ összes csodájára rácsodálkoznak míg a felnőttek mikor azt hiszik mindent láttak már, újabb és újabb élmények és izgalmak után kutatnak. A világban mindenhol és mindenben megtalálhatjuk a kalandot , mert mindenben van számunkra új és ismeretlen, így az építészetben is.

KALAND

AZ ÉPÍTÉSZETBEN

Fehér Barbara

Az építészetben is valamiféle újat és izgalmasat jelent. Egy épületet, akkor érzünk kalandosnak, ha valami olyat látunk benne amit, máshol még nem vagy csak máshogy, mint eddig. Stílusok, anyagok, textúrák, formák, terek keveredése egy egésszé. Az általam bemutatott ház (Budapest, XX. ker. Nyári Pál utca) kalandossága a formák, testek keveredésében a díszítettségében és anyaghasználatban rejlik. A díszítettséget tekintve egyszerű és mégis változatos. Az anyaghasználatot nézve pedig könnyen elérhető anyagokból építkezik, mint kő, fa , tégla és cserép.

KALAND / ADVENTURE
2013

KALAND - Klebelsberg Kultúrkúria

Amilyen hirtelen jutott eszembe az alább kidolgozott téma, annyira boldog voltam, mikor valóban gondolkozni kezdtem a részleteken, témám ugyanis az ófalui Klebelsberg Kultúrkúria, ami több okból is közel áll hozzám. Ezek alapja talán a fizikai közelség. Születésem óta Mariaremetén élünk, mindig is szerettem ezt a környéket. Óvodám a Kúria szomszédságában áll (bár az ott töltött évek alatt az intézmény még csak terveken szerepelt), az innen két utcára fekvő iskolából pedig többször látogattunk az újonnan elkészült művelődési házba megemlékezések, versenyek vagy kiállítások alkalmával. Az épület tehát gyermekkorom óta meghatározó szerepet tölt be a környék kulturális életében, ez azóta sem változott.

Ovális kiállítótér

A névadó Klebelsber Kuno szobra a hátsó udvaron

A legtöbbet látott homlokzat

A kultúrkúria 2005 nyarára készült el (Kálmán Ernő tervei alapján), a helyszínen előtte Klebelsberg Kuno elhagyott kúriaépülete állt, erre utal a jelenlegi épület felső részének régies stílusa. Ezzel szemben az alsó épületrész (ahol a főbejárat is található) a modern építészet formáit tükrözi. Szerepe egyértelműen a közeli, ám egyre romosodó Petőfi művelődési ház funkcióinak átvétele volt. Azt hiszem, a főváros ezen részén valóban nagy igény volt egy modern, sok lehetőséget kínáló kulturális központ létrehozására, ami - többéves távlatból figyelve - sikerült is. Mára a környék meghatározó intézménye, kiállításoknak, versenyeknek, megemlekezéseknek, koncertek és más egyéb rendezvényeknek ad otthont. Sőt, egyfajta közösségi térré is vált, ahol szabadidőnket is hasznosan, kellemes környezetben tölthetjük el, ami véleményem szerint igazán fontos, ha a városrész falusias környezetére, hangulatára gondolunk, ahol - a kis távolságok miatt is - sokan járnak gyalog, vagy épp sok a fiatal, akik a közelben levő iskolákba járnak, s szabadidejüket itt értelmesen, jó körülmények között tudják eltölteni.

A nem messze található Klebelsberg kastély

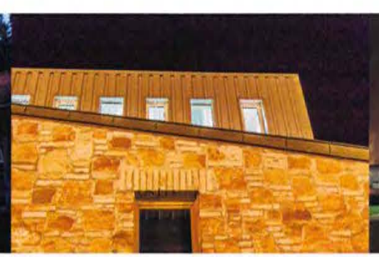

A modern alsó épületrész

Az egykori kúria a felső épületrész

A kaland fogalma is köthető gyerekkori emlékekhez: már az építkezés alatt sokat jártam erre, mindig is érdekelt, hogy mi is lesz azon a területen, ahol korábban gondozatlan kert közepén elhagyott ház állt. Több feladat, kihívás erősíti a kalandosság képzetét: gyakran járunk ide programokra akár cserkészekkel, mint segítők (koszorúzni, pakolni), akár mint résztvevők, akár pedig mint arrajáró, akinek fűtött térre, és egy beszélgetéshez asztalra egy csésze teára, vagy épp a kiállított fotók nyugalmára van szüksége. A kalandosságot erősíti az az építészeti megoldás, amivel az építész a lépcsőt helyettesíti. A belépés után, a fogadótéren áthaladva furcsa tér fogad minket. Lapos rámpa terpeszkedik hosszan az épületben, melynek két karján a felsőbb szintekre, például a nagyterem szintjére is eljuthatunk. A feljáró egyik oldalán üvegfal látható, vas karjai között pedig latszóbeton elválasztófal kapott helyet, melyben logikus rendszer nélkül nyilások, ablakok vannak kialakítva. Kisebb koromban különösen izgalmas volt a rámpán mögöttünk vagy épp előttünk haladókat nézni áthajolva az említett nyilásokon. Az elválasztófal egyébként az egyik legnézettebb kiállító hely is. Általában helyi művészek (fényképészek, festők, grafikusok) művei láthatóak itt.

A környék legnépszerűbb intézményévé vált

A rámparendszer, oldalt beszélgető fülkékkel

Természetes fényt biztosító üvegfal a parkoló oldalán

Az előbb említett nagyterem egy univerzális előadóterem lépcsőzetessé alakítható nézőtérrel, profi színházi berendezéssel, ami megfelel egy jótékonysági gálaest, egy könyv-, vagy filmbemutató, egy megemlékezés, vagy akár egy Zorán koncert igényeinek is.

A tervező különös játékot űzött a szintkülönbségekkel. Az intézmény egyik oldala - ahol a parkoló, a főbejárat, két kiállítótér, tantermek kaptak helyet - az előbb említett rámpa melléől érhető el, a nagyteremből azonban már a felsőbb udvar felé is fordulhatunk, ez az épület másik oldalának meghatározó tere. Az udvaron szabadtéri színpad és játszótér kaptak helyet. Füves és kő burkolat egyaránt található itt, ezzel szabad, egészen nyitott teret hoztak létre az alkotók, meghagyva a lehetőséget többféle rendezvény lebonyolítására. A hátsó udvarról könnyen megközelíthető az épület másik része is, ahol egy kis rejtett udvart is létrehoztak, ezzel különösen szabad hangulatot biztosítva az itt megrendezett eseményeknek.

Szabadtéri színpad a régi kúriára emlékeztető épületrésszel

Eldugott hátsó udvar, ahonnan az épület sok helyiségébe nyílik bejárat

Az intézmény tehát igen sokoldalú, azt hiszem teljes mértékben kielégíti a művelődési ház funkcionális és esztétikai követelményeit. Méltó darabja lett az amúgyis igen rendezett külső második kerületi környezetnek.

kulturkuria.hu

foto epiteszforum.hu

Schmutzer Áron

47.56491, 18.96014

47.47642, 19.07879

KÁNON

lecsószag | darab ég | visszhangzó szerelemmesz

pártos vicegőg | mázsás ridiküllel a gangon tipegők

csiki-csuki | folyton figyelő | függönybarázdabillegető | közmacskák rihe raja | páholyban ülő

ölebek | zöld szemű háziurak | lila házilegyek | egyebek | meg a kintek | a bentek

Kánon: a művészetekben szabály, törvények összessége, melyek megszabják a formák egymáshoz viszonyított harmonikus arányát. Rendszerbe foglalása azon elemeknek, melyeket az ember ábrázolni, megalkotni képes. Ennélfogva a kánon egy rendszer, rendszerezés.

Épített környezetünket megfigyelve észrevehetjük, hogy mindent behálóz egy adott szabályrendszer. Az ember akarva-akaratlanul szabályok szerint alkot.

Az ismétlődések, egyes motívumok felnagyítása, kicsinyítése, esetleg apró változtatásokkal való megismétlése mind olyan eszközök, amelyek a legegyszerűbb épület esetében is megfigyelhetőek.

"Az igazi titkokat ott kell keresni, ahol az ember azt hiszi, mindent ismer."

Ezt a gondolatot Czeizing Lajos Budapesti éjszaka című könyvében olvastam, és ebből kiindulva saját lakóépületemet vettem górcső alá. Apró részleteket kerestem, és a korlátok íveiben, az udvar kövezetében, a lépcső melletti csempesávban rá is találtam a "ház kánonjára".

Bevezetés az építészetbe
Budapest, IX. kerület, Haller utca
saját lakóépület
Offra Flóra 2015

KÁNON / CANON
2015

KÁNON

A kánon szó görög eredetű és vonalzót, botot, mérővesszőt jelent. Már az ókori irodalomban is használták norma, szabály, minta értelemben.
A képzőművészetben azon törvények összességét jelenti, amelyek megszabják a formák egymáshoz viszonyított harmonikus arányát. Leginkább a görög és reneszánsz építészetre jellemző szabálytan arányrendszer. A kánon fogalomkörébe tartozik az aranymetszés is. A zenében a kánon egy dallam több egymás utáni szólamban való megszólaltatását jelenti.

A kánonra jellemző tökéletes arányok különösen a klasszikus görög szobrászatban és római építészetben figyelhetők meg.
Az általam választott épület vonásaiban sokban hasonlít a római Pantheonra.
A két épület oszlopos előcsarnoka és a homlokzati kialakítás azonos építészeti alapokra épült.

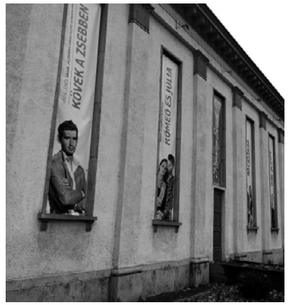

A dunaújvárosi Bartók Béla Kamaraszínház és Művészetek Háza 1952-53 között szocialista realista stílusban épült.
Tervezői Baranyai Ferenc és Kiss Dezső.
A szocialista realista építészet legfőbb jellemzője a giccses optimizmus és heroizmus, a realista, absztrakciótól mentes fogalmazás.
Az építőművészetére a monumentalitás és a klasszicizálás jellemző. Építményei nagy tömegűek, szimmetrikusak, erőt és rendet sugároznak. Formájuk, díszeik klasszikus építészeti stílusok (ókor, barokk, klasszicizmus) elemeiből építkeznek.

A homlokzaton megjelenő háromszögforma a klasszikus építészetből származó aranymetszés szabályain alapul.
Az elülső oszlopok felülete az antik görög és római oszlopokat idézi. A hátsó oszlopok alapformája már csak egyszerű kör, az oldalsóké pedig téglalap.
A kétszintes épület monumentalitásával magasodik fölénk.

Bevezetés az építészetbe 2015
Dunaújvárosi Bartók Béla Kamaraszínház és Művészetek Háza

Az épület hátoldalán megjelenő egyforma oszlopok szabályos közönkénti elhelyezkedése egyfajta nyugalmat És ritmusosságot sugároz.

Rozsnyai Virág

46.9605, 18.9391

47.50952, 19.08956

kaosz

Bensőnk kivetülése a lakókörnyeztünkben jelenik és az ember gyakran teremt káoszt maga körül. Ilyen például az íróasztal alatt tekeredő kábelek rengetege vagy a mosatlan edények halmaza.

véletlenszerűség

zaj

kiszámíthatatlanság

időben és térben

összetett

előrejelezhetetlenség

A rendezetlenség ihletforrás lehet.

érdekes

bonyolult

alakzat

Ma már konkrét fogalmakkal írható le, léteznek tudományos káoszelméletek.

A káosz, mint fogalom ma már sokkal jobban értelmezhető, mint korábban. A görög káosz-kozmosz keletkezési történetekben még misztikus létező.

önmagát nem ismétlő állandósult mozgás

KÁOSZ

keleti blokk

budapest

A blokk 2007-ben alapult, a magyar underground meghatározó helyévé vált, mint rendhagyó próbaterem és műhely.

A káosz meghatározó hangulati elem az épületben, a művészek öntudatlanul teremtik és élik.

természetes összetettség

műtermi zaj

Kiszámíthatatlanság: minden falon. A fal minden részletében. Minden részlet tartalmában.

motiváló örök mozgás

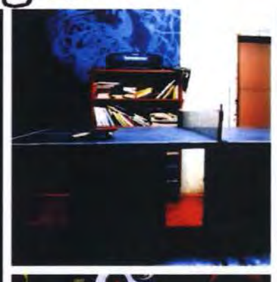

KÁOSZ / CHAOS
2013

Egy szó, amelyről mindenkinek az összevisszaság, irányíthatatlanság jut eszébe.
Egy olyan területet fog össze, melyben nem találjuk a kiutat, nem leljük meg a válaszokat. Negatív szavakkal illetjük, a félelmünket látjuk benne, hiszen akkor alakul ki, amikor valami nem úgy történik, ahogy szeretnénk. Az események folyása kibillent a hétköznapi rutinból, ezzel felkavarva a tér-és időérzékünket. Összekavarodott gondolatok fogságában próbálunk továbblépni, melynek következtében létrejön a

KÁOSZ.

RENDEZETLEN
ROBBANÁS
UTÓPIA
TUDATTALAN
FELEMÉSZT
PUSZTULÁS
ZŰRZAVAR
FENNFORGÁS
POKOL
KAVALKÁD
TISZTÁZATLAN
ÁTLÁTHATATLAN

ERHARDT PANNA SÁRA 2013

KÁOSZ - MÓRICZ ZSIGMOND KÖRTÉR

Minden napos káosz alakul ki az emberek és a járművek által, ami miatt nehéz kiismerni magad ebben a közlekedési hálóban. Szinte lehetetlen tudatosan járni az utad, az emberek sodrásában, a lámpák szabályozásában csak az érzéseinkre tudunk hallgatni. Az emberek rendezetlen nyüzsgése, a káoszszerű bolyongás az épületek között érzékeinket letompítja, és csak a célunkra koncentrálunk. Az idő kettőssége, ahogy kialakult ezen a téren csak akkor vehető észre, ha kilépünk a modern nagyváros forgatagából. A tér centrumában a mozgás, az újabbnál újabb technikai vívmányok állnak, amiket körülvesznek a régi korok épületei, melyeknek hiába roskadoznak a falai, olyan erőt sugároznak, amelyek nagyban meghatározzák a téregység létét.

EMBEREK SOKASÁGA
KERESZTEZŐDÉS
KÖZLEKEDÉS
TÖBBIRÁNYÚSÁG
CÉLTUDAT
CSOMÓPONT

ERHARDT PANNA SÁRA 2013

KÁOSZ / CHAOS
2013

47.47763, 19.04697

48.38653, 21.65652

KAPASZKODÓ

Sátoraljaújhely, Bortemplom

Az ember már a kezdetektől fogva céltudatosan próbálta meghódítani a magasabb tereket az építészetben. Minél magasabbra, ezáltal nem csak fizikailag, de szellemileg is felkapaszkodva a világban. Ezt az ambíciót fejezi ki számomra a sátoraljaújhelyi Bortemplom. A vasútállomásról a város irányába menet ez az első épület melyet megpillantva érezhetjük a kisváros törekvéseit valami nagyobb felé, égbe szökkenő tornyával, csúcsos formáival magasodik környezete felett. Az 1911-ben Thoroczkay-Wigand Ede által tervezett épület hagyomány szerint a világ első aszúborának állít emléket, melyet sátoraljaújhelyi termésből készített Szepsi Laczkó Máté. Ez az egyetlen város ahol „templomot” állítottak a bornak, ezzel is kifejezve fontosságát a helyi kultúrában. Ugyanakkor érzékelteti azt a szellemi nagyságot, amely átfonja ezt a kultuszt. Az építmény maga egy, a környező területtől magasabb helyre épült, ahová már a feljutás is kapaszkodva történik, majd a bejárati küszöbnél érezzük igazán magasztos voltát. Azonban az utóbbi időben a terület borkereskedelmi jelentősége, akárcsak a Bortemplom fala is, megkopott, hosszú idő óta vár felújításra. A bedeszkázott ablakok, és megviselt, kopottas falak együtt az impozáns formával, egy régmúlt becsvágy emlékét őrző szimbólummá váltak az idők során.

Filep Richárd

2015

Bevezetés az építészetbe

KAPASZKODÓ / CLUE

2015

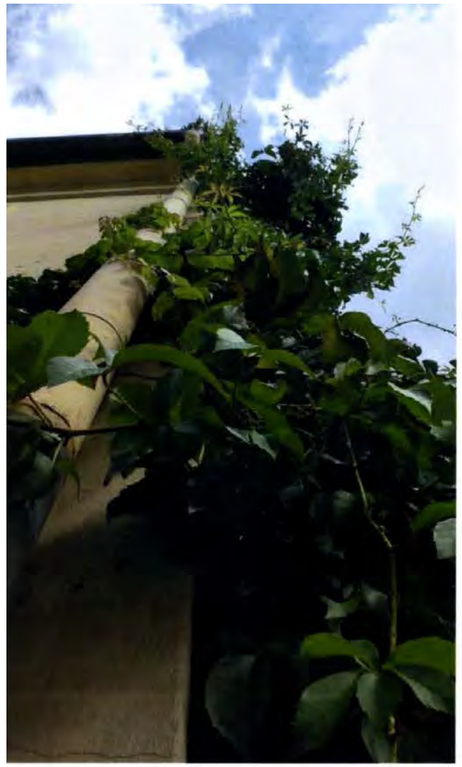

Bevezetés az építészetbe

KAPASZKODÓ

A kapaszkodó olyan sajátos, több értelemmel bíró szó, amelynek jelentéseire tekinthetünk úgy, mint két, egymástól távol eső *végle*tre, *ellenté*tre, ugyanakkor ezek az ellentétek egyben egymás *kiegészítő*i is.

Értelmezhető mint emelkedő, meredély – azaz egyfajta leküzdésre váró *akadály*, de a kifejezés jelenthet fogódzót - *támogatás*t, amely akár éppen ebben a küzdelemben nyújt szilárd alapot, *segítség*et.

Székesfehérvár apró, de kincsekben gazdag belvárosában sétálva megannyi, számunkra talán jelentéktelen, csendes küzdelem zajlik. Borostyán és vadszőlő indák araszolnak a fény felé, parányi tapadókorongjaikra támaszkodva centiről centire, szorgalmasan kúsznak fel a csupasz falakon, és hódítják meg azokat.

Ez a növényzet az épület része, egy folyamatosan változó, megújulást képviselő *öltözék,* amely periodikusan, évszakról évszakra ad új arcot.

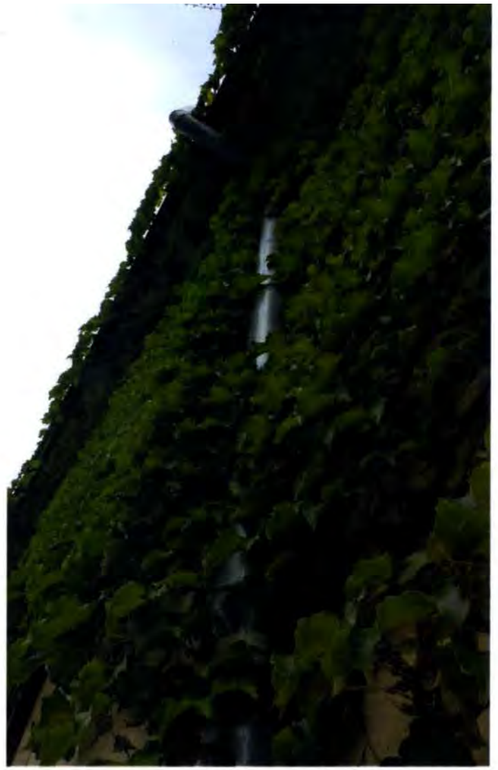

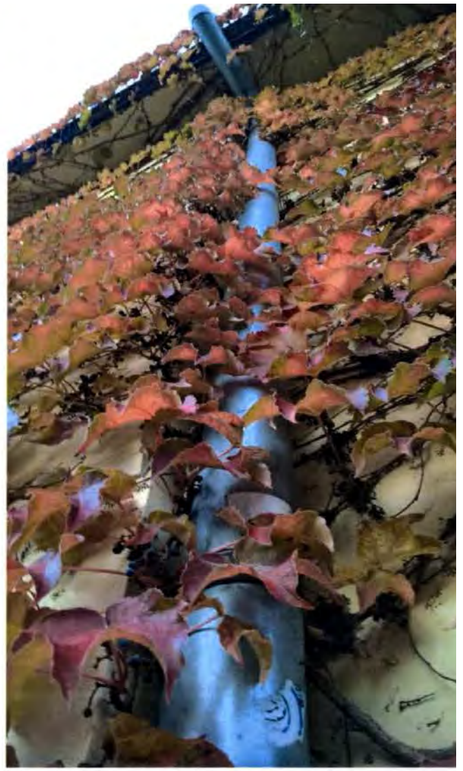

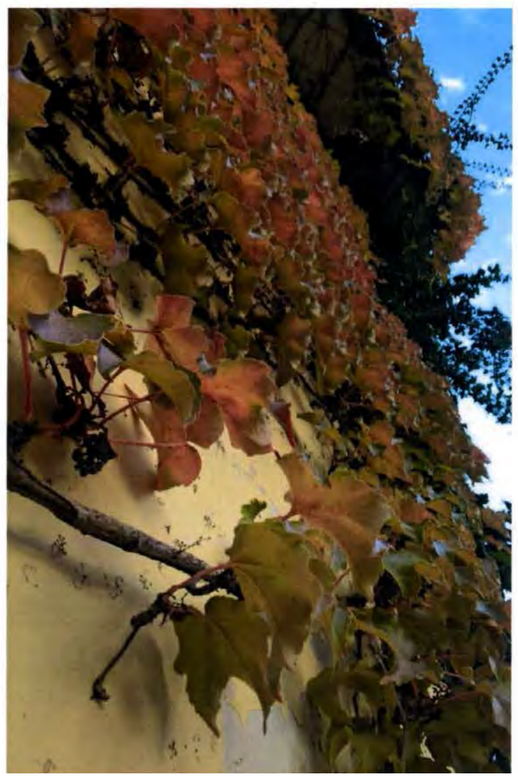

/segítség/ És nem csupán szép. A növényzet leárnyékolja az épületet – sőt, adott esetben a talajt is, amely így nem képes felmelegedni -, megköti a port, így csökkenti a helyben kialakuló üvegházhatást, valamint kellemesebb, tisztább levegőt biztosít. Különösen praktikusak a lombhullatók, mert miután elhagyták a leveleiket, télen átengedik a napsugarak nagy részét.

/akadály/ Fontos azonban megjegyezni, hogy ezek a természetes árnyékolók nem mindig tesznek jót az épületek állapotának. Azok az indák, kacsok, tapadókorongok, amelyekkel kapaszkodnak, már nem is akarják elengedni a falat, legfeljebb a vakolattal együtt fejthetők le, és előfordulhat, hogy komoly károkat okoznak, nemcsak a burkolatban, de az ereszben és a tetőszerkezetben is. Érdemes tehát egy olyan segédszerkezetet telepíteni, amellyel tudatosan formálhatjuk, a növényzetet, csakúgy, mint ahogyan a házak emelésével alakítjuk a környezetet.

„Az orvos el tudja temetni a hibáit, de egy építész csak azt tudja tanácsolni ügyfeleinek, hogy ültessenek szőlőt."
(Frank Lloyd Wright)

Székesfehérvár, Arany János utca épületei

Vadányi Zita *2015*

KAPASZKODÓ / CLUE
2015

47.19019, 18.40999

47.46746, 19.06443

Demeter Dóra

KAVICS

Vízi-rendőrség és Vízibusz-megálló - Budapest

Bevezetés az építészetbe
2016

Jéghideg, kemény. Mint valami márványba dermedt szemgolyó. Tiszta felszín. Sima felület. Csupa legömbölyítettség. Az ember első benyomása egy kavics láttán. Az egyértelmű szemmel látható külső mellett azonban a kavicsok titokzatosak: mélyük történeteket rejt, melyekről igazából soha sem tudhatunk meg semmit. Minden kavics eredetileg része volt valami egészen másnak. Hegység kőzete, melyben egymásra rakódtak a lét rétegei. Minden egyes réteg egy ideig a felszínt alkotta, rajta események zajlottak. Miután lecsengtek újabb réteg került a meglévőre, és ezen újra történhetett valami, amit a következő réteg megint letakart. Elsősorban folyókban, tenger- és tópartokon képződik a víz kőzetkoptató hatására. Kavicsok és a víz együttese szimbolizálják a nyugalmat az egyensúlyt és a spiritualitást.

A kavics szó sokféleképpen kötődhet egy építészeti alkotáshoz. Lehet alapanyaga ,akár a falakat akár a padlót, tetőt tekintve. Adhat ihletet a formához, ezzel egy igazán különleges, nem hétköznapi megjelenést adva. Harmóniát, kapcsolatot teremt az épület és a természet között. Talán a tervező szándékosan csempészi bele, talán véletlenül jelenik meg, de mindig ad valami többletet: szépséget, eleganciát, izgalmat, természetességet. A kavics bár nem azonos, de formailag közel áll a gömbhöz, amit a legtökéletesebb formaként tartanak számon. . A gömb tulajdonságai révén, amellett hogy látványos építészeti elem, statikai szempontból is kedvező tulajdonsága, hogy szerkezetileg rendkívül stabil.

A kavics ihletet adhat egy építési eljáráshoz is. Portik Adorján erdélyi származású építész és munkatársai nevéhez fűződik a közelmúltban kifejlesztett „Free Form Buildings / Szabad Formájú Épületek”építési eljárás szabadalma, amellyel különleges megjelenésű és egyben energiahatékony épületek készíthetők, akár passzívház minőségben is. Magyarország fő folyója, a Duna partján sétálva a Kopaszi-gát területre érkezve elsőként a vízirendőrség és vízibusz-megálló épületét látjuk meg. Választásom erre a Váncza Művek Építésziroda által tervezett kavics formájú épületre esett. Az elnyújtott téglalap alaprajzra szerveződő kétszintes épület külső megjelenését egy nyersbeton héj határozza meg. Ez a héj mind formájában mind anyagában köthető a kavicshoz.

Az élő vízfolyásokból kotort, geológiai múltban keletkezett folyami kavics íves formái köszönnek vissza és a tengerszint alól kitermelt bányakavics ami az épület anyagához társítható hiszen a beton lényeges adalékanyaga. A két kikötő híd parti csatlakozása között kifeszülő, nyújtott alaprajzú épülettest tömegképzésével, homlokzati nyitásaival. A két híd parti találkozása között kifeszülő, nyújtott alaprajzú épülettest tömegképzésével, homlokzati nyílásaival a kitüntetett Duna parti pozíció egyediségét hangsúlyozza. Harmonizál és egyensúlyban van a vízparti környezettel. A szerző építészek az épület tervezéséért 2007-ben Pro Architectura Újbuda díjat vehette át.

KAVICS / PEBBLE
2016

Galambosi Emese

Kavics

A kavics szó hallatán, mindenki először a folyók medrében található, vagy az út menti lecsiszolt kődarabokra asszociál. A kő, mint anyag legkisebb természetesen keletkezett formája. Tulajdonképpen pici, formás „kövecske". Mind egyforma, mégis más. Lehet kisebb, nagyobb, sárgás, lilás, barna, okker, szabályos kör alakú vagy épp amorf. Nem oly értékes, mint a drágakövek, hiszen sok van belőle és ezért mindenki egyszerűen hozzájuthat. Azonban, ha találunk egy olyan szürke kavicsot, amely valamilyen oknál fogva a szívünkhöz nőtt, utána számunkra az drágakővé válik.

Esztergomban a Szent János-kápolna kavicsként jelenik meg számomra (a hatalmas kőszikla mellett, amit a Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-Főszékesegyház jelképez). A kápolna apró méretekkel rendelkezik. A csupán egy főhajós épület, funkcióját tekintve, a lehető legkisebb előfordulási formájában jelenik meg. A kápolna nagyon egyszerű, letisztult, mindössze egy-két díszítő elemet fedezhetünk fel rajta. Sokféle módon kapcsolódik a természethez. Több oldalról erdő határolja, és a padok is a szabadban találhatók. Színe meglepő, élénksárga, azonban ugyanúgy találhatunk lilás kavicsot is, amely színében a nem megszokottat mutatja, de mégis kavics marad.
Kápolnából rengeteg található világszerte, hiszen a cél az, hogy az ember bármikor betérhessen egybe. Ez közülük nem a legszebb, amit az ember láthat, mégis a környéken élő hívek számára egy fontos kavics, amit a szívükbe zártak.

Esztergom, Szent János- kápolna

Bevezetés az építészetbe
2016

KAVICS / PEBBLE
2016

47.79841, 18.7536

47.4741, 19.04644

KIFUTÓ / RUNWAY
2016

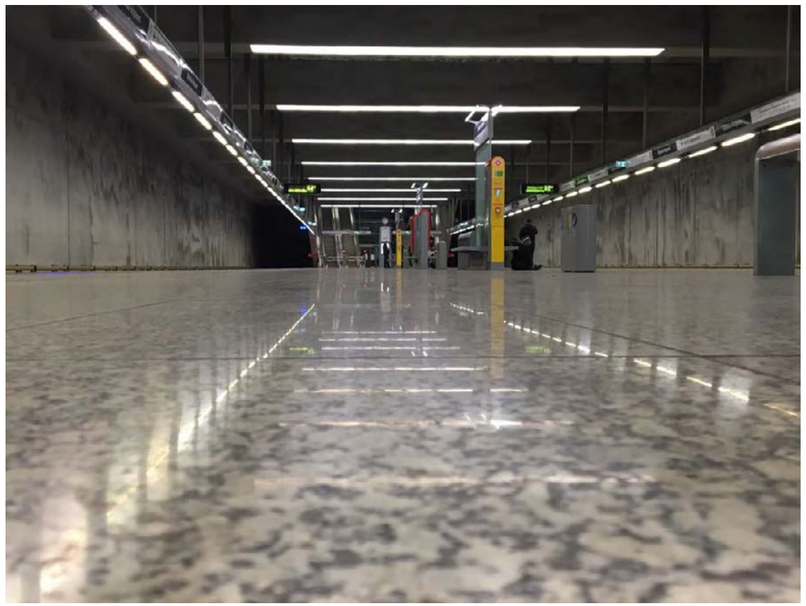

Kifutó

A kifutó szóról az emberek többségének a divatbemutató jut eszébe, pedig nem csak a divat világában van jelentős szerepe. Az építészetben is gyakran találkozhatunk ezzel a fogalommal. A kifutó szót ha le kéne írni, elő soran egy hosszanti térre, pódiumra vagy ezekhez hasonlóra gondol az ember. A kifutó felvezet valamit vagy valakit, teret és helyet ad valami fontos és új dolognak. A nevében is benne van, hogy egyik legfőbb tulajdonsága hogy hosszú, hiszen a szó jelentése azt is takarja hogy az a bizonyos dolog amiről szó van, kifut hosszan a térbe. A kifutók, kifutó szerű dolgok jól belátható helyen vannak vagy jól beláthatóak ami nem véletlen, hiszen célja, hogy az emberek figyelme erre koncentrálódjon. Ezt a fogalmat az Újbuba-központi metróállomással hoztam párhuzamba, ahol is jól megfigyelhető ez a jelenség. Az állomas hosszantisága a peronra futó mozgólépcsővel kezdődik ahol is már az első pillanattól jól látható a végtelebe nyúló egyenesvonalú tér, ami aztán a peron végéig tart mindenféle drasztikusabb megszakitás nélkül. A látványt nem szakítja félbe másik mozgólépcső vagy lift, egy hosszanti tér az egész ami jól belátható. A kifutó egyfajta kapcsolat is a körülötte lévő eseményekkel, világgal. Ez az elmélet nagyon szép párhuzamba hozható a metróállomás peronja és a metrókocsik kapcsolatával. Az sem jellemző rá, hogy tömve lenne emberekkel a rövid távra lévő Móricz Zsigmond-körtér metróállomás miatt, így az állomás is sokkal csendesebb, késő reggel és estefelé csak a mozgólépcső kattogását hallani, így ha végigsétál rajta az ember, egy pilanatig egy bemutató főszerepében érezheti magát amivel mégis csak visszatértünk a divatbemutatók témájához.

Újbuda-központ metróállomás
2016

Bevezetés az építészetbe
Fehérvári V. Bogárka

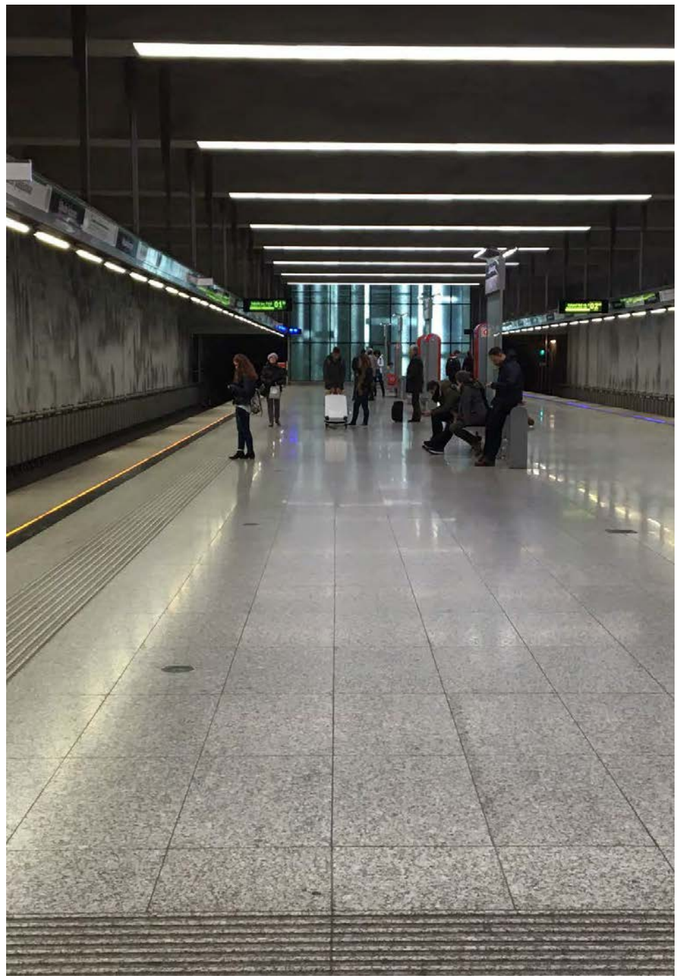

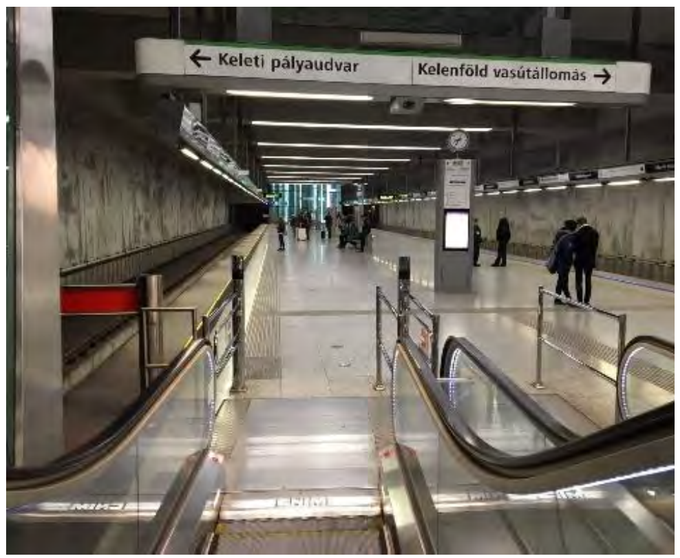

KIFUTÓ_ERZSÉBET TÉRI BUSZPÁLYAUDVAR

FIKTUSZ LILLA_BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE_2016

A kifutóról legtöbbeknek talán a divatvilág és a modellek által használt elnyújtott színpad jut elsőként eszébe, ezáltal egy trendi, divatos, elsőrangú helyszínre asszociálhatnak. A kifutón a legújabb darabok kerülnek bemutatásra, legyen az ruhanemű, kiegészítő vagy akár hétköznapi tárgy. A kifutón a „modellek" kerülnek a figyelem középpontjába.
Azonban kifutóként emlegetjük a lecserélt, elavult, az aktuális divatból kimenő tárgyakat is. Valahol igazán érdekes, hogy azonos szavunk van erre a két összefüggő, de jelentését tekintve ellentétes fogalomra.

Budapest szívében, a belváros legnagyobb zöldterületének közepén álló Erzsébet téri buszpályaudvar számomra több szempontból is kifutó. Az épület 1949-ben, Nyíri István tervei alapján épült. Többen szocialista realist stílusként emlegetik a napjainkban étteremként, teraszként és bárként funkcionáló építményt, mely olykor negatívan csenghet. Számomra a modernista formavilág jegyeit magán viselő épület azonban csakis pozitív jelentéssel bírhat. Ez a jelentés nem a mai funkciók miatt alakult ki bennem, hanem az emberléptékű, barátságos térarányú, ortogonális vonalvezetésű kialakítás miatt.

Az egykori pályaudvar két tömbszerű „kockából" és az azokat összekötő járdaszinttől megemelt teraszból, valamint a lebegő folyosókból áll. A falakon terméskő és betonburkolat váltja egymást. Az alacsony belmagasságot hatalmas ablakokkal ellensúlyozták.

Számomra az épület kifutó, mert hosszúkás, elnyújtott alaprajza és légies szerkezete van. Az Erzsébet tér közepén helyezkedik el, a József Attila utcától egészen a Deák Ferenc térig tart, keskeny geometriájával kettévágja a zöldterületet. Ez számomra szintén nem negatív, hiszen a két füves terület teljesen más funkciót lát el.

A belvárosi élet egyik nyüzsgő helyszíne. Az épület Bajcsy-Zsilinszky út felőli oldalán egész nap, de főleg az esti órákban hatalmas a gyalogos forgalom. Fiatalok és turisták csoportosan vonulnak a téren és használják annak funkcióit. Az épület és közvetlen környezete a budapesti éjszakai élet egyik legfelkapottabb része.

Az utóbbi időben azonban kezdik felváltani a város más fiatalos pontjai, mint a közeli Király és Kazinczy utca, a Bálna Budapest vagy a Nagykörút. Ezáltal fokozatosan a pesti helyszínek egyik kifutó modelljévé válik.

Funkcióját tekintve az épület szintén egyfajta kifutóként üzemel. 1953 és 2001 között buszpályaudvarként működött, ahol a híres magyar Ikarus gépjárműgyár közlekedési eszközei vonultak fel és szállították az utasokat országon belül. Az Erzsébet tér 2006-ban megújult. 2011 és 2015 között a buszpályaudvar épülete a magyar formatervezés központjává vált. Az évről évre megrendezésre kerülő Design Hét, valamint egyéb kortárs művészeti kiállításoknak is otthont adó Design Terminál a magyar formatervezés, képzőművészet és kortárs design bemutatására szolgált.

Források: *http://mandarchiv.hu/cikk/467/A_buszpalyaudvaron_megallt_az_ido*
http://egykor.hu/budapest-v--kerulet/erzsebet-ter/3030
http://www.beszedesparkok.hu/erzsebet_ter/

47.53406, 18.02198

KIVONÁS / EXTRACTION

2017

Bánszegi Bíborka

Bevezetés az építészetbe 2017

A **kivonás** szóról legtöbbünknek először a matematikai művelet jut eszébe, azonban ez a szó más kontextusba helyezve többletjelentéssel bír. Kivonhatnak termékeket a forgalomból, kivonhatnak embereket a társadalomból és kivonhatnak épületeket a használat alól. Épületek esetében talán ez a legrosszabb, amit tehetnek. Nem szüntetik meg, nem rombolják le, nem mondják ki felette a végső ítéletet, csupán kivonják, és ezzel elindítják a leépülés folyamatát.
Ez történt szülőfalumban, Ászáron is.

A volt **ászári keményítőgyár** a település határán található, szinte kívül a lakott területen. 1890-ben alapították, a Kisbér-Füzitői Egyesült Gyár Rt. részeként. Burgonyakeményítő és szörpgyárként üzemelt, az akkor még Osztrák-Magyar Monarchia legnagyobb ilyen jellegű és kiemelt fontosságú egységeként. Körülbelül 180-200 embernek adott biztos munkát és működött több mint száz évig eredményesen, egészen az 1992-es kivonásáig.

Habár a gyár bezárt, az ott lakók maradtak. Lakások és házak találhatóak a gyár udvarának egykori kapuján belül, valamint az út másik oldalán is. Szintén a megszűnt üzem emlékét őrzi a buszmegálló és a nagyméretű felirat maradványa.
Tátongó üresség, penész, moha, különböző apró hajtások bármerre megy az ember. A külső ajtón kívül a legtöbb kifordulva, az ablakok betörve. Fém öltözőszekrények és egy régi tévé a szoba közepére tolva, otthagyott munkásruhák és cipők. Matracok és csikkek, üres üvegek. Mint a legtöbb kivont gyárat, ezt is felfedezhették leállása után jó páran, amit vinni lehetett, azt vitték. A főszerep most már a betörő környezeté, amely lassan, de biztosan teszi rá az egész épületegyüttesre a kezét. **Az ipar körforgásából kivonták, így most bekapcsolódik egy másikba, a lassú enyészetébe.**

Mára már nem lehet megállapítani melyik épületnek mi lehetett a funkciója, a belső terekből áradó sötétség és dohszag nem is csalogat be senkit a körültekintőbb megvizsgálásra.
A kérdés állandóan ott lóg a levegőben: **Miért hagyták tönkremenni?**
A probléma, bár sokan már a múlt részeként kezelik, még most is jelen van. Nem csak ennél gyárnál, hanem a rendszerváltás után végbemenő privatizáció következményeként, számos addig jól működő üzemnél, amelyek megszűntek és több tízezer ember maradt munka nélkül országszerte. A lassan rommá váló egykori üzem, a gyár körül gombaként kinőtt apró házak jelenléte, egyszerre hívja fel a figyelmet és emlékeztet: **egykor megérte itt dolgozni és itt élni.**

A KIÜRÍTETT PARK

Kivonás – Kóka, Páll Attila – Bevezetés az építészetbe, 2017

A parkba vezető lépcső,
2011-es Google utcakép a még meglévő padokról (lent)

A parkokról nekem egy egyszerű elképzelésem van: legyen gondozott és tisztán tartott, legyenek benne árnyékot és takarást biztosító fák és bokrok, és legyen benne az, amitől egy park igazán vonzó tud lenni: padok.
Talán nem is tudnék elképzelni parkokat padok nélkül, mégis ismerek egyet, a faluban ahol lakok.
A kókai Szent István park története 1991-ben kezdődött, egy Széchenyi István emlékére állított kopjafával. Az így kijelölt terület a főút falucentrumban való elágazása mellett fekszik, valamivel magasabban, mint az főút szintje, hátulról csupán két családi ház határolja. Kellemes adottságai miatt ideális volt parkosításra, így az ezredfordulón a terület egyszerre újult meg, mint park és állított emléket államalapító királyunknak és az aradi vértanúknak. Elhelyezésre került Szent István bronz mellszobra a meglévő kopjafa elé, beljebb egy sziklán a vértanúk emléktáblája, valamint amitől sokan szívesen itöltötték idejüket a helyen: beton lábakon álló, nagy, kényelmes padok.

A parkban az ember egy kis nyugalmat, háborítatlanságot találhatott, nem is volt csoda, hogy sok fiatal is szívesen járt ide. A nem túl nagy falu korlátozott lehetőségei miatt sokszor fordult elő, hogy nagyobb baráti társaságok egész éjszakákat is képesek voltak itt tölteni, és sokszor sikerült igen jól érezniük magukat.
A parkban szűk másfél évtized alatt nagyobb változás nem igazán történt, néhány fa került beültetésre, de semmi lényeges, ami kibillentette volna a területet a megszokott kerékvágásból.
Aztán 2014 nyarán egy tábla került elhelyezésre a padok fölé nyúló fa lelógó ágán, mely figyelmeztette az ott szórakozókat, hogy este tíz óra után TILOS hangosan zenét hallgatni. A tábla sajnos nem tudta teljesíteni a tőle elvártakat, és alig egy héttel később a kukában találtunk rá. Nem tudtuk meg, hogy a táblát az önkormányzat helyezte-e ki, vagy a szomszédban lakók unták meg a fiatalok mulatásait, mi viszont semmiképpen nem vettük komolyan a figyelmeztetést. A szeptemberi iskolakezdésre az egész dolog csak egy jó sztori volt a sok közül a parkban.
Nem gondoltunk volna arra, ami később megtörtént: október végén a padok nyom nélkül eltűntek. Ebben az időben fejezték be a csatornázást a település e részén, így a főút túloldalán lévő Községháza melletti kis terület, a tereprendezések után afféle új parkként született újjá: színes virágágyások, térkövezés és padok. Ez nagyon tetszett mindenkinek, de mi, akik sokat jártunk a parkba, úgy gondoltuk, hogy most valamilyen újító hullám indult el a helyen, biztosan új padokat fog majd kapni a falu régi, megszokott parkja is.
Sajnos nem így történt. Időközben a vértanúk emléktáblája is elkerült a szikláról, így most ez az egyetlen dolog, amire le tud ülni az ember, ha betéved esetleg.
A terület most nem sokkal több, mint egy nagy kert. Az emberek már nem nagyon térnek be a helyre. Nem mintha nem lenne szép, hanem már nincs meg a hangulata.
Egyszerűen kivonták belőle.

Az emléktáblát egykor tartó szikla

A nemrég parkosított terület

47.47643, 19.05729

KÓD

Farkas Bence
2014

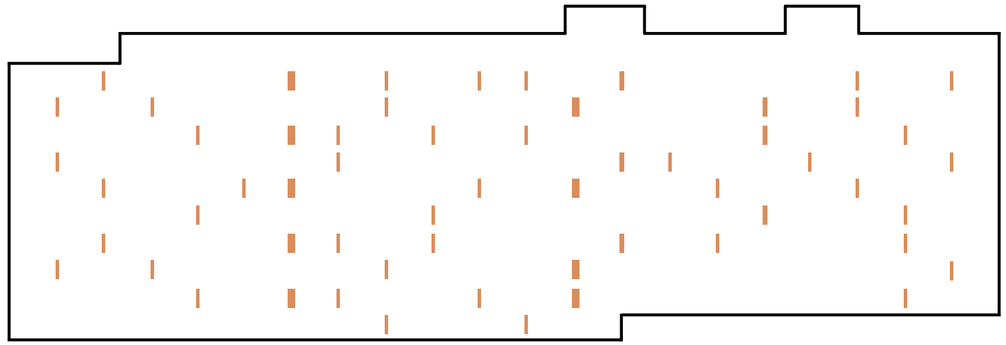

Kármán Tódor Kollégium
Budapest, XI. kerület
Petőfi-híd, budai hídfő

Bevezetés az építészetbe

A kód megállapodás szerinti jelek vagy szimbólumok rendszere, mellyel valamely információ egyértelműen megadható. Pontosabban a kód egy szabályrendszer, mely egy bizonyos információ (például egy betű, szó, hang vagy gesztus) egy másfajta (néha rövidített vagy titkosított) formába vagy megjelenésbe való átalakítását jelenti. A kódolás az az eljárás, ami egy forrás objektumon végrehajtva az információt adattá alakítja, amelyet aztán elküld a vevőnek, vagy egy adatfeldolgozó rendszernek. A dekódolás e folyamat fordítottja.
A kód kifejezés hallatán általában valamilyen titkos, veszélyes, esetleg bonyolult matematikai fogalomra gondolunk, pedig kódok mindenhol jelen vannak: a számítástechnikában (pl. ASCII kódnyelv), matematikai függvényekben (maga a hozzárendelés szabálya a kód), mindennapi életünk során a vásárlásban (vonalkódok), sajátmagunkban (genetikai kód: DNS), de maga a beszéd és írás is egy kódrendszer. Kódok nélkül nem létezhet (értelmes) élet.
A választott épület a Kármán Tódor Kollégium Budapesten, ahol lakok. A létesítmény a BME Gépészmérnöki Karának kollégiuma a Petőfi-híd budai hídfőjénél (XI. kerület). Az ezer férőhelyes kollégiumot (innen kapta az „Ezres” becenevet) 1966. augusztus 20-án adták át, a terveket Kisdi Pál és Perczel Dénes, a KÖZTI két építésze készítette. Mai állapotát és arculatát a 2006-2007-es teljes körű felújítás során kapta meg, így már méltóképp egészíti ki a vele szemben lévő Infopark modern épületeit.

A kollégium homlokzatán rétegesen váltja egymást a fehér külső fal és a szobák ablakainak sávja, mint egy hatalmas tortaszelet. A képe monoton, egyenletesen tagolt, viszont izgalmat visznek bele a helyenként felbukkanó, az ablakok közti szürkét leváltó narancssárga burkolati elemek. A rendezettség így felborul, játékos lesz a szabványos gépészkari kollégium. A kitüntetett függőleges sávok elhelyezése, mérete első látásra kusza, véletlenszerű, de hosszabb ideig szemlélve találhatunk rációt e jelek halmazában. Ilyen például, hogy az épület bal harmadának kezdetét jelölő vastagabb vonal minden második emeleten narancssárga. A mintázat emeletenként tekintve vonalkódokhoz hasonlatos, egészét tekintve pedig a genetikai kódot tartalmazó DNS képe juthat eszünkbe, esetleg a számítástechnika hajnalát idéző lyukkártyák kódrendszere adhatta a tervezőknek a mintát.

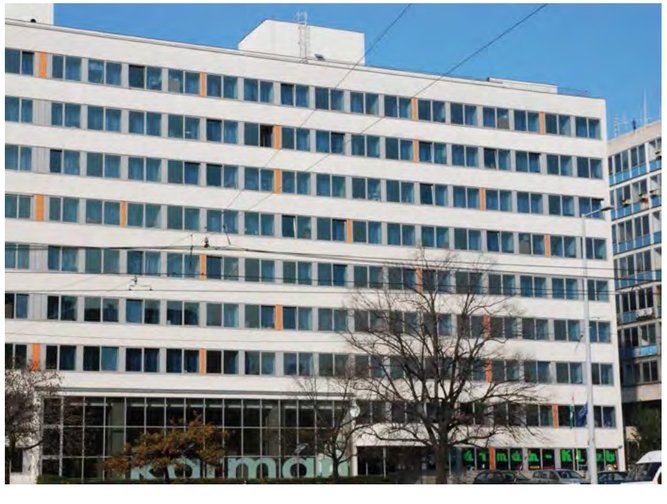

KÓD / CODE
2014

KÓD / CODE
2014

Egy üzenetet kifejező, összefüggő jelet kódnak nevezünk. Két fél közti kód átvitele csak akkor lehet sikeres és hatékony,ha van közös valóság és előismeret.
Rengeteg kód fajta létezik a genetikai kódtól kezdve, a gépi kódokon át egészen a nyelvi kódig, ahova a beszélt, jelelt és írott nyelv tartozik.
A művészetben a versek is kódolt üzenetek, hiszen ahhoz, hogy megértsük őket ismernünk kell a költő stílusát, a különböző motívumok jelentését, ami esetenként több is lehet. Csak ezután kezdhetünk puhatolózni, hogy mit is akart közölni

Aki már huzamosabb ideig tartózkodott Budapesten, már biztosan megfordult a Deák téri hármas metró megállójánál. A nagy rohanásban és tömegben, viszont nem biztos, hogy feltűnik, hogy a metróállomás egy művész üzenetét jegyzi.
Az állomás csempéi, bár roppant szembetűnőek, ha csak futva rájuk pillantunk nem tudunk semmit kiolvasni belőlük. Ha viszont jobban megfigyeljük őket, a magyar kifejezések mellett a másik oldalon spanyol-portugál hangzású szavak sejlenek fel előttünk.
A betűcsempék João Vieira portugál festőművész alkotásai, akinek a kalligráfiák használata és a népek közötti kulturális kapcsolat erősítése visszatérő motívum a műveiben.
Az állomáson magyar költők versei olvashatók portugál nyelven és portugál költők művei magyarul (Petőfi Sándor- Szabadság, szerelem, Ady Endre: Elillant évek szőlőhegyén ; Fernando Pessoa- Opiário, Cesario Verde: Noite fechada).
A csempék felhelyezését a BKV vállalta magára, azonban a kivitelezésnél több hiba is történt, ugyanis néhány verssor egyszerűen megszakad a szavak közben, mikor a csempesor végére ér.

„Egy ABC-t terveztem, melynek betűit csempékre festenénk, harmonikus formai és színelrendezésben. (...) A célom az volt, hogy miközben a csempéket böngészik, a szemlélők akaratlanul is költeményeket olvassanak, vagy kibetűzve a verseket megértsék a festményt. A hatás szavak képének létrejötte lesz a nézőben."- nyilatkozott a művész.

Deák téri metróállomás

Viszló Enikő
Bevezetés az építészetbe
2014

47.49736, 19.0553

47.49645, 19.04011 ; 47.49178, 19.06398

KONTRASZT / CONTRAST
2009

„Kontraszt

A budai várfal sétáló szakasza a főkaputól vezeti a sétálót egészen a Savoyai Jenő lovasszoborig. Itt az út térré szélesedik, majd néhány lépcsőt megmászva a Sándor palota oldalához érkezünk. A különleges, szinte mediterrán jellegű úton kockaköves sétányon taposnak lábaink, két oldalt örökzöldek, tuják; ódon hangulatot áraszt magából a fal és minden szobor, dombormű. Kézzelfogható, tapintható az idő, olyan közeli az elmúlás és örökkévalóság, akár a Colosseumban járva. Jobbra pillantva láthatjuk Budapest ékszerdobozát csillogni. Mindig különleges élmény itt járni évszaktól, napszaktól függetlenül.

Hajdu Orsolya 2009

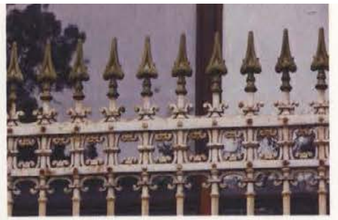

Kontraszt

Kontraszt. Egymással ellentétes formaelemek, motívumok összekapcsolása, szembesítése a műalkotásban. Habár a Magyar Rádió épületének egy „üvegkockával" való kiegészítése minden bizonnyal nem művészi célokat szolgált, mégis a két korstílus egymás mellett szerepeltetése érdekes ellentétet képez. Az eltérő formavilág által létrejövő éles szembenállás azonban tompulni látszik az idő múlásával, az épületrészek egymáshoz idomulnak. Mindemellett felmerül a kérdés, hogy miért maradhatott meg a díszes kapu, hiszen az új épület megszületésével funkcióját vesztette. S a két építmény közül melyik az értékesebb? A 19. századi mágnás-negyed hangulatát idéző „díszlet", vagy a letisztult formák?

(a Magyar Rádió épülete, Budapest)

Balázs Rebeka. 2009

Kontraszt

Az itt látható emlékműveket lakhelyemen, Oroszlányon találhatjuk meg, a művelődési ház előtti téren. Az alkotásokban a legerősebb kontraszt teljesül hisz csak két árnyalat jelenik meg, ami bármely fényviszonyban látszik. Egy-egy kép, mozaik szerűen apró csempedarabkákból épül fel, ami azért érdekes és szép mert a durva egyenes vonalakat felhasználva egy olyan képet kapunk, ami mégis érzékeltetni tudja a az emberi arc minden jellegzetességét.

szerk.:Tóth Mátyás

2009

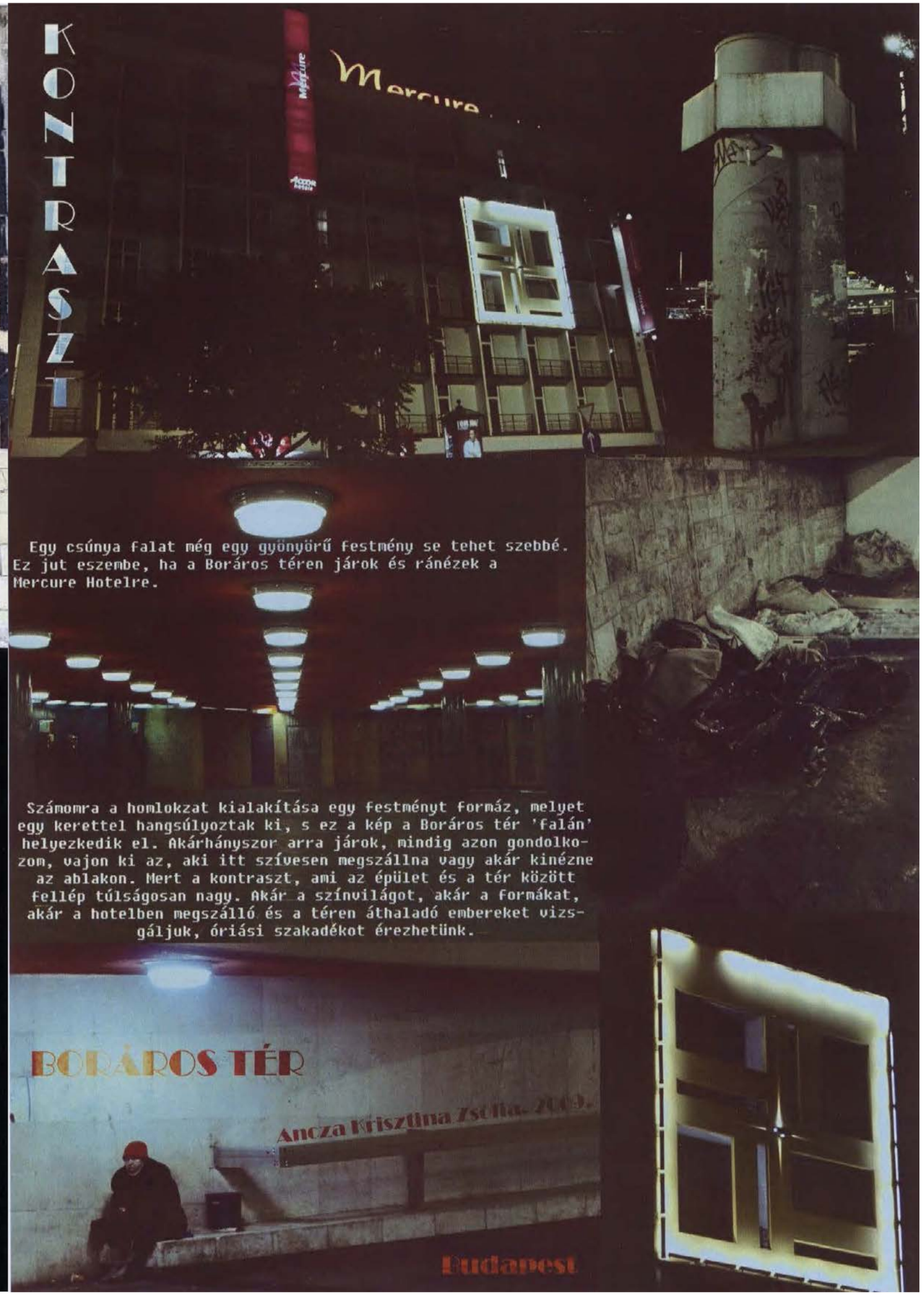

Egy csúnya falat még egy gyönyörű festmény se tehet szebbé. Ez jut eszembe, ha a Boráros téren járok és ránézek a Mercure Hotelre.

Számomra a homlokzat kialakítása egy festményt formáz, melyet egy kerettel hangsúlyoztak ki, s ez a kép a Boráros tér 'falán' helyezkedik el. Akárhányszor arra járok, mindig azon gondolkozom, vajon ki az, aki itt szívesen megszállna vagy akár kinézne az ablakon. Mert a kontraszt, ami az épület és a tér között fellép túlságosan nagy. Akár a színvilágot, akár a formákat, akár a hotelben megszálló és a téren áthaladó embereket vizsgáljuk, óriási szakadékot érezhetünk.

KONTRASZT / CONTRAST
2009
47.48736, 18.31672 ; 47.47957, 19.06784

47.47665, 19.06279

A küszöb határ, amely egyszerre mindkét oldalhoz hozzátartozik,
ugyanakkor el is dönthetjük, hogy melyikhez soroljuk.
Egy olyan speciális átmenet, amit mégis be kell sorolnunk valahova.
Ez az építészetre átvezetve jelenthet formai vagy funkcióbeli határt/átmenetet/döntési helyzetet is.
Konkrét témám már a megnevezésében is érdekes. A38 Hajó.
Eredeti funkcióját tekintve hajó, aktuálisat tekintve kicsit sem (bár, koncertterem, stúdió, kiállítótér).
A folyamatos átalakításokból kifolyólag szerkezetileg és formailag is hajó és épület átmenete.
Olyan részleteket igyekeztem kiemelni a képeken, melyek a két szélsőséget mutatják be.
Az Artemovszk 38 gyomrában egészen érdekesen vélekedünk arról hol is vagyunk,
áthúz egy köztes állapotba.
Tudjuk, hogy egy hajón vagyunk, de erre minden rácáfol ami körülvesz minket a belső térben.
Tudjuk, hogy nem szárazföld van alattunk, de a vizet nem érezzük. Nem vagyunk sehol.
A kontextusból kikerülvén az ott minket érő élmény hat csak ránk.
(Talán ez is hozzájárul nemzetközi sikeréhez) Szárazföld és víz határán,
olyan épített környezetbe léphetünk be, amely meghatározhatatlanságával
és sokféleségével egy a környezetétől független élményt ad.
Ugyanakkor mindez nem jönne létre, ha nem egy nagyvárosból lépnénk a hajó fedélzetére.

KÜSZÖB / THRESHOLD
2015

KÜSZÖB ZACHER Á. BENDEGÚZ 2015
A38 PETŐFI HÍD BUDAI HÍDFŐ
BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE

KÜSZÖB / THRESHOLD

2015

A küszöb anyagbeli megvalósulása építészeti vonatkoztatásban, történhet textúra vagy matéria átmenet nélküli változásával, egy vagy több anyag meghatározott részén bekövetkező térbeli másságával vagy mindezek kiterjesztésével egy adott irányba. „A változás küszöbén…", hangzik el a szólás valamely változás kapujában és enged sejtetni, más lesz, mint volt. A küszöb, mint a tér része, és mint a tér is, csak az idővel működhet, hiszen egyszerre nem lehetünk két helyen, nem tapasztalhatunk másságot és állandóságot egyszerre.

2015. Hatvan. Kossuth tér

A küszöb, mint funkciójáért alkotott elem legfőbb feladata a terek közti interakció megakadályozása, ahogyan az ajtó záródását segíti, a hőátadást csillapítja az akusztikus hatásokat tompítja, gyalogost a nézelődőtől, céllal arra közlekedőt az áthaladótól, érkezőt a távozótól, növényzetet a járdától elválasztja. Hasonulást gátol, kontrasztot teremt.

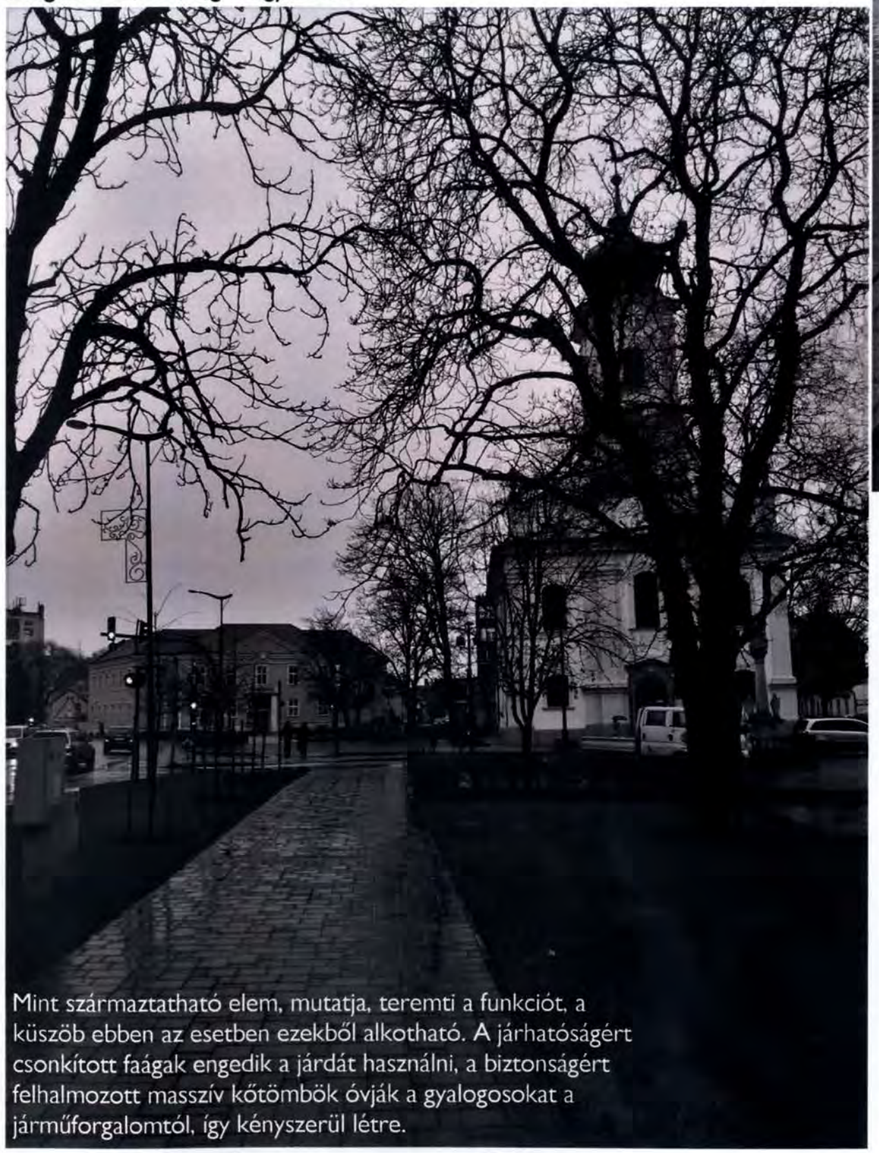

Mint származtatható elem, mutatja, teremti a funkciót, a küszöb ebben az esetben ezekből alkotható. A járhatóságért csonkított faágak engedik a járdát használni, a biztonságért felhalmozott masszív kőtömbök óvják a gyalogosokat a járműforgalomtól, így kényszerül létre.

Fülöp Botond. Bevezetés az építészetbe

Biológiai szerepe és építészeti szerepe között párhuzam vonható. A küszöb, mint ingerküszöb jelentheti egy hatás azon fokát, melyre egy szervezet reagál, tehát elválasztja küszöb alatti, a figyelmen kívül hagyható és küszöb feletti ingereket. Rendeltetése tehát a reakciók mérséklése, elválasztás. A járdaszegély tudatosan alkalmazott, kitapintható, feltűnő egyenetlensége jelzi, itt a tér határa.

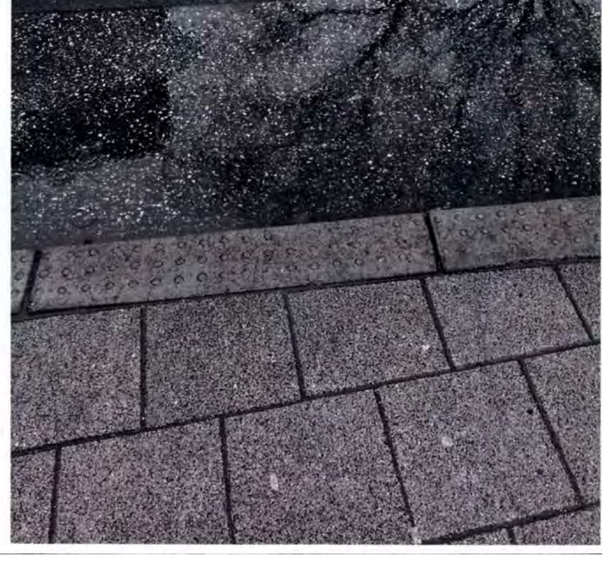

KÜSZÖB

47.66693, 19.68407

47.49823, 19.05266

LÁTSZAT

A projektemben a látszat szón keresztül igyekeztem bemutatni a Deák Ferenc teret és közvetlen környezetét, ezzel egy új nézőpontot és meglátást adva a sokak által jól ismert helynek. A helyszínválasztás oka, hogy ez a város egyik legnagyobb találkozó pontja a budapesti fiatalok körében, illetve külföldiek által is kedvelt hellyé vált az elmúlt években. A tér mozgalmassága és az éjjel-nappali nyüzsgés ellenére sokan nem ismerik a körzet építészeti sokszínűségét, és észrevétlenül elhaladnak olyan épületek mellett, melyek különböző korstílusok illetve történelmi események emlékét őrzik. Ennek oka talán, hogy az idejárókat inkább a shopping street-en és környéken található üzletek vonzzák ide, minthogy a kulturális érdeklődés. Ez sokszor abban nyilvánul meg, hogy például a Váci utcai boltok szemmagasságban teljesen elterelik a figyelmet a fölöttük elhelyezkedő izgalmas homlokzatokról és azok építészettörténeti stílusjegyeiről. Képeimmel ezt a kettősséget szerettem volna érzékeltetni, kihasználva a visszatükröződéseket és árnyékokat, melyek még inkább arra utalnak, hogy a belváros szeretne magáról egyfajta modern képet kialakítani, mely csak egy látszat, és elvonja az idelátogató figyelmét a kulturális értékekről.

Azonban a látszat nem csupán a boltok nagy üveghomlokzatán nyilvánul meg, hanem bennünk, járókelőkben is jelen van. Mivel a Deák tér a város egyik legnagyobb közlekedési csomópontja, sokszor csak átrohanunk rajta, sőt, van, hogy fel sem jövünk a föld alól átszállás közben. Felgyorsult világunkban a problémát erősíti, hogy telefonunkkal a kezünkben, lefelé meredve, a másikra nem figyelve rohanunk, és sokszor fogalmunk sincs milyen építészeti remekművek mellett haladunk el. A fotózás során olyan pillanatnyi benyomásokat, tükröződéseket keresve igyekeztem görbetükröt mutatni magunknak, amelyek csak abban a pillanatban léteznek, "látszódnak". (Később, a fényviszonyok változásával nem észlelhetők ugyanígy.)

Ebben a városban különösen fontosnak tarton hogy képesek legyünk megállni egy pillanatra, szemlélődni és érzékelni a minket körülvevő épített környezetet, melyben biztosan mindenki megtalálhatja a számára újat és szépet, hiába látta már számtalanszor.

Bodó Sára Borbála, Bevezetés az építészetbe, 2017. november 11.

LÁTSZAT / APPEARANCE
2017

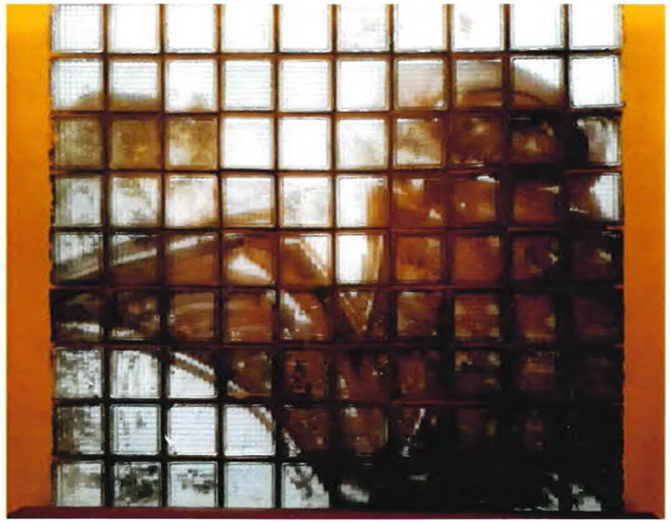

Látszat – Patyolat
Baross utca 85.

Budapesten a nyolcadik kerület Baross utca 85. házszám alatt a XX. század elején kezdődött meg egy több emeletes családi mosoda működése, a világháború utáni államosítással a Patyolat vállalat egyik központi mosodájává vált. Bezárásáig, 1988-ig működött. Ezt követően elhagyatottan állt az épület egészen 1997-ig, amikor egy magánvállalkozó tulajdonába került. Ekkortól kezdődik az épület történetének azon szakasza, mely szoros kapcsolatba hozható a **látszat** szóval.

A Baross utcán sétálva csupán egy lakatlan, elhagyott, romosodó ház mellett halad el a járókelő, mely akár hétköznapinak is mondható, mivel több hasonló épület található a környéken. A falról omlik a vakolat, kivöröslik alóla a tégla. A homlokzat meghatározó részét képező üvegtéglafalon graffitik találhatóak, mely tovább növeli a ház ürességének érzetét. Mindez azonban csak a **látszat**. Az éveken át üresen álló épület ma egy privát kultúrközpontnak ad helyet. A pince és a földszint változatos témájú és műfajú projektek kiállítótermeként működik. A galérián végig haladva az első emeleten színháztermet alakítottak ki zenei és színházi előadások számára. Az épület hátsó részén pedig egy étterem kialakítása vár befejezésre. A bemutatott tereket csak részben újították fel, részben megtartották a ház romos jellegét, ezzel a befejezettlenség érzését keltve. A felső emeleteket azonban felújították, ezek a szintek most bérházként működnek, így a ház egyáltalán nem lakatlan.

Mindez az ellentétesség, a külső **látszat** és a belső **valóság** több helyen is megjelenik és más módokon is kifejeződik. Legjobban a már említett üvegtégla fallal jellemezhető. Egyrészt elválasztó szerepe van, ahogyan megjelenik a fal két oldalán a külső sivárság és a belső kulturális gazdagság, másrészt összeköti azokat. A benti térbe ezen keresztül bejut a fény és a járókelők alakja is átsejlik, ezzel érdekes hangulatot kölcsönözve az előtérnek. A kapu felett „Patyolat" felirat a **látszat** másik megjelenítője, mint a tisztaság szimbólumának és az épület lerobbantságának ellentéte.

Készítette: Imre Sára
Bevezetés az építészetbe 2017.

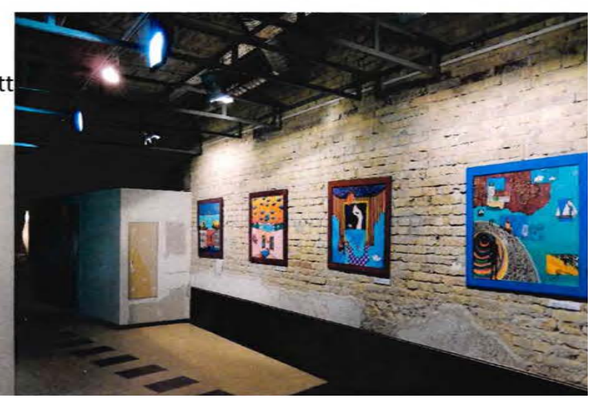

47.48912, 19.07886

47.49284, 19.07208

Lejtő

A lejtőre általában negatívan gondolunk, sokszor az ember a lelkiállapotokra asszociál. Lehet jó kedvünk, ilyenkor a lejtő tetejére, ha viszont rossz, akkor a lejtő aljára képzeljük magunkat. A lejtő a valóságban, ahogy a képzeletünkben is, két pontot köt össze, egy magasabban és egy alacsonyabban lévőt. Ez lehet természeti képződmény, de lehet mesterséges is.

Számomra a lépcsők és a mozgólépcsők egyfajta mesterséges lejtőt jelentenek. Olyanokat, amiket emberek hoztak létre, hogy megkönnyítsék vele a közlekedést két, szintben eltérő pont között. Erre remek példa a Rákóczi téri metróállomás.

A Rákóczi téri metróállomást 2013 fejezték be és 2014 márciusában nyitotta meg kapuit az utazó közönség számára. A peronokra kétféleképpen lehet lejutni. Egyrészt az állomás végében elhelyezett liftekkel, másrészt az ezeknél sokkal látványosabb, nyolc darab mozgólépcsővel. A felszínről négy vezet a félemeletre. Ezek a leghosszabbak és szinte a levegőben lógnak, oldalról semmi se határolja, tartja őket. A felszínről befelé tartva különleges érzés az, ahogy a kis járat hirtelen kitárul előttünk. A félemeletről nézve akkora a kontraszt a felszínről érkező fény és a belső fényviszonyok között, hogy úgy tűnik, mintha a mozgólépcsők a semmiből érkeznének.

A metróállomás ezenfelül nem csak a belső felépítésében idézi a lejtőket. Az épület kívülről egy óriási lejtőnek tűnik. A sima, egyenes teteje meg van döntve, ami egy épített medencében végződik.

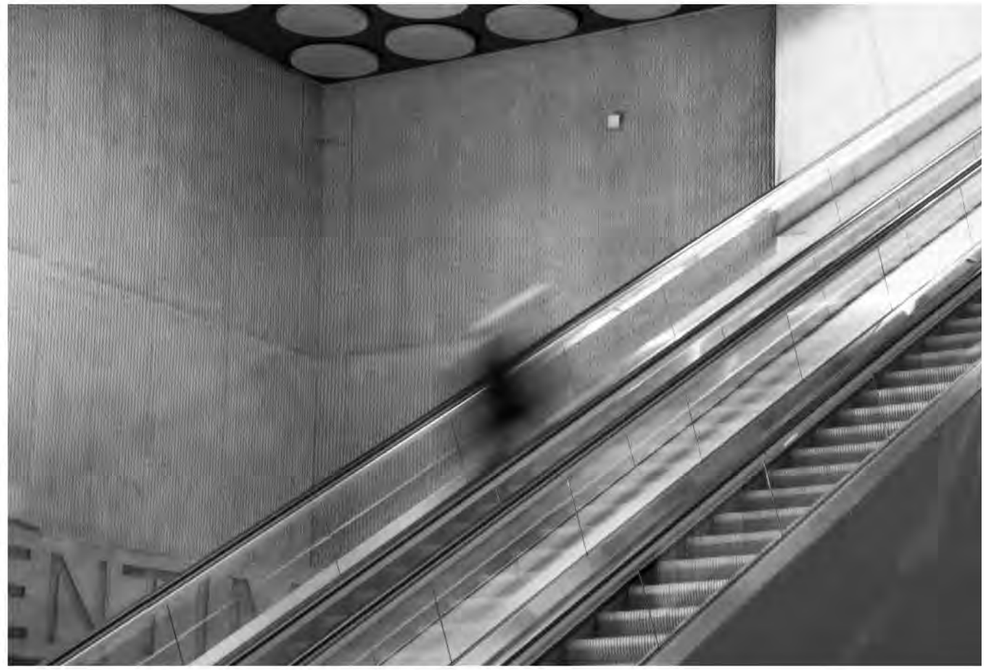

Nguyen Hoan Péter

Bevezetés az építészetbe

Rákóczi tér

2017

LEJTŐ / SLOPE
2017

LEJTŐ / SLOPE
2017

THÁLIA SÍUGRÓSÁNCA

LEJTŐ

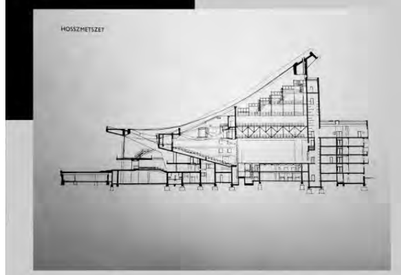

A Győri Nemzeti Színház mellett nem lehet csak úgy elmenni, mindig arra késztet, hogy felnézzünk rá. A környező épületek fölé magasodva már negyven éve szervesen illeszkedik a város látképébe.
A monolit vasbeton szerkezetű épület karakterét a kábeltetős lefedéssel készült középső főtömeg határozza meg. A tervezés folyamán nagy terek lefedésére különböző szerkezeti megoldásokat vizsgáltak meg, végül a kábeltető bizonyult a leggyorsabban kivitelezhető módszernek. A szocialista gondolkodásba nem illett az a felfogás, hogy a színház pompás palota legyen, ehelyett a praktikum, a gazdaságosság, a funkcionalitás volt a fő szempont. Csehszlovákiában a hetvenes években számos ipari csarnok és sportlétesítmény készült függesztett kábel szerkezettel. Ez a technológia ideális nagy terek alátámasztás nélküli lefedésére és viszonylag olcsó is, hiszen a bányákban és sífelvonókban kiselejtezett acélkábeleket újrahasznosítja. A győri színház építése során rendhagyó módon, azaz nem kör alakban alkalmazták ezt a módszert, hanem a szcenikai torony tömegét összekapcsolták az előtér tömegével. Így jött létre a "sísánc" tető, amely össze-függő, magas belső teret eredményezett.

Két kábeltető készült egyidejűleg. A külső, kb. kétezer négyzetméter felületű szerkezet az előcsarnok, a nézőtér és a főszínpad felett helyezkedik el.
A belső, nézőtér feletti kisebb tetőnek térelválasztó, akusztikai szerepe van, és a világítási híd terhét viseli. A kábeltető lehetővé tette, hogy az előcsarnok félszint eltolásos térkapcsolattal készüljön, ami nagy, átlátható belső teret eredményezett. A tető belső héjszerkezetét nem burkolták, mivel az drága és időigényes lett volna, ehelyett az előtérben lilára, a nézőtéren világosbarnára színezték.

Hamarosan megkezdik a színház teljes felújítását, melynek során a tetőszerkezetet változatlanul fogják hagyni. Ez is mutatja, hogy a tervezők és a kivitelezők kiváló munkát végeztek.
A távolabbi jövőben azonban zöldtető kialakítása is megvalósulhat.

Pusztán nézőpont kérdése, hogy egy térelemre lejtőként vagy emelkedőként tekintünk.
A lejtő némi negatív érzést hordozhat magában ("megindul a lejtőn"), lefele irányuló mozgást sugall, eltávolodik, elgurul tőlünk valami. Csúszdázáskor, szánkózáskor ez persze szórakoztató. Az emelkedő inkább pozitív töltetű, valami jobbá válik, magasabb szintre jut. A lejtőn való könnyed gurulással szemben az emelkedőn való feljutáshoz erőt kell kifejteni. Ugyanakkor egyik sincs meg a másik nélkül, a kettő egy és ugyanaz. A színház lejtőjén nincs jelentős mozgás, csupán az esővíz és az olvadó hó zúdul le a mélybe. Legfeljebb álmodhatunk arról, hogy szánkózzunk rajta, mivel a kábeltető kátránypapírral fedett lágytető, minden lépés nyomán hullámzik alattunk. Az igazi mozgás a tető alatt, az ötszintes zsinórpadláson, a díszletek mozgatásakor és a színpadon történik. Bakancslistámon régóta szerepelt a nagy lejtő megmászása, és most - igazgatói engedéllyel - volt rá alkalmam.

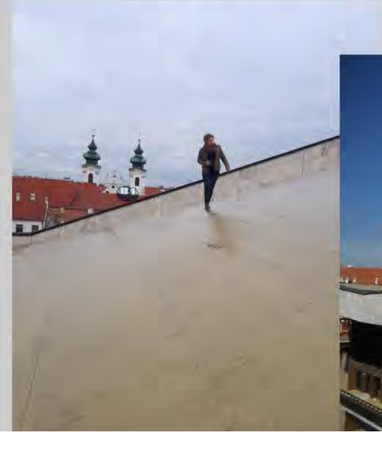

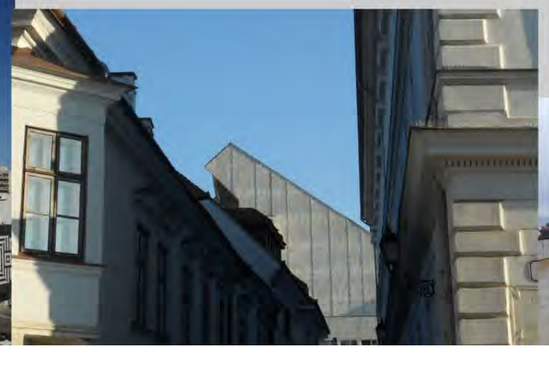

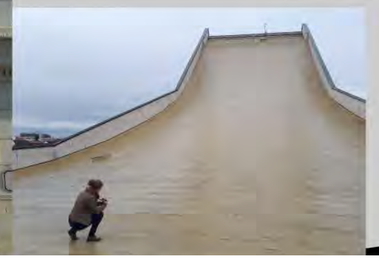

GYÖNGYÖSI ESZTER

2017
Bevezetés az építészetbe

47.6867, 17.63563

47.49203, 19.062

LÉPCSŐ

VIDA ZSÓFIA
KAMILLA

A LÉPCSŐ OLYAN ÉPÜLETSZERKEZETI ELEM, AMELY BIZTOSÍTJA AZ ÉPÜLET SZINTJEI KÖZTI KÖZLEKEDÉST. („FERDE FÖDÉM…") A LÉPCSŐKET CSOPORTOSÍTHATJUK FORMÁJUK (PL. „L" ALAKÚ, KÉTKARÚ), SZERKEZETÜK (PL. LEBEGŐ), ÉS ANYAGUK (PL. FA, BETON) SZERINT IS. A FUNKCIÓJA AZONBAN MINDEGYIKNEK AZONOS: FELJUTNI A KÍVÁNT HELYRE…

LÉPCSŐKAR… KORLÁT… FORDULÓÉL… FELLÉPÉS… BELÉPÉSI MÉLYSÉG… (INDULÓ-ÉRKEZŐ) LÉPCSŐFOK… PIHENŐ… ORSÓTÉR… EGYKARÚ… CSIGAVONALÚ… LEBEGŐ… LÁNCLÉPCSŐ… HÚZOTT FOKÚ… GYÁMOLÍTOTT… KARSZÉLESSÉG… A „LÉPÉS GEOMETRIÁJA"…

BUDAPEST, VIII. KER. BRÓDY SÁNDOR U. 4. ÁDÁM-FÉLE HÁZ

AZ IMMÁR MŰEMLÉKVÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÁDÁM-HÁZAT WEBER ANTAL TERVEI SZERINT ÉPÍTETTÉK ÁDÁM KÁROLY MEGBÍZÁSÁBÓL 1875-1876 KÖZÖTT. A NEORENESZÁNSZ STÍLUSÚ ÉPÜLET KÜLÖNLEGESSÉGE, HOGY A HOMLOKZATOT LOTZ KÁROLY FRESKÓI DÍSZÍTIK.

A POLGÁRI LAKÓRÉSZ (EGYKOR ÁDÁM KÁROLY, AZ ÉPÍTTETŐ OTTHONA AZ ELSŐ EMELETEN VOLT) HÁROM SZINTJE GYÖNYÖRŰ CSIGALÉPCSŐVEL VAN ÖSSZEKÖTVE, A LAKÁSOK BEJÁRATÁNÁL PIHENŐKKEL MEGSZAKÍTVA. A FÖLDSZINTEN, AZ ORSÓTÉR KÖZEPÉN KOVÁCSOLTVAS LÁMPAOSZLOP ÁLL, MELY SEJTELMES FÉNYÉVEL BEVILÁGÍTJA AZ EGÉSZ LÉPCSŐHÁZAT.

LÉPCSŐ

VIDA ZSÓFIA
KAMILLA

LÉPCSŐ / STAIR
2012

LÉPCSŐ

A lépcsők olyan épületszerkezeti elemek, amelyek a szintek közötti függőleges közlekedést segítik. Azonban ez a meghatározás nem kielégítő, hiszen lépcső épületen kívül is létezhet.

Vezethet hegyi úton le/felfelé vagy kertekben lépcsőzetes szinteket összekötve és még számtalan más változatban. Mindenesetre ezt a lépcsőzetes struktúrát követve valahova vezeti az embert. Vezetheti a lépéseit, a mozgását, vagy vezetheti az ember szemét is.

És ezzel eljutottunk a kulcsszóhoz. Hiszen egy lépcső nem csak az előbb említett módokon létezhet, hanem a lépcsőzetességet, egyfajta ritmust is magába foglalhatja, amelyet vizuálisan érzékelhetünk leginkább.

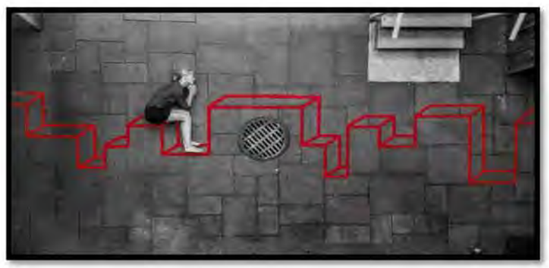

Molnár Katalin
2012.

LÉPCSŐ- Budakeszi, Fő utca

Ha egy település-és nevezzük meg ezt a települést: Budakeszi – a hegyoldalba épült, akkor a helyiség épületei, az utca (Fő utca) mentén lépcsőzetesen helyezkedhetnek el.

Ezzel újra a kulcsszóhoz lyukadtunk: lépcsőzetesség. A házak képzeletbeli lépcső egy-egy fokát képezik, így lépcsőzetes struktúrát követnek.
Ami talán elsőre szembetűnő lehet az a tetők lépcsőzetessége, majd jobban megfigyelve észrevehető, hogy a homlokzaton levő ablakok és a lábazat is ezt követik.

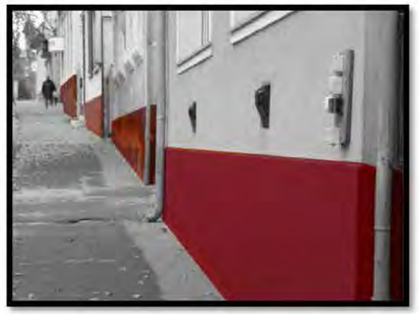

Tehát ebből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy lépcső nem csak az lehet, amin járunk, hanem épületeken is észrevehető ez a ritmus.

Molnár Katalin

2012.

47.66802, 19.67044

A lépés szónak két eltérő jelentése is van. Az egyik az általános, fizikai értelemben vett emberi lépés. A szó emellett a haladás egy egységét is kifejezheti. A hatvani Meszlényi hídra és a vele egy időben felújított térre és körforgalomra mindkét tartalom tökéletesen ráhúzható.

A híd szerepe igen meghatározó a település infrastruktúrája szempontjából, ugyanis a város két részét: Óhatvant és Újhatvant köti össze. Az előző - már a bontáskor több, mint száz éves - hídhoz képest sávbővítés történt: megjelent egy gyalogos-, egy biciklis-, és két gépjárműsáv. Ezek a változások nagymértékben hozzájárultak ahhoz, hogy a városban könnyebben és gyorsabban lehessen közlekedni, ne alakuljanak ki forgalmi dugók. Gyalogosan is kellemes a séta, az útvonal nem csak lerövidült, de nagymértékben meg is épült. A híd környezete korszerű és esztétikus parkot is kapott, amely az egész városnak kulcsfontosságú helye lett. Az utak alatt és között elhelyezkedő zöldterületet jó idő esetén elárasztják az emberek.

Az egyedülálló formákkal gazdagított park, melynek a legkedveltebb része a szökőkút és környéke, a társasági élet fontos színtere lett. Hatvan városa az elmúlt néhány évben óriási változáson ment keresztül. Az Óhatvant és Újhatvant összekötő Meszlényi híd az összetartozás jelképe lett a hatvaniak számára. A sikeres projekt Hatvan egy komoly lépést tett azért, hogy élhetőbb város legyen.

Balaton Anna Lolita

LÉPÉS

LÉPÉS / STEP
2016

LÉ-PÉS

Mindennapok. Ösztönösség.

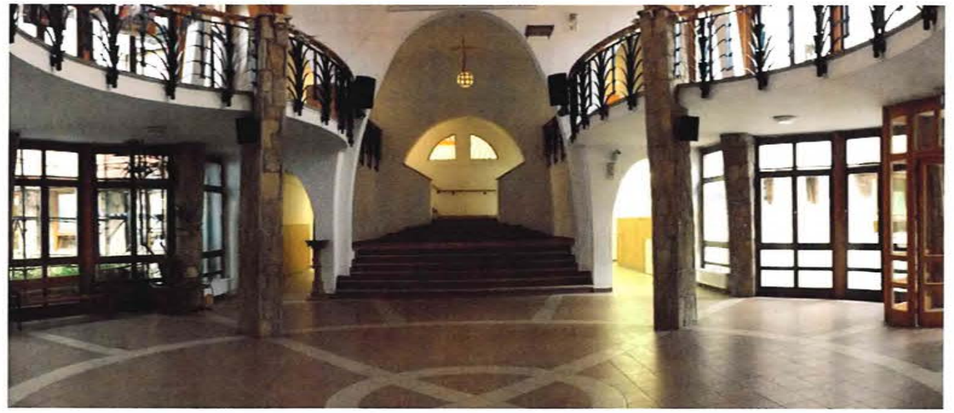

Számomra ez a két kulcsszó kapcsolja össze a lépés szót a választott helyszínemmel. Nagyon közel áll hozzám ez az iskola, tizenegy éven keresztül tanultam a falain belül, ismerem minden szegletét, minden mozdulatom ösztönös benne. Akárcsak egy lépés a mindennapokban.

Nem szoktunk a lépésre külön cselekvésként gondolni. Sétálás közben nem azt mondjuk, hogy "sokat lépünk egymás után" egyszerűen csak sétálunk.

Ahogy a sétálás egészét lépésekre bontjuk, úgy szerettem volna ezt az általam hasonlóan jól ismert, megszokott környezetet kisebb egységekre bontani. Megállni egy pillanatra a gyönyörű Makovecz stílusú tető alatt, vagy más szemmel lesétálni a széles kőlépcsőkön.

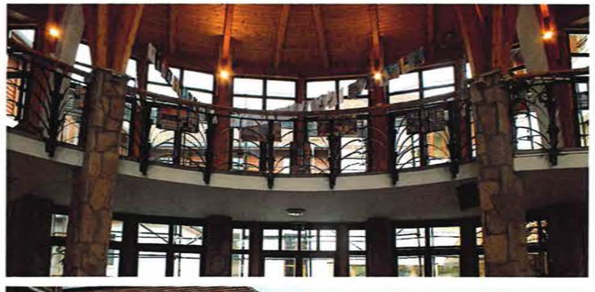

Az iskolát az angolkisasszonyok rendje alapította, 1941-ben. A bejáratnál állva elgondolkoztam, vajon az elmúlt hetvenöt évben hány ezer ember lépte már át ezt a küszöböt, hány ezer ember érezte szinte otthonának ezt az épületet, hány ezer ember tett meg olyan lépéseket itt, melyek a felnőtté váláshoz vezetnek. A választott szó és helyszín közötti másik kapcsolat számomra pontosan ez. Ahogyan a közhelyes ballagási beszédekben is hallani „itt tettük meg első lépéseinket a nagyvilág felé". Itt tanultam írni, itt volt az első bálom, itt érettségiztem le. Mindeközben nem volt időm megállni és megnézni hol vagyok, a rohanást lépésekre bontani.

Jó érzés volt visszatérni ebbe az épületbe és más szemmel nézni azt a világot, amiről azt gondoltam minden tudok. Jó érzés volt nem egy ajtót látni, hanem egy kilincset, nem egy tetőt, hanem külön gerendákat, nem egy falat, hanem köveket, jó érzés volt az apró összetevőket, az apró lépéseket látni.

Kulcsár Eszter

Helyszín: Páduai Szent Antal Gimnázium, Piliscsaba
Tárgy: Bevezetés az építészetbe
2016

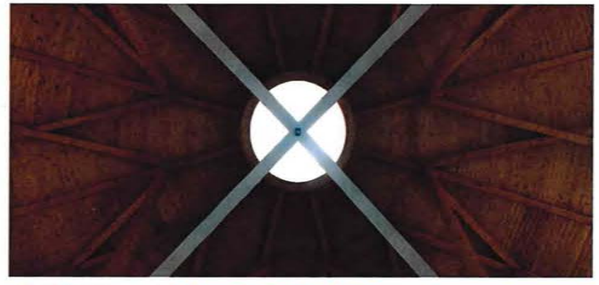

47.06808, 18.03522

MALOM

A malom kifejezés egy olyan dolgot takar, mely darabos, nagyobb részecskékből álló anyagot aprít, őröl finomabbá, az anyag további felhasználását elősegítő formába hozza, más szóval feldolgozza. A malom legelterjedtebb megjelenési formája a magfélék megőrlésére szolgáló eszköz, épület. Az évezredek alatt, amióta az ember étrendébe bekerültek a magvak, és elkezdték azokat feldolgozni, ez az eszköz az emberiséggel fejlődött kézi malomból épületté, épületegyüttessé. A malom szíve a malomkő, mely lehet víz, szél vagy állati erő által (szárazmalom) hajtott, attól függően, hogy az adott embercsoportnak, amely építette a malmot, mi állt rendelkezésére. A mezőgazdaság elterjedésével a növényi eredetű táplálék, főleg gabonafélék, feldolgozása központi kérdéssé vált az emberek életében, és a munka hatékonyságának érdekében a malom mellett más gazdasági épületeket is építettek.

Egy ilyen kiegészítő gazdasági épületet választottam témámnak. Ahogy a Balatonfűzfői útról lekanyarodunk Balatonalmádi felé, egyből a város elején található, gyönyörű balatoni panorámával a Magtár. A több mint 300 éves, eredetileg Granáriumnak nevezett épület a fennállása óta eltelt több száz év alatt sok különböző tulajt, bérlőt és funkciót sínylett meg. Magtár, raktár, csirketelep, mígnem felújították és átnevezték a Borok és Rendezvények Házának. Mindig amikor elsétálok a szépen, eredeti állapotának megfelelően felújított ház előtt, örül a szívem, hogy nem rombolták le vagy alakították át úgy, hogy már ne annak látszódjon ami, hanem megőrizték mint a múlt egy értékes darabkáját. Ezen felül olyan funkciót adtak neki, amely az én olvasatomban, visszaidézi eredeti rendeltetését. A rendezvények, koncertek, művészeti kiállítások és kézműves vásárok, amiket itt rendeznek, olyanok számomra mint a látogatóknak előkészített és tárolt magvak, a kulturális táplálék, melyek akkor teljesednek ki amikor mi, emberek, ellátogatunk oda, megnézzük amit mások mutatnak, meghallgatjuk amit mások mondanak és befogadjuk mindazt ami nekünk kell, magunkba építjük és feldolgozzuk mint aprócska malmok.

Mester-Csiki Borbála
Bevezetés az építészetbe
2014

MALOM / MILL
2014

MALOM

Kecskeméti Malom Center (Kecskemét, Korona utca 2.)

Kecskemét kiemelt fontosságú projektje volt az ódon Kecskeméti Gazdasági Malom épületének, építési telekének új hasznosítása. A 2000-es évek elején a városfejlesztés egyik fő pontjává vált a telek hasznosítása. Így adhatták át 2005-ben Kecskemét legnagyobb plázáját, a Malom Kereskedelmi, Pénzügyi és Szórakoztató Központot.

A városvezetés és a lakosság is egyetértett abban, hogy Kecskemét történelmi belvárosában, a Nagytemplom szomszédságában lévő omladozó malom helyzete tarthatatlan. A felújított belváros megkövetelte, hogy új funkcióval ruházzák fel az egykori malmot. Ám a műemlékké nyilvánított épületet nem bírta az önkormányzat megfelelő feltételek mellett értékesíteni, ezért végül 2003 júniusában óriási negatív visszhangot kiváltva lebontották.

Mészáros Marianna (kecskeméti grafikus) „Malom volt ... " rézkarc sorozata

Jogi viták, aláírás-gyűjtés, építkezési problémák botrány-sorozata kísérte végig az építkezést, de még a hivatalos átadás után is évekig pereskedtek.

Mind építészetileg, mind városfejlesztésileg nem nevezhető pozitívnak a bevásárlóközpont felépítése. Noha első körben Finta Józsefet kérték fel a beruházás megtervezésével, mégse vállalta el a megrendelést, profitorientált feltételei miatt. A 7 emeletes épület 20 000 nm-es nagyságával nem simul bele környezetébe. Egyik oldalról a történelmi belváros, míg másik oldalról a 20. század második felében épült Kulturális Központ és a Pártház - Megyei Tanács 17 emeletes épülete szegélyezi, ezért elhelyezkedése nem feltétlenül kirívó és elítélendő, de megkérdőjelezendő. Mi számunkra az érték? A Pártház? A szecessziós Városháza?

De talán még ennél is fontosabb, hogy a beruházás átírta Kecskemét vásárlási- és kiskereskedelmi térképét. Kialakult üzletsorok, a város számára már emblematikus boltok értéktelenedtek el, maradtak vásárlóerő nélkül, hisz mindent meg lehet találni egy helyen a városközpontban. Több pezsgő városrész is kihalttá vált, köztük Kecskemét "Andrássy útja", a Rákóczi út. Ezen utcák, körzetek rehabilitációja adta meg Kecskemét fejlesztési iránypontjait. A MALOM is segített abban, hogy a városvezetés felújítsa a tágabb értelemben vett belvárost, mert e nélkül csak a főtér és környéke maradt volna a társadalmi élet színhelye.

A tudatos városvezetés és a megfontolt döntések hiánya és a tőke túlzott fontossága vezetett ahhoz, hogy a program sikertelennek nevezhető. Szegényes, ötlettelen kivitelezés, a régi értékek lerombolása, a színvonaltalanság jellemzi.

A bevásárlóközpont közepén lévő szökőkút fő eleme egy forgó malomkő. Pont annyira lett populáris, felületes és hatásvadász az épület, mint maga a bevásárlóközpont neve és logója: MALOM és egy malomkő.

Bevezetés az építészetbe 2014 Bene Bence

46.18225, 18.94402

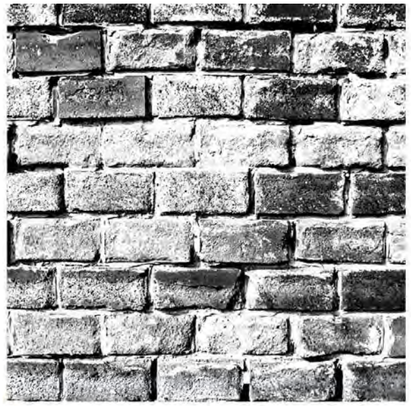

mátrix
somogyi bálint
2012

mátrix
somogyi bálint
2012

MÁTRIX / MATRIX
2012

A mátrix latin eredetű kifejezés, sorokban illetve oszlopokban elrendezett, egymáshoz rendelt értékeknek téglalap alapú táblázata. A mátrix a fizikában a kvantummechanikával van kapcsolatban. Az elemi részecskék állapotváltozásainak jellemzésére használják, külön jelentése nincsen, tulajdonképpen ez egy matematikai „művelet”, melynek segítségével könnyebben lehet számolni. Építészeti vonatkozását talán egy kicsit mélyebb értelemben kell keresnünk. Például mátrixot alkothatnak egy falban a téglák, a falazóelemek, ebben a mátrixban minden egyes elemnek megvan a helye, feladata, és egymással kapcsolatban vannak.

Építészeti példámat a közvetlen lakókörnyezetemből vettem. Egy lakótelepen élek, panelházban. A szocializmus idején a kialakult lakáshiányt ezzel a viszonylag gyors és olcsó építési technológiával próbálták csökkenteni. Mára már ezek az épületek határozzák meg sok helyen a városok arcát. Ezen panelházak homlokzatait is tekinthetjük egy mátrixnak, melyben a házat felépítő panelek sorokban és oszlopokban helyezkednek el, a táblázat egy-egy elemét alkotva. Gyakorlatilag a lakásokban élők is részei egy mátrixnak, ugyanis minden ablakhoz hozzárendelhetjük az ott élőket is. Távolabbi nézőpontból, maga a lakótelep is tervezetten épült, és sakktáblaszerűen helyezkednek el a házak, a házszámok mintha a mátrix elemeinek az azonosítói lennének.

ÚJVÁROSI
LAKÓTELEP

BAJA

MÁTRIX

A mátrix szó eredetileg szövetet, szövevényt jelent. A szövetben a szálak keresztezik egymást, hogy így egy egészet alkossanak. Az egymásba fonódó szálakat különböző információs rendszerekként is felfoghatjuk, így érthetővé válik, hogy honnan kapta a film a címét. Matematikában a számok táblázatszerű elrendezését jelenti, kvantumfizikában az elemi részecskék állapotváltozásait jellemzik vele.

A sok hasonló kis elemből álló szövet az építészeti formálásban is megjelenik. Alaprajzok, épületszerkezetek kialakításánál a sokszorozás, sorolás, tagolás mátrix-szerű rendszereket képez.

2012

Szalontai Alexandra

MÁTRIX

Az általam választott épület a pécsi Zsolnay- negyedben található gyaloghíd. A kulturális-, egyetemi negyed déli és északi része között teremt kapcsolatot.
A szabályos háromszögekből álló acélszerkezet átlátszó, besüt rajta a nap. Végigsétálva a hídon látható a hatos út, a környező épületek tömegei, mégis a bezártság érzetét kelti. Éles kontúrjaival, árnyékával behálózza az egész teret. Kaotikus, mégis érezhetően szerkesztett struktúrája minden irányból körülvesz. A földre vetett árnyékok miatt az oldalsó és alsó térhatár nehezen elkülöníthető. A tér érzékelése bizonytalanná válik. Mozgásunk, látásunk irányított, lehatárolt. A folyosón tartózkodókat hatalmába keríti az épített mátrix.

2012

Szalontai Alexandra

46.07774, 18.24917

46.07774, 18.24917

MEGOSZTÁS / SHARING

2016

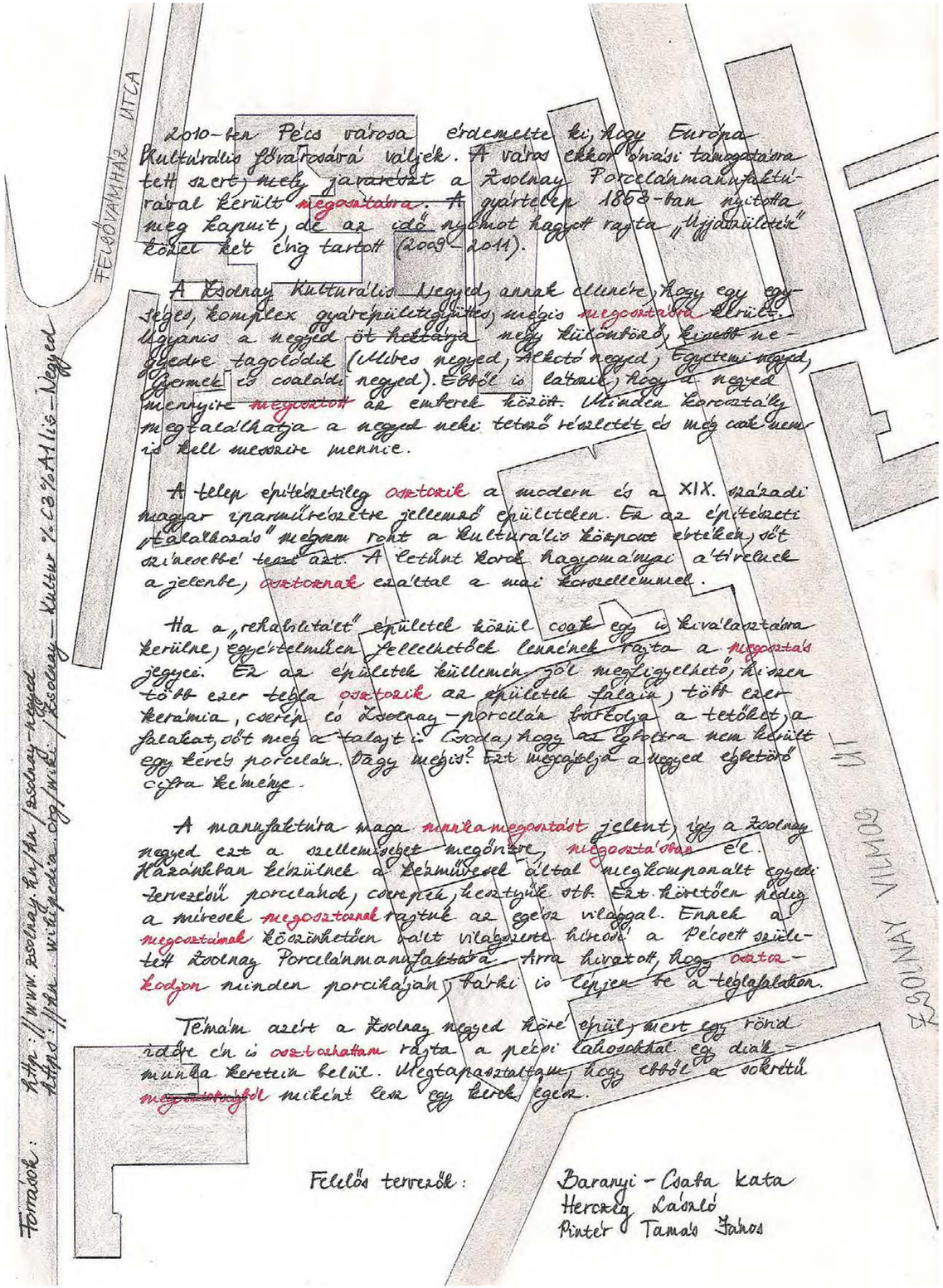

2010-ben Pécs városa érdemelte ki, hogy Európa Kulturális Fővárosává váljék. A város ekkor önási támogatásra tett szert, mely javaslatot a Zsolnay Porcelánmanufaktúrával került megosztásra. A gyárterület 1868-ban nyitotta meg kapuit, de az idő nyomot hagyot rajta. Ujjáépítették" közel két évig tartott (2009-2011).

A Zsolnay Kulturális Negyed, annak ellenére, hogy egy egységes, komplex gyárépületegyüttes, mégis megosztásra került. Ugyanis a negyed öt hektárja mely különböző, kisebb negyedre tagolódik (Alkotó negyed, Alkotó negyed, Egyetemi negyed, Gyermek és családi negyed). Ebből is látszik, hogy a negyed mennyire megosztott az emberek között. Minden korosztály megtalálhatja a negyed neki tetsző részletét és még csak nem is kell messzire mennie.

A telep építészetileg osztozik a modern és a XIX. századi magyar iparművészetre jellemző épületeken. Ez az építészeti "találkozás" megnem ront a Kulturális Központ értékén, sőt színesebbé teszi azt. A letűnt korok hagyományai átívelnek a jelenbe, osztoznak ezáltal a mai korszellemmel.

Ha a „rehabilitált" épületek közül csak egy is kiválasztásra kerülne, egyértelműen felfedezhetők lennének rajta a megosztás jegyei. Ez az épületek külleme jól megfigyelhető, hiszen több ezer tégla osztozik az épületek falain, több ezer kerámia, cserép és Zsolnay-porcelán borítja a tetőket, a falakat, sőt még a talajt is. Csoda, hogy az égboltra nem került egy kevés porcelán. Vagy mégis? Ezt megcáfolja a negyed égbetörő ezres kéménye.

A manufaktúra maga munkamegosztást jelent, így a Zsolnay negyed ezt a szellemiséget megőrzi, megosztásban él. Házainkban készülnek a tervezőművek által megkomponált egyedi tervezésű porcelánok, cserepek, kesztyűk stb. Ezt követően pedig a művek megosztanak rajtuk az egész világgal. Ennek a megosztásnak köszönhetően vált világszerte híressé a Pécsett született Zsolnay Porcelánmanufaktúra. Arra hivatott, hogy osztozkodjon minden porcelánján, farkit is cérnán be a teglafalakon.

Témám azért a Zsolnay negyed köré épül, mert egy rövid időre én is osztozhattam rajta a pécsi lakosokkal egy diák-munka keretein belül. Megtapasztaltam, hogy ebből a sokrétű megosztásból miként lesz egy kerek egész.

Források: http://www.zsolnay.hu/hu/zsolnay-negyed
http://en.wikipedia.org/wiki/Zsolnay_Cultural_Quarter

Felelős tervezők:

Baranyi-Csata Kata
Herczeg László
Pintér Tamás Zalán

Zsolnay Kulturális Negyed
7630 Pécs, Zsolnay Vilmos u. 37.

Monoton Fanni
Bevezetés az építészetbe 2016

MEGOSZTÁS / SHARING
2016

Ha Budakeszin a Fő utcán sétál az ember és betekint egy-egy kapun, megláthatja, hogy azt a kaput nem egy ház sajátította ki. Egy családi ház helyett a kapu mögött több épület egymás mellé helyezve egy hosszúkás, utcaszerű teret zár közre. A város ütőeréhez közel húzódva osztozkodnak ezek az otthonok, mellékutca helyett egy kisebb privát egységet létrehozva. Köztér helyett magánterületet, ami mégsem teljesen magán. A szabálytalan tér a házak között egy átmenet utca és udvar között, ami megosztva egy szorosabb köteléket teremt a bentlakók között mintha csak utcai szomszédok lennének.

Kaczián Bertalan
2016.11.21

Viszont a visszájára is fordíthatjuk az értelmezést, és mondhatjuk, hogy, pont hogy köztér helyett, utca helyett elzárkóznak a környezettől, és a megosztás ellentettjét, a kisajátítást is ráhúzhatjuk erre a mikroközösségre a kerítésen belül. Mégis ez a szűkebb megosztás sokkal tartalmasabb, hisz valakikkel van megosztva a közvetlen környezet, nem csak úgy mindenkivel. Ez a kapcsolat összehasonlítható a kisebb belvárosi bérházak egymás mellett élő lakók kapcsolatával. Már-már rá van a lakó kényszerítve az érintkezésre. A központi úthoz tömörültség olyan hatást kelthet, mintha nem akarnának lemaradni valamiről. Akinek nem a városba vezető útra nyílik a kapuja, az el van szigetelve. Ez egy érdekes módja a városfejlődésnek, városelrendezésnek, máshol eddig nem láttam ilyet Magyarországon.

47.51068, 18.92922

47.55999, 19.07369

MÉLYSÉG / DEPTH
2017

Minden elhagyott háznak megvan a maga kísértethistóriája a hajdani ottlakókról, de mi a helyzet magának az épületnek a történetével? Mit mesélnek a leomlott falak, a növényekkel átszőtt nyílászárók, beszakadt tetőszerkezetek? Hogyan nyer újra teret a természet az ember által magára hagyott mesterséges konstrukciók felett?

A **GRUND** rengeteg jelentéssel bír, köztük található az alap, az indok, de magában foglalhatja a "valaminek a mélye" kifejezést is. A választott szavam ezáltal a **MÉLYSÉG**, amely szó segítségével igyekszem az Elhagyatott ...SZIGET HAJÓ-DARU-ÉS ACÉLSZERKEZETGYÁRTÓ KFT. épületét bemutatni és felfedni azt a szépségét, amit másoknak talán nem, de számomra rejt.

Az épület az újpesti öböl a magyar hajógyártás központi helyszínének számított a huszadik században, több mint száz év hajógyártása köthető ide. [...] A történet a szokásos, mint egy inverz magyar népmese." 1907-ben alapították, az 1990-es évekig gyártotta a világ úszódarujait, amikor leállt a hajógyártás Magyarországon. "2014 körül utoljára annyit lehetett hallani róla, hogy a csőd szélére sodródott, és a NAV szégyenlistájára került több száz millióra rugó adótartozásával."

GRUND teljes MÉLYSÉGében

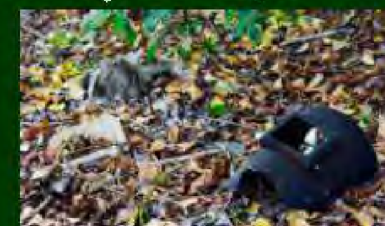

Mikor biciklivel megérkeztem, csak a kapu, -amiről az összefogásra szolgáló drót le lett feszegetve-, fogadott és lerohadt gyártelep látképe a távolban.

Kisebb séta, pár távoli fotó elsütése után pedig a várthoz közel találkoztam azzal a csodálatos jelenséggel, ami engem nagyon elragad. Mégpedig az *épületek ütöttségével, a használat nyomaival, a természettől elfoglalt helyen létrejövő rekonkvisztával, a természet térhódításaival.* Ez egyszerre jelenik meg az építészet rideg anyaghasználatában és a természet teljes szabadságában.

A rengeteg graffiti és falfirka tartalma és helye közül, kiválasztott a GRUND szó, ami egy férfimosdó csempéjére lett felfirkantva, és összefoglalja a hely hangulatát és jelenlegi használatát is egyben (fiatalok, hajléktalanok...).

A hangárak, a mellettük álló lakó-és/vagy irodaépületek az egyszerűség és funkcionalitás alapelvére épültek. Célszerű elrendezéssel, logikusan felépített a rendszer. Relatíve időtálló anyagokkal dolgoztak (vasbeton, acél...), a "régebbi" hangár téglaburkolata pedig kivételesen szép, többletértékkel rendelkezik a felfutott borostyánokkal és növényekkel.

Egyfajta mementóként állnak ezek az elhagyatott épületek. Megőrzik a múlt emlékeit és hordozzák a jelenlegi használatukat is, részleteikben, maradványaikban mesélnek nekünk, ha jól megfigyeljük őket (például az egész elégetett/kiégett irattár iszonyúan izgalmas volt). Ezért találom a mélység szót a legjobban köthetőnek, hiszen a gondozás hiányában elöregedett épületek értékvesztettnek tűnhetnek, de *amennyiben mélységükben vizsgáljuk őket, nem csak felszínesen vetünk egy pillantást rájuk, -figyeljük az elhagyott tárgyakat, az elrendezést, az anyagokat, mindazt, aminek otthont adott és amilyen szubkultúrát fogad ma be-, annyiban igenis van értéke ezeknek a helyeknek.* Másrészről szerintem a restaurálás, a megépített épületek és a beléjük fektetett pénz megóvása, újrahasznosítása a meglévő épületek ki és/vagy felhasználásával rendkívül fontos feladata és szerves része is az építészetnek, melyre figyelmet kell fordítanunk.

Forrás: nlcafe.hu Hernád Géza 2016. nlcafe.hu/foto/20161212/hajogyar-a-nepszigeten/amp/
villamosok.hu A népszigeti iparvágány

A Szentendrére vezető biciklitújaim szerves része a Népszigetet áthidaló vasúti hídról való rázetődés. A GANZ hangárját mindig megfigyeltem, kíváncsiságot ébresztett bennem, így végül elhatároztam, hogy felfedezem az épületegyüttest.

2017
GUGI ANNA
Bevezetés az építészetbe

Kőbánya mélyén

A beadandóhoz választott szavam a mélység, mivel ebből egy titokzatos, elrejtett épület jut eszembe egy olyan hely, aminek létezéséről bár lehet tudunk, viszont ritkán ássuk bele magunkat annyira, hogy megismerjük a történetét.

Ha valaki az épületekről beszél gyakran csak olyan épületek kerülnek elő melyek láthatóak, sőt sokszor a magasba törnek, viszont a mélybe is kell néha nézni ahhoz, hogy remekművekre találjunk. Így számomra nem meglepő, hogy a Budapest alatt elterülő terület legalább olyan izgalmas akár csak a felszíne, gondoljunk csak a Sziklakorházra, avagy a kőbányai alagútrendszerre. Ilyen a mélyben elterülő létesítmény az általam választott Kőbányai víztározó is, amely a Fővárosi Vízművek legrégebbi ám még ma is működő létesítménye. Az 1868 és 1871 között épült víztározó a X. kerületben található, az **Ihász utca 29.** szám alatt, viszont a felszínen csupán egy park szerű terület található. Mindössze egy kis bódé látható a felszínen, amely sejtet valamit a mélyről. Ez jelenti a lejáratot, a 10 méteres belmagassággal rendelkező épületbe, mely olasz mesterek által azonban magyar téglából épült, amik a Tatai Uradalmi Téglagyárból származnak.

A víztározó története, amiért ezt választottam pedig az, hogy a XIX. században Pesten súlyos vízellátási problémák voltak, amely komoly járványokhoz vezetett. Erre jelentette a megoldást ez a két tározóból álló, egyenként 11000 köbméter víz befogadására képes monumentális épület.

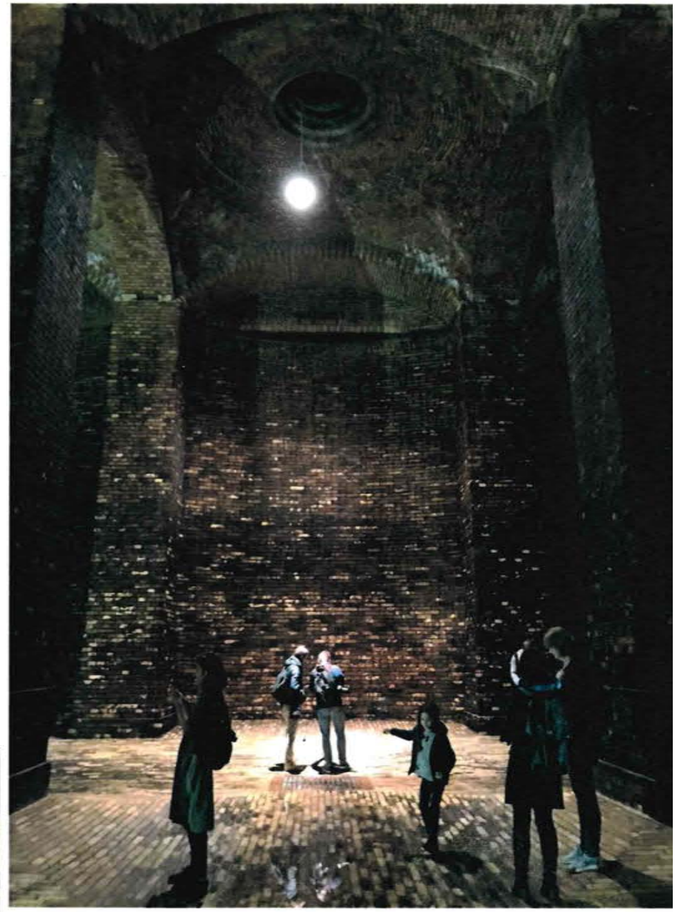

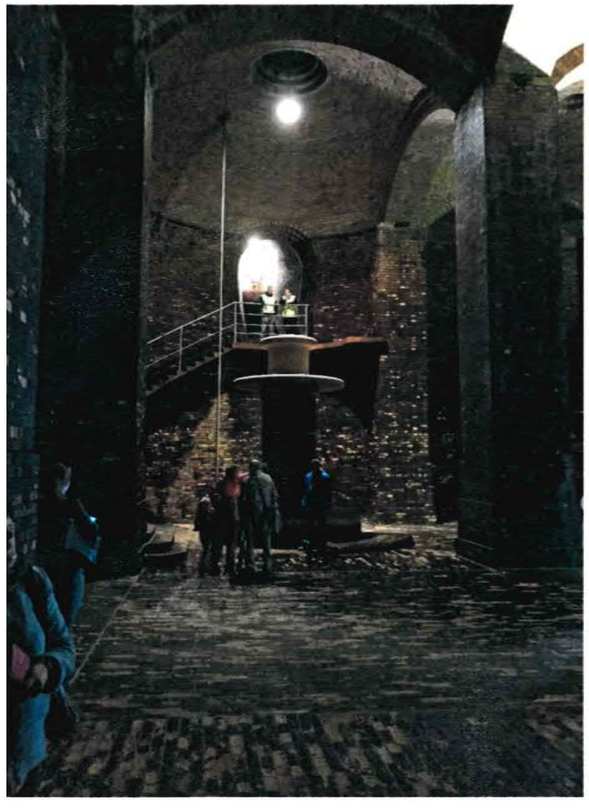

Bevezetés az építészetbe

2017

Béleczki Dávid

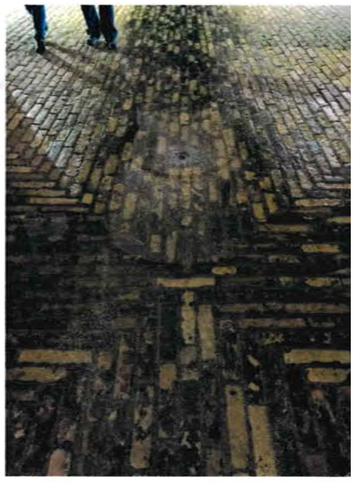

47.50264, 19.03487

A Halászbástya meséje

„Minden mese egy rejtekhely. A fantázia köntösébe burkolt, életbevágóan fontos titok.”

-Eginald Schlattner

Minden hely más embernek mást jelent. Benyomások, tapasztalatok, és oly sok minden meghatározza, milyen a viszonyunk egy helyhez, mennyire kötődünk hozzá. Két ember ugyanarra a helyre egészen más szemmel tud tekinteni.

Az általam feldolgozott a helyszín a Budapest várnegyedében található Schulek Frigyes által tervezett Halászbástya, amely 1895 és 1902 között épült neoromán stílusban. Amellett, hogy a város egyik legismertebb műemléke, népszerű turista célpont (érthető módon). Csúcsos süvegszerű kőtornyai a hét magyar honfoglaló vezért szimbolizálják.

Természetesen a kilátó „idegen szemmel” is elragadó, meghitt sétálóhelyszín kivételes panorámával. Én most szeretnék szemszöget váltani. Azonban nem más ember bőrébe bújva, hanem nem sokat ugyan, de visszamenve az időben.

Bartók Szilvia
Bevezetés az építészetbe
2015

Újra kislány vagyok. Apukámmal és két évvel kisebb húgommal sétálok, az otthonomhoz közeli várnegyedben. Tél van, hideg, és este sötét. Ilyenkor nem sokan járkálnak a Halászbástya környékén, pár sétáló csupán. Minden csendes, nyugodt, varázslatos. Odaérünk, testvéremmel az utolsó métereket már szaladva tesszük meg, úgy vesszük be a „várat”. A gyermeki képzelet megeleveníti a helyet, így az elkezd valami új részese lenni, valamié, amit csak mi ketten láthatunk. Királykisasszonyok vagyunk óriási kastélyunkban, akik onnan fentről őrködnek birodalmuk felett. Milliószor bejárjuk a kilátóteraszokat, futkározunk az oszlopok között, kiélvezzük az építmény bonyolult, és változatos tagoltságát, minden részlet jelentőséget kap. Minden ott lévő személy a mese részesévé válik, akarva akaratlanul. A gyanútlan sétálók, a hegedűn játszó bácsi, a kutyát sétáltató öreg hölgy, még a kiskutya is.

Az idő persze azóta telt-múlt, ahogy azt a mesében mondják, de a mai napig ugyanúgy szívesen sétálok arra, mert olyankor mindig egy pici varázslatot visszakapok abból, amit akkor éreztem. Olyankor újra gyermek leszek, és csak mosolygok azon, hogy a történetet, ami ehhez a helyhez köt, nem ismeri más, csak én.

MESE / TALE
2015

A KOR LENYOMATA

Egy város utcáin sétálva a lakókban, minden apró részlet emlékeket idézhet fel. Mikor ismerőseinknek mutatjuk be a várost, ezek a személyes élmények szövik át mondandónkat, a történet inkább rólunk szól, még ha nem is nélkülözi az esszenciális kulturális információkat. De vajon milyen emlékek hagytak nyomon a városon? Vajon mit mesélne saját magáról?

Kecskeméten az utóbbi években megvalósult, és ma is folyamatban lévő köztér-revitalizáció során megpróbálkoztak ennek megfejtésével is. Farkas Gábor, Csuvár Zsolt, Boros Pál építészek a Kecskeméti Nemzetközi Kerámia Stúdió közreműködésével beszélő tereket hoztak létre a városban. 2009 és 2012 között teljesen megújult a volt Szovjet hősi emlékmű helye, valamint a Rákóczi út és a Vasútkert. A terek és a sétány új burkolatot kapott, ivó- és szökőkutakat, pihenőszigeteket hoztak létre. Emellett csaknem kétszáz kerámiatáblát helyeztek el.

Az oszlopokon szerves részét képező kerámialapok végigkalauzolnak a város múltján, a felirat alapján: „Művek, mondások, kézjegyek. A város történetének teremtő kultúrájának lenyomatai." Újszerű módszerrel, könnyen befogadhatóan tárják elénk az alföldi metropolis pár száz éves történetét, a török hódoltságtól a város aranykorán át a huszadik század első feléig. A jelentősebb történelmi események mellett, a hétköznapi élet apróbb mozzanataival is megismerkedhetünk. A lenyomatok közt fellelhetőek használati tárgyak, címerek, pecsétek, közmondások, és a meghatározó épületek is. Ugyanakkor tiszteletadás a városatyáknak, és a hírös városban alkotó művészeknek.

MESE
TÁBORI REGINA
BEVEZETÉS AZ
ÉPÍTÉSZETBE
2015

46.9107, 19.68753

METAMORFÓZIS / METAMORPHOSIS

2009

47.4744, 19.01037 ; 47.49064, 19.02343

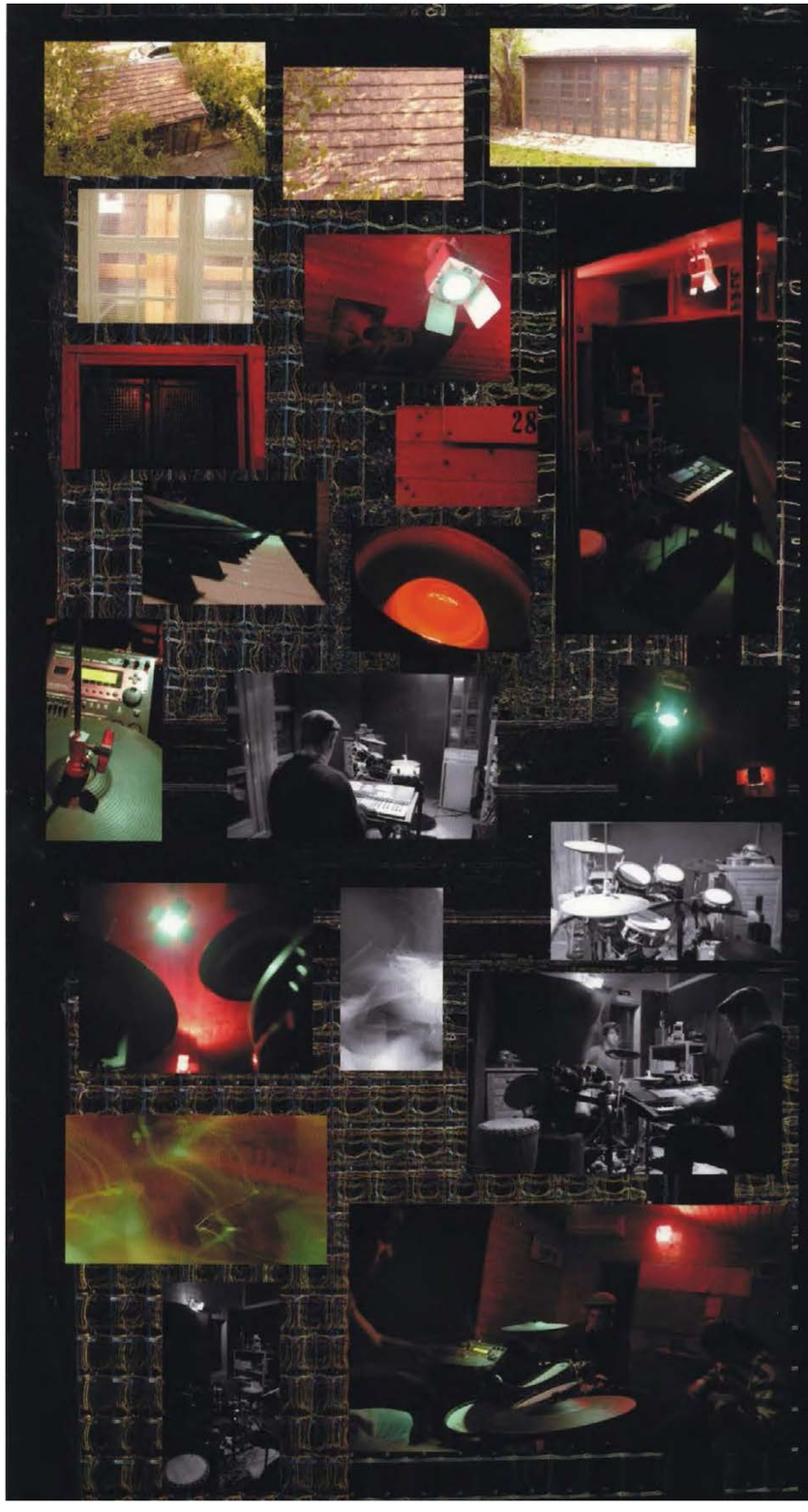

ZENEPAVILON – BUDAPEST, 1118, SZENT ADALBERT TÉR, APAHIDA U. SAROK
2009. 10. 14.

KICSI, EGYSZERŰ, DE NAGYSZERŰ.

KEZDETBEN SEMATIKUS, STILÁRIS, MAGÁNYOS, MÉGIS RENDKÍVÜLI STRUKTÚRÁKKAL RENDELKEZŐ KERTI TÁROLÓ, KAMRA, KISHÁZ. CSERÉPFEDÉS, TÉGLA, VAS, NYÍLÁSZÁRÓK, ÜVEGFELÜLETEK. BENNE ÉLETTELEN DOLGOKKAL, LIMMEL-LOMMAL, RENDETLENSÉGGEL, „HAVI EGY ALKALMAS" TÁRGYAKKAL, FAGYOTT, POROSODÓ LEVEGŐVEL, ÖNMAGÁBAN.

METAMORFÓZIS.

MOST ELEKTROMÁGNESES ÉS MECHANIKAI HULLÁMOK KAVALKÁDJÁNAK KIBOCSÁTÓJA. BE KELL LÉPNI, AZONOSULNI, MINDENT, AMIT NYÚJT BEFOGADNI, ÉLNI, GYÓNYÖRKÖDNI, SZÓRAKOZNI, LŐDÖRÖGNI, ELMÉLKEDNI, GYARAPÍTANI, ÉS ALKOTNI. EGY MŰHELY, EGY ALKOTÁS SZÍNTERE MELYET MEGFOGALMAZ AZ ÉPÜLET TÉRBELI MEGJELENÉSE. MEGFELELŐ SZERKEZET, HANGSZIGETELÉS, FŰTÉS-, HŰTÉSTECHNIKA, AKUSZTIKA, FÉNYTECHNIKA, INSTALLÁCIÓ, DESIGN. DOB, GITÁR, ZONGORA. EGYETLEN TÉR MELYBEN AZ ÉLET SZIKRÁJA JELENT MEG, S LÁNGRA LOBBAN AMINT RÉSZE LESZ AZ EMBER.

FUNKCIÓTLAN VOLT, MULTIFUNKCIONÁLIS LETT.

KORIS JÁNOS DÁNIEL

METAMORFÓZIS

A MOM mozaikszó a Magyar Optikai Művek nevének rövidítése, amelyet 1876-ban alapítottak és az évek során Közép-Európa egyik legnagyobb optikai-finommechanikai cégévé fejlődött.
Az ÁPV Rt. 1996 őszén írt ki pályázatot az egykori Magyar Optikai Művek (MOM) négy hektáros területének hasznosítására. Az hajdani gyárterületen épülő MOM Park irodáit és a bevásárlóközpontot Puhl Antal Ybl-díjas építész, míg a mögöttes lakópark együttesét Noll Tamás tervezte.
A MOM Park méltán kapta a park elnevezést, hiszen a nemzetközi trendeket követve ez az első olyan fővárosi beruházás, ahol a hajdani "barna zónát" eltüntetve egy egész „zöld" városrész épült fel, bevásárlóközponttal, irodaházakkal és exkluzív lakásokkal.
A terület felén közparkokat, sétányokat, belső utakat, pihenőrészeket, illetve az irodaházakban tetőkerteket alakítottak ki, így az ide látogatók és az itt dolgozók egyaránt élvezhetik a zöld területeket.
Mindez szemben áll a régi ipari területtel, ahol mindössze egy-két fa állt a lepusztult gyáripari épületek közötti sivár térben, olyan épületek között, amelyekből hosszas vizsgálatok után egyetlenegyet sem volt érdemes vagy lehetséges megtartani.
A MOM Park tehát ma egy 40 000m² alapterületen elhelyezkedő, több mint 30 000m2-nyi irodából, 166 exkluzív lakásból, illetve a csaknem 30 000 m²-es bevásárlóközpontból álló többfunkciós épületkomlexum, mely a hajdani Magyar Optikai Művek, a MOM telephelyén épült fel.

készítette Hámory Edit

METAMORFÓZIS
az etei Református templom felújítása

Egy kis lélekszámú (csupán hatszáz lelkes) falunak nincs is más eszköze, épülete az emberek összefogására, mint a templom. Ez az a hely, ahová, ha nem is minden vasárnap, de minden ember betér néha.

Komárom megye monográfiája szerint 1645-ben épült először templom Etén.

Az első fennmaradt fotó 1943. augusztus 23-án készült (jobb oldali kép), ez már a negyedik formája volt a templomnak. Nem sokkal a fénykép keletkezése után, 1945. március 20. és 27. között nagy harcok voltak Etén és környékén, a templom is súlyosan megrongálódott: lebombázták a tornyot és a héjazat is kárt szenvedett. Az újjáépítés, illetve a külső- és belső renoválás egy évre rá megtörtént, azonban anyagiak hiányában egy egyszerűbb, palafedésű toronysisak került az előző helyére (középső kép).

Ez az állapot 2005-ig tartott, amikor megteremtődött a lehetőség egy nagyobb felújításra: a templom visszakapta eredeti vézborítású hagymakupoláját, a tető cserépfedésűre lett váltva, illetve a 200 éves padok teljes cseréje és fűtés beépítése is megtörtént.

2005. október 8-ra, egy szombati napra, készen volt a templom a rendeltetésszerű használatra (bal oldali kép).

"...Ne hagyjátok a templomot, A templomot s az iskolát!"
(Reményik Sándor: Templom és iskola - részlet)

Az etei emberek nem hagyták, és már szinte a mai világban eltűnni látszó együttműködéssel és összefogással, az anyagi nehézségek ellenére, létrejöhetett a felújítás. Hiszen nem csak a falu lakói, hanem az egykori volt eteiek és leszármazottaik is kivették részüket a munkából. Ez az, ami igazán széppé teszi ezt a történetet.

Készítette: Horváth Balázs 2009. október hó 24-én.

METAMORFÓZIS / METAMORPHOSIS
2009
47.53527, 18.07337 ; 46.75993, 16.34218

47.5011, 19.06951

MINTÁZAT / PATTERN

2012

MINTÁZAT

MINTÁZAT

Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem,
Budapest VII. kerület Wesselényi utca 52.

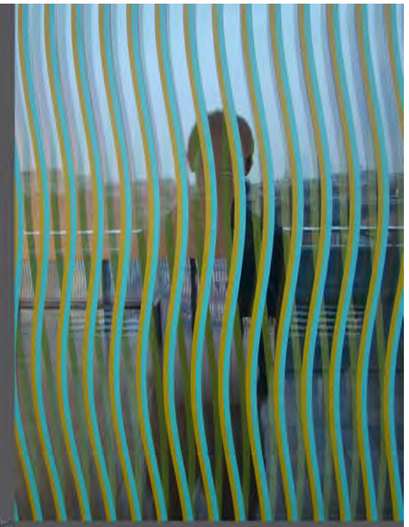

Egy felületen megjelenő, valamilyen struktúra szerint
ismétlődő motívumokat együttesen mintázatnak nevezzük.
Kialakulása lehet természetes, vagy mesterséges eredetű.
Természetes mintázat például az állatok bundázata,
valamint a természetben megtalálható anyagok felülete.
Mesterséges, ember alkotta mintázatok jöhetnek
létre a környezetünk egyedivé alakítása során.
Egy- egy érdekes mintázat képes az egyhangúságot,
szürkeséget megtörni. Megváltoztathatja egy
tárgy képét, az érzéseinket vele kapcsolatban.
Kiemelten fontosak a színei, vonalai, kontúrjai.

Krizsán Gergely - 2012

Krizsán Gergely - 2012

A külső, tradicionális megjelenésű homlokzattal szemben
a tetőkertet és a belső tereket, illetve az udvart
egy modern vizuális elem: 700 négyzetméternyi
belső üvegfelület uralja, amelynek minden egyes ablaka
hanghullámokra hajazó, egyedi Moiré mintával van díszítve.
Műszaki szempontból a belső terek árnyékolása jelenti
a homlokzati grafika legfontosabb funkcióját.
A grafikai felület részletessége miatt a felület
úgy működik, mint egy csipkefüggöny:
ha közelre fókuszálunk, a mintázatot látjuk,
ha távolra, akkor a kertet.

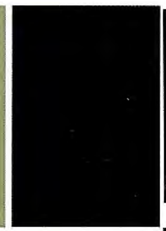

MINTÁZAT

Mintázata van a világon bárminek. Ez megjelenhet elemek valamilyen szabály szerinti ismétlődésében, közelebbről nézve egy felület textúráján, illetve képzeletben teljesen ráközelítve, az anyagi részecskék szintjén, a molekulák, atomok elrendeződésében. Ezen kívül, a természeti környezet számtalan példája mellett, hasonló módon felfedezhetünk mintázatokat a mesterségesen alkotott környezetünkben is, amelyek lehetnek szándékoltak, vagy akár véletlenszerűen is kialakulhatnak.

Horóczi Flóra

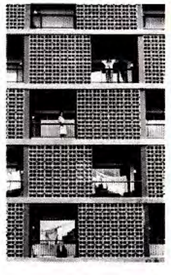

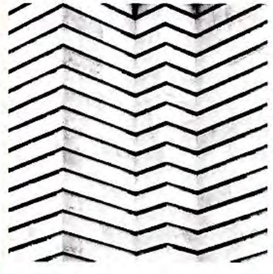

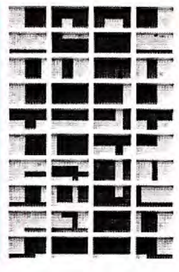

Horóczi Flóra

MINTÁZAT

A szegedi Dóm tér téglamintázatai

A szegedi Dóm tér távolról egységesnek tűnő téglahomlokzatán több szinten megjelennek különböző mintázatok. Ezek egyike a téglák eltérő színéből adódó véletlenszerű mintázat, amely más-más módon jelenik meg az eltérő korú épületeken. A mintázatok másik formáját a téglák egymáshoz viszonyított elhelyezkedésének rendszere adja. Ennek érdekessége, hogy a szabályosságot mutató, rendezett mintázatok mellett találunk szinte teljesen véletlenszerű, indokolatlan helyzetű elemeket is.

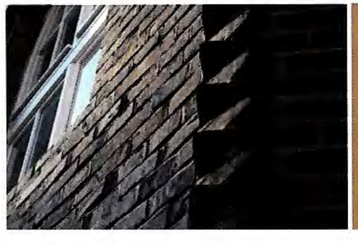

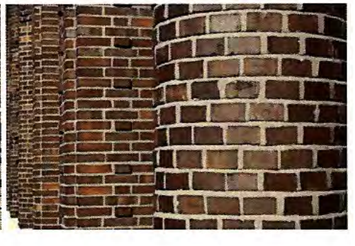

47.46963, 19.07161 ; 47.55199, 19.04892

MODUL / MODULE
2009

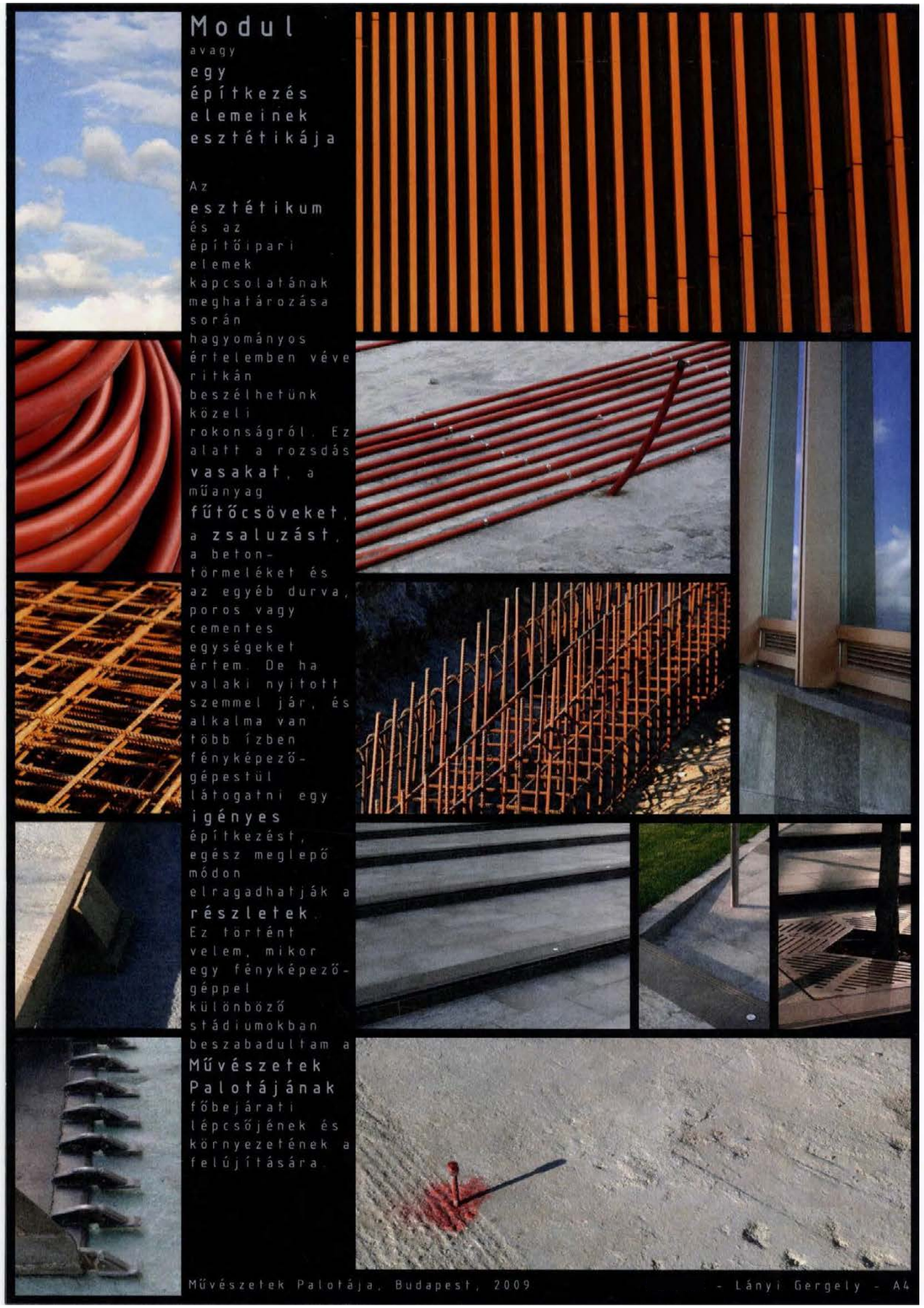

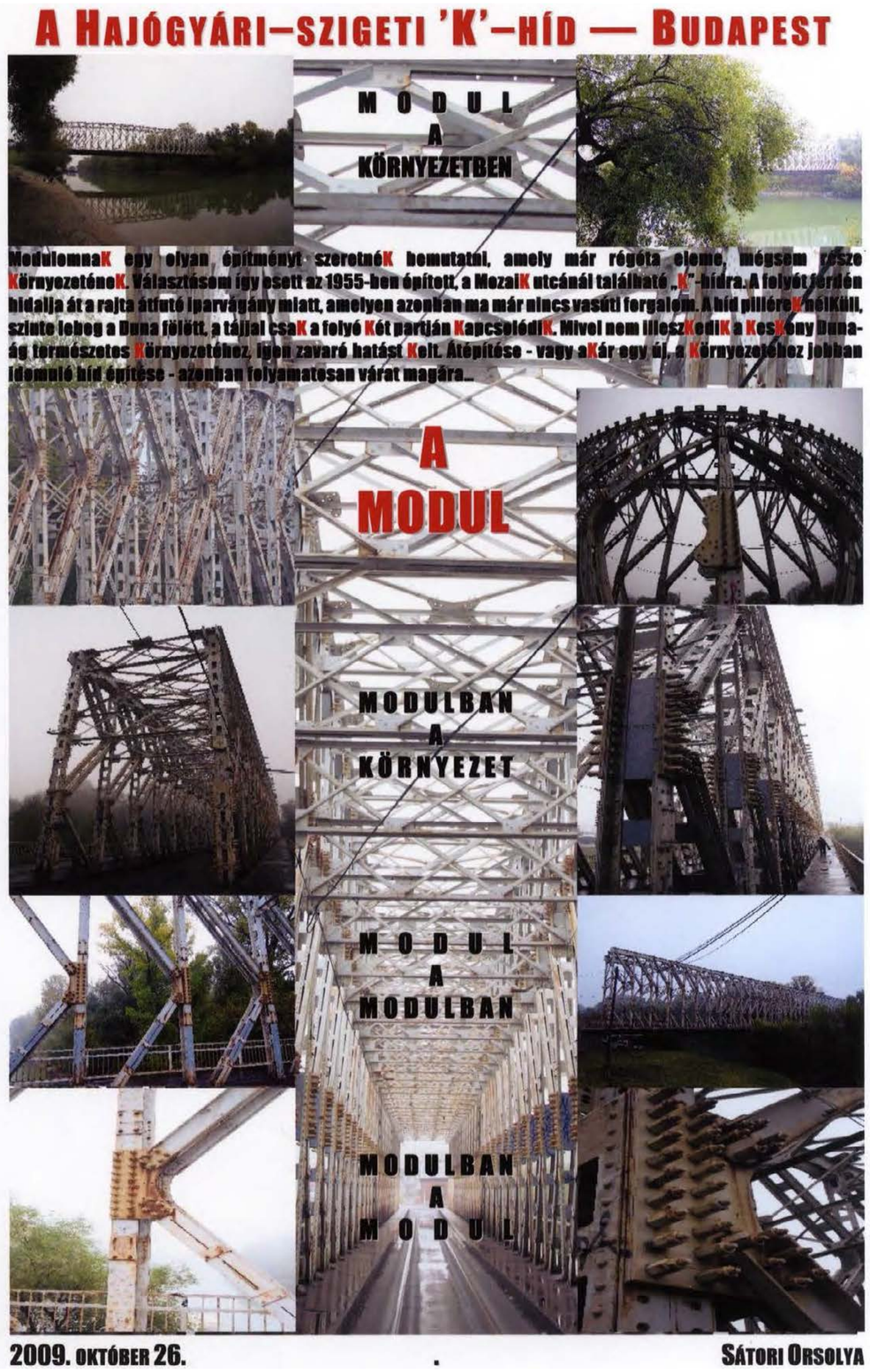

Simplon Udvar „Modul”

A Bercsényi utcán sétáltam, sietve, elmélyülve, ahogy szoktam. De egy épület ragadta meg a tekintetemet, s nem hagyta, hogy elkószáljon... Ez azért érdekes, mert az elmúlt időszakban több épület is kinőtt ezen a területen, melyek önmagukban lenyűgözőek, különlegesek, viszont mégis Simplon Udvar volt az amely megragadta a figyelmemet.

A Simplon Udvar az Újbudai Városközpont-fejlesztés, az Allee része, mely a XI. kerület szívében az Október huszonharmadika utca, Kőrösy utca, Váli utca, Bercsényi utca által határolt területen valóst meg.

A Simplon Udvar formabontó, egyedi, ugyanakkor értékálló építészeti megoldásaival frissességet, különleges modern hangulatot kölcsönöz környezetének.

Építészeti szempontból a Simplon Udvar esetében egyértelműen a környékre jellemző, az 1930-as években kialakult építészeti karakter újradefiniálása, korszerű, mai nyelven történő megfogalmazása volt a cél.

A Simplon Udvar stílusában különböző, de fizikailag egy egységet alkotó épületből áll. A Váli és a Bercsényi utcára néző fronttal, közvetlenül a projekt bevásárló része mellé épült, de működését tekintve teljesen különválik attól.

A földszint alatt 3 szintes mélygarázs létesült kifejezetten a lakásokhoz, a kereskedelmi központtól elkülönült személyi és gépjárműbejárattal.

A földszinten üzlethelyiségek találhatóak, az 1-6. szinten pedig minőségi, modern igényeknek megfelelő lakás került kialakításra, a legfelső szinten egyedülálló penthouse lakásokkal.

A Simplon Udvar funkcionalitását, s az épületet nézve több egységből épül fel, s így hoz létre egy egységes, sokoldalú, érdekes épületet.

Schvarckopf Csaba, 2009

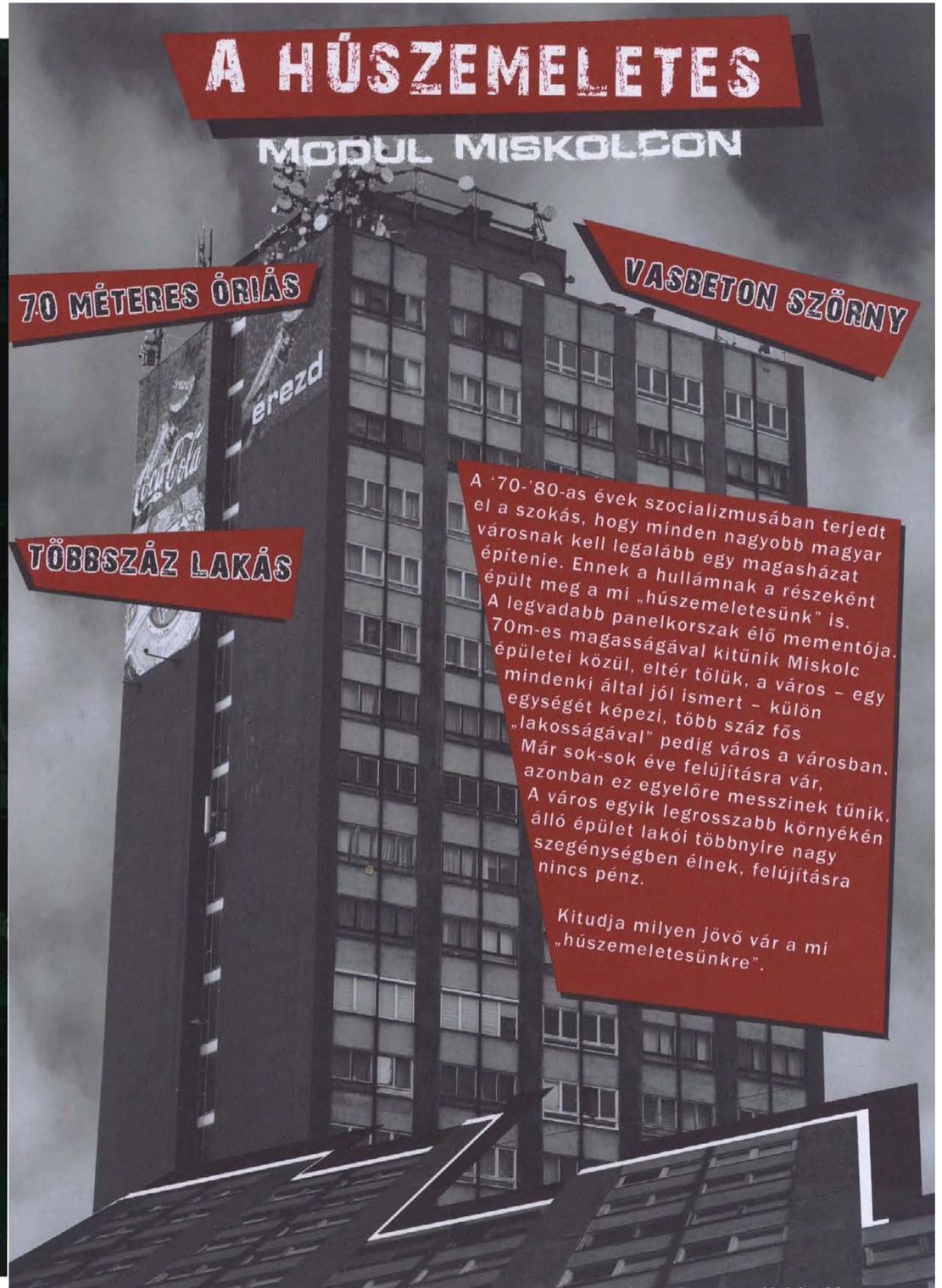

47.47574, 19.04992 ; 48.11523, 20.79022

47.51114, 19.09857

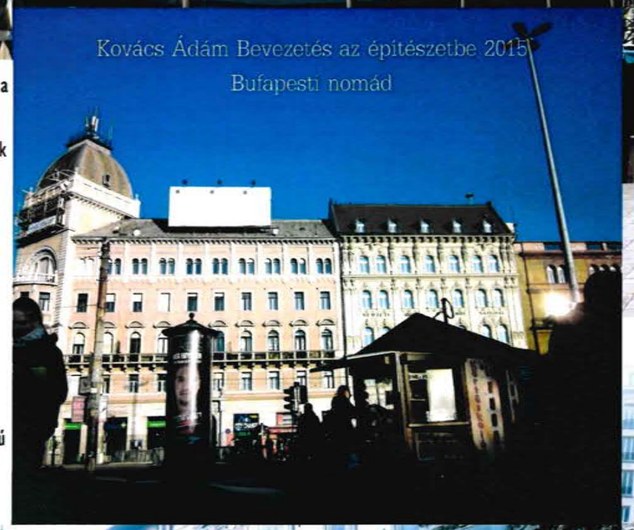

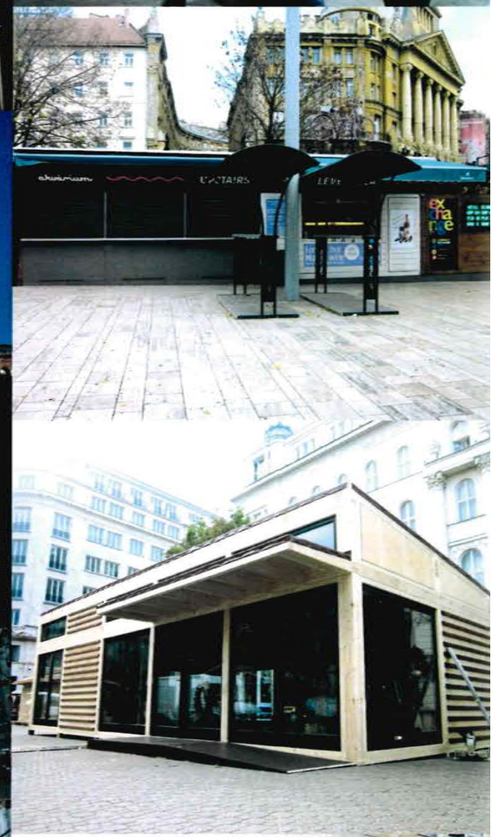

A nomád szó, annyit tesz, vándorló. Időben, térben ideiglenesen foglalja el helyét. Ilyen értelemben pedig megcáfolhatatlanul nomád jelenségnek tekinthetőek a budapesti városszövetben lépten-nyomon előforduló, el-eltűnő, de minduntalan visszatérő bódék. Az időtlen, vég nélküli vándorlás akár úgy is felfogható, mint ezek örökösen változó több évtizedes jelenléte. A kádári konszolidáció alatt egyszerűbbé vált magánvállalkozásba fogni, ekkor, a '60-as, '70-as években kezdtek el rohamosan terjedni városszerte a helyi hatóságok aktív, de legalábbis hallgatólagos támogatásával. A bódék, bodegák, pavilonok és kioszkok rengetege igyekszik a városi rohanó népesség minden vágyát kielégíteni, ellátni megfelelő mennyiségű grillcsirkével, újsággal, körömlakkal, kürtőskaláccsal, mobilinternet-előfizetéssel, termékmintákkal, térképekkel, jegyekkel, fagylalttal, valutával, pékáruval, virágokkal, zöldségekkel, szuvenírekkel, forralt borral, ruházati cikkekkel, parkolójegyekkel és sok minden mással. Ezek a túlnyomórészt hanyagul tervezett és kivitelezett kvázi-üzlethelyiségek teljesen elütnek állandó, épített környezetüktől, mintegy másodrendű térhasználatot idéznek elő a városi tereken belül, fontos gyalogos útvonalakba, vagy mellé ékelődnek be, egyszerre elcsúfítva környezetüket, és rontva azok használhatóságát. Hivalkodó megjelenésük fennmaradásuk záloga. Budapesten minden forgalmasabb csomópont, látványosság környezetének elengedhetetlen kellékei. A közelmúltban már mindinkább az átgondolatlan, rövidtávú és szűklátókörű köztérmenedzsment torzszülöttjei, és az önkormányzatok elhibázott bérleménypolitikáinak tünetei. Jellegükben, dimenzióikban, anyagválasztásukban és környezetükre gyakorolt hatásukban is roppant változatosak; akad egyszerű, külvárosokban feltűnésmentes pléhbüfé, alpesi stílusú belvárosi rönkkunyhó, posztmodern műanyag-burkolatú valutaváltó, foghíjtelekre parkolt, raklapokkal aládúcolt lakókocsi, figyelemfelkeltő marketingcélú köztéri installáció, vagy éppen óriáskerék és számos tartozéka, ami agyonnyomja a környezetét és felszámolja annak park-jellegét.

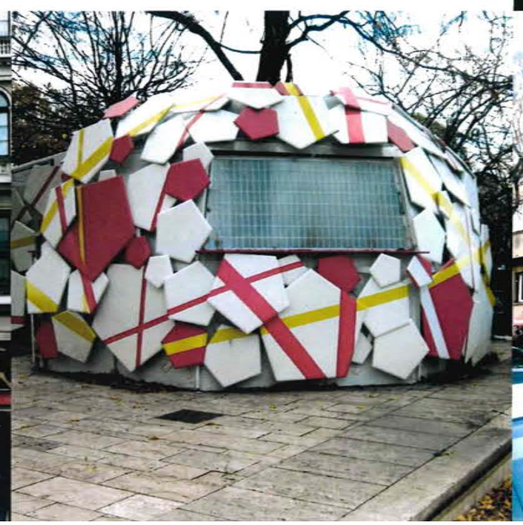

NOMÁD / NOMAD
2015

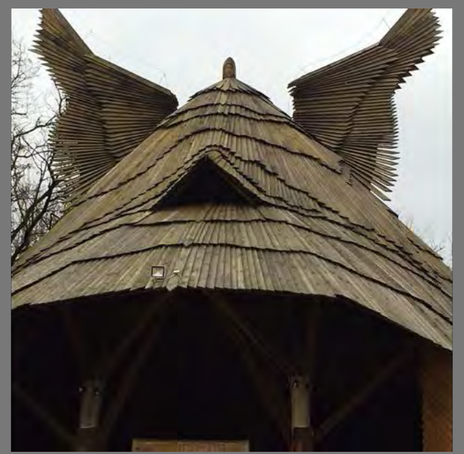

Nomád

Bevezetés az építészetbe

A nomád szó eredeti jelentése állandóan költözködő, szabad népek életmódját jelenti, akik lakhelyüket folyton változtatják, vándorló, barangoló, sátorlakó életmódot folytatnak. Egy másik jelentése a szónak azokra a népekre vonatkozik, akik háziállataikat szabadon legeltetve, az állatokkal együtt vándorolnak. A nomád életmódhoz hozzátartozik, hogy sosem maradnak egy helyen hosszú ideig, kihasználják az aktuális táj adottságait, aztán tovább állnak. Ez persze együtt jár egyfajta gyökértelenséggel, nincs olyan lakhelyük, ami valódi biztonságot adna, mindemellett meg kell küzdeniük az időjárás viszontagságaival. A nomád szó azonban az utóbbi években új jelentést is nyert. Manapság a nomád életmód, ha csak rövid időre is, de mégis vonzza az otthonmelegét megszokó városi embert. Létrejöttek a nomád táborok, fesztiválok, ahol egy pár napra kipróbálhatja a modern ember magát a természet viszontagságaival szemben. A nomádizmushoz tartozik, hogy nem szolgálja ki korunk emberének igényeit, lejjebb kell adni komfortérzetéből, és csak úgy tudja igazán érzékelni ennek a mobilis életmódnak a szépségeit.Építészeti példának épp ezért én a nagykállói Téka Népművészeti tábor épületegyüttesét hoznám. A tábort 1985-ben a város akkor kinevezettt művelődési központ igazgatója és a Téka együttes alapították. A helyszín egy elvadult erdős puszta volt, amit az infrastruktúra hiánya ellenére alkalmasnak vélték a tábor megrendezésére. A kezdeti sikerek után fontosnak találták, hogy kialakítsanak a táborlakóknak egy olyan tánccsűrt, amit ha esik az eső, akkor is tudnak használni, és ennek a tervezésére Makovecz Imre tervezőirodáját kérték fel. A tábor épületegyüttesét végül Ekler Dezső tervezte meg, aki megörökítette azt a szabadszelleműséget, amit a tábor szervezői eredetileg akartak. Ha közelítünk a helyszínhez elvarázsol minket a táj, aztán szép lassan megérkezünk és felfedezzük azokat az épületeket, amik megadják a tábor valódi varázsát. Átmeneti teret képeznek a civilizáció és a természet között. Annak ellenére, hogy egy olyan szabadtéri helyszínen állunk, amit valójában nem vesznek körbe mesterséges, emberi kéz által alkototthatárok, mégis azt érezzük, hogy valami védett, zárt, biztonságos térben vagyunk. A tánccsűr egy felénk szárnyát kitáró turulmadárra hasonlít, de a többi épület is madarakra emlékezteti az embert és gondolkodásra ösztönzi, szárnyára engedi a képzeleterőt, felszabadítja, elgondolkodtatja azon, hogy a végtelen szabadság ellenére mégis kapunk valami kézzel foghatót, szilárdat, ami helyhez köt minket, és otthont teremt. Az épületek anyagválasztása is inkább a környezettudatosságot mutatja, kőből és fából készültek, így kitűnően beleolvadnak a környezetükbe, így ezzel is valami ősiséget érzékelünk, valami szabadabb szellemet.

2015

Tamás Vivien Bettina

47.48684, 19.10104

JÓZSEFVÁROSI PIACNYELV

Ha visszaemlékezem a gyerekkoromra, a szabadidőm nagy részét a Józsefvárosi piacon töltöttem el. Hiszen ott áll a szüleim kis boltja, az iskolabusz minden délután odavitt suli után.

Mikor beszélünk a 8. kerületről, illetve a Józsefvárosi piacról, elsősorban a zűrzavarosság, az átláthatatlanság, a veszély jut eszünkbe. Az egykori Ganz gyár épületeiben boltokat, raktárokat hoztak létre a kínai, szerb és vietnami bevándorlók. Vidékről, Csehországból, Romániából jött kereskedőket láthatjuk a teherautójuk mellett. Mindenféle színes, világító reklámtáblák, amelyeken legalább kétféle nyelven rá van nyomtatva a „NAGYKERESKEDÉS" szó, a helyszínre való érkezéstől kezdve folyamatosan szúrják a szemünket.

A Józsefvárosi picaon különböző kultúra találkozik egymással. Ahogy Louis Wirth szociológus a várost olvsztótégelyhez hasonlította, én azt mondanám, hogy a Józsefvárosi piac egy "nyelvek olvasztótégelye".

Egy személyes élménnyel szeretnék alátámasztani ezt a kijelentést. Egyszer besétált egy csapat vietnami vásárló a boltunkba, akik valószínűleg Szlovákiából utaztak ide. A bátyám először magyarul próbált kommunikálni velük, de nem igazán sikerült. Végül csehül mondta ki az áruk árát, és mivel hasonlít a két nyelv, ezért megértették. Mellettük álltam és csodálkozva néztem őket.

A nyelv az emberi kommunikáció legáltalánossabb eszköze. Mindig azt gondoltam, hogy a nyelvhasználat rugalmasnak kell lennie. Általában tankönyvekből próbálunk megtanulni egy idegennyelvet, de az igazi életszerű párbeszédek ilyen helyeken hangzanak el. A Józsefvásosi piac egy olyan épület-és téregyüttes, amely helyszínt biztosít a kultúrák békés egymás mellett élését. A réginek számítható épületek, konténerekből létesített kis üzletek és a világ minden pontjából érkezett emberek együtt teremtik meg ezt a környezetet, amely mindenhol érezhetjük a nyelvi sokszínűséget.

Szóval, nem csak egy kultúrális központban vagy nyelviskolában érzékelhető a nyelveknek az ereje, elég ha elmegyünk a Józsefvárosi piacra, és álljunk meg öt percre, figyeljük meg a helység felszín alatti szépségét.

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE 2018 LIN WEI

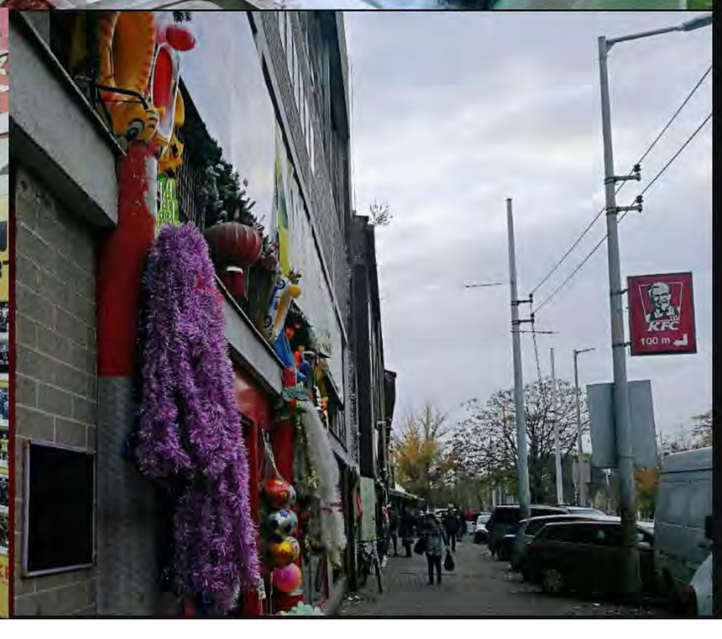

NYELV / LANGUAGE
2018

Nyelv

A nyelv mindazon kifejezések együttese, amelyekkel az emberek érzéseiket és gondolataikat kijelentik, egymással közlik. A nyelv szolgál eszközként, hogy kifejezzük önmagunkat, tehát van egy feladata, amit minden esetben ellát. Viszont az alapvető szerepén túl rendelkezik egy esztétikai, gyönyörködtető funkcióval is, amit a megfelelően összekapcsolt kifejezések eredményeznek. Nyelv alatt nem csak a beszédet vagy az írott szöveget érthetjük, hiszen számtalan más módja is van annak, hogy közvetítsünk valamit embertársaink felé. Lehet nyelv az építészet, ami a teret, illetve a tér hiányát használva közöl egy üzenetet a szemlélővel. Lehet nyelv a zene, amely hangokkal, mégis szavak nélkül, vagy különböző hosszúságú szünetekkel képes képeket, érzelmeket ébreszteni a hallgatóban.

A több különböző nyelv egymástól elkülönülve, de nem elhatárolódva létezik a valóságban. Ahogyan a beszéd és a zene a dalokban egyesül, úgy a zene és építészet is kapcsolatba kerülhet. Erre találunk példát a miskolci Zenepalota épületében.

Az építményt megépülése óta áthatja a zene, csakúgy mint az őt látogató embereket. Amíg az épületben tanultam megtapasztaltam, hogy az itt játszó zenészek mennyiféle más, különböző módon tudnak kommunikálni a közönséggel: az előadó a hangokon túl a dinamikai sokszínűséggel, tempók és hangszínek sokaságával adja át érzéseit, gondolatait; szavak helyett dallamok mesélnek, felszólítás helyett elég egyetlen intés egy egész zenekarnak ahhoz, hogy egyként szóljon.

Ez a mentalitás az épületbe is beleivódott, viszont az elmúlt években jelentős felújításokon ment keresztül, amikor félő volt, hogy elveszíti ezt a karakterét.

A felújított Zenepalota számos eleme eredeti állapotában maradt hidat képezve a múlt és jelen között, megtörve az egységet, mégis harmóniát teremtve. A fennmaradt falfestmények kiragadott versidézethez hasonlóan nyertek eltérő értelmet az új környezet által, anélkül hogy a régi jelentést elhagyták volna; együttesen alkotva egy új, de mégis változatlan kompozíciót, amely ugyanazon a hangon szólítja meg ma a látogatót, mint tette azt közel száz évvel ezelőtt, amikor a Zenepalota megnyitotta kapuit.

Zenepalota

Helyszín: Miskolc, Bartók Béla tér 1.

Készítette: Nagy Klaudia

2018

Bevezetés az építészetbe

48.10334, 20.77639

46.90581, 18.05237

A Víztorony Siófok legemblematikusabb épülete, amely a város szívében emelkedik a magasba. A torony és a körülötte fekvő tér 2012-ben, építésének 100. évfordulóján újult meg teljes egészében. A műemlék különlegessége, hogy a toronyba, az épület kilátó szintjeire két panorámalifttel juthatnak fel az érdeklődők, akik elé a magasban lélegzetelállító városi panoráma tárul.

Pont

A térkő centrális elrendezése szinte céltáblaként rajzolódik ki, melynek középpontjában a Víztorony áll. A körkörös minta vonzza a tekintetet a középpont irányába, vagyis a toronyra tereli a figyelmet.

A pont lényegében egy helyet jelöl, amelynek kiterjedése nincs és mérete is minden irányban nulla.

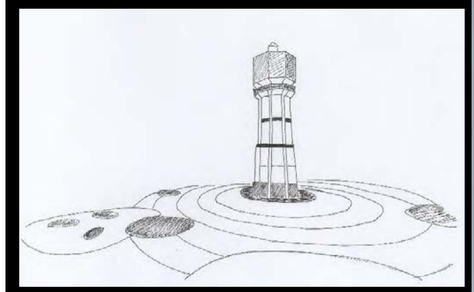

Ez azonban csak értelmezés és nem definíció. A pont fogalma mindenki számára másképp jelenhet meg.

A Víztorony mindig is egy találkozási pont volt a városban, a siófokiak szokásává vált, hogy a Víztoronynál beszéljenek meg találkozóhelyet. A Víztorony a város központjában található, a környékről szinte mindenhonnan látszik, hiszen a körülötte lévő épületek fölé emelkedik, egy biztos pont a városban.

Kelemen Mariann

A siófoki Víztorony

2014

Bevezetés az építészetbe

A megújult víztorony térnél a pont, mint motívum, többször is megjelenik kör és elnyújtott kör, ellipszis formájában. A Víztorony maga is egy kör alapú kisebb dombból emelkedik a magasba. A szökőkút és az elkerített, kisebb zöld területek pedig ellipszis alakzatban vannak, ez mind olyan pontra emlékeztet, amelynek kiterjedése van. Ez a geometriai forma vonzza a tekintetet.

PONT / POINT
2014

PONT

A kelenföldi villamos REMÍZ

A pont a matematikában egy olyan geometriai alapfogalom, amelynek nincs se kiterjedése, se mérete, ugyanakkor egy adott helyet jelöl. Ez a fogalom az építészetbe épülve mindenki számára másként jelenik meg. Olyan szó, mely több jelentést hordoz, sokféleképpen értelmezhető. Többek között gondolhatunk rá úgy, mint csomópont, központ, találkozási pont. Én ez utóbbira asszociáltam, ám ezt az értelmezést is még számos nézőpontból vizsgálhatjuk. Egy találkozási pont jelentheti több felület, különböző anyagok határát, vonatkozhat a természet és a mesterséges építmények kapcsolatára, bármilyen épületre, térre, ahol az emberek megfordulhatnak, utak, közlekedési eszközök vonalának egymásba fonódására. A találkozási pontok a kapcsolatok fenntartását szolgálják, a városi élet egyik legfontosabb jelensége.

Példának egy számomra érdekes téregyüttest választottam, az 1912-ben épült kelenföldi villamos kocsiszínt. A remíz egy francia eredetű szó, mely kocsiszínt jelent. Az itt található épületek az adott vonalon közlekedő villamosok tárolására, karbantartására, őrzésére, javítására szolgálnak. A közlekedési eszközök a műszak végén itt gyűlnek össze, itt "találkoznak", tulajdonképpen ez a lakóhelyük.

A kocsiszínekhez tartoznak az útvonalak és a járművek. A 31 személyszállító villamoson kívül található még itt tanulókocsi, hóseprő mozdony, kötöttpályás útvonalat karbantartó mozdony, illetve nosztalgiavillamos.

Az együttest az évek alatt többször átalakitották, legutóbb a Combinok miatt kiszorult villamosok igényeltek több helyet.

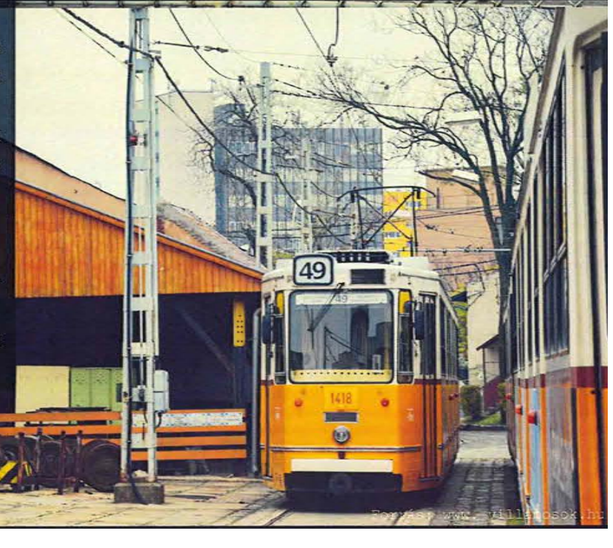

ÉLIÁS DOROTTYA Bevezetés az építészetbe 2014

47.46997, 19.02635

46.97149, 18.93552

PUSZTA / DESERT

2013

PUSZTA

A puszta szónak rengeteg jelentése van. A füves puszta egy tájtípus, a teljesen sík, fák nélküli füves tájat nevezzük így. Használjuk valamiféle hiány kifejezésére (puszta föld, puszta kézzel, puszta szemmel), nyomatékosító szóként (puszta véletlen).

Nemzetközileg is ismert és elismert fogalom, a külföldiek számára az ország jellegzetességét, az Alföldet jelenti, gyakran az egész ország arculatával azonosítják. A Hortobágyi Nemzeti Parkban található terület is puszta mivoltának köszönhetően tették az UNESCO világörökség részévé, ezzel turistacélponttá is alakult ez a terület. A szó építészeti vonatkozásában például egy elpusztult település helyét nevezzük így, illetve az itt később kialakult későbbi települést, mely lehet major, tanya, tanyabokor, esetleg újabb falu is .

„Mint befagyott tenger, olyan a sík határ,
Alant röpül a nap, mint a fáradt madár,
Vagy hogy rövidlátó
Már öregkorától,
S le kell hajolnia, hogy valamit lásson…
Így sem igen sokat lát a pusztaságon."

/Petőfi Sándor/

2013

müller Anna

PUSZTA

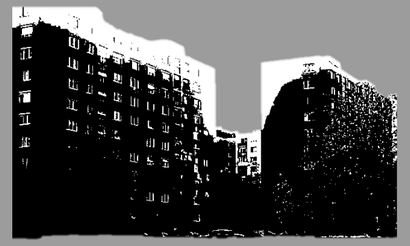

Dunaújvárosról elsőre mindenkinek az ipari városrész, a gyárkémények rengetege, és a paneldzsungelek jutnak az eszébe. Mindenkinek, kivéve a város lakóinak. Ugyanis megtervezettségének köszönhetően rengeteg zöldterület ellensúlyozza a városnak ezt az arcát. Ezek közül a legnagyobb és legszebb a lépcsőzetesen kialakított Duna part, ahonnan a végtelen alföldi puszta tárul a szemünk elé.

A felső partról tiszta időben kilométerekre elláthatunk.

A puszta látványának igazi hatását az okozza, hogy egy ettől teljesen idegen környezetből szemléljük, hiszen a hátunk mögé nézve a modern épített környezetet.

A kétarcú város

az ipari jelleget látjuk. Ez az ellentét az, ami kihangsúlyozza a város és a puszta tulajdonságait, ismérveit. Ezért olyan népszerű a város életében ez a hely, hiszen az apró városi lakásokban élő emberekre különösen nagy hatást gyakorol a végtelen tér.

Éppen ezért lett a teljes Duna part úgy kialakítva, sok sétánnyal, paddal, lépcsőzetes ülőrészekkel, hogy mindenhonnan beláthassuk az elénk táruló pusztát.

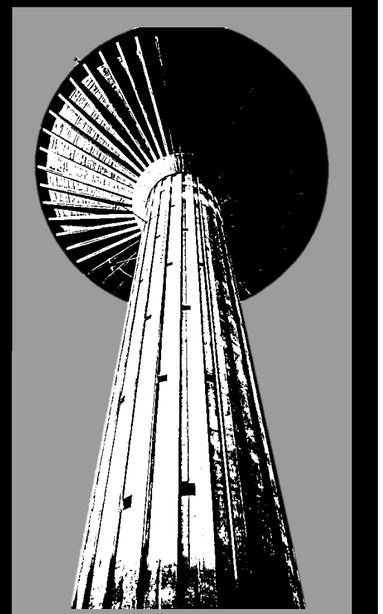

Dunaújváros – Római városrész

2013

müller Anna

PUSZTA / DESERT
2013

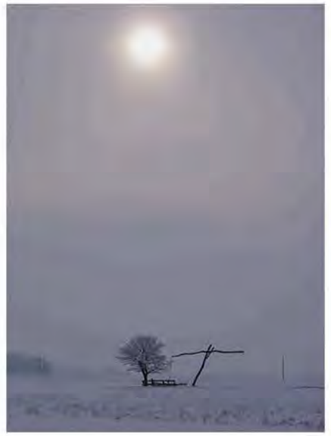

Puszta. Minden más nélkül.
A puszta szó magában hordoz valamilyen ürességet, hiányt. A szó is a puszu (üres) és tal (síkság) szavak összeolvadásából ered. A puszta mezőgazdasági település, a 18-19. században a nagyobb mezőgazdaság egységek létrehozásával alakult ki. Ma már az elvárosiadás következtében kevesen választják ezt az életformát, a nagy magyar Alföldön sok puszta elnéptelenedett. Azonban ezekről rengeteg emlék, történet maradt fenn, településnevenkben is sokszor találkozhatunk vele. A végtelen táj és horizont látványa minden embert magával ragad és egy másik, régi világba repít.

Tóth Annamária 2013

Peresi Kisboldogasszony kápolna
A Jászberény határában húzódó peresi határban egykor 200 tanya állt. Külön iskola is szolgálta az itt élőket, melynek közelében a keresztútnál 1809-ben épült meg a kápolna. A hívek adományaiból létre jöhetett a Pálinkás- kereszt és egy harang is. Napjainkra ezek a tanyák elnéptelenedtek, a kápolna magára maradt, tönkrement, és az 1990-es években még a harangot is ellopták. A peresi tanyavilágban felnőtt, oda még kötődő emberek segítségével 2011-ben felavatták a megmentett kápolnát, amely az utolsó részletig megegyezik az eredetivel. A régi, 1908-ban készült oltárkő is visszakerült eredeti helyére. Minden év augusztusában összegyűlnek egy kis műbúcsúzásra a környékről elszármazott családok, így őrzi meg ez a közösség a tanyasi élet hagyományát, a múltat és a pusztán töltött éveket.

Tóth Annamária 2013

47.54913, 19.87416

47.48902, 19.28356

REDUKCIÓ / REDUCTION

2013

A latin eredetű redukció szó eredeti jelentése mérsékelés, csökkentés, egyszerűsítés; valaminek a visszavezetése, visszahelyezése egy kisebb értékre. A szónak továbbá több konkrétabb jelentése is van különböző területeken, mint például gasztronómia, orvostudomány, gazdaságtan. A redukció építészeti vonatkozásait négyféle megközelítésből mutatom be.

A redukció elsősorban egy kémia reakció, egy ún. redoxi reakció. Ilyen redoxi reakció a korrózió, a rozsdásodás is, ami sokszor veszélyes az épületszerkezetekre, de ugyanakkor lehet építészeti cél is (pl. patina).

Az építészettörténet klasszikus korstílusai között többször megfigyelhető váltás a redukció a mérsékelés, egyszerűsítés szellemében. Ilyen például a barokk építészetet felváltó klasszicista építészet; és modern építészet, amely teljesen új elveket vallott az eklektikával és a szecesszióval szemben.

A redukció értelmezhető egy időben lejátszódó folyamatként is, mely során az eredeti tárgynak megváltozik, vagy megváltoztatják a megjelenését, és ez által a tárgy egyszerűsödik, esetleg elveszti korábbi értékét. Ezáltal a redukció lehet pozitív, de ugyanakkor negatív változás is. Az Erzsébet-híd mai formája is egyfajta redukció a korábbi állapotához képest, amely a második világháború áldozatává vált.

Az időbeli folyamathoz szorosan kapcsolódik a formaredukció is, mely lehet egy alkotói módszer is. Ennek lényege a tiszta, egyszerű geometriai formákból való építkezés, amely a kortárs minimalista építészet egyik eszköze.

REDUKCIÓ NYÁRI ROLAND 2013

Bogáti-Hajdú-villa

XVII. kerület, Rákoscsaba

NYÁRI ROLAND 2013

REDUKCIÓ

Bogáti-Hajdú Imre táblabíró a XIX. század végén építette fel vadász-kastélyát Rákoscsabán. A romantikus épületet neogótikus elemekkel díszítették, amely megfelelt a kor ízlésvilágának. A villa egy akkoriban mocsaras, süppedős talajra épült, ezért a Loire-völgyi francia kastélyok mintájára a házat lábakra helyezték.

A kastélyt a második világháborút követően államosították, miközben állaga a karbantartás hiánya miatt gyors romlásnak indult. A szimmetriatengelyben a főhomlokzat elé ugró csúcsíves-árkádos előcsarnok és az emeleti terasz valamint az oldalszárnyak attikafalai is elbontásra kerültek, mielőtt az 1960-as évek elejére teljesen elhagyatottá nem vált. Ennek ellenére főbb építészeti elemei és tagozatai ekkor még megvoltak

1965-ben az épületet a Budapesti Várostervezési Intézet tervei alapján teljesen „felújították": több nyílást megszűntetve vagy átalakítva, a belső tér struktúráját megbontva komfort nélküli lakásokat alakítottak ki benne. A délnyugati négyzetes tornyot elbontották, hasonlóan a hátsó homlokzat tornyaihoz, a középrizalit pártázatos attikájához vagy a terasz és a külső lépcsők falazott mellvédjéhez. Több ablakot is befalaztak, a tető kovácsoltvas díszeit is lebontották. Sajnos a gazdagon tagolt és díszített homlokzat architektúrája szinte teljesen megsemmisült, és az épület is csak egészében emlékeztet az egykori állapotára.

Az így végbement redukciós folyamat következtében a kastély elvesztette minden korábbi értékét, mostani állapota pedig elkeserítő. Az épület Rákoscsaba szélén, egy kellemes kirándulóhelyen található, így akár a kerület egyik nevezetessége is lehetne, de sajnos a kastély állapota ezt nem teszi lehetővé.

REDUKCIÓ

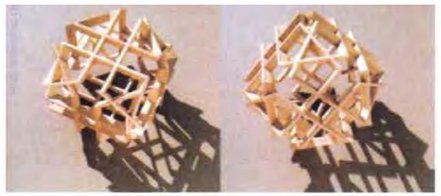

A redukció szó számomra önmagában csökkentést jelent. Építészeti szempontból ez, lehet például egy koncepciót alkotó gondolati egységek, elvek számának csökkentése, egyszerűsítése, vagy lehet fizikailag is értelmezhető : elvétel a térből, és a tömegből, valamit a térhatároló síkokból, mely ezek érzetével szoros kapcsolatban áll. Elmondhatjuk, hogy mind a két szemlélet szerves részét képezi a kortárs tervezési szellemnek. A redukció során az alapvető forma/ koncepció megmarad, illetve felismerhető, és a redukált rész szerepe megnő, erősítve ezzel a befoglaló forma újonnan létrejött kompozícióját.

TÓBIÁS DÁNIEL ALEX 2013

REDUKCIÓ

Ez a tér úgy vélem remekül példázza a fizikai redukciót. Ezen a helyen található alsó határoló sík geometrikus formákkal redukált, különleges hatást létrehozva ezzel, mely az áramló terek sajátja. Az eltávolított síkrész funkcionális szereppel is bír, ugyanis ily módon a két térrész egyszerre érzékelhető.

BUDAPEST-NYUGATI TÉR

A téren sétálva szembetűnik, hogy az eddig még észrevétlen talaj, most új megvilágításba kerül: egyszerre lesz fal, padló, és mennyezet. Ennek a három térhatároló elemnek az újszerű használatával másként látjuk a körülöttünk lévő környezetet. Átfogalmazódik a fent és a lent. Minden, és ehhez hasonló építmény azt sugallja, hogy el kell gondolkoznunk az eddig jól megszokott térszervezési módszereinket. Vajon hogyan lehetne másképp?

TÓBIÁS DÁNIEL ALEX 2013

REDUKCIÓ / REDUCTION
2013

47,5112, 19,05711

47.48941, 19.07066

RENDSZER

BÉRHÁZAK

JÓZSEFVÁROS
BUDAPEST

BÉRHÁZ UTÁN BÉRHÁZ, UGYANAZ A RENDSZER, RENDSZER ÖNMAGÁBAN ÉS RENDSZER EGYMÁSHOZ VISZONYÍTVA. EGYMÁSRA ÉPÍTETT SZINTEK, EGYMÁS MELLÉ ÉPÍTETT HÁZAK. UGYANOLYAN AJTÓK, UGYANOLYAN ABLAKOK

NÉZIK EGYMÁST. A BELSŐ UDVAROKBAN UGYANOLYAN FÜGGŐFOLYÓSÓK, VASKORLÁTOK ÉS KÖVEZETEK. KAPU UTÁN KAPU, RENDSZER UTÁN RENDSZER. A VÉGTELEN UGYANOLYANBAN MÉGIS BENNE VAN MAGA

A KÜLÖNBSÉG: UGYANOLYAN AJTÓK MÖGÖTT KÜLÖNBÖZŐ EMBEREK. UGYANOLYAN ALAPRAJZÚ LAKÁSOKBAN GYEREKEK ÉS FELNŐTTEK. UGYANOLYAN VASKORLÁTOKON MÁS ÉS MÁS FARAGÁS, MÁS FAL ÉS MÁS

HANGULAT. ISMÉTLŐDŐ LÉPCSŐHÁZAKBAN KÜLÖNBÖZŐ LÉPCSŐFOKOK, KÜLÖNBÖZŐ FÉNYEK, KÜLÖNBÖZŐ ILLATOK. A FUNKCIÓ ÉS A SZERKEZET MEGEGYEZIK ÉS EGY RENDSZERT ALKOT, A FORMA VISZONT CSAK

ALAPJAIBAN HASONLÓ, RÉSZLETEIBEN ELTÉR. MINDEN HÁZ RÉSZE EGY RENDSZERNEK, AMELY ÖSSZEKÖTI ŐKET, DE UGYANÍGY MINDEN HÁZ EGY SAJÁT RENDSZERT IS ALKOT, SAJÁT FALAKKAL, LAKÓKKAL ÉS RÉSZLETEKKEL.

FEKETE TÜNDE
2013

RENDSZER

RENDSZERT KERESÜNK A VILÁGBAN ATTÓL A PILLANATTÓL KEZDVE, HOGY MEGSZÜLETÜNK, MERT AKKOR ÉREZZÜK JÓL MAGUNKAT, HA TUDJUK ÉS ÉRTJÜK, HOGY A KÖRÜLÖTTÜNK LÉVŐ VILÁG HOGYAN MŰKÖDIK.

A TERMÉSZETBEN MŰKÜDŐ FOLYAMATOKBAN MINDIG A LOGIKÁT KERESSÜK, MEGPRÓBÁLJUK ÉSZREVENNI AZOKAT A SZABÁLYOKAT, AMELYEK SZERINT EZ A RENDSZER MAGÁTÓL MŰKÖDIK. A SZÁMOLÁS PÉLDÁUL

AZÉRT ALAKULT KI, MERT AZ EMBEREKNEK IGÉNYÜK VOLT ARRA, HOGY RENDET TARTSANAK MAGUK KÖRÜL. SOK RENDSZERT MI MAGUNK HOZTUNK LÉTRE, HOGY JOBBAN LE TUDJUK ÍRNI A KÖRÜLÖTTÜNK

LÉTEZŐ VILÁGOT. AZ EMBEREK SOKKAL KÖNNYEBBEN TUDNAK EGYMÁS MELLETT ÉLNI, HA KÖZÖS RENDSZEREKET FOGADNAK EL. A RENDSZEREK KÖRBEVESZNEK MINKET, ÉLETÜNK MINDEN SZINTJÉN. ÉPPEN EZÉRT SZERETJÜK AZT,

HA VALAMI ÚJAT KÖNNYEN BE TUDUNK ILLESZTENI AZ ÁLTALUNK MÁR ISMERT RENDSZERBE. AZ ÉPÜLETEKNÉL EZÉRT SZERETJÜK AZ EGYSZERŰSÉGET, A VÍZSZINTES ÉS FÜGGŐLEGES VONALAKAT, A GEOMETRIAI FORMÁKAT.

FEKETE TÜNDE
2013

RENDSZER / SYSTEM
2013

RENDSZER / SYSTEM
2013

A rendszer egy meghatározott cél érdekében működő számos elemből felépülő egység. A tudományos élet egyik legalapvetőbb fogalma, mégis csak a 20. században fedezték fel. Pontosan definiálni feltehetően lehetetlen, a fenti definíció iránymutatás a teljesség igénye nélkül.

Az épület rendszerbe foglalja a benne felsorakozó épületszerkezeteket. Ezen alrendszerei az épületnek, az azt egy nagyobb rendszerbe csatoló funkciók működését teszik lehetővé.

RENDSZER

Az épület környezetével és a hozzárendelt funkciókkal kapcsolatban rendszerek része. Például települések, infrastrukturális hálózatok, üzletláncok, avagy számtalan más rendszer részeit képezheti egyben.

Az épület részei funkcióik szerint az épület alrendszereinek tekinthetők.

Anschau Péter 2013

Az épület különböző egységei jól működő rendszert alkotnak, így teszik annak az európai és magyar vasúthálózatban alrendszeri szerepének teljes betöltését

A ház épületszerkezeti rendszere, avagy rendszerei, könnyen vizsgálható a technológiai megoldásoknak köszönhetően. A csupasz acélszerkezet és az ún. Hatvani Üvegfal (Baross téri homlokzat) látványban is tükrözik az épület rendszerszerűségét.

Keleti pályaudvar

A pályaudvar minden részlete, a legapróbbtól kezdve, egyszerre több alrendszer részeit is képezik. Példának okáért a homlokzat szobrai metaforikus jelentéseikkel illesztik a házat a méltó helyére a vasúttörténelemben, ezen kívül tartószerkezeti szempontból az alattuk elhelyezkedő teherhordó szerkezetnek hasznos terhet jelentenek, ráadásul esztétikai élményt is nyújtanak.

A különböző egységek az alaprajzon jól elkülönülnek. A peronok, a várótermek és jegyárusítók, a kiszolgáló egységek, taxiállomás, stb. külön, előre tervezett hellyel rendelkeznek.

Anschau Péter 2013

47.50043, 19.08395

47.51438, 19.03433 ; 47.48576, 19.05507

RITMUS / RHYTHM
2010

A Margit utca a Margit híd budai hídfőjétől indul,
innen kúszik fel a Rózsadombra,
szerpentinjének folytatása a Rómer Flóris utca.
Ezek együtt, hangsúlyos mészkő támfalaikkal,
a szerpentin két oldalán lépcsőikkel,
és egységes, jellegzetes korlátaikkal
igazán különálló teret alkotnak,
mely kiemelkedik a környezetéből.
A tér ritmusát adja az úttest
és mellette végigfutó járda vonalvezetése,
de a korlátok monotonitása,
és a lépcsők tördeltsége is.
A szerpentin ritmusa középen egyszer megtörik,
így hangsúlyos helyen
egy kis parkot fog közre az út,
ez a Margit tér.

A Margit utca és a Rómer Flóris utca szerpentinje 2010

balázs soma

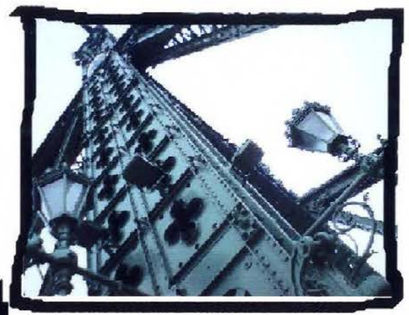

budapest az éjszaka: egy lehordott zsúrnadrág.
épp hogy egy kissé szakadt, épp hogy túl nagy rád.
tömény szoknyaköltemény, klasszikus, de kortárs.
a konformizmus kosztümén pest a mélydekoltázs.

piszkos cucc

gondoltam hidakat fotózok.
már nem tudom, hogy jutott
eszembe. persze, hamarabb is
mehettem volna, hiszen
gyakorlatilag megfagytam.
cserébe egészen jó képek
születtek. először maga a híd volt
a ritmus, aztán néztem a
korlátokat, aztán már a korláton
levő bogyókat. mindenhol
felfedezhető a **ritmus**, csak
közelebb kell menni.

pető márton

Minden mozdulatban
Ismert-ismeretlen
váltakozó rendben
Csészék koccanása
szívek dobbanása
csendben

Pillér az alapon
léptem az avaron
Csepegő eső
eresz repedő
Zakatol vonatom
fütyül az ablakon
szellő

Gyárban a gépek
míg csak szétesnek
Lecsapó kalapács
szög mellett hasadás
Éneklő verebek
táncoló gyerekek
kertben

Minden évszak
ősz és tavasz
Körbe-körbe
visszatérve
Mint megadott jelre
Mikor a lámpa zöldre
vált

Reggeltől estig
Budától Pestig
Pergő taktus
kerülni nem tudsz
Mindenki része
vedd észre
ritmus

Lovas Klára 2010

Budapest:
M2 kék metró
Deák tér, Ferenciek
tere, Klinikák

ritmus

A paksi téglagyár épületét jó ideje nem használják, elhagyatott, nem jár erre senki, már nem is őrzik.

Így szabadon sétálgathatok, nézelődhetek a téglák szárítására alkalmas sorok között.

A terület kihaltnak, talán halottnak is tűnik. De sétám közben valami miatt egyre inkább mást érzek.

Hosszú egyforma épületek egymás mellett, bennük a lyukacsos falak egymás után, a végtelenségig.

A hely a tér minden irányában, és a nagy egésztől a legkisebb részletekig lüktet.

Ritmusa miatt élőnek érzem, és már azon gondolkozom, vajon mire lehetne használni egy ilyen fantasztikus helyet…

téglagyár, paks

2010

klenk blanka

RITMUS / RHYTHM
2010

47.49316, 19.05562 ; 46.63912, 18.87786

47.50908, 19.02642

Vas

Selyem

2017Bevezetés at épitészetbe,

Nagy Olivér

Az otthoni feladat elkészítését az általam legnehezebben az építészethez kőthető szó kiválasztásával kezdtem. A selyem szóhoz először nem ugrott be semmi. Aztán elmentem egyszer a kedvenc mozimba, és azonnal eldőlt hogy miről fogok írni.

2017 áprilisáig a budapesti plázák mozijainak üzemeltetőjeként csak a Cinema City volt jelen, monopol helyzetben. A Mammut bevásárlóközpontban viszont a magas bérleti díjak miatt drágább jegyekkel üzemeltek majd később bezártak és a magyar piacon teljesen új, törökországi eredetű Cinema Pink vette át a helyüket. Luxus kivitelű, bőrfoteles, 4K-s képminőségű és ezekhez mérten magas árú vetítésekről volt szóbeszéd. Ehhez képest a korábbinál jóval, és a versenytársnál is alacsonyabb áron lehet most itt mozizni.

Ide látogattam én magam is mikor e tabló ötlete megszületett. Ugyanis a kényelem és minőségi vetítés mellett ügyeltek arra is hogy a hely megjelenése is modern, exklúziv legyen így a fala egy különleges borítást kapott, erről ugrott be a selyem. A pénztártól az előcsarnokon át a popcorn árus pultig, végig a teljes falat egy fémlemez borítja amely a régi korokat és a színházi függönyöket idézve teljes hosszában fodrozódik. Ezt a borítást egyedül a váróterem hátuljánál lévő könyvespolcok bontják meg, de ezek is ruhaanyagszerűen hullámoznak. Ehhez hasonló szokatlan és egyedi megoldást korábban még sehol sem láttam és annyira tetszik hogy alkalmasnak találtam a tablóm témájának.

Az ilyen fajta, előre rozsdásított vaslemez elkészítéséhez először a lemezt érdekes módon teljesen megtisztítják a rozsdától, majd permetezővel vagy szórópisztollyal egy vegyszert visznek fel rá. Ezután a felületet körülbelül két óránként tisztavizes fújásnak vetik alá. A kívánt mértékű korrózió után színtelen lakkal látják el ami a patina tapadását biztosítja. Egyedi megjelenésének köszönhetően egyre jobban elterjed, ennek a mozinak is nagyon jót tett.

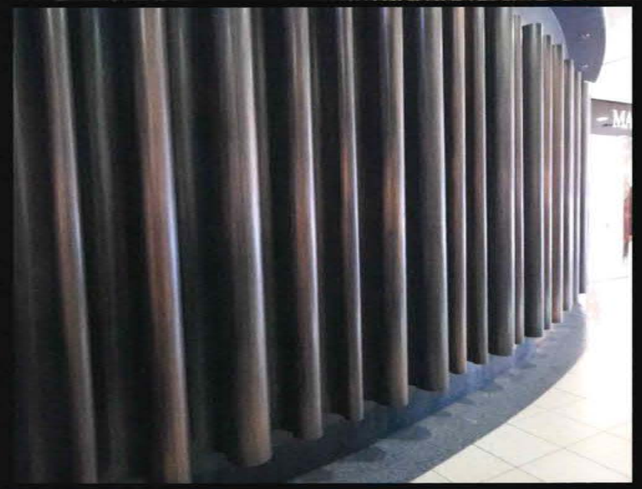

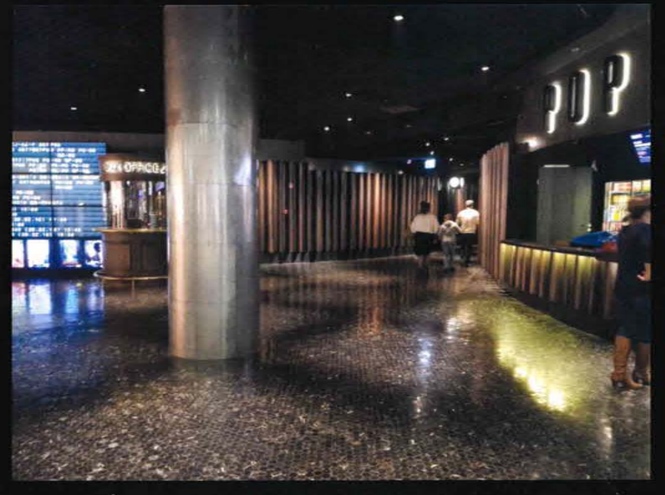

SELYEM / SILK
2017

Selyem

A selyem régi korok óta az ember életének része, ruha alapanyagként az egész világon ismerté vált, ezért mindenki számára létezik valamilyen többlet jelentése.

Számtalanszor használjuk a selymes, vagy selyem szót, nem csak ruhanemű, de más anyag, akár egy másik ember bőrének jellemzésére is, de mit is jelent az építészetben a selyem szó?

A választ Szolnokon találtam meg, a Hild Viktor téren álló, 2013-ban épült Aba-Novák Agóra Kulturális Központ formájában. A ház építése előtt a téren még a rendszerváltás előtt épült robosztus Pelikán szálló határozta meg a tér arculatát. Ez szürke színe és indokolatlan mérete miatt az egész térnek egyfajta negatív hangulatot adott. Ezt az attitűdöt próbálta feloldani ez az épület, méghozzá úgy, hogy igyekezett nem túl agresszívan belenyúlni a teret körülvevő épületek formavilágába.

Ezt úgy oldotta meg a tervező, Álmosdi Árpád, aki szintén Szolnoki illetőségű, hogy az épületet fizikailag is összekötötte a korábban épült kulturális központtal, valamint a ház nem tartalmaz íves elemeket, egyszerű, szögletes megoldásokat alkalmaz, és a falak színe sem üt el jelentősen a korábban a teret uraló szürkétől.

Feltehetnénk a kérdést, hogy akkor mégis, miért összekötő elem, és miért illik a selyem szó az épületre? A megfejtés az Agóra falaiba épített fénycsövekben található, amik sötétedés után világítva olyan hatást keltenek mintha egy lágy selyem lepel lepte volna be az egész épületet, a tér közepén található toronnyal és a téren végig futó oszlopokkal, amelyek ugyanezzel a világítással rendelkeznek, kiviszik ezt a hatást a tér közepére,majd szétterítik, ezzel feloldva a, régi légkört, ugyanakkor nem teljesen hátat fordítva a múltnak.

A tér szempontjából az Agóra, a megújulást jelenti, amely a múltat elfogadva, abból tovább építkezve jön létre, mintha az idő selyem szálait fonná egymásba, ezzel értelmet, és jelentőséget adva a múltnak is a jelenben. Emellett ami talán még fontosabb, a téren túlmutatva, egész Szolnok számára egy kulturális olvasztó tégellyé vált, ami valóban össze tudja fogni a lakosságot és gyarapítani tudja annak kulturális életét.

Tóth Bence, Bevezetés az építészetbe, 2017

47.17645, 20.19322

SÍN

BIATORBÁGYI FALUHÁZ

Számomra a sín utazást, két helyszín kétirányú összekötését jelenti. A biatorbágyi Faluházról csak a helyiek tudják, hogy eredetileg vasútállomásnak épült. Az épület a Budapest-Kelenföld-Újszőny egyvágányú vasútvonal építésével egyidőben, 1883-ban készült el, az akkor még két településként létező Torbágy és Bia közötti területen. A két települést a vasúti közlekedés kapcsolta a régió vérkeringésébe, ezért mindkét falu a vasút irányában terjeszkedett, egészen addig, míg végül csak a sínek képeztek határt közöttük.

1977-től a vasúti forgalmat új nyomvonalra terelték, a síneket felszedték. A hajdani választóvonal Torbágy és Bia eggyé válásának láthatatlan illesztési vonala lett, az állomásépület idővel új funkciót kapott.

A felszámolt sínpályák helyén húzódó sávban épült ki a dinamikusan bővülő Biatorbágy új városközpontja. A fellendülő kulturális élet a régi állomásépületből kialakított Faluház köré szerveződött. Fontos szerepet játszott abban, hogy a két, egykor rivalizáló település lakói igazán biatorbágyiakká lettek. Kezdetben csak egy kocsmának, alkalmi koncerteknek, és kisebb kiállításoknak adott otthont. 2007-ben jelentős bővítésen esett át, egy modern színház/koncerttermet építettek hozzá. A Faluházban működő intézmény programjaival szerteágazó vasúti hálózatként közvetíti a település gazdag hagyománykincsét, ugyanakkor a változó környezetben a jelenkor értékeit is bemutatja, terjeszti, megőrzi.

Biatorbágy intenzív kulturális élete nem szorult a település határai közé. A régi vasútállomást a barátság sínpályái kötik több testvérvároshoz, teret biztosítva távoli kultúrák bemutatásának.

Így alakult ki a mai képe és szerepe az épületnek. A régi és az új épület összhangban van, ugyanakkor külső jegyek is árulkodnak az egykori és a mostani funkcióról. Homlokzata ma is a vasútállomáséval megegyező, bejárata mindenki előtt nyitva áll.

Bevezetés az építészetbe 2015
Nagy Ádám

Sín

A sín szó hallatán rögtön az a szó juthat eszünkbe, hogy: vasúti sín. Ez teljesen normális, ugyanis ez egy olyan innováció volt a XVIII-XIX. században, ami jelentősen megváltoztatta az emberek életét. Már a XVI. században is használták bányákban, de az első személyszállításra alkalmas sínpálya lóvasútként 1803-ban nyitotta meg pályáját. Magyarországon 1846-ban Pest és Vác között nyílt meg az első vasútvonal. Rohamosan fejlődött és egyre több vonat közlekedett rajtuk, így az emberek körében is közkedvelt tömegközlekedési eszköz lett.

Kialakultak olyan építmények, legfőképp nagyvárosokban, amelyek a síneknek úgymond kiinduló pontjává váltak és a vonatok nagy része országos szinte ide tartottak. Ezeket nevezzük úgy, hogy pályaudvarok. Gyönyörű, monumentális építészeti csodák ezek, amelyek beleolvadnak a városba, de a maguk varázsa miatt mégis kitűnnek.

Ennek kapcsán választottam egy budapesti épületet, a Nyugati pályaudvart, amely az egyik legforgalmasabb budapesti téren található és nagy szerepet játszik a csomópontképzésben is. Rengeteg ember fordul meg itt nap, mint nap, akik igénybe veszik a sínek által nyújtott közlekedésfajtát. Bele se gondolnak, milyen nagy jelentőségűek is. Bennük lakozik az a csoda, amely megihlette az őket fogadó épületet és oly mértékben váltak ennek az épületeknek a szerves részévé, ami nem létezhetne nélkülük és viszont. Egyfajta lakóházat ad a síneknek a kiindulási pontjukban, ami, mint egy édesanya védelmezi és óvja őket a körülvevő környezeti hatásoktól s, ami elindítja őket a távoli messzeségbe. A Nyugati pályaudvar óriási belső tere vertikálisan és horizontálisan is kifejezően szimbolizálja azt, hogy a sínek milyen óriásiak, azaz végtelenek is lehetnek. Tetőszerkezetét alkotó elemek csatlakozásai és szétválásai gyönyörűen mutatják azt, hogy az a rengeteg sín, ami a pályaudvar egész területén is megtalálható, egymásba fonódik és egymásból indul ki.

A több mint 100 éves épület sok-sok mindenen átment már. Túlélt két világháborút, rekonstrukciókon kellett átesnie, de változási ellenére még mindig Budapest egyik jelentős jelképeként tekinthetünk rá, amelyet bármikor szívesen megcsodálhatunk.

Vislóczki Gábor
Bevezetés az építészetbe 2015

48.10201, 20.78487

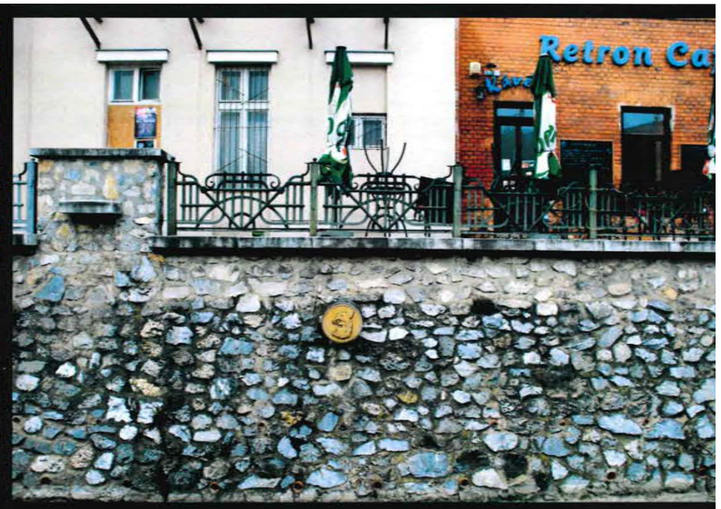

Sűrűség

Ha elvonatkoztatunk a sűrűség szigorúan fizikai definíciójától (egységnyi térfogatra jutó tömeg), számos más jelentését tárhatjuk fel. A sűrűség jelentheti a tér és az idő adott egységében jelentkező események, jelenségek sokaságának nagyságát (például: sűrű haj, sűrű erdő, sűrű délelőtt).

A fogalomhoz több szinten is kapcsolódik Miskolc egyik új építésű köztere, a Szinva terasz. A tér célja többek között az volt, hogy a szocializmusban háttérbe szorult, a belváros legnagyobb részén lefedett Szinva patakot visszakapja a város. A felbontás által valójában a zsúfolt beépítésű belvárosi tér lineáris, patakmenti metszete jött létre, ilyen módon kontrasztot állítva tömeg és tér között. A Szinva terasz sajátos hangulatát többek között ez, a két part közötti térbeli játék teremti meg.
Míg a patak egyik partján a meredek szirtfal és a peremén magasodó épületek sugallnak súlyosságot, tömörséget, sűrűséget egyrészt térbeli elrendeződésükkel, másrészt anyagukkal (kő, tégla); a túlparton a viszonylag kis területen kialakított, kagylószerűen lépcsőzetes, összetett, mozgalmas, eseménygazdag, sűrű tér jelentkezik. Ezt a hatást a tér egyik jellegzetességét adó vaskorlátok és vaskandelláberek fokozzák.
A sűrűség azonban más szinten is megjelenik a téren, ugyanis az központi szerepet tölt be a város életében. Gondolhatunk a térre akár mint forgalmi csomópontra, akár mint a közösségi élet színterére, akár mint kulturális események helyszínére, a Szinva teraszon „sűrű az élet".

SŰRŰSÉG / DENSITY
2014

Kispesti sűrűség

Kékesi Lídia: Bevezetés az építészetbe: 2014

Nem is kell messze menni, ha körül nézünk, látjuk, hogy sűrűség vesz körbe minket bármely irányból.

A sűrűség egy többértelmű fogalom, több területen is megjelenik. Egy mennyiség, az anyagoknak sűrűségük van, a sűrűség tereket tölt ki, megjelenik a társadalomban, kialakul az épületek együttese, az épületek, majd a bennük élő emberek sűrűsége. Nem feltétlen szabályos, nem feltétlen egyforma, de közel egy rakáson vannak egymás mellett vagy tömör.

Sűrűség, mert több épület közel helyezkedik el egymás mellett és mögött. Sűrűség, mert emberek sokasága lakja, a sűrűségen belül megjelenik egy másik sűrűség, kialakul egy közösség, társadalmi sűrűség.

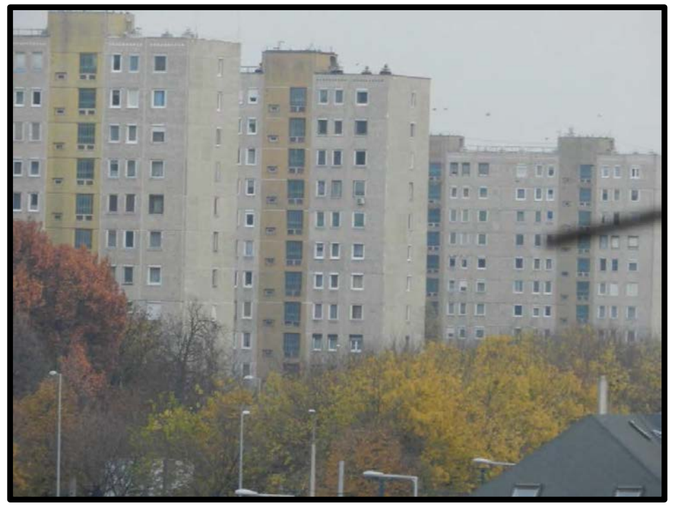

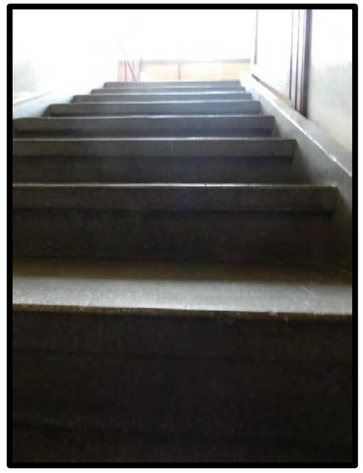

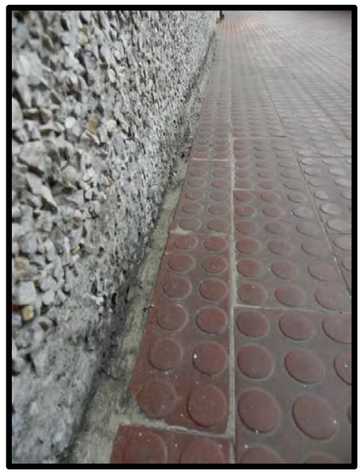

Ha belemegyünk a részletekbe, kiderül, hogy a sűrűség még az apróbb dolgokban is jelen van. Nem csak az épületek, az elhelyezkedések jelenthetnek sűrűséget, de még azokon belül is felfedezhetünk. Ezért is jó példa a lakótelep a panelekkel. A sok ablak, illetve erkély is sűrűn helyezkedik el. Ha megyünk fel az emeletre, akkor a lépcsőfokok sűrűségén lépkedünk. Nem maradhat el a sűrű, szemcsés fal sem, illetve a padló, ami sok kicsi korongot tartalmaz, de, hogy ne unatkozzunk, a burkolat is változik, természetesen sűrű deszkásba vált. Ezen kívül játszadozni is lehet a környezet adta lehetőségeket kihasználva. A rács sűrű, de, hogy duplán elmondhassuk, azon keresztül szemléljük a tájat, amihez még a fa sűrű lombja is hozzá jön. Mindezek után elmondható, hogy a sűrűségben fantázia van, és csupán észre kell venni.

46.90844, 19.69496

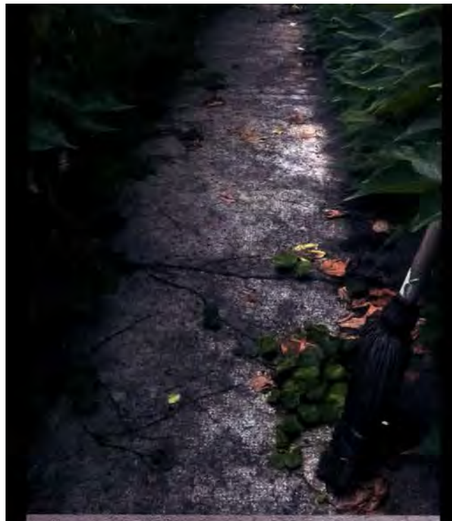

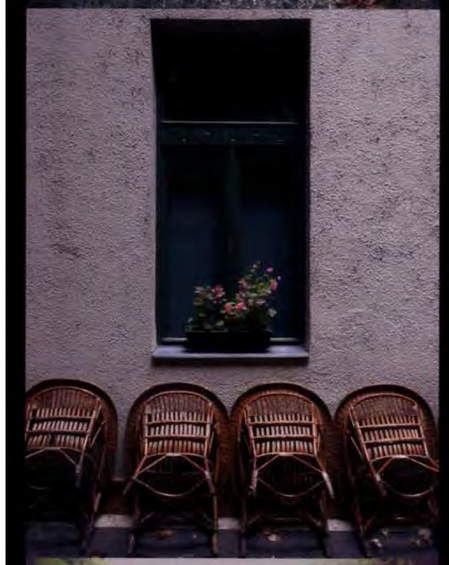

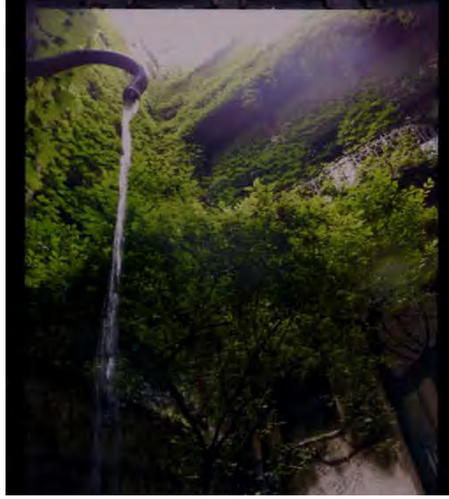

SZÖKÉS

-„Menekülő futás bizonyos kötelezettségi állapottól, vagy korlátok közül."
Értelmező kéziszótár

A „szökés" szót az általam választott épületnél eltérően értelmezhetjük. Otthonom talán legismertebb látványosságát választottam: a cifrapalotát. Viszont remélem, hogy a választott szó kapcsán, egy kevésbé ismert, mégis szerintem izgalmasabb oldalát sikerül bemutatnom a háznak.

A Cifrapalotát Márkus Géza tervezte 1902-ben, szecessziós stílusban. Eredetileg lakóházként funkcionált, ma a Kecskeméti Képtárnak ad otthont. Engem a külső díszítettség ellenére az eldugott belső udvar fogott meg. A választott fogalmat több módón is köthetjük az elzárt kerthez. Ez a rész ritkán látogatható, a felsőbb szinteken a gangra pedig csak a portástól nehezen megszerezhető kulccsal lehet kijutni. így szökésként értelmezhetjük a tér elszakadását a cifrapalota zsúfolt kiállító termeitől. Az eltérés nem csak a látogatók számában, hanem a színekben, az anyaghasználatban, és gondozottságban is erős. Egyértelműbb a fogalomtársítás, ha a napfény bejutását vesszük figyelembe. A tér sötét, mivel a zárt udvarba, csak kevés napfény szökik be. Ezt az érzetet tovább erősíti, hogy az egykor fehér vakolatot, szinte teljesen benőtték a sötétzöld futónövények. A kék égboltot közrefogó, körénk magasodó falak miatt a szökés jelenségét újabb módon értelmezhetjük. Tehát az ember nem juthat ki a zárt térből, egyre feljebb haladva fokozatosan veszti el az uralmát a természet felett. A földszinten,még sok, emberi közbeavatkozásra utaló jel van. Az első emeleti gang korlátján már megjelennek a futónövények indái, és a másodikon már teljesen benövik azt.

SZALAI PÉTER

Bevezetés az építészetbe 2015 Kecskemét, Cifrapalota

SZÖKÉS / ESCAPE
2015

SZÖKÉS / ESCAPE
2015

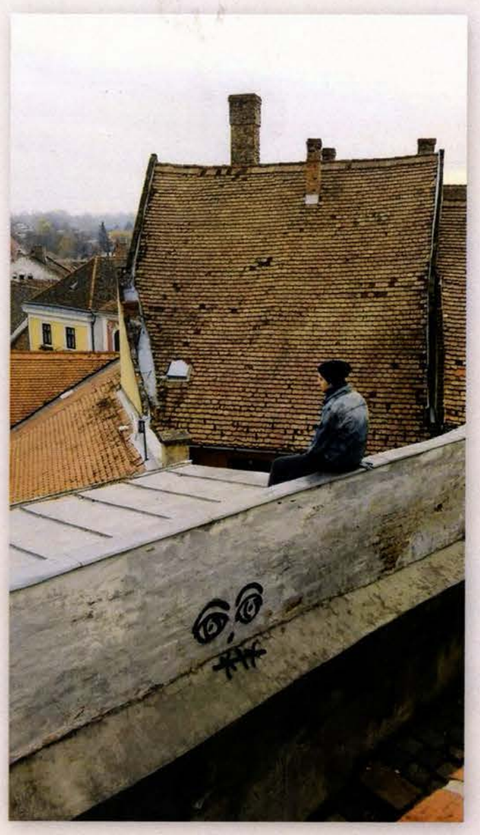

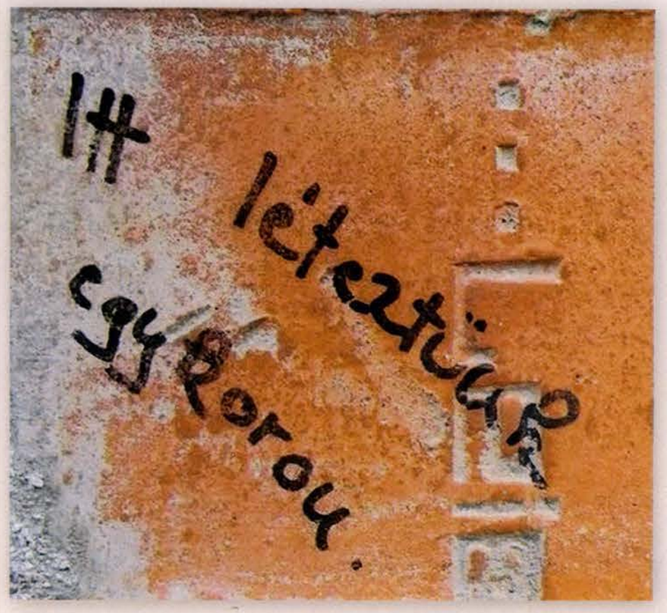

Szökés

A Templomdomb egy különleges hely. Ugyan Szentendre város középpontjában helyezkedik el, de csodálatos módon mégis elszigetelet. Egy menedék. Talán a Central Parkhoz tudnám hasonlítani. Ide is menekülni járnak az emberek. Ott van a 'domb közepén a főtemplom, ahová a vallásos emberek menekülnek a mindennapi realitás elől, hogy valami magasztosabb felé forduljanak. Aztán ott van az a rengeteg keleti turista, akik kitudja mi elől futnak, de az a valami nagyon félelmetes lehet, hogy eljutottak egészen az istenhátamögötti hazánkba, annak is egy kis Szentendre nevű zugába. És persze a fiatalok is használatba vették a dombot, csak ők egészen más okból. Ők a felnőttek diktatúrája elől szöknek a 'dombra, ahol a templom falai mögött elbújva már nem látja őket az orwelli telekép, és nyugodtan rágyújthatnak egy cigarettára. Végre szabadok lehetnek egy kis időre. És ami a legcsodálatosabb, hogy ezen a nyugodalmas kis menedéken senki sem bánt senkit, nincsenek elvárások, nincsenek üldözők és üldözöttek, csak egy rakás szökevény, akik egy pillanatra fellélegezhetnek.

47.66854, 19.07557

46.71294, 20.17337

SZÖVET

A csongrádi óvárosi terület arculatának meghatározó alkotóelemei a 200-300 éves műemléki védelem alatt álló halászházak. A környék házainak zegzugos elhelyezkedése, utcáinak kanyargó vonala egy különleges színfoltot ad a Tisza mentén elterülő település egyébként átlagosnak tekinthető városszövetéhez. Azonban nemcsak a városi szövet meghatározó, hanem az épületen alkalmazott építőanyagok textúrája is fontos ismertetőjele a háznak. A ma már múzeumként funkcionáló épület tetőszerkezetét a környékre jellemzően nádszövet borítja. Izgalmas, ahogyan a tető felületén találkozik egymással a mesterségesen épített és a természet által alakított anyagfelület, a tető folyó felől eső részét ugyanis csaknem teljes mértékben befedte a moha. A ház falának vékony fehér vakolata látni engedi a vályogtéglák sorait, egységet alkotva a görbe utcák hol egységes, hol szabálytalan macskaköves felületével. Az épület talán legszabályosabb motívumát a kerítés és az oromzat deszkáinak katonás rendje, illetve a kiskapu rombusz mintázata adja.

A környék házait egykor halászok és kubikusok lakták, akik életében a folyó központi szerepet játszott. Ez jelentette számukra és családjuk számára a halászaton és a gátépítésen alapuló mindennapi megélhetést. Így a szövet, mint halászháló és a föld igen fontos része volt az életüknek.

A házakat ma már szinte alig lakják, a legtöbb a város tulajdonában áll és vendégházként bérelhető. Azonban az általam választott múzeumházban egy kedves, helyi néni kalauzolja el az érdeklődőket, feltárva előttük a falak által őrzött hosszú évtizedek kalandos emlékeinek szövetét.

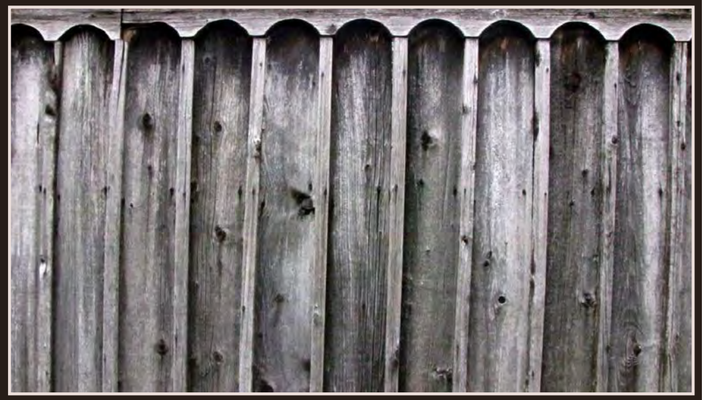

6640 Csongrád, Gyökér utca 1.

Lantos Dávid

Bevezetés az építészetbe

2014

SZÖVET / TISSUE
2014

Választott fogalmat: SZÖVET
Helyszín: SZENT GELÉRT TÉR
Megnevezés: SZENT GELÉRT METROÁLLOMÁS
Alkotó néve: NGUYEN HOANG MINH

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE 2014

SZÖVET játssza a fontos szerepet az építészetben. Azt fejezi ki, hogy milyen az anyag minősége, és a különleges minőséget adja a fénynek. Vizuális szövet a mozgálomat létrehozza, ad dallamot a felszínnek. A különböző anyagok és kézelések általában alkotnak komplex textúrák.
Például, a Szent Gellért Métroállomás, amelyet a Sporaarchitects és Tamás Komoróczky tervezett, hozza léttre a vizuális szövetet. Ha az állomás lépcsőjeről látjuk, azt nézzük meg, hogy egy szép spirálmintás alagutat teremtenek a kerámiákkal. A kerámiai cserépekkel burkoltak felületek, melyek rokonai a Zsolnay kerámiái. Sok kismozaikos burkolattól az örvénylő vízre reflekett. Nagyon fontos, hogy a színek meleg összhatása szemben áll a látszóbeton hidegségével; a keramia simasága szemben áll a beton érdes felületével. Az alapvetően sötét tónusú kerámiamozaik a hagyományos technikát valósítja meg az optikai térbeliséget ad a munkának. Az eredmény hatásos, egyedi arculatot ad a állomásnak. A mintazát csak az állomás felén fut, és egy nagy sőtét tér megnyílik. Jól érzeztek az utasároknak, mindenkinek tetszik a forma.

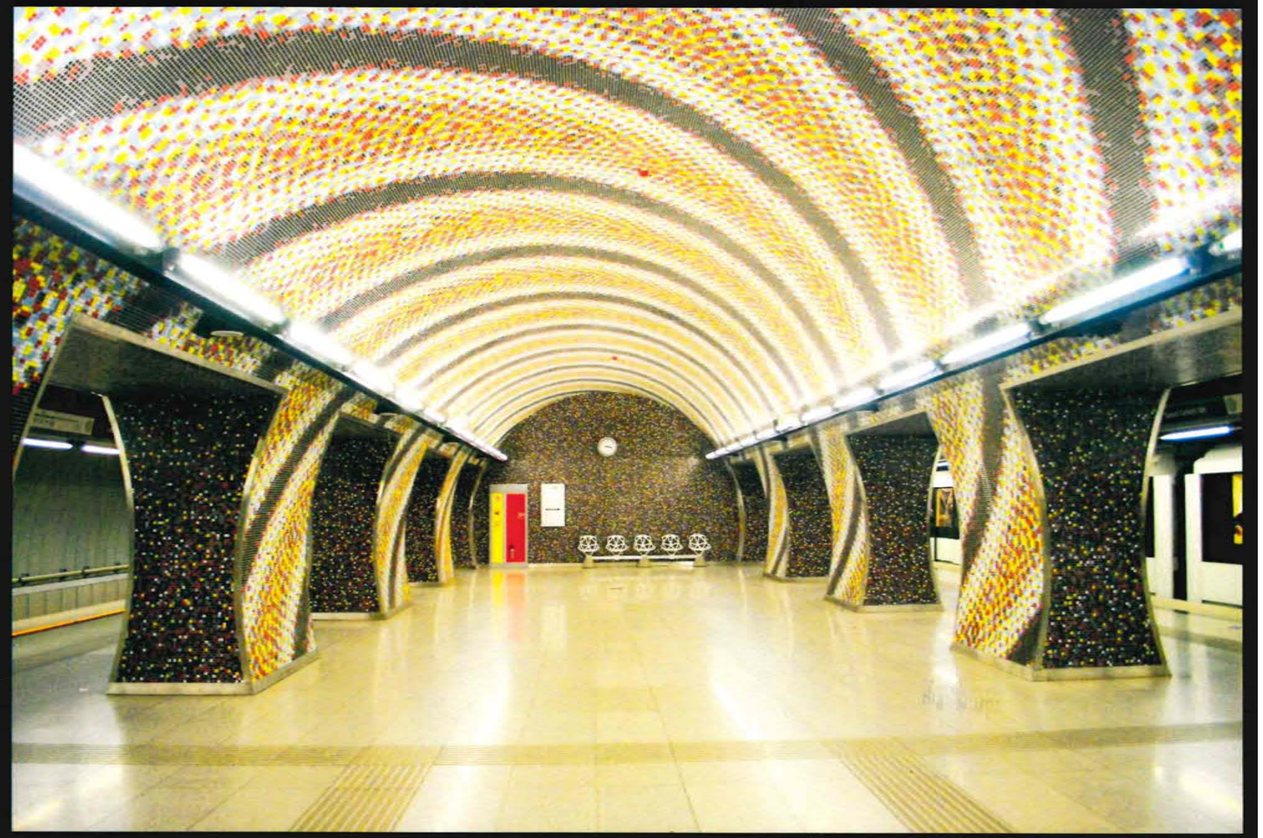

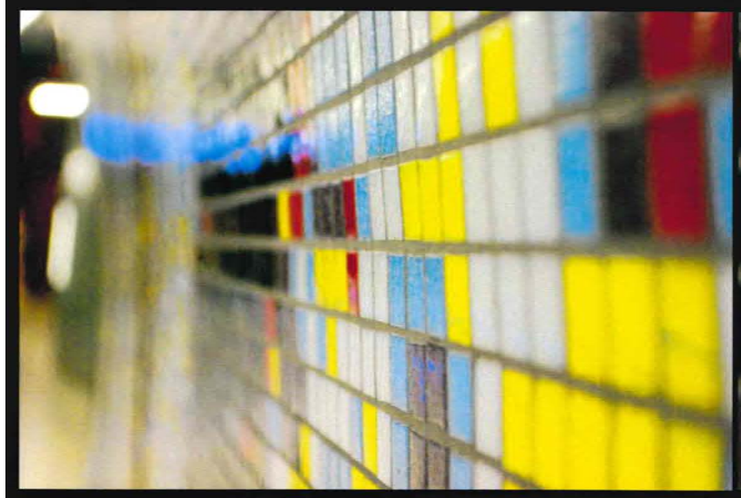

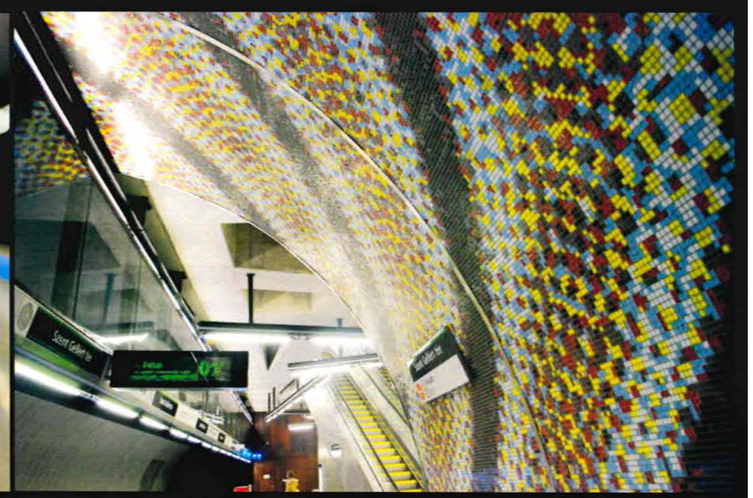

SZÖVET / TISSUE
2014

47.48339, 19.05429

47.50508, 19.06535

TÁMASZ

BUDAPEST VI. KERÜLET ÖTVÖS UTCA 8

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE

MAKOVI BÍBOR KRISZTINA

2016

Az Eötvös utca az Andrássy út egyik mellék utcája, és számít. Ez azt jelenti, hogy ezen az úton és környékén az útra néző homlokzat eredeti formájában megmaradjon.

Az Eötvös utca 8 egy különleges „épület”, ugyanis általában egy épületet arról ismerünk meg, hogy van alapja, teteje és falai. Ehhez képest ennek a háznak mindebből mára csak egyetlen egy fala maradt meg.

A ház, amit választottam egy önmagában álló fal, ami mögül kibontották az épületet, és nem építettek újat. A homlokzatát, mivel világörökségi közegben van, meghagyták, csak megtámasztották előről egy vázszerkezettel.

A fal megmaradt, mert értéket képvisel, de magában mégsem képes megállni, nem elég. Ezért van előtte a tartószerkezet, mint hatalmas támasz, hogy helyettesítse a házat, minek részeként stabil egységet tudna alkotni a magányosan marad homlokzat.

Világörökségnek ügyelni kell arra, hogy minden ház műemlék, és felújításkor, átépítéskor

Sajnos a vázzal együtt már nem tudnak apró részletek.

A lakóház maga eltűnt, de az utcába benézve egyből feltűnik a magas, zömök tartószerkezet, ami méghozzá az utca felét elfoglalja és eltakarja a mögötte álló többi házat.

érvényesülni a jellegzetes stíluselemek és az

Furcsa, hogy ennek a háznak meghagyták az egyik falát, az utcakép kedvéért, mellé mégis egy modern épületet építettek, ami bár szép, elegáns kialakítású, mégis nagyban eltér az utca többi részétől, és talán pont a falat megtámasztó vázszerkezet az, aminek a takarása miatt nem üt el a környezetétől, nem nyújt zavaró hatást.

A fal mögötti üres terület még a Google térképen

Is tökéletesen látszik, de nem kezeli házként.

TÁMASZ / SUPPORT
2016

TÁMASZ

Az elhagyatott veszprémi gyermekkórház

Támasz átvitt értelemben minden olyan oltalmazó erő, véderő, segítség, minden olyan szerkezet, így akár épület is, mely valakit megóv, megvéd. Emellett szintén átvitt értelemben lelki támaszról is beszélhetünk, ami lehet bármi, ami a nehéz helyzetekben számunkra reményt, segítséget, menedéket, erőt ad.

Az egykoron gyermekzsivajtól hangos veszprémi épület több mint 21 éve áll üresen. Az 1901-es, Széll Kálmán miniszterelnöksége alatt született, első gyermekvédelmi törvénybe foglaltak alapján az államnak jelentősen ki kell vennie a részét az árva gyerekek ellátását illetően. Ennek köszönhetően épült és nyitotta meg a kapuit Veszprémben, 1904. október 1-jén a Magyar Királyi Állami Gyermekmenhely. Az ide kerülő, nehéz helyzetben levő, árva gyermekek támasza, otthona volt az intézmény közel 50 éven keresztül.

Legnehezebb korszaka a két világháború idején volt. Az első világháború alatt az árvák száma sokszorosára nőtt, a menhely túlzsúfolttá vált. Az épület így 1912-ben, háború alatt már több mint kétszer annyi árva gyermeknek nyújtott támaszt. A második világháborúban is komoly megmérettetések érték az intézményt. A környékbelieken kívül más gyermekmenhelyről és településről (Kassa, Pécs, Rimaszombat) is érkeztek a háború elől menekülve gyermekek, gondozónők, csecsemők, de még felnőtt menekültek is. A két világháborút túlélő és több mint 110 éve, még ma is stabilan álló épület többezer embernek adott támaszt, lelki és fizikai értelemben egyaránt, sokan köszönhetik az életüket védelmező, stabilan álló falainak.

Az épület a szovjet bombázásokat is túlélte, viszont a Veszprém városi kórház több súlyos találatot is kapott, ami miatt a kórház nagy része használhatatlanná vált, a gyermekosztálya pedig teljesen megsemmisült. Ennek következményeképp került át a gyermekosztály a menhely épületébe, és szép lassan átvette a kórház minden funkcióját. 1954. január 1-jén nyitotta meg hivatalosan is a kapuit a Heim Pál Megyei Gyermekkórház, ami az első kórház az országban, amely Heim Pál nevét kapta. A kórház folyamatosan fejlődött, majd 1977-ben megszűnt az önállósága, és a Veszprém Megyei Csolnoky Ferenc Kórház gyermekosztályaként működött tovább egészen 1995-ig. A gyermekosztály ekkor a kórház egy modern, új épületszárnyába költözött, így 1995. július 12.-én a sokaknak támaszt nyújtó Heim Pál Gyermekkórház végleg bezárta kapuit.

LENDVAI BALÁZS

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE

2016

TÁMASZ / SUPPORT
2016
47.08664, 17.91038

47.50987, 19.01923

NYÚL UTCA

TÁRS

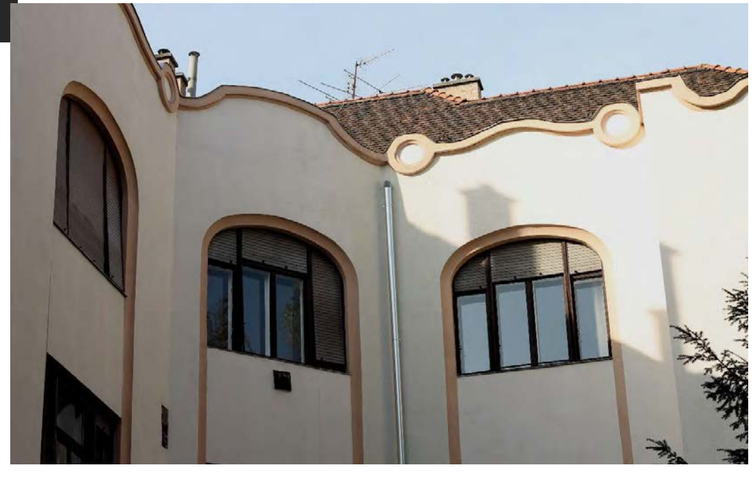

Társ. Erről a szóról nekem egy olyan személy jut eszembe, akit jól ismerek, mellettem áll, részese és alakítója a velem történő eseményének. Egy társ szólhat egészen életünk végéig, de van olyan is, mikor csak életünk egy bizonyos szakaszában van jelen. Mikor összefutunk egy rég nem látott társsal (osztály / tankör / ovis) azonnal felidéződnek bennünk az emlékek. Eszünkbe jutnak a közösen megélt kalandok és a leküzdött nehézségek. Sokszor emlékezetünkben elhalványodnak, lassan eltűnnek ezek a társak, de valahol mélyen bennünk élnek, hiszen ők is alakították személyiségünket

Mikor gimnáziumba kerültem, akkor fedezem fel a Nyúl utcát. Először számomra csak egy menekülő út volt, a Széll Kálmán tér kavargó forgataga elől. Viszont egy idő után felfigyeltem arra, hogy milyen különleges házak is vannak ebben az utcában. Ahogy reggelente a Nyúl utcán keresztül az iskola felé siettem, mindig más-más izgalmas kis részletet fedeztem fel az itt található házakon. Az fogott meg főként ebben az utcában, hogy rengeteg kis finom szecessziós motívum jelenik meg az itt fellelhető épületeken.

Ez az utca életem egy nagyon fontos szakaszára emlékeztet, hiszen ebben a nem túl hosszú időszakban gyerekből fiatal felnőtté váltam. A Nyúl utca utca pedig végig kísérte ezt a néha nem éppen könnyű folyamatot, társam volt ezekben az években.

A mai napig, mikor ebben az utcában járok, olyan, mintha összefutnék egy rég nemlátott gimnáziumi osztálytással. Felidéződnek bennem a gimnáziumi évek, melyek eddigi életemnek legmeghatározóbb évei voltak.

Bevezetés az építészetbe - 2018 - Zsanda Anna

TÁRS / MATE
2018

Társ

Társként támogatjuk egymást céljaink elérésében. Kölcsönösen energiát fektetünk egymás gyarapításába. Egy közös cél elérésének érdekében szövetséget kötünk.

Ez a társ Nagypapámnak a Veszprémvarsányban található pincénk. Saját maga újította fel 1976-ban, egy régi vályog falú pince homlokzatát elbontva és foglalkozik azóta is vele mélységes szeretettel. Minden berendezési tárgyat külön ide készíttetett és szépíti, ápolja, javítja az épületet, ahol csak hibát talál. A szőlősorok között eltöltött időt a tőkék bő terméssel, a pince zamatos borral hálálja meg. Ez a több mint negyven éve tartó kapcsolat elengedhetetlen részévé vált Nagypapám életének. Lelkének szüksége van az itt eltöltött nyugodt órákra, de ugyanígy a pincének is szüksége van rá hiszen nélküle képtelen lenne létezésének célját betölteni, borrá változtatni a szőlőt.

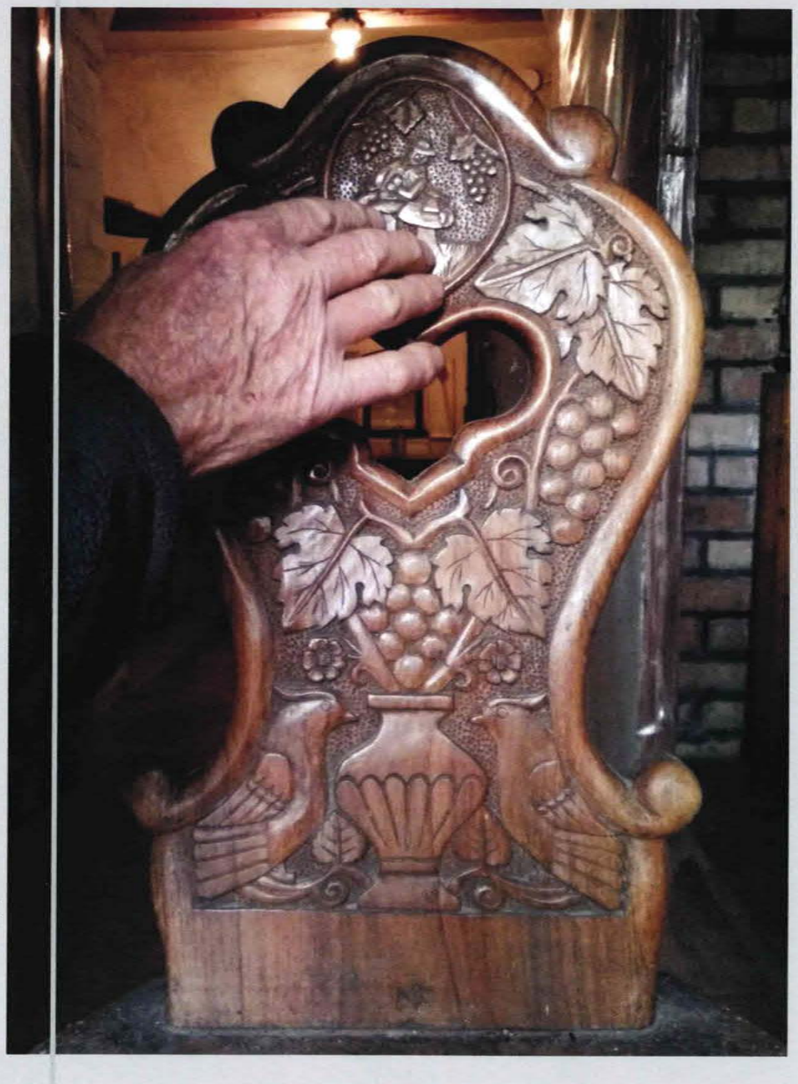

Veszprémvarsány Szőlő utca 12. Családi pincénk

Kovács Veronika, Bevezetés az építészetbe, 2018

47.54127, 19.0374

Óbudai Faluház - Szőlő utca 66-94

TÁVLAT

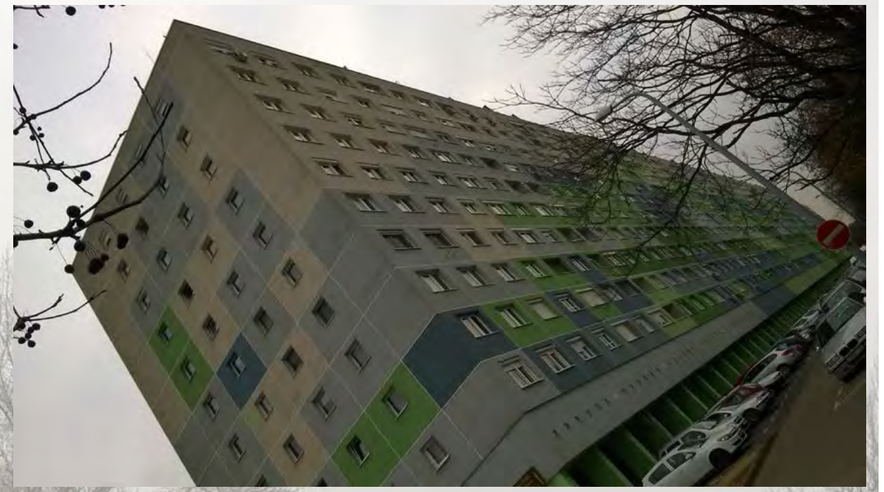

Bevezetés az építészetbe
Horváth Mátyás
2014

A távlat tulajdonképpen magát a perspektívát jelenti. A valóságban, ahogy fényképen is, a tőlünk távolabb eső tárgyakat kisebbnek és kevésbé élesnek látjuk, ennek következtében a tér “torzul”. Erre egy jó példa a párhuzamos vonatsín. Ha a két sín közé állunk, ezek nagyon messze, de “találkoznak” egymással. Ugyanez igaz például egy hosszú, egyenes alagútra is, a végén a fényt egyetlen kis pontban látjuk csak. Ez a jelenség azonban csak a tér vagy fénykép mélységében jelenik meg. Ha ugyanazt a sínpárt oldalról nézzük, minden pontján ugyanolyan távol lesz egymástól, és az alagút kijáratait sem fogjuk különböző méretűnek látni.

A Faluház 1970-ben épült. 884 lakásával ez Magyarország legnagyobb lakóháza. Hosszú, szinte síkban elhelyezkedő homlokzata jól szemlélteti ezt a perspektívát. A távlat szónak azonban egy másik jelentést is tulajdonítottam a feladat során. A távolban elhelyezkedő hegyek, illetve a vidék domborzata a Faluházon színekkel van ábrázolva. Tehát egy messzebb lévő dolgot előtérbe helyez, illetve szimbolizál a homlokzat festése. Ez nagyon látványosan mutat, főleg távolból szemlélve, tényleg egészen beleolvad a környezetébe, és a szemközt található tér is szabadabbnak tűnik. Az épület minden oldala követi ezt a mintázatot, habár a hegy felőli oldalon a többi épület illetve fa nagyrészt eltakarja. A Faluház energetikai szempontból is megújult. A tetőn elhelyezett napkollektoroknak és az új ablakoknak köszönhetően hatékonyabbá vált a fűtés, emelett a víz melegítését is támogatja a rendszer.

TÁVLAT / PERSPECTIVE
2014

Távlat

Számomra a távlat szó egyfajta tudatos jövőtervezést jelent. Lőrinciben működő civil egyesületünk épülő házára is jól illik ez a fogalom. A Pitypang házat a Pitypang Egyesület tagjai - nagyszülők, szülők és gyerekek - együtt, önerőből, társadalmi munkában építik. Az eredetileg fűrészüzemként működő épület átépítésének célja, hogy a jövőben helyet adjon az egyesület által szervezett gyermektáboroknak és szakköröknek. Kézműves foglalkozások, szabadtéri sportjátékok, néptánc, sakk, makettező kör, főzőszakkör, kutyaiskola mind helyet kapnának az épületben vagy a telken. Egyesületünk tagjai ugyanis fontosnak tartják a környék ifjúságának sokoldalú nevelését és azt, hogy a fiatalok életre szóló barátságokat kössenek. Számomra ez az épület már most többet mond mint egy átlagos szemlélődőnek, hiszen minden munkafolyamatban részt vehettem egy lelkes közösség tagjaként. Törekednünk kell rá, hogy tudatosan építsük magunkat, és gyermekeink jövőjét. A ház szellemisége is ezt sugallja: olyan hely kíván lenni ahonnan jó elindulni és ahová jó visszatérni. Ebben az épületben találkoznak az egyesület tagjainak gondolatai, mindenki hozzájárul a maga módján az építés sikeréhez, ami pár éve még elérhetetlen álomként lebegett a vezetőség előtt az mostanra kezd formát ölteni. Véleményem szerint az ilyen közösségek tehetik vonzóvá a vidéki létet a nagyvárosi névtelen tömeggel szemben azáltal, hogy családias környezetben kapcsolódhat ki az ember. Ez a vidék legfőbb pozitívuma és egyben távlata.

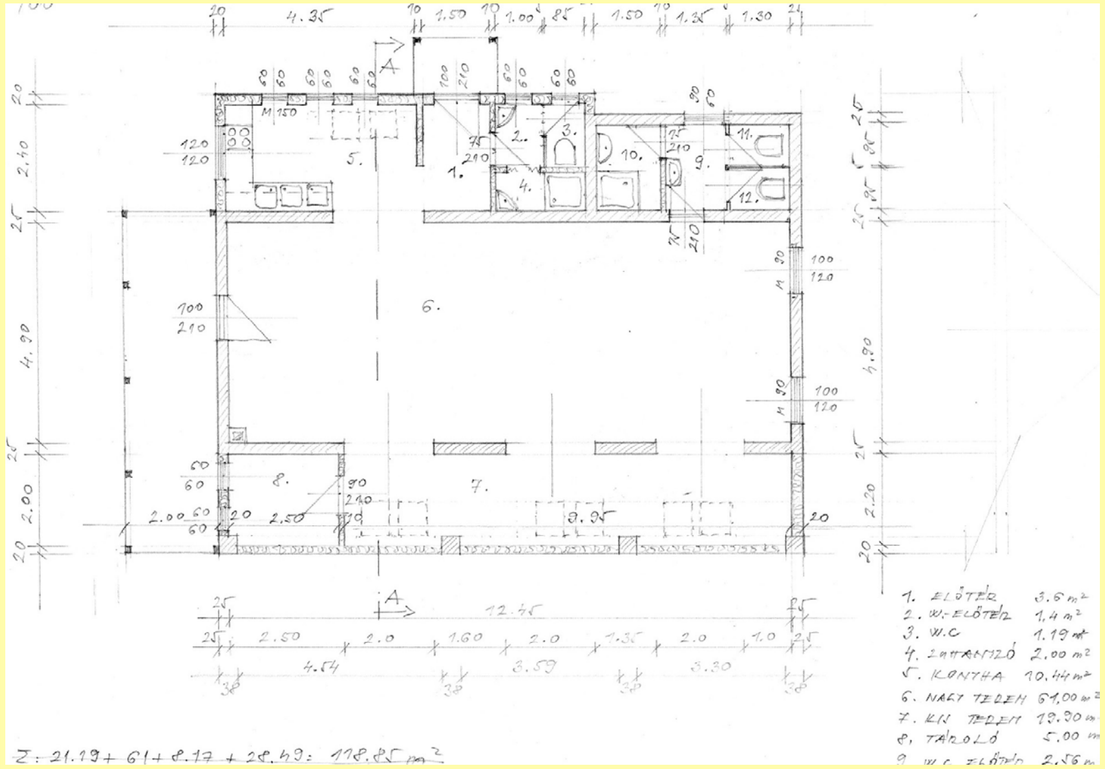

Szabó Bálint - Pitypang ház
Bevezetés az építészetbe - 2014.

47.50414, 19.05073

Tengely

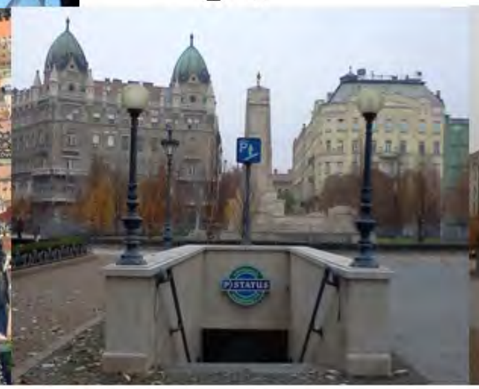

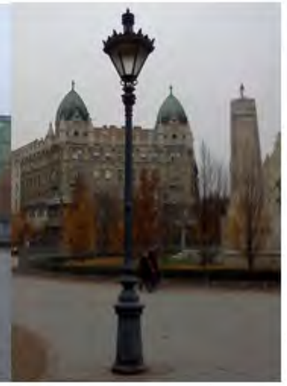

A tengely egyszerre kelti életre a szimmetriát, a statikusságot és jelenti a mozgás központját is. Fontos szerepet játszik a harmónia megteremtésében, mint központi tengely, így létrehozva az egészet a két fél tükrözésével. Számtalan formában megjelenik a természetben és az épített környezetben is, az ismétlődő alakzatok kiegyensúlyozott ritmusával nyugalmat teremt.

A budapesti Szabadság-tér nagy egészében és apró részleteiben is rengeteg példát hordoz magában a tengelyek megjelenésére. A tér befoglaló formájában is a tengely adja meg a fő irányt, az ide futó utcák sugárutakként összpontosulnak a központi magban, amely egy mérhetetlenül nagy emlékművel kapja meg a hangsúlyt. Körülvevő határépületei hatalmas méretűek, teljes mértékben megnyitva a teret az odalátogató számára. A helyszínen nagy felületek uralkodnak, az apró részletek nem vonják el a figyelmet, a formák egységesek, letisztultak.

TENGELY / AXIS
2012

TENGELY / AXIS
2012

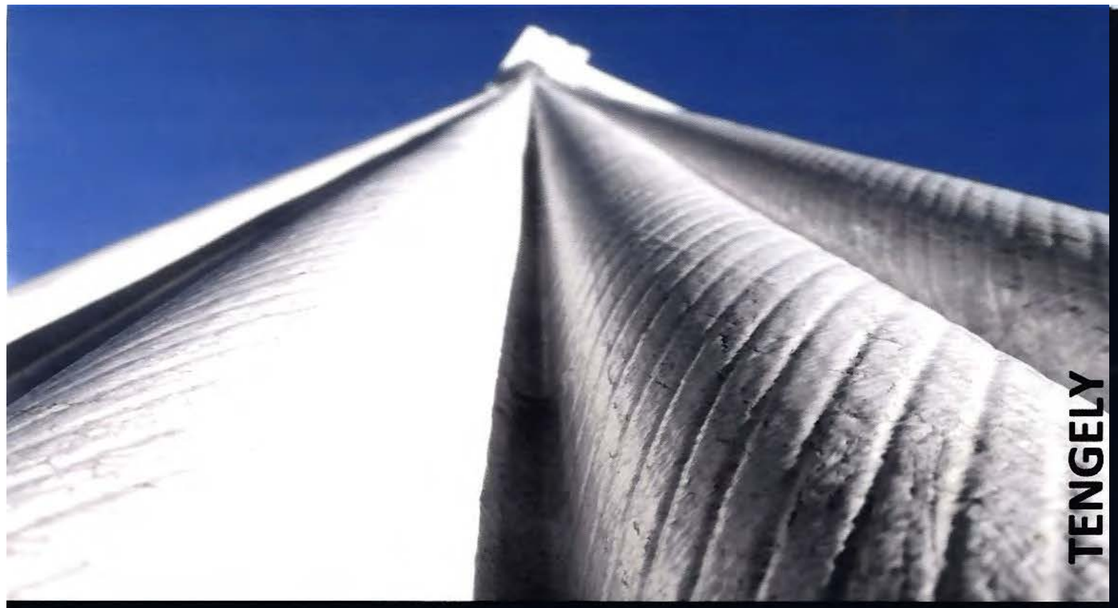

TENGELY

Különböző vonatkoztatási rendszerek nevezetes, kitüntetett szerepű egyenesei. Útmutatók, irányítók, vezetők. Az építészetben a tengely lehet szellemi és szakrális eredetű, például a templomok főhajói, de lehet környezeti-világi vagy strukturális eredetű is. A tengely mindenképpen egyszerű, letisztult és egyértelmű. Gyakran kapcsolódik hozzá az állandóság, a változatlanság fogalma, gondoljunk csak a geometria vagy a gépészet tengelyeire. Ugyanakkor értelmezhető kapcsolatként, két pont legelemibb összekötéseként is. Egy tengely sohasem lehet szabálytalan vagy hibás.

ERZSÉBET HÍD

Az Erzsébet híd több Budapest számára fontos tengelyt kapcsol össze. A legelemibb ezek közül a várost - és magát a hidat – életre hívó, önmagában is tengelyt képző Duna. A város szívében egy híd megépítése erre a folyóra, mindenképpen szakrális cselekvés. Maga a híd nem csak elemi kapocs Buda és Pest között, de égbetörő kapuzataival, tisztaságával kapcsolat ég és föld között is. A hidak mindig kiemelt szerepet játszottak a város életében. Ma a fővárosi közlekedés nagy ütőerei metszik itt egymást: a rakpartok forgalma kereszteződik a hídon át igyekvőkével.

Mándoki Réka

Mándoki Réka

47.49088, 19.04919

47.16984, 20.19266

tengely

Tiszavirág híd, Szolnok

Bevezetés az építészetbe

Vitális Patricia Fanny

2014

Tengely, avagy a szimmetria alapja
A szimmetria tökéletességre, szépségre, harmóniára utal, valamint gyakran megjelenik a természetben, ezért játszik fontos szerepet a tudományokban, művészetben, így az építészetben is. A bibliai idők előtt már alkalmazták, mint jelenség és a világ összes kultúrkörében megjelent világszerte, egymástól függetlenül, így mára tág értelmezést nyert és vált általános fogalommá. Vitruvius Tíz könyv az építészetről c. művének újra felfedezéséig arányosságot, harmóniát jelentett mind az építészetben, mind a művészetekben, majd ezek mellé társult a geometriai értelmezés is. Először Leonardo Da Vinci alkalmazta a szimmetriát épületek tervezésénél, mára viszont alapvető rendezőelvvé, így mindennapunk részévé vált. A szimmetrikus alakzatok, épületek, építmények harmóniát árasztanak, rendezettség és pontos megtervezettség érzetét keltik bennünk.

A szolnoki Tiszavirág híd, Közép-Európa leghosszabb gyaloghídja első ránézésre is egyértelműen tengelyesen szimmetrikus építmény. Akár a hídon állva, akár a másik Tisza-hídról szemlélve egyértelműen felfedezhető ez a jelenség, melyet még éjszaka is megfigyelhetünk, hiszen ilyenkor a hídon elhelyezett LED- világítás kiemeli a híd különlegességeit. Az íves acélszerkezetet a hídtengelyre csuklósan kialakított rudak, valamint a hengerelt hossz- és kereszttartó szelvényekből álló tartórács tartja össze, tehát ez egy középtartó-tengelyes szerkezet. A gyaloghíd pallóburkolatának tengelyén minden kereszttartó-közbe beépítettek egy-egy üvegpanelt, amely mind nappal, mind éjszaka kiemeli a híd tengelyét, így „le se tagadhatja”, hogy tengelyesen szimmetrikus. Ez a szimmetrikus forma egy igen esztétikus, barátságos, megnyerő külsőt varázsol a hídnak, amellyel minden járókelő tetszését elnyeri.

TENGELY / AXIS
2014

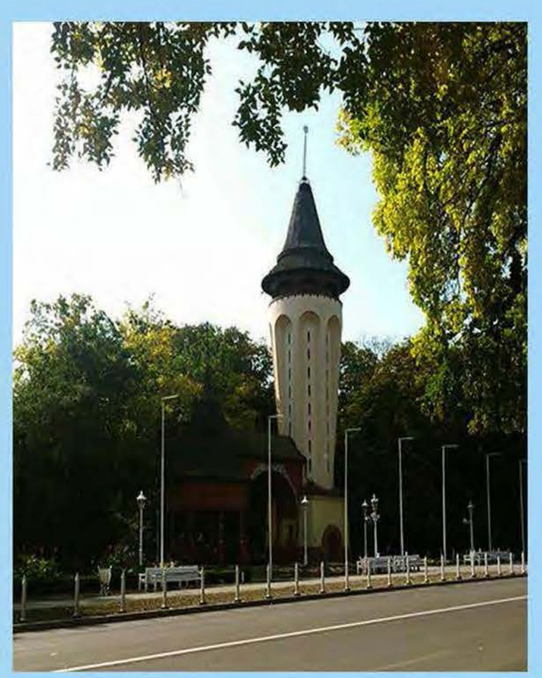

Szerbiában, Palicson,
- a közkedvelt üdülőhelyen -
található egy víztorony.
Habár a Komor Marcell és
Jakab Dezső által tervezett
építmény ma már nem
látja el eredeti funkcióját,
mégis a település jelképe.
Egykor villamos-megállóhely,
ma pedig fontos találkozóhely.

TENGELY

VÖRÖS AUGUSZTINA
2014.

„egy merev testhez
rögzített egyenes,
amely a test forgása közben
nyugalomban marad”
„tengely, mint gépelem”
„tengelyhatalmak a
második világháborúban”

Számos jelentése van
e fogalomnak, ezesetben a
matematikai értelmezését
ragadtam ki.

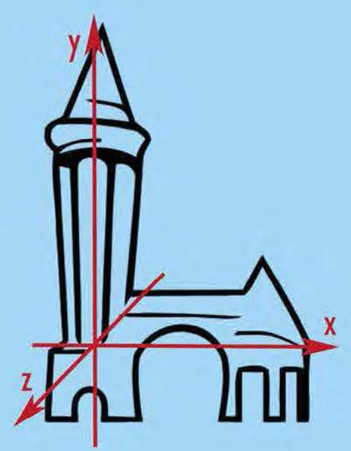

A víztorony alakja a Descartes-féle
koordinátarendszer vízszintes és függőleges
tengelyeit (x és y) juttatja eszembe.
A harmadik, z tengely pedig egy irányt mutat,
ugyanis az építmény egy szimbolikus kapuként is szolgál;
aki átsétál alatta, egyenes úton juthat el a Palicsi-tóig.

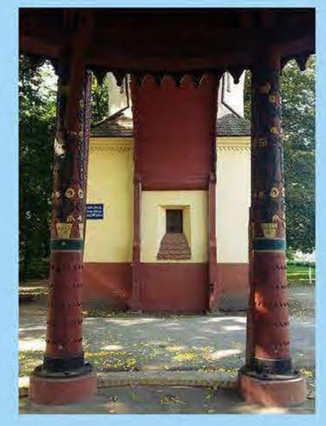

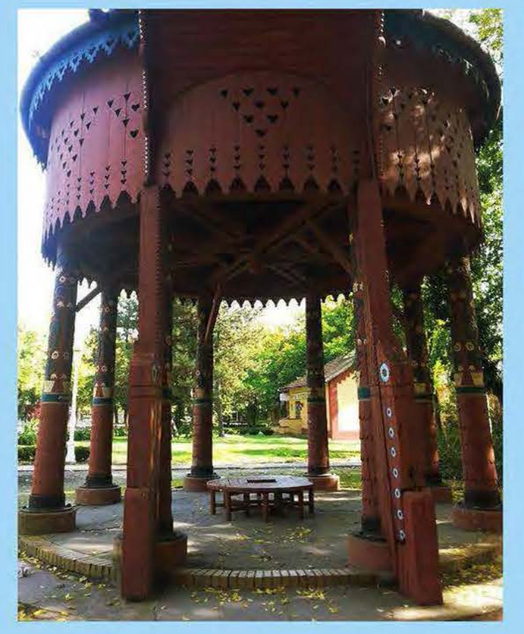

Külön-külön vizsgálva az
építmény két fő részét
könnyen felfedezhető
bennük a szimmetrikusság.
Több szimmetriatengellyel is
rendelkeznek, de ez talán a
kisebb elemnél látványosabb,
amely kör alaprajzú.

46.10238, 19.75815

47.24432, 16.62215

TeTT.

A világ történései ok-okozati láncokból épülnek fel. A TeTT.-einknek következménye van. De vajon ezt mindig figyelembe szoktuk venni döntéseink során?

9700. Szombathely, 11-es Huszárút

20 hektárnyi elhagyatott, épületromokkal teli terület. Hogy miért?
A választ a tetteinkből következő okozat adja.

A létesítményt 1889-ben adták át Ferenc József laktanyaként a 11-es huszárezred részére. Majd 1912-ben a II. Miklós ulánus ezred, az őszi rózsás forradalom idején a Vörös Őrség, a két háború között a Magyar Honvédség egységei kerültek elszállásolásra.

A laktanya sorsa 1947-ben pecsételődött meg, mikor a szovjet hadtestnek adott otthont.

Mikor 1990-ben elhagyták a létesítményt az Önkormányzat, mint új tulajdonos katasztrofális állapotokkal szembesült.

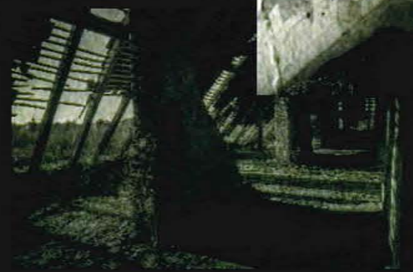

A kialakult károk renoválására 27 év sem volt elegendő. A szovjet hadtest által hagyott körülmények és tűzszerészeti akadályok, olyan anyagi vonzattal rendelkeznek, amivel a Város vezetőségének a mai napig sem sikerült megbirkóznia.

Több koncepció született a felújításával kapcsolatban. Még 1990-ben kapott területrészletet az Apáczai Alapítvány egyetem alapítás céljából, de sajnos csak egy épületet újítottak fel a több mint 15 épületes egységből. Azóta sajnos csak kivitelezetlen tervek vannak. A szituációt csak bonyolítja, hogy az épületegyüttes műemlékvédelem alatt áll.

Most létrejött egy helyi támogatói csoport, amely az Urbact program részeként dolgozik. Az ő feladatuk többek közt az, hogy összehozzák a lakosságot, a vállalkozói szférát, a városvezetőket, az államot és mindenkit, aki érintett lehet az ügyben, hogy együtt orvosolják a problémát.
Ez egy városrésznyi terület, amit be kell csatolni Szombathely vérkeringésébe. Ha minden jól alakul, talán ez sikerül is a közeljövőben.

De addig is, ez egy tökéletes példa arra, hogy egy épület kihatással van a környezetére és akár építői, tervező, használói vagyunk, tisztában kell lennünk tetteink súlyával.

Bevezetés az építészetbe 2017. (Tóth Rebeka)

TETT / ACT
2017

TETT - Rómer ház

/Győr, Teleki László utca 21./

Minden építészeti mű egy TETT által jön létre, ami mögött egy óriási, átfogó, komplex cselekvés áll, hiszen csak lepésről lépésre haladhat az építész. Általában bizonyos korlátok között gondolkodhat, és a létra szintjeit csak kellően átgondolva teheti meg a skiccektől, vázlatoktól, műszaki rajzoktól egészen az épület megvalósításáig. Ennek a tettnek, ahogy Vitruvius is megfogalmazta biztosítania kell a tartósságot, a funkciót, és az esztétikát. Annak érdekében, hogy ez a három lényeges objektum érvényesülni tudjon megfelelő döntéseket kell hozni, mind egy adott épület tervezésnél vagy rekonstruálásnál.

A Rómer ház kultikus szerepet tölt be a győri ifjúság életében, egy sokszínű szellemi bázis, ami otthont ad művészeti, zenei, színházi, irodalmi programoknak, hazai és nemzetközi workshopoknak.
A barokk jellegű, hengeres sarokerkéllyel rendelkező épület jó pár évtizede teljes mértékben mutatja szilárdságát, kisebb átalakításokkal óriási funkciót tölt be, ez a célszerűség pedig a pincében található kisszínpad, ruhatár, a földszinti többfunkciós átalakítható nagyterem, illetve ehhez kapcsolódó kisterem, valamint a ház látogatóit kiszolgáló kávézó és kultúrkocsma terei, mely magába foglal egy belső udvart, biztosítva az átmeneti teret. Emellett szépségét és stílus jegyeit is megőrizte, így beleolvadva a mesés barokk belvárosba.

A tett, ami által létrejött az építmény mondhatjuk elérte célját, még ha nem is azt a szerepet tölti be jelenleg, mint amire szánták. Szilárdságának, esztétikájának és átalakíthatóságának köszönhetően a mai napig megállja a helyét megújult arculatában. Egy építésznek a tett végbemenetele során nem csak az adott korszak szükségleteit, hanem a jövő generációjának is biztosítania kell mind
az ékességet, hasznosságot, stabilitását.

Bevezetés az építészetbe, 2017
Gunther Ágota

47.52713, 19.03787 ; 47.68249, 17.62228

TEXTÚRA / TEXTURE
2010

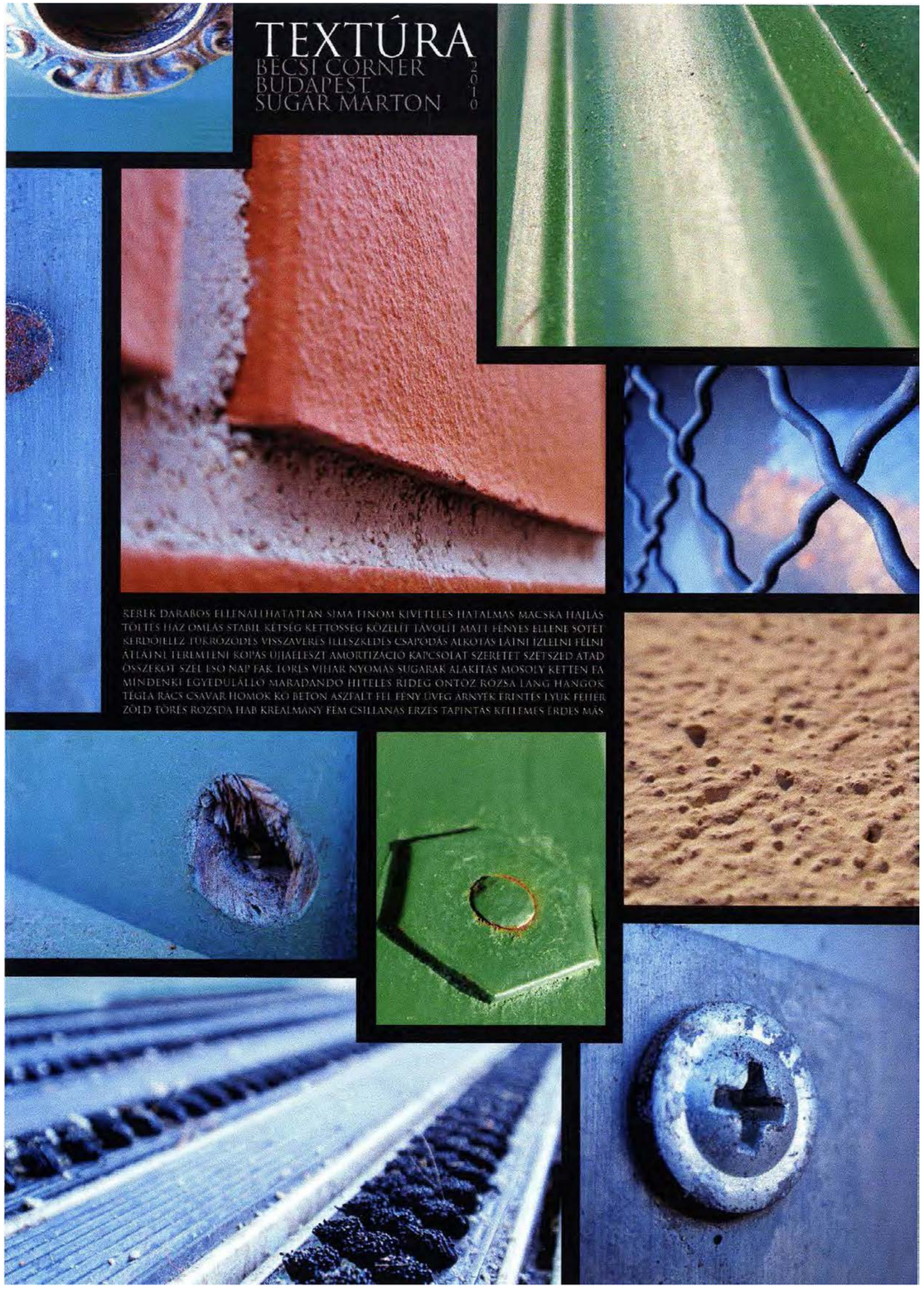

Téli textúrák - Győr, Rába utca

Győr a folyók városa, melynek egyik jellegzetes utcája a Rába utca közvetlenül a folyópart mellett fekszik. A házakat és a vizet csupán egy magas töltés választja el. Az év nagyrészében a töltés természetes növényzete a fű, melyet télen ellep a hó. A hó csillogó fehér textúrája átlényegíti az utcaképet, az utcában levő házak homlokzatainak textúrái és a havas táj között sajátos viszony jön létre: hasonlóságok és különbözőségek összhangja és feszültsége.

Czigány Katalin

2010. XII.

textúra

SZÖRNYŰ HIDEG SZALLT KESŐ DÉLUTÁN A VÁROSRA. A NAP LASSAN NYUGOVÓRA INDULT VÖRÖSRE FESTVE A BUDAPESTI HÁZAK HOMLOKZATÁT. A VÁROS MOST SZOKATLANUL NYUGODT VOLT, A CSENDET LÉPTEIM TOMPA KOPOGÁSA TÖLTÖTTE KI. AZ ÁGAKRÓL APRÓ LEVELEK HULLNAK, AZ ŐSZTÜNDÉREK KÖNNYED TÁNCOT JÁRNAK A LEVEGŐBEN, MAJD A FÖLDHÖZ CSAPÓDNAK. A NEDVES, HIDEG KÖVEK LESZNEK MATÓL AZ OTTHONUK. LÉPTEIM MONOTON HANGJÁT EGY HALK RECCSENÉS TÖRTE MEG, RÁLÉPTEM EGY FALEVÉLRE. MEGÁLLTAM EGY PILLANATRA, OLDALRA NÉZTEM ÉS SZEMBEN TALÁLTAM MAGAM EGY BÉRHÁZ KAPUCSENGŐJÉVEL. A KORRODÁLT FÉM DOBOZBAN APRÓ GOMBOK HELYEZKEDTEK EL, NÉV VISZONT NEM VOLT HOZZÁJUK RENDELVE. MAI NAPIG NEM TUDOM MEGMAGYARÁZNI, HOGY MIÉRT FOGOTT MEG ENNYIRE EZ A LÁTVÁNY. TALÁN A FELÜLET, AZ ARÁNYOK, A TÖRTÉNELEM ILLATA... DE MEGTÖRTÉNT. VÉGIGKÖVETTEM TEKINTETEMMEL A FELÜLETEKET. A KVADERFALAZAT ERŐTELJESEN MEGKOPOTT, AZ ALATTA LÉVŐ RÉTEGEK PEDIG FOKOZATOSAN MEGMUTATTÁK A FALAZAT SZERKEZETET. A TÖRÖTT TÉGLÁK, AZ ELSZÍNEZŐDÖTT ÉS OMLADOZÓ VAKOLAT, A KORHADÓ FAFELÜLETEK OLYAN TEXTÚRÁK, MELYEK EGY ÉPÜLET ESZTETIKAI ÉRTÉKÉT NEGATÍV IRÁNYBAN BEFOLYÁSOLJÁK. DE ABBAN A PILLANATBAN SZÁMOMRA MÁST JELENTETT. VOLT VALAMI MEGINDÍTÓ ABBAN, AHOGY A RÉTEGEK EGYMÁSBA KAPASZKODVA PRÓBÁLNAK FENNMARADNI. A RÓZSDÁS SZÉGEK ÉVTIZEDEK ALATT EGGYÉ VÁLNAK A NEMES FÁVAL ÉS EGYÜTT VÁRJÁK AZ ELMÚLÁST. EZEK A STRUKTÚRÁK, AZ ÁRNYALATOK ÉS A KONTRASZTOK EGY RENDKÍVÜL ESZTÉTIKUS ÖSSZKÉPET ADNAK ENNEL A HÁZNAK. BÁR SIETTEM, LÁBAIM MÉGIS A FÖLDHÖZ RAGADTAK ÉS HOSSZÚ PERCEKIG ÁLLTAM OTT ELVESZVE A RÉSZLETEKBEN, AMELYEK AZ UTCÁN SÉTÁLÓ EMBEREKNEK FEL SE TÜNNEK. AZ EGYIK BEKÁRTONOZOTT ABLAKON EGY LYUK ÁRULKODIK AZ ERŐSZAKRÓL, A SARKOKBAN LEVŐ PÓKHÁLÓ, A KARTONLAP ELÁZOTT ÉS FELHAJLOTT SZÉLEI PEDIG EGY RENDKÍVÜL FINOM ÉS BARÁTSÁGOS TEXTÚRÁVAL RENDELKEZNEK. SZERETTEM VOLNA TOVÁBB TÖPRENGENI, DE NEM MARADHATTAM, VISZONT MÁSNAP VISSZATÉRTEM MEGÖRÖKÍTENI MINDAZT, AMIT LÁTTAM ÉS ÉRZÉKELTEM. EGYIK PILLANATBAN ELERedt AZ ESŐ, ARCOMON, AHOGY A DURVA FALAZATON IS VÉGIGFOLYTAK A HIDEG CSEPPEK. AZÓTA GYAKRABBAN JÁROK ARRA, ÉS MINDIG MEGÁLLOK EGY PILLANATRA A KAPUCSENGŐ ELŐTT. A RÉSZLETEK AZONBAN KEZDENEK ELTŰNNI... A PÓKHÁLÓT ELMOSTA AZ ESŐ, AZ ÜVEGEZÉST KICSERÉLTÉK, A FALAZATOT EGYSZER RENDBE HOZZÁK, ÉS NÉVVEL ELLÁTOTT MODERN KAPUTELEFON KERÜL FEL. KI MOST ARRA JÁR, RÁNÉZ A HOMLOKZATRA, SZÖRNYÜLKÖDIK. DE KÖZELEDNI NEM MER, INKÁBB GYORSAN TOVASIET. A HÁZ VISZONT MEGVETŐEN NÉZ VISSZA RÁTOK. NEM KELLETTEM, MOST MÁR KÉSŐ, HOLNAP HIÁBA VÁRTOK.

BUDAPEST, VIII. KER. BRODY SÁNDOR ÚT
TAKÁCS GYULA 2010

mohás kacsaól tető

nyúl ketrec oldala

szénatároló – drótháló és pala

függőleges

udvar

vízszintes

traktornyom a kertben

baromfisudvar

terényi mamika

mamám egyedül él egy falusi kockaházban. a házhoz jó nagy kert tartozik, amit főleg egyedül és a rokonok segítségével művel. a baromfisudvarában tyúkok, kacsák és nyulak is vannak. a ház és a baromfisudvar anyagai egyszerűek, kicsit régiek, de minden jól használható. az épület és a kert állandó, de a részletek folyamatosan változnak, ha valami tönkre megy azt kijavítja, ami már öreg azt felújítja, ha a fészer kicsi, hozzátold, ha egy fa beteg kivágja és ültet egy másikat, ha a kerítést átugorják az őzek, megmagasítja. amihez kell hozzányúl,de fölöslegesen semmivel sem „gatyázik". így öregszik és újul meg egyszerre a telek.

textúra
TERÉNY
ruga máté
2010

épület és fészer

bejárati ajtó

konyha csempe

függőleges

épület

vízszintes

szoba – folyosó

teraszburkolat

TEXTÚRA / TEXTURE
2010

47.4926, 19.06535 ; 47.94699, 19.44003

47.4565, 18.88468

TORZÓ / TORSO

2016

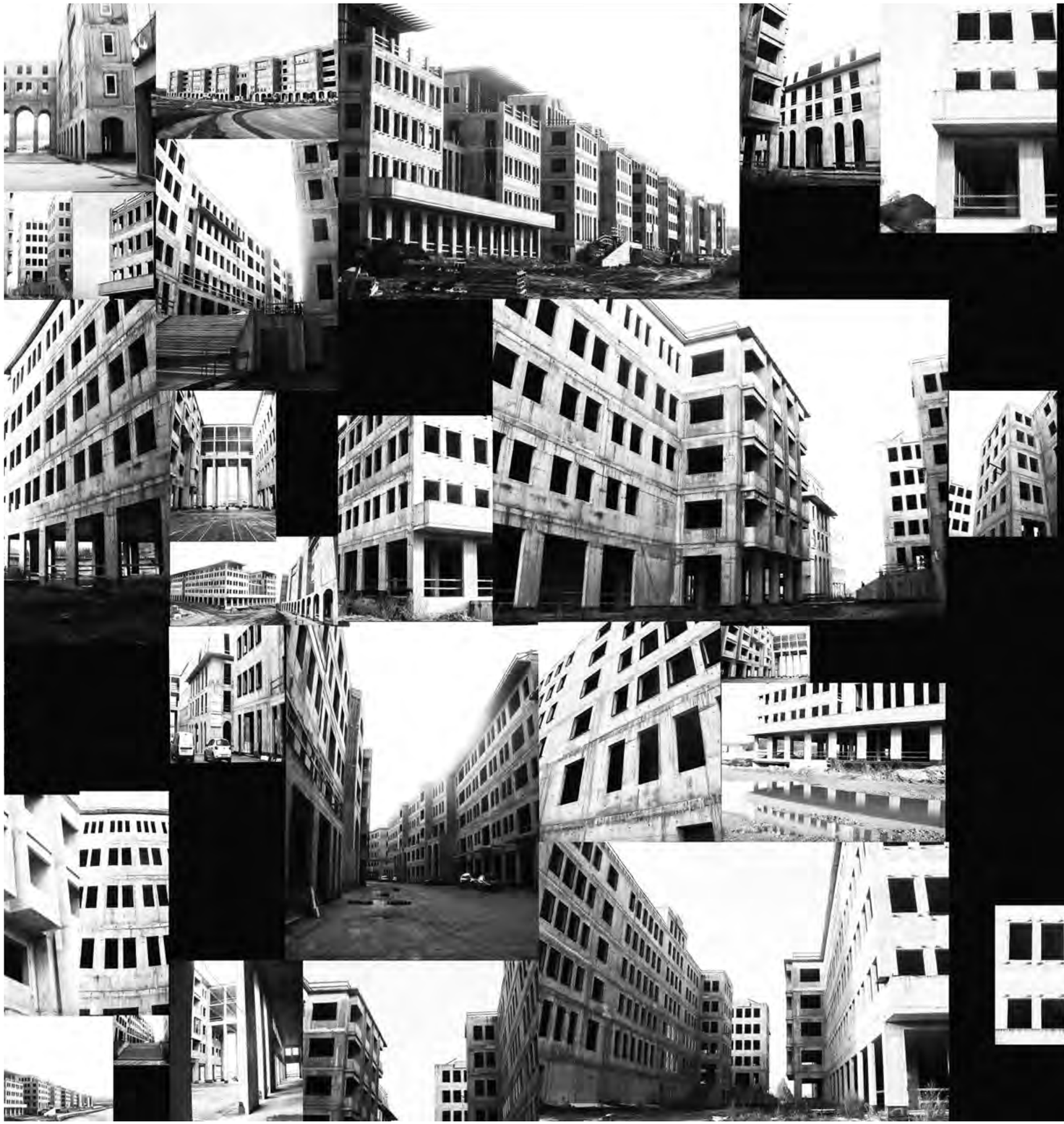

TORZÓ
TÓPARK, TÖRÖKBÁLINT
GRIGORIU ESZTER
BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE
2016

A torzó szó jelentése: végtag nélküli, csonka szobor, töredék; befejezetlen mű. Félkész, befejezetlen épületre is használhatjuk, amilyen a Törökbálint határában álló Tópark iroda- és lakópark. A 2006-ban építési engedélyt kapott és háromszor módosított (2007, 2008, 2010) engedéllyel rendelkező épületkomplexum szerkezetkész állapotban állt közel 5 évig. Időközben tulajdonosváltás történt. Nem építési engedély köteles munkái és útjainak építése jelenleg is folyamatban van. A csonkaság, hiány érzetét kelti a félbemaradt építkezés eredménye. Ez egy megrekedt, köztes állapot, amit statikusság jellemez, ezért egyfajta feszültséget, ellentmondást is érezhetünk, ha az állapotát akarjuk meghatározni. Egy időpillanati stádiuma állandósul, válik statikussá. A torzó olyan szobor, amelynek lényeges részei hiányoznak, a végtagok vagy a fej. Az épületnek is meghatározó, fontos funkciót betöltő részletei, nincsenek meg. Ilyenek például a nyílászárók, amik elengedhetetlen elemei az háznak, hiszen védelmet biztosítanak a külvilág ellen, határt képeznek a belső és a külső tér között. A külvilágtól elzárt, biztonságot nyújtó tér az élet alapvető emberi szükséglete. Ez a félkész objektum a nyitottság, kiszolgáltatottság, védtelenség formai megtestesítője. Csak a falak struktúrája látható. A hiányzó külső burok nélkül - hiszen a külső megjelenés meghatározza az épület "egyéniségét", szellemét, mindenki számára látható és egyértelmű információkat közvetít a házról - meghatározhatatlan az épület funkciója. Ez egy szabad térbe állított tömeg, egy egyedül álló, magányos, más épületekkel nem érintkező elem. Ez is a hiány érzetét erősíti. A teljesség, tökéletesség fogalmával áll szemben minden jelző, ami ezt az "épületet" jellemezheti: töredékesség, tökéletlenség, hiány.

Egy tipp: NE közvetlenül az „Ideglelés Csernobilban" című film megtekintése után látogass el ide!

TORZÓ

avagy

A SZENTKIRÁLYSZABADJAI SZELLEMVÁROS

Torzó.
Törzs.
Fej és végtagok nélküli test.
Körülbelül ennyi maradt meg az egykori orosz laktanyából és a körülötte kiépült lakóövezetből Szentkirályszabadja mellett. Betontömbök. Néhány téglaház romja. A nyílászárók hűlt helye. Csak a csontváz. Üresen. Elhagyva. Emberek nélkül. Élet nélkül.

Drienyovszki Tímea
Bevezetés az építészetbe
2016.

A természet próbálja visszahódítani a területet. Elég sikeresen. Némelyik házhoz ösvény vezet, némelyikhez az sem. Az ablakokon bokrok, fák lógnak be. A tető nélküli tetőtereken is kinőtt már mindenféle gaz, sőt, kis facsemetéket is találhatunk.

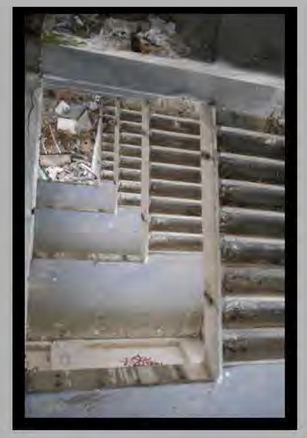

Ha átvágunk az anyatermészeten, és sikerül megközelíteni a házat, ki-ki belátása és bátorsága szerint be is mehet. De aranyszabály: NÉZZ A LÁBAD ELÉ! Lyukak, törmelék a padlón mindenhol, ellenben korlát a lépcső mellett sehol. Nyilván. És ha arra már kellőképpen figyelünk, hogy ne essünk le sehonnan, még abban is reménykedni kell, hogy a tető, vagy ami a tetőből megmaradt, nem akkor akar leszakadni, amikor épp alatta vagyunk.
De ha mindezt megússzuk, elég szép kilátás tárul elénk, mondjuk a hatodik emeletről.

Nagy pazarlás volt hagyni, hogy ez így tönkremenjen. Pedig volt itt minden, ami egy településre kell – iskola, orvosi rendelő, kultúrház. Ezekből annyi maradt, hogy felismerhető, melyik épület milyen intézmény volt.
Ahogy a torzón is látjuk, milyen végtagok hiányoznak.

47.5275, 21.6213

TÖMÖRSÉG / COMPACTNESS

2011

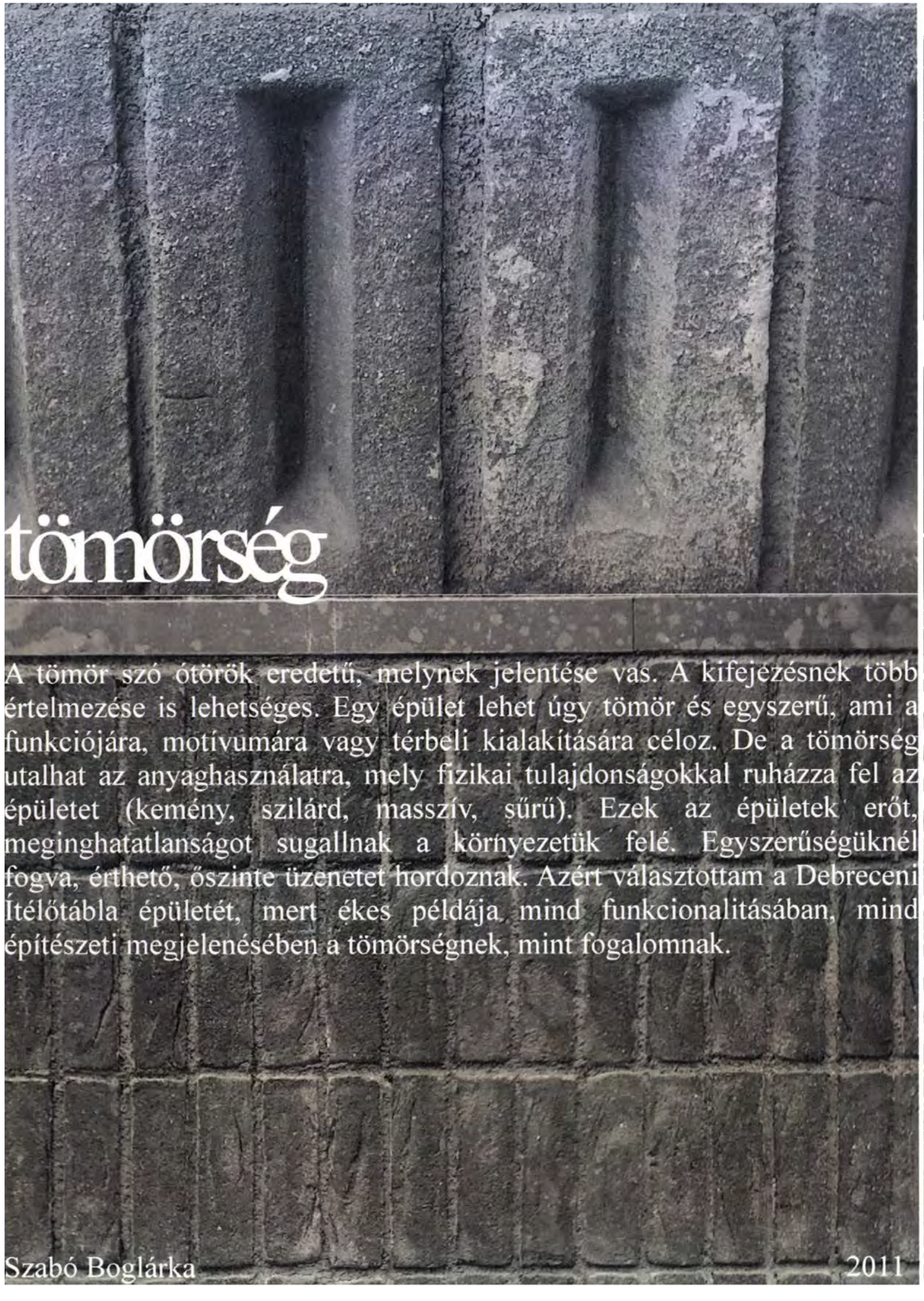

tömörség

A tömör szó ótörök eredetű, melynek jelentése vas. A kifejezésnek több értelmezése is lehetséges. Egy épület lehet úgy tömör és egyszerű, ami a funkciójára, motívumára vagy térbeli kialakítására céloz. De a tömörség utalhat az anyaghasználatra, mely fizikai tulajdonságokkal ruházza fel az épületet (kemény, szilárd, masszív, sűrű). Ezek az épületek erőt, meginghatatlanságot sugallnak a környezetük felé. Egyszerűségüknél fogva, érthető, őszinte üzenetet hordoznak. Azért választottam a Debreceni Ítélőtábla épületét, mert ékes példája mind funkcionalitásában, mind építészeti megjelenésében a tömörségnek, mint fogalomnak.

Szabó Boglárka — 2011

tömörség

Debreceni Ítélőtábla és Fellebviteli Főügyészség — Debrecen

Az épület anyagválasztása messziről zárt, tömör, igen szigorú benyomást kelt. A tégla, mint látszó homlokzati anyag szórványosan jellemző ebben a térségben. Itt azonban az anyag által is kihangsúlyozott, szigorú tömbszerűség kifejező módon mutatja az épület zárt funkcióját, amely a bírósági épületek hagyományosan megszokott elutasító jellege mellett szinte kötelezően elvárt építészeti megfogalmazás. A ritmikusan ismétlődő falnyílások, a felső bevilágítók finom fényjátékokat, árnyékokat adnak a téglafelületnek, az egész térnek, de arányai révén teljesen nélkülözi azt a zárkózottságot, amelyet az épület messzebbről sugall. Az átmeneti tér hatalmas kapu-elemként az oldalhomlokzat felől is feltárul. Ennél a háznál, mindenből annyi van, amely a hitelességhez kell. Funkcionálisan könnyen áttekinthető, érthető, de nem túl intellektuális. Részleteiben személyes, de érzelmileg nem túlzó, inkább zárkózott. A gondolati, stilisztikai tisztaság „őszinte” épülete, amely mögött jól érzékelhető a feladat iránti tervezői alázat.

forrás: http://www.epiteszforum.hu

Szabó Boglárka — 2011

TÖMÖRSÉG

SUNKEL ANDRÁS KRISZTIÁN - 2011

A fogalom többjelentésű, viszont leginkább a porózus, hézag nélküli, kemény, szilárd egységet fejezi ki. Tömör lehet egy anyag, egy tárgy vagy épület, de ugyan úgy lehet a beszéd, szöveg, elrendezés is. A sűrű szerkezetet nem bontja meg semmilyen köz, egybefüggő és folytonos. Ebből adódóan gyakran kelt nehéz, súlyos hatást is, mivel nem lehet aprólékosan adagolni; egy darabban, masszívan, szétválaszthatatlanul kapjuk.

forrás: képek-google.hu, szöveg-saját

TÖMÖRSÉG

SUNKEL ANDRÁS KRISZTIÁN - 2011

Budapest, Felvonulási tér, 56-os emlékmű

A tömör török eredetű szó és jelentése: vas, ezzel is tovább erősítve a szó kemény, sűrű, masszív jelentését.A Felvonulási téren álló monumentális acéltömb hatalmas méreteivel és több tonnás súlyával nehezedik a környék kőburkolatára. Rendkívül szemléletesen mutatja, ahogyan pár kisebb oszlop összetömörülve, egybeforrva hogyan alkot egy erős, határozott, megbonthatatlan egységet. Eleinte hatalmas hézagok, rések folyamatosan szűkülnek, majd teljes mértékben eltűnnek és egy megszakíthatatlan blokk képződik.

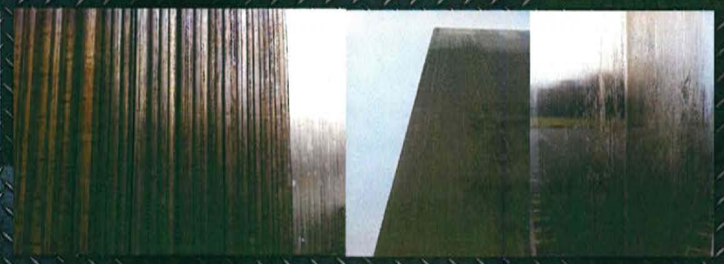

forrás: képek-saját, szöveg-saját

TÖMÖRSÉG / COMPACTNESS
2011

47,5115, 19,08147

47.50034, 19.06229

/kis diófa utca 5.
/bontott épület_egyemeletes klasszicista lakóház
/1840 /építész_hild józsef

/kis diófa utca 14.
/bontott épület_kétemeletes eklektikus lakóház /jelenleg_parkolo
/1871 /építész_rill imre

/kis diófa utca 4.
/bontott épület_lakóház /jelenleg_parkolo
/1855 /építész_zofahl lorinc

/uniformitás_kontinuitás
az utcán sorakozó házak homlokzatai,
bár stílusukban eltéroek, egyfajta ho-
mogén rendet alkotnak. ezt megszakítva
a három telek vizuálisan kiemelkedik.

/múlt_emlkékezet
az épületek eltunésével tervezoiktol,
egykori lakosaiktól kerültünk távolabb.
az ido elorehaladtával egyre kevésbé
lesznek a kollektív emlékezet részesei.
bontásuk egy új korszak kezdetét jelzi,
melyet tudatos döntés kísér.
a tett visszavonhatatlan.

/funkció
valamikor lakóház, ma parkoló, vagy
inkább szemétdomb. a tulburjánzó
növényzettel rég nem törodik már senki.
a váltás eroszakos, a tér egykori
tekintélyét elveszti.

/hétköznapok
ezeken a telkeken nincsen élet.
a tér aktiválásához szükséges használók
számára elérhetetlenek, így kimarad-
nak a környezetükben lévo épületekben
folyó mindennapokból. ez az elzártság
emlekedettséget kölcsönöz a telkeknek,
hogy ilyen módon is felkelthessék a
járókelok érdeklodését.

/integráció_rehabilitáció
merre van elore? ingatlanfejlesztés.
közösségi terek, közösségi tervezés.
zöldterület, közösségi kert. kulturális
események. társadalmi vállalkozások.
fenntartható városfejlesztés.
parkoló.

/identitás
a kis diófa utca mindössze tizenn-
yolc egységbol áll, másik utca nem
keresztezi. az egésznek egy hatod
részét teszik ki az üresen álló telkek,
így jelentos szerepet játszanak az utca
arculatának kialakulásában. lebontásuk
után mi maradt meg az egykor itt álló
házakból?

TÖRÉS / FRACTURE
2015

/gall eszter

/bevep /2015

/források_mierzsebetvarosunk blog_pesti építomesterek munkássága [1809-1847]_budapest fováros levéltára online_[LAKATLAN] KÉK

TÖRÉS
kis diófa utca

T Ö R É S

Törésnek nevezzük azt a pillanatot, aminek következményeképp egy ép egészből tökéletlen darabok keletkeznek. Ám a szónak nem kizárólagosan igenévi szerepe van, hiszen magát a folyamat végeredményét is érthetjük alatta. Az viszont, hogy jelentésében feltétlenül hordozza valaminek a pusztulását, vitathatatlan. Ezekkel párhuzamba állítható példa a Kőröstetétlentől néhány kilométerre, az Alföld egyik tipikus vidékén álló tanya. A nem túl forgalmas autóútról alig észrevehető épületegyüttes messziről csak egynek tűnik a környéken álló többi kifosztott porta közül, ha viszont közelebb merészkedünk, egy ennél sokkal érdekesebb kép bontakozik ki. Ugyanis ez a ház nem vált lakhatatlanná, nem költöztek ki belőle, csupán valami rejtélyes okból magára hagyták. Minden részletből érződik, hogy valamikor a hely egy élő organizmusként működött, amíg egy számunkra homályban maradó esemény hirtelen meg nem törte az egyébként természetes ívű pályáját. Erről tanúskodik a sok-sok továbbra is pontos helyén pihenő tárgy, a szekrényben lógó ruhák, a szekérből maradt kerék-pár az udvaron. Az épületek minden részlete a törést, és a törés előtti egész képét hordozza magában. És ha már más nem is, akkor a telek takaros rendjébe illeszkedő fa lesz, ami évzázadok múlva is az egykori tanya és az itt zajló élet emlékét fogja őrizni.

Bevezetés az építészetbe 2015
Álmosdi Donát

TÖRÉS / FRACTURE
2015

47.0976, 20.02276

46.36185, 25.79966

Egy elrontott eszme tükröződése

A választott helyszín Csíkszereda egyik jellegzetes utcája, a Kossuth Lajos utca, a város fő utcája. Ez a város egyik legforgalmasabb utcája, talán ezért is ment végbe itt a legnagyobb átalakulás az elmúlt fél évszázadban. Hogy a változás szükséges volt-e, avagy sem, arról hosszan lehetne vitázni, minden esetre az oka kétség kívül a pár évtizeddel ezelőtti kommunista ideológia volt. Csíkszereda 1968-ban lett a Magyar Autonóm Tartomány feloszlatása után Hargita megye székhelye, ennek következtében 20 év alatt a lakóssága megtriplázódott, mivel az ipar központja is lett egyben.

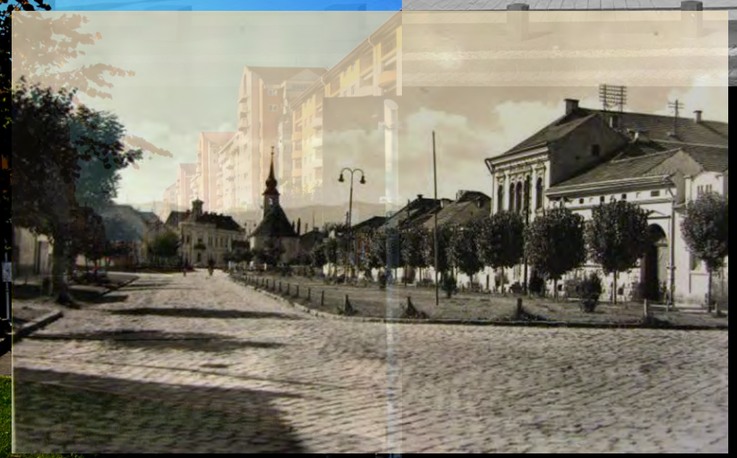

Így szükség volt gyors ütemben olcsó lakásokra a munkásoknak, melynek a következtében a várost a kommunizmus úgymond a saját képére formálta. A legnagyobb alakulás a Kossuth Lajos utcában ment, amelyet szabályoztak, az ott lévő összes házat és építészeti értéket lebontották és pár év elteltével olcsó betontömbházak egész sora emelkedett ki, megváltoztatva a város képét. Többek között elpusztult az akkor Polgármesteri Hivatal, a város egyik jellegzetességének számító Vasüzlet épülete, és emellett számos régi épület is. Az a székely ember, család, amely nemzedékeken keresztül itt lakott az otthonát kénytelen volt szó nélkül feladni és elfogadni azt, hogy beköltözhet egy jobb esetben három szobás tömbházlakásba.

A változás ironikus is egyben, hiszen a román vezetőség először Székelyudvarhelyt akarta kinevezni megyeszékhelynek, ám a csíkiak ennek hallatán tűnteően vonultak az utcára, mondván: „Udvarhelyre nem megyünk, aszalt szilvát nem eszünk”. Ennek következtében lett Csíkszereda a kommunista ideológia tükre számos más erdélyi városhoz hasonlóan. Bár mára a kor hatása már közel sem olyan vészes, mint régen, a Kossuth Lajos utca magas, szögletes, szürke és rideg épületein még mindig vissza tükröződik egy félresikerült időszak eszméje.

Tükör/Csíkszereda-Kossuth Lajos Utca/Bíró Árpád/Bevezetés az építészetbe/2015

TÜKÖR / MIRROR
2015

TÜKÖR / MIRROR
2015

TÜKÖR

TÜKÖR

Fényvisszaverő képességgel bíró felület, mely a visszavert fény által képet alkot. Egy egyeletlen fehér fal szintén visszaveri a fényt, de szét is szórja. A visszaverődés és az átlátszóság hozza létre a képet, amelyet jellemez a fényessége és a színe is. Tökéletes tükröződés esetében a tükröződő kép nem mutat meg semmit a tükröző felület tulajdonságairól, a tükör maga háttérben marad. Pl. síktükör Minél több tulajdonsággal tér el a tükröző felület a tökéletes tükör tulajdonságaitól, a tükröződő kép annál tökéletlenebb, viszont annál többet árul el magáról a felületről.

Az év elején ismertem meg az egyetem környékét, ahol ezt az üveg felületű épületet fedeztem fel, nem maga az épület ragadott meg, inkább annak mozgalmas (üveg)tükör homlokzata. Az épület tükröződő felületén megjelennek a körülötte lévő épülethomlokzatok, így ez a optikai hatás megnagyobbítja a vizuális teret és többletjelentést ad. A visszatükrözött felület van a középpontban. Emellett tekinthetünk rá információ közvetítő felületként is.

Víztükör

A tavakhoz hasonlóan(ahol a tó egy az egyben megduplázza/visszaadja a természetet) a városban is igyekeznek kihasználni a vízfelületek természetes térnagyobbító hatását, a burkolatok között fellazítja és határolja a szerkezetet . A víztükör a hullámzása dinamizálja és megsokszorozza a képeket, látványfokozó tulajdonsággal rendelkezik.

helyszínek: Budapest,Erzsébet tér , 1111 Budapest Lágymányos utca ,1-3 Bevezetés az építészetbe 2015 Nagy Attila

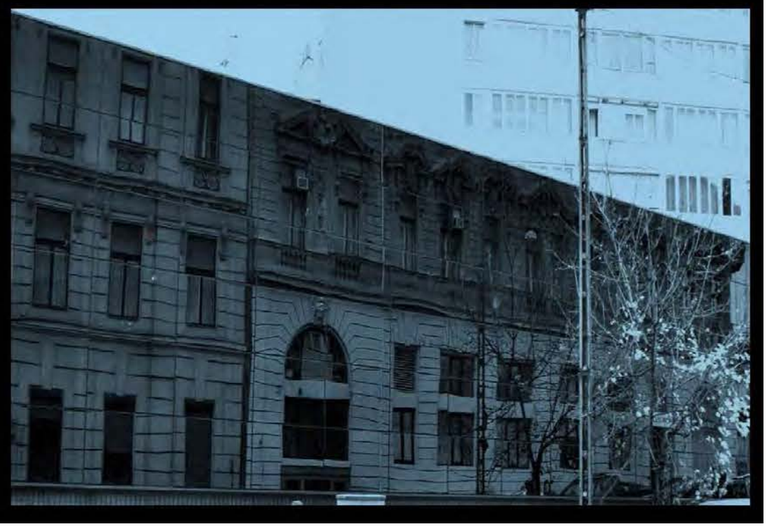

47.49865, 19.05394

47.46408, 19.14963

Tropotei Alexandra, bevezetés az építészetbe, 2016

Tűzfal – Kőbánya-Kispest metró-és vasútállomás

Tűzfal: számítástechnikai értelemben az a szoftver, melynek feladata illetéktelenek elleni védelem a hálózaton keresztül. Építészeti értelemben az a függőleges zárófalazat, melyet tűzvédelmi szempontból építenek. Én ebben a szóban az elhatároló dolog, határvonal szerepet láttam meg.

Kőbánya-Kispest metróállomás az M3-mas metró egyik végállomása, mely összeköti Dél-Pestet a belvárossal. Az eredeti épületet 1980-ban adták át, melyet vörös acélgerendákra építettek, és amely jellegzetes narancssárga elemekből állt, azokon nyolcszög alakú ablakokkal. A rendszerváltást követően ez az állomás teljesen lepusztult, jelentős volt itt a hajléktalanok száma.

2011-ben a Köki Terminál beruházása keretében teljesen átépült a metróállomás, mellyel párhuzamosan a fedett autóbusz-végállomás is átalakult, továbbá, a jelentős közlekedési fejlesztések mellett, a háromszintes bevásárlóközpont is megépült. A Köki Terminállal szervesen egybeépítették a metróállomást.

Az eredeti vasútállomást 1907-ben nyitották meg a Lajosmizse felé tartó vonatok számára. A 70-es évek végén (a metróállomás kialakításával egyidőben) az állam fejlesztési programja keretében már öt személyforgalmi vágány épült meg, valamint kiépült az állomás fölött egy fedett, keresztirányú, gyalogos felüljáró.
A 90-es években a metróállomáshoz hasonlóan az épület műszakilag és esztétikailag is teljesen lepusztult. A mozgólépcsők karbantartás hiánya miatt elromlottak, a lépcsők életveszélyessé váltak. Az említett felüljárót birtokba vették a hajléktalanok. Itt nem történtek a metróépületéhez hasonló felújítások.

A két épületrészlet közötti, képzeletbeli határvonalhoz kötöttem a kiválasztott szót. Véleményem szerint azért érdekes ez a határvonal, mert a két épületrészlet, illetve állomás közötti különbség- a metró a területet a belvárossal, míg a vonat vidékkel kapcsolja össze- befolyásolja az épület felújításával, átépítésével kapcsolatos döntéseket, jól szemlélteti a belváros-központú gondolkodást. Állítólag tavaly voltak kezdeményezések a felújítást illetően, ám tulajdoni viszonyok rendezetlensége miatt akadályba ütközött a felvetés. Öt éve járok arra nap mint nap, és mindig furcsállva nézem az újszerű metróépület és a régi, lepusztult felüljáró különös összekapcsolódását.

TŰZFAL / FIREWALL
2016

Tűzfal

Tűzfal - Budapest - Rákóczi tér - Vásárcsarnok

Az épületet függőlegesen - a tetőszerkezetet is - átmetsző, nem éghető anyagból készült térelhatároló falszerkezet, amely tűznek más építményre, vagy tűzszakaszra való átterjedését előírt időtartamig megakadályozza. Tehát olyan határvonal, ami a szerkezeten túlmutat. Budapest, helyzetéből adódóan olyan főváros, ami nyugat-európát a balkánnal ütközeti. Ez az erős kettősség valahol találkozik, és ennek a határvonalnak részeként tartom számon a Rákóczi teret is. A nagykörút és a metróállomás alkotják számomra a nyugati, a vásárcsarnok mögötti terület pedig a keleti pólust. A tér század eleji bérházakkal veszi körbe magát, ami egy harmonikus hátteret, egyben lehetőséget ad, valami rendhagyó történés megismeréséhez.

A figyelmet nem ragadják meg a térhatáron álló épületek, hanem egymásba olvadva emelik ki a terület közepén levő jelenséget. Itt a két egymástól nagy mértékben eltérő térszerkezet, életvitel és gondolatvilág találkozik. A tér közepén lévő kortárs forma farkasszemet néz a csarnokon keresztül, az a mögötti épületekkel. A vásárcsarnok az a határfelület, „tűzfal" ami a kettő közti már-már ellenséges feszültséget levezeti és befogadhatóvá teszi. Az épület túloldalán kopottas tömbök állnak egymás mellett, ahol a körút, és a tér ütemét és harmóniáját teljesen elveszítjük.

Bevezetés az építészetbe 2016 -
Farkas Ellák Sebestyén

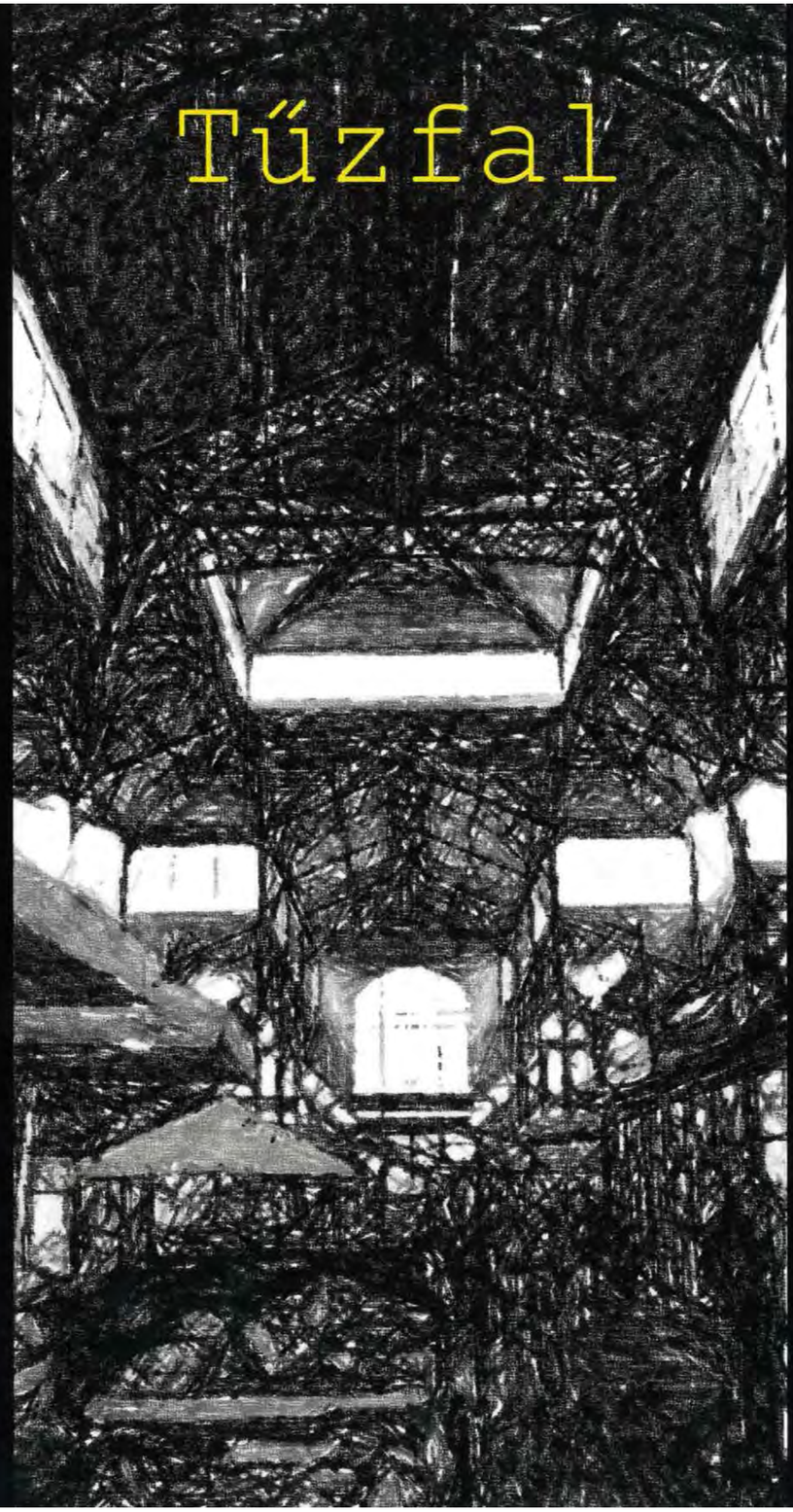

Itt kezdődik számomra a „balkáni" világ, aminek a szépsége teljesen más módon mutatkozik. Lehet ugyanakkor ez a határfelület a jelen és múlt közti szakadék összekötő-elválasztó téreleme is.

A csarnok kapui egy légies, átmeneti teret zárnak közre, ahol érzékelhetjük a két világon kívüli létet. Számomra ezért ez a hely többletet hordoz.

TŰZFAL / FIREWALL
2016

47.49295, 19.07317

47.69556, 17.62775

ÚJRAFELHASZNÁLÁS / REUSE

2011

pet palackból ún. POLLI-Brick-et készítenek, melyből épületek készülnek, mely tartja a meleget, a hideget, hangszigetel, átereszti a napfényt, tehát nem kell nappal világítás. emellett olyan erős, hogy ellenáll földrengésnek és szélviharnak is.

újrafelhasználás

mai pazarló, környezetszennyező világunkban rendkívül nagy szükség van a nyersanyagkészletekkel való spórolásra. ez történhet ipari újrahasznosítással, vagy a meglévő hulladékok (pl.:PET palack, üveg) későbbi felhasználásával, beépítésével. Taiwanon a Polli-Brickből kilenc emeletes, nagyon kedvező energiafelhasználású házakat építenek.

csakúgy mint a hulladékokat, az épületeket is lehet újrahasznosítani. lebontani és a meglévő építőanyagot újra felhasználni, vagy házat egy új funkcióval ellátni. Budapesten meglehetősen sok példa van az utóbbira, említésre érdemes például a Szimpla Kert vagy a Fogasház, ahol bérházakból lett kialakítva kocsma, illetve kiállítótér. a belváros szívében, az Erzsébet téren is találhatunk két jó megvalósulását ennek, az irányelvnek, a volt buszpályaudvarból átépített Design Központ, amely a Desing Héten is fontos szerepett kapott, valamint a fiatalok és az öregek által egyaránt kedvelt szórakozóhely, a 'Gödör'.

Fogasház - kulturális befogadótér
volt lakóház, fogászat

CET -Kulturális és Szabadidőközp.
volt raktárak a Duna-parton

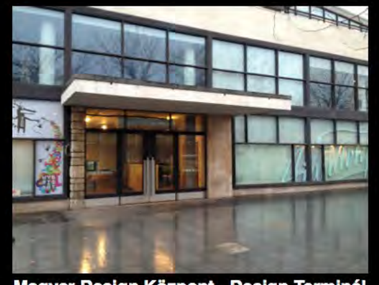

Magyar Design Központ - Design Terminál
volt Erzsébet téri buszpályaudvar

Gödör Klub Erzsébet téri Kulturális Központ
a tervezett Nemzeti Színház megépült épületei

újrafelhasználás

Széchenyi István Egyetem Építész Műteremháza
Győr

az eredeti épületet Hofer Miklós tervezte a 70-es években, a főiskola épületegyüttese részeként, eredeti funkciója szivattyú-kompresszorház volt.

az egyetem bővülésével, igény támadt a karon lévő építészképzés helyének korszerúsítésére. ekkor a volt- és a jelenlegi tanszékvezető, Bodrossy Attila és Czigány Tamás, pályázat útján megvalósították, ezt az ars poetikának is tekinthető épületet. az eredeti ház 40cm vastag vasbeton falai, egy meglehetősen súlyos épülettömeget alkotnak, ezt erősíti a sötétszürke festés, ezzel szemben a hozzákapcsolt épület rendkívül könnyed, légies.

az épületben megtalálható egy kisebb előadóterem, egy kiállítótér és két rajzterem. a régi épülethez egy új, kiszolgáló épületrészt kapcsoltak, melyben a lépcsőház valamint a WC-k kaptak helyet. a belső tér letisztult, a funkcionalitás játsza a legnagyobb szerepet. az egyedileg tervezett, nagyon egyszerű bútorok mellett, fontos volt a strapabíró anyagok alkalmazása.

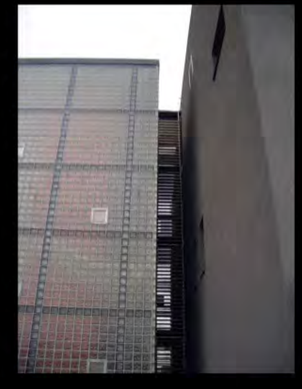

ÚJRAFELHASZNÁLÁS / REUSE
2011

m a t é r i a
átdolgozásával létrejövő
új struktúrák

f o r m a
megbontásával új
tárgy

ú j r a f e l h a s z n á l á s

f u n k c i ó
változásával
előálló szerep

a mai kor egyre jobban megkívánja az erőforrások tudatos kihasználását, minden területen vizsgálni kell az újrahasznosítás lehetőségeit, ahol lehet, erényt kovácsolni belőle. éppen ezért a lehetőségek száma végtelen. hétköznapjainkban is gyakran alakítjuk át a minket körülvevő környezetet, tárgyainkat. az újrafelhasználás olyan formáit szeretném megmutatni, melyek nem szükségmegoldásként, hanem önálló egységként lépnek be életünkbe és gyakorlati hasznon túl egyéb értéket is képviselnek.

dombrovszky_zsófia_ _2011 Képek forrása_internet

ú j r a f e l h a s z n á l á s

telki_ófalu_pajta_faluház

falumban áll a Pajta, mely nemrég nyerte el jelen arculatát hivatalosan Faluházként, bár mint közösségi tér funkcionált megromlott állapotában is. belakása éppen ezért igen könnyen ment, a már létező falukáposztája, faludisznaja, telki fesztivál kapott a mai kor igényeit kielégítő közteret. igen érdekes az, hogy egy ezer szállal a fővároshoz kötődő „alvó" falu lakói hogyan igyekeznek megőrizni, továbbgondolni a falusi létformát, közösségi eseményt formálva belőle, és fűzik reprezentatív térré a Pajta hátuljának megnyitásával az egykori mezőgazdasági épületet környezetével.

dombrovszky zsófia_ _2011

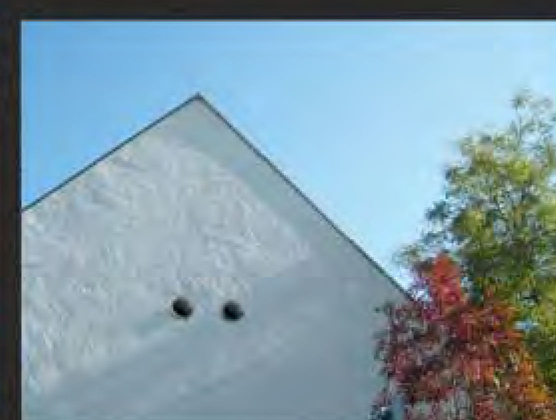

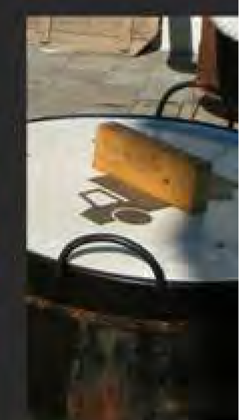

47.54708, 18.82847

47.48134, 19.05591

ŰR

Berente Gréta

2018.
Bevezetés az építészetbe
BME – K ÉPÜLET
9L

Az űr, mint üresség, egy hatalmas összefogó egység. Ami mindenhol ott van, mégis láthatatlan tér. Pontosan, mint a 9L lépcsőház. Van, létezik és mégis láthatatlan. Rejtett és mégis jelen lévő. Hasznos és szükséges. Egy kötelék, egy kapocs a világok között. Az átjárhatóság és zártság együttes keveréke.
Ez az értelmezés fogalmazódhat meg az emberben, mikor az űr szót hallja. Egy teljesen elszigetelt dimenzió, a külvilág egy félreeső szelete. A lépcsőház igen kevesek által használt, mégis , egy tökéletes összeköttetés a szintek között, és praktikus elhelyezkedése miatt gyorsan és könnyen lehet közlekedni az emeletek között. Sokak által ismeretlen és kihasználatlan így általában teljes csend és nyugalom övezi. Pontosan olyan érzéseket válthat ki belőlünk ez a lépcsőház, mint a világegyetemben lévő tátongó űr. A létező összes szint átjáthatóságának kapcsa. A legtávolabbi, a legközelebbi, a legfentibb és a leglentibb egyetlen egy halmazba foglalása. Ezért kiváló építészeti példa lehet ez a 9L számozású lépcsőház erre az ŰR szóra. Illetve egy igen jól érthető összefüggés a választott fogalom és a példa között.

ŰR / VOID
2018

A Gyermekkorból hátramardt űr

Az épület szónak még éppen eleget tehet az általam választott házikó, hiszen ez az építmény egy gyermekeknek szánt mászóka. Pontosabban mondva nem egy véletlenszerű mászóka, hanem egy olyan, amit nagyon jól ismerek, hiszen nekem építették. Anno 2005-ben költöztem szüleimmel a gödöllői kertvárosba és ez a kis házikó már az első nyáron megépült édesapám jóvoltából. Bár már felnőttem és elköltöztem, de a mászóka még mindig az udvarunk látképét díszíti.

Már senki sem emlékszik, hogy pontosan hol vettük az alapot, viszont az biztos, hogy egy remek vétel volt. Gyermekkoromban rengeteget használtam, mind a mászó, mind a hinta részt. Számtalan emlék köt hozzá. Ez a kis házikó jelentette az én „területemet" az udvaron. Ám amikor elkezdtem kamaszodni egyre kevesebbet és kevesebbet használtam. Ez a szokás fokozatosan megszűnt és manapság már csak az egyik macskánkat láthatja ott üldögélni az ember néhanapján. A felnövés természetes része a régi játékok elhagyása, viszont amióta én nem használom a szüleim is elhanyagolják, így az időnek és a változó időjárásnak köszönhetően különböző foltokban kopik le a festék. Így megmutatja a ház az évek alatt felkent rétegek néha különböző színeit. A tartó oszlopok meg jó indulattal sem mondhatók már függőlegesnek.

Ez az épület számomra azt az űrt jelképezi, amit a gyermekkorom elmúlása után bennem maradt. Az az idilli és tudatlan, ám felettébb boldog én már sosem fog visszatérni, így az a mászóka is üresen marad, míg végleg le nem bontjuk.

Komáromi Zsófia - 2018- Bevezetés az építészetbe

VESSZŐ – B 28-30.

„Főnév. Tagmondatok, mondatrészek és tizedestörtek elkülönítésére való, vonás alakú írásjel."

A vesszőt a magyar nyelvben a felsorolás eszközeként használjuk. Egy tárgy tulajdonságait taglaljuk, egy adott szempontnak megfelelő objektumokat sorakoztatunk fel segítségével, de egyúttal el is választjuk őket.

Határfelületet képezünk. Hanglejtésünkkel érzékeltetjük, hogy habár van közös pont, közös tulajdonság, különböző elemekről van szó.

Amikor egy épületben sétálunk míg valaki fel nem hívja rá a figyelmünk, vagy esetemben míg egy egyetemi feladat rá nem ébreszt, észre sem vesszük, hogy ahogyan mozgunk szobából szobába, úgy váltogatjuk a helyiségeket és haladunk el egy-egy vessző felett, hiszen egy küszöb átlépésével határfelülethez érünk. olyan határhoz, amely különböző anyagokat, burkolatokat választ el, amelyek azonos, vagy legalábbis hasonló funkciót töltenek be. És habár elválasztják, össze is kapcsolják a két helyiséget, átmenetet képeznek a két felület és a két tér között. Csakúgy mint egy lépcsőház teszi ezt két szint között, egy fal a szobák között, nyílászárók a terek között.

Hundertwasser szerint az egyenes vonalak káoszában élünk, amely minden oldalról körülvesz minket és mindenben megtalálható, aki pedig ezt nem hiszi, annak számolnia kellene az egyenes vonalakat maga körül, és akkor rájönne, hogy tulajdonképpen sosem fogja abbahagyni a számolást, ha egyszer elkezdte azt. Nos, úgy vélem mi is hasonlóan járnánk, ha elkezdenénk számolni a vesszőket egy épületben.

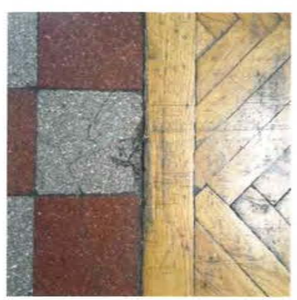
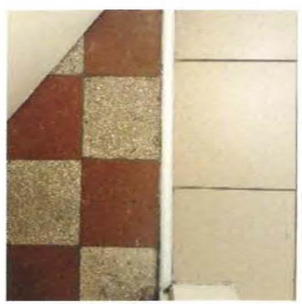

CZAP TIMEA

BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE

2017

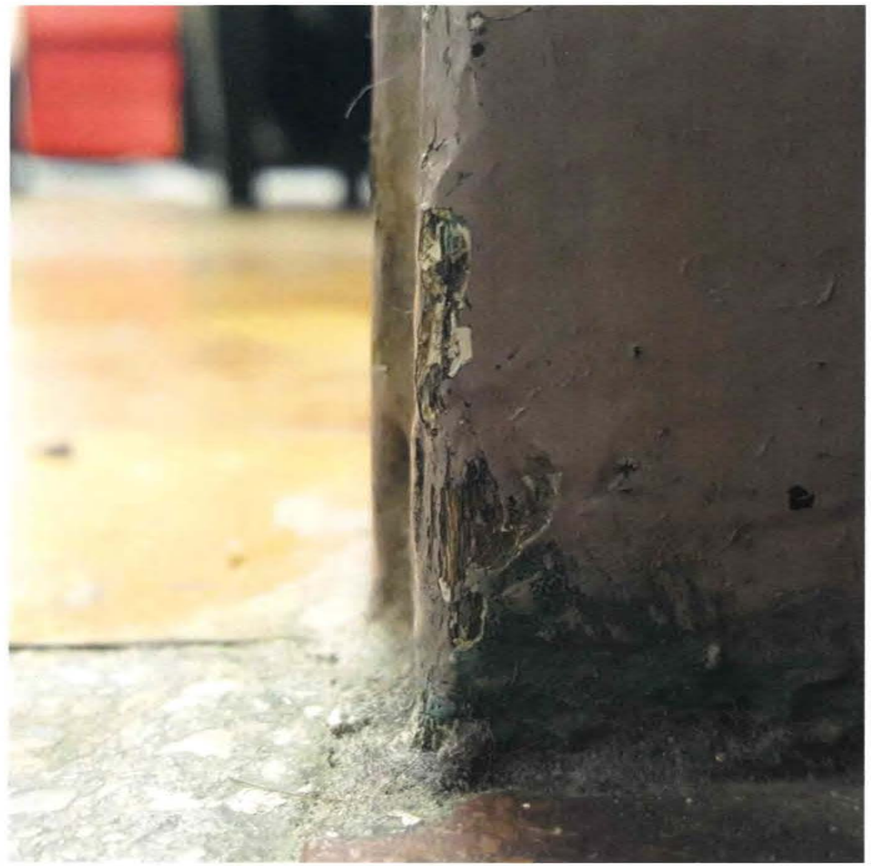

KELENFÖLD VASÚTÁLLOMÁS – VESSZŐ

A vessző szó hallatán leginkább az írásjel jut eszünkbe, melyet a mondatokban az egyes tagmondatok elkülönítésére használunk. Ezt a beszédben is megjelenítjük, mégpedig rövid szünetek tartásával. Ez az írásjel tehát nem mást tesz, mint egy pillanatra megállítja a beszédet és megszakítja a mondatok folytonosságát. Egyaránt választja szét a mondatokat, bontja darabokra azokat, és köti össze a részeket. A Kelenföld metró - és vasútállomás pontosan ilyen szerepet tölt be a budai tömegközlekedésben. Az

emberek legtöbbször gyorsan áthaladnak rajta, csak egy pillanatra akasztja meg az átszállás az utazásukat. Épp annyi időt töltenek el itt, hogy megvegyék a jegyüket vagy megnézzék, mikor indul a járatuk. Összeköti a különböző eszközöket, vonalakat, hiszen egyaránt állomása busznak, metrónak, villamosnak és vonatnak. Maga a téregyüttes nem régi, 2014-ben nyitották meg az akkor elkészült 4-es metró végállomásaként. Megépülése után szinte teljesen átvette a régi vasútállomás épületének feladatait is, így az lassan funkcióját vesztette. Az állomás nagy része a föld alatt található, egy nagyobb térből lehet lépcsőkön, mozgólépcsőkön keresztül, avagy lifttel a különböző felszínen, illetve felszín alatt lévő eszközökhöz eljutni. Az állomás a tömegközlekedési vonalak összekötésével Kelenföldet és Őrmezőt is összekapcsolja, melyeket előtte a vonatsínek elválasztottak egymástól. Az egész egy hosszú aluljáró, aminek három tényleges kijárata van, ha a peronokat és az egy térre vezető lépcsősorokat külön-külön nem számoljuk. Más aluljárókhoz képest jellemző rá a nagy belmagasság, és a szokásos üzlettömeg elmaradása, amitől sokkal barátságosabbá válik a tér. Kinézetében a letisztultságra törekedtek, ezt mutatják az egyszerű beton - és üvegfelületek, melyek az egész állomást jellemzik. A téregyüttes egésze a funkcióra koncentrál, hogy minél átláthatóbban és egyszerűbben hangolja össze a tömegközlekedést és ezzel nélkülözhetetlen csomóponttá váljon.

Jakab Eszter
Bevezetés az építészetbe 2017

47.61334, 19.06152

VÍRUS
EMBERISÉG

A VÍRUS: ÖNMAGÁT REPRODUKÁLÓ KÁRTÉKONY ÉLŐLÉNY, MELY KÖRNYEZETÉT KIHASZNÁLVA ÉS FELEMÉSZTVE ÉLŐSKÖDIK A GAZDATESTEN. MI EMBEREK ÉVSZÁZADOK ÓTA HASZNÁLJUK KI A SAJÁT GAZDATESTÜNKET ÚGY, MINTHA LENNE MÁSIK. GENERÁCIÓK ÓTA, ROMBOLJUK ÚGY A KÖRNYEZETÜNKET, ÍRTJUK AZ ERDŐINKET, SZENNYEZZÜK A VIZEINKET, A LEVEGŐNKET, PUSZTÍTJUK A VELÜNK EGYÜTT ÉLŐ ÁLLATVILÁGOT, MINTHA BE LENNE KÖTVE A SZEMÜNK ÉS NEM TUDNÁNK PONTOSAN JÓL, HOGY MI LESZ ENNEK A FELELŐTLEN ÉLETMÓDNAK A KÖVETKEZMÉNYE. AZ ŐSERDŐKET ÉS DZSUNGELEKET LASSACSKÁN FELVÁLTJÁK A BETONDZSUNGELEK, A FRISS LEVEGŐ ÉS A TERMÉSZET, A VÁROSI EMBER SZÁMÁRA MÁR CSAK A TANKÖNYVEKBŐL LESZ ISMERŐS. SZERENCSÉRE TÖBB ORSZÁGBAN IS FELFIGYELTEK MÁR ARRA, HOGY AZ EMBERISÉG ÚGY VISELKEDIK, MINT A VÍRUS MELY SAJÁT BOLYGÓJÁT EMÉSZTI FEL, ÍGY PRÓBÁLKOZÁSOK SZÁMOS PÉLDÁJÁT FIGYELHETJÜK MEG A KÁROS HATÁSOK CSÖKKENTÉSÉRE. ÉPÜLETEINK EGYRE JOBBAN TÖREKEDNEK A FENTARTHATÓSÁGRA, A MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK HASZNÁLATÁRA. A VÁROSOK VEZETÉSE IS KEZD FELFIGYELNI ERRE A KÉRDÉSRE, ÉS EGYRE JOBBAN ELFOGADJA AZT A TÉNYT, HOGY AZ EMBER ÉS A TERMÉSZET NEM LÉTEZHET EGYMÁS NÉLKÜL A VÁROSOKBAN, EZÁLTAL EGYRE TÖBB HELYEN JELENNEK MEG A ZÖLD FELÜLETEK. SAJNÁLATOS MÓDON, AMIT AZ EMBERISÉG TESZ A SAJÁT PUSZTÍTÁSA ELLEN, JÓVAL A FENTARTHATÓ ÉLETMÓD SZÜKSÉGLETE ALATT VAN. A TÖMEGTERMELÉS KÖVETKEZMÉNYEI, ÉS AZ METROPOLISZOK SZENNYE ÚGY PUSZTÍTJÁK SAJÁT OTTHONUNKAT, MINTHA SEMMI FELELŐSSÉGGEL NEM TARTOZNÁNAK IRÁNTA.

OMSZK PARK
2018
BEVEZETÉS AZ ÉPÍTÉSZETBE
OPLASZNIK ÁRON

Bevezetés az építészetbe
2018
Mohay Klára
Kaposvár

Az idegen kifejezés a latin eredetű „hospes” szóból származik, amely vendéget, idegent jelent. Az építészetben az idegen olyan elemeket jelöl, amelyek nem illeszkednek a környezetükhöz, vagy nem tartoznak az adott helyhez. Ezek az elemek gyakran zavarják a megszokott rendet, és kérdéseket vetnek fel a hely identitásával kapcsolatban. Az idegen lehet anyag, forma, funkció vagy akár egy teljes épület is, amely a környezetétől eltérő módon viselkedik.

Az építészetben a vírus egy olyan jelenség, amely gyorsan terjed és hatással van a környezetére. Ez lehet egy új építési technológia, egy divatos stílus vagy egy olyan funkció, amely gyorsan elterjed a városban. A vírus hasonlóan működik, mint a biológiai vírusok: gyorsan terjed, és hatással van a környezetére. Az építészetben a vírus lehet pozitív vagy negatív is, attól függően, hogy milyen hatással van a környezetére.

Az építészetben a fertőző jelenségek gyakran a városi terek átalakulásával járnak együtt. Ezek a változások lehetnek pozitívak, mint például a közösségi terek kialakítása, vagy negatívak, mint például a zöldterületek csökkenése. A fertőző jelenségek hatással vannak a városi élet minőségére, és befolyásolják az emberek mindennapi életét.

Az építészetben a burjánzó jelenségek gyakran a városi terek átalakulásával járnak együtt. Ezek a változások lehetnek pozitívak, mint például a közösségi terek kialakítása, vagy negatívak, mint például a zöldterületek csökkenése. A burjánzó jelenségek hatással vannak a városi élet minőségére, és befolyásolják az emberek mindennapi életét.

Az építészetben az életellenes jelenségek gyakran a városi terek elhanyagolásával járnak együtt. Ezek a változások lehetnek pozitívak, mint például a közösségi terek kialakítása, vagy negatívak, mint például a zöldterületek csökkenése. Az életellenes jelenségek hatással vannak a városi élet minőségére, és befolyásolják az emberek mindennapi életét.

Az építészetben az agresszív jelenségek gyakran a városi terek elhanyagolásával járnak együtt. Ezek a változások lehetnek pozitívak, mint például a közösségi terek kialakítása, vagy negatívak, mint például a zöldterületek csökkenése. Az agresszív jelenségek hatással vannak a városi élet minőségére, és befolyásolják az emberek mindennapi életét.

--fertőző---idegen---burjánzó---életellenes---agresszív--

--vírus--

VÍRUS / VIRUS
2018

46.36603, 17.78622

47.49822, 19.03975

Bevezetés az építészetbe
2018
Alagút, Budapest
Varga Liza

A nagyobb városokban alapvető probléma a közlekedés által okozott zaj és levegőszennyezés, amelyet lakhelyem, (I.kerület, Calrk Ádám tér környéke) miatt én is naponta megtapasztalok.
A zaj elsődleges jelentése zavaró hanghatás. Az első dolog ami eszembe jut a szó hallatán, az egy hangos, folyamatos zúgás. Ezért is választottam a fogalomhoz kapcsolódó építészeti példaként a Budai Váralagutat. Amint belép az ember, elragadja egy különösen zavaró hanghatás, az áthaladó forgalom felerősödött zaja, ami szerintem a városban kevés más helyen jelenik meg ennyire érzékelhetően.

Az átsétáló embereken megfigyelhető, hogy önkéntelenül sietni kezdenek, és csak a kijáratnál könnyebbülnek meg, az elviselhetetlen zaj és szmog után. Egyes autósok pedig, ha nincs dugó, kifjezetten szeretik kihasználni az Alagút érdekes „ausztikáját", és dirket felpörgetik a motort.
Az alagútban az autók okozta zajon kívül, zavaró probléma a por is, ami a falain vastagon rakódik le, annak ellenére, hogy évente kétszer takarítják. Viszont ez a porréteg lehetőséget biztosít szerelmesek számára, hogy festék nélkül is üzeneteket hagyhassanak a falon…

Fényképeimmel ezeknek a szennyező hatásoknak a megjelenítésére törekedtem ebben a mikrokörnyezetben. Szerintem érdekes, hogy egy jelentős 19. századi építményben is, mely Buda egyik fő turisztikai látványossága, jól tettenérhetőek jelenünk nagyvárosi életének környezeti problémái. Nyilvánvaló, hogy 165 évvel ezelőtt nem ilyen mértékű, és jellegű forgalomra tervezték, abban az időben még a lóürülék volt a legnagyobb „városszennyezési" gond. Az alagutat pedig olyan hiedelmek övezték, hogy a hangoskodástól könnyen beomolhat...

2018, Budapest

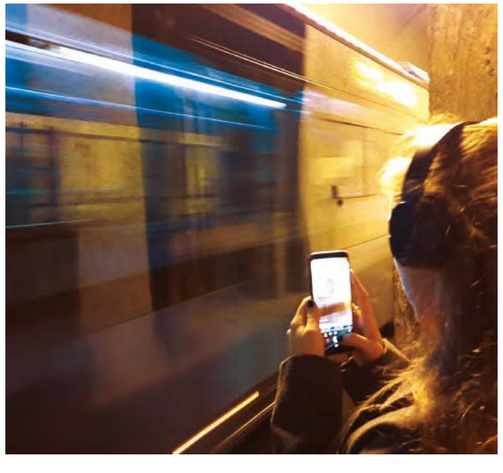

ZAJ / NOISE
2018

Rózsaszín zaj

SCHLACHTER KINCSŐ

Már egészen kicsi korom óta elbűvölt az eső, gyakran kuporodtam az ablakpárkányra, hogy onnan órákig figyeljem a vihart. Ebből a gyermekkori élményből született a témaválasztásom is.

A zuhogó eső, vagy a csobogó víz (pl. vízesés) hangja is, rózsaszín zajnak tekinthető, amely számos kutatás szerint nyugtató, memóriajavító és -fejlesztő hatással rendelkezik, illetve az alvás minőségét is javítja.

A rózsaszín zaj a hangtechnikában egyértelmű jelentéssel bír: véletlenszerű zaj, amelynek a teljes vizsgált frekvenciatartományben (jellemzően 20 Hz - 20 kHz) a hangnyomásszintje oktávonként 3 dB-lel csökken. Az elnevezés a látható fény pink (rózsaszín) spektrumából származik.

A legtöbb ember gondolkodásában a *z a j* szóhoz gyakran negatív értelem társul, zavaró hangot képzelnek el. Az eső *z a j*a viszont kellemes, monoton kopogás - csobogás, aminek hallgatása megnyugtatja az embert. Az eső által felfrissülnek az utcák, a terek, a természet is lemossa magáról a rengeteg port és szennyet. A víz éltető, frissítő, megújító ereje átjár mindent.

Mivel a város, ahol születtem nagyon kicsi, amikor zuhog az eső, akkor az utcák majdnem teljesen üresek. Nem járnak emberek, autók is alig és csak az eső monoton kopogása hallatszik a járdán. Ezt a hangulatot próbáltam megragadni a képek segítségével.

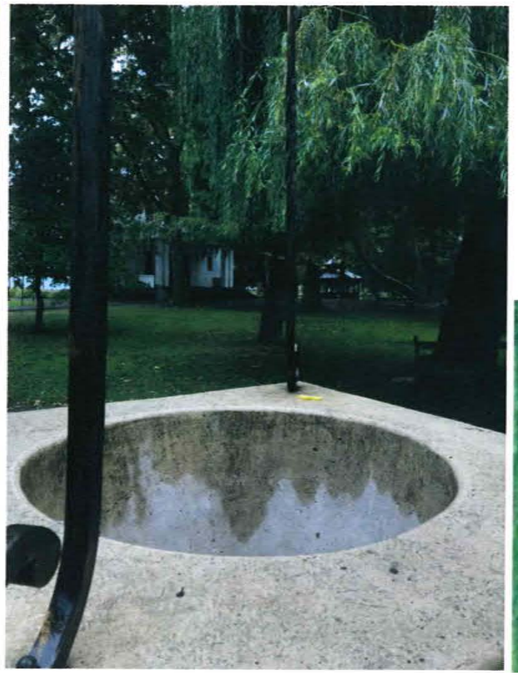

47.49647, 19.04158 ; 47.56301, 19.12004

DESIGN AKTIVITÁS BUDAPESTEN:

-LÁNCHÍD19-

A Lánchíd utca 19. szám alatt található Design Hotel több szempontból is közel áll hozzám. Egyrészről tetszik, ahogy a ház kommunikál az épített környezettel; belesimul az eklektikus Duna-parti homlokzatsorba, folytatja ezt a historizáló építészeti örökséget, mégis kitűnik onnan egyedi üveglamellás árnyékolórendszerével, ami egyfajta tematizálása a Dunával folytatott párbeszédének.

De nem csak ez az oka annak, hogy az épület a kedvenceim közé tartozik: nagy örömmel töltött el, amikor láthattam, hogy az épület belső tere szintén rájátszik a vízzel való szoros kapcsolatra: az átriumban a világító üveghidak és a térben sikló üvegezett látványliftek egyfajta víz alatti hangulatot sugallnak. A belső térképzés koncepciója összefüggő, egymásba átáramló közösségi terek létrehozása volt amellett, hogy nagy igényt tartottak tehetséges belsőépítészek és fiatal designerek elengedhetetlen munkájára. Jó látni, hogy Budapesten is "beindul" az a fajta építés, mely nem csak egy ház megtervezéséből áll, hanem igenis van igény a fiatal művészekre. Úgy gondolom, ha ez az együttműködés nem jött volna létre a Láncíd19 Hotel építésénél, a ház most nem lenne ennyire "egyben".

Bevezetés az építészetbe /otthoni feladat/
Eiszrich Ágnes

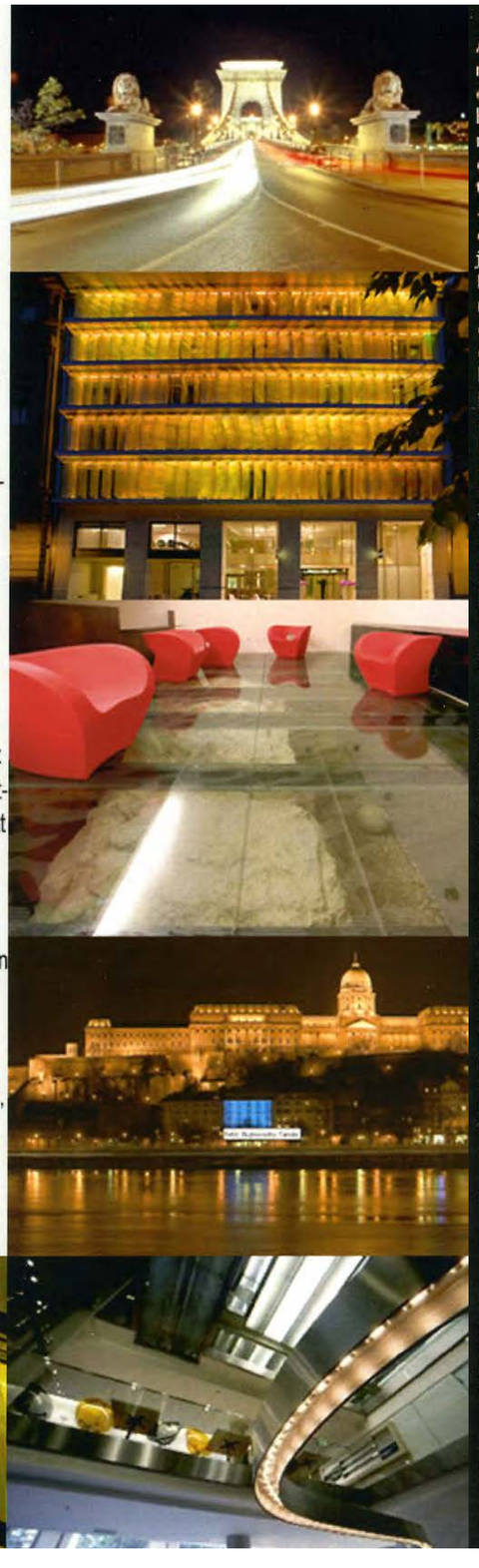

A nagymamám mesélt róla, az éjféli miséről, a hajnali rórátékről, a gyönyörű templomról, ahova gyermekkorától járt. Később én is megismertem ezt a helyet, és egyszerűen lenyűgözött. Harmóniája, arányai, a falak lágy aranyos derengése, az örökös félhomály akaratlanul is áhitatot költöztet a szívekbe. Úgy éreztem kincset találtam. Régi ragyogása mára megkopott, a hímzett körmeneti zászlók eltüntek, a freskói lassan elhalványulnak... A betérni vágyók többnyire csak zárt kapukat találnak. A hatalmas szürke épület őrzi szépségét és titkát, amit egyre kevesebben tudnak, vagy akarnak megismerni.

2008.
Rákospalotai Magyarok Nagyasszonya templom

Készítette:
Kéthely Zsuzsánna

VALERY / VALERY
2008

2008

Rákoskeresztúr
Bajka Zalán

Van egy hely a 17. kerület szívében, egyeseknek csak egy buszpályaudvar, másoknak a sok szürke tömbház szúr szemet, de annak aki itt nőtt fel, pótolhatatlan Rákoskeresztúr, vagy ahogy itt hívják, az „Elág". Megkerülhetetlen az itt élők számára, sokan gyűlölik, de mégtöbben szeretik. A sok emlék minden hibája ellenére is megszépíti a helyet. Pontos meghatározása lehetetlen, de nincs is rá szükség, mindenki saját maga érzi, hogy számára mit jelent Keresztúr. Talán nincs is benne semmi szép, de nekünk nehéz jobb helyet mutatni. Fiatalként valamiért könnyű megérezni itt a hely szellemét, azt az érzést, amely annyi baráti társaságot kovácsolt össze és tart egyben mind a mai napig. Sokminden változott az elmúlt években, de az Elág ugyanaz maradt, a kerület központja. Méltósággal viseli egy letűnt kor betonból készült bélyegét, amelyet észre sem vesz már az, akit annyiszor megnevettetett vagy éppen megnyugvást adott ez a hely. Még most is örömmel tölt el, hogy keresztúri vagyok és ha tehetem az is maradok.

A budai villamos „régi" végállomása

Egy belvárosi embernek ritkaság, szinte furcsa egy ilyen épület, míg nekem megszokott, hiszen nap mint nap látom gyönyörű faragványait, az érdekes faszerkezeteket, a XIX. századi hegyi házakra jellemző motívumokat.
A mindent átélt épület kezdetben a lóvasút végállomása volt, majd a villamosé, később szolgálati lakásokat helyeztek el benne.

Csak oda kell menni és csöndben szemlélni, megérinteni a kopott téglákat, végig simítani a faragott korlátokat...
Boldog lennék ha ezt az élményt mindenki megtapasztalhatná, és újra bekapcsolnák az épületet a városi vérkeringésbe, mint turista-ház, vagy szórakozóhely, vagy galéria...

De az idő őt sem hagyta meg makulátlanul: ma romos, árva, nem ad már otthont villamosoknak, csak hajléktalanoknak. Már fel sem tűnik az útról az épület, pedig ha közel megyünk hozzá, és figyeljük, rájövünk, hogy mennyi történet, és bölcsesség rejlik csak egy-egy részletében.

Visy Bálint /2008.

47.48047, 19.25172 ; 47.51698, 18.98052

47.56491, 18.96014 ; 47.50698, 19.02436

A Klebersberg kastély (Budapest, II. kerület)

Könnyen lehetne párhuzamot vonni az emberek és épületek sorsa között. Vannak, akiket múlandó és felszínes értékeik alapján felmagasztalnak és vannak, akik igazi értékkel bírnak, mégsem kapnak elég figyelmet, háttérbe szorulva lassacskán elvesznek a feledés homályában. Az emberiség pedig csak későn ébred rá, mekkorát tévedett.

A hánytatott sorsú Klebersberg kastély azonban még áll, dacolva az időjárás szeszélyeivel és a vandál kezek pusztításaival. Még a helyi lakosok közül is kevesen tudják, hogy egyáltalán létezik ez az épület…

Gyermekkoromtól kezdve ismerem ezt a kastélyt, melynek óriási kertje gyakran vált kisiskolás játékaink színterévé. Ez volt nekünk a „grund". Már akkoriban is felfigyeltem a kastély méltóságára, eleganciájára, még romos állapotában is tiszteletet parancsoló volt. A természet lassacskán kezdi finoman visszahódítani magának, bár ezáltal az épület még harmonikusabban illeszkedik a tájba (főleg ősszel). A természet vadsága, korlátlansága érdekesen párosul az épület eleganciájával, kimértségével és szimmetriájával.

Ez a kastély jelenleg sír és szenved, mert vágyakozik egy, őt jobban megbecsülő kor után.

Hinterauer Márk, 2008

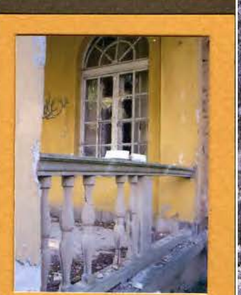

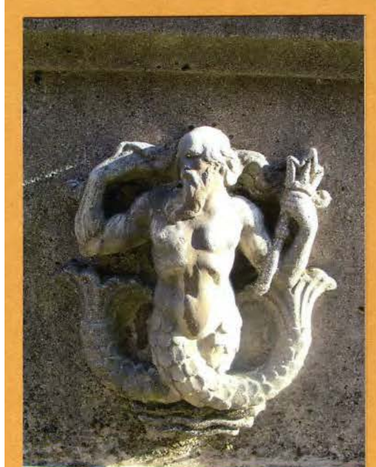

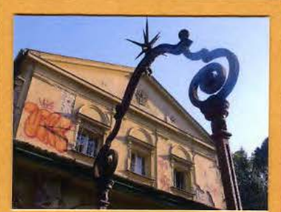

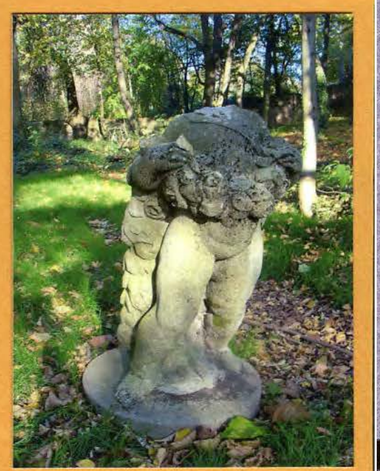

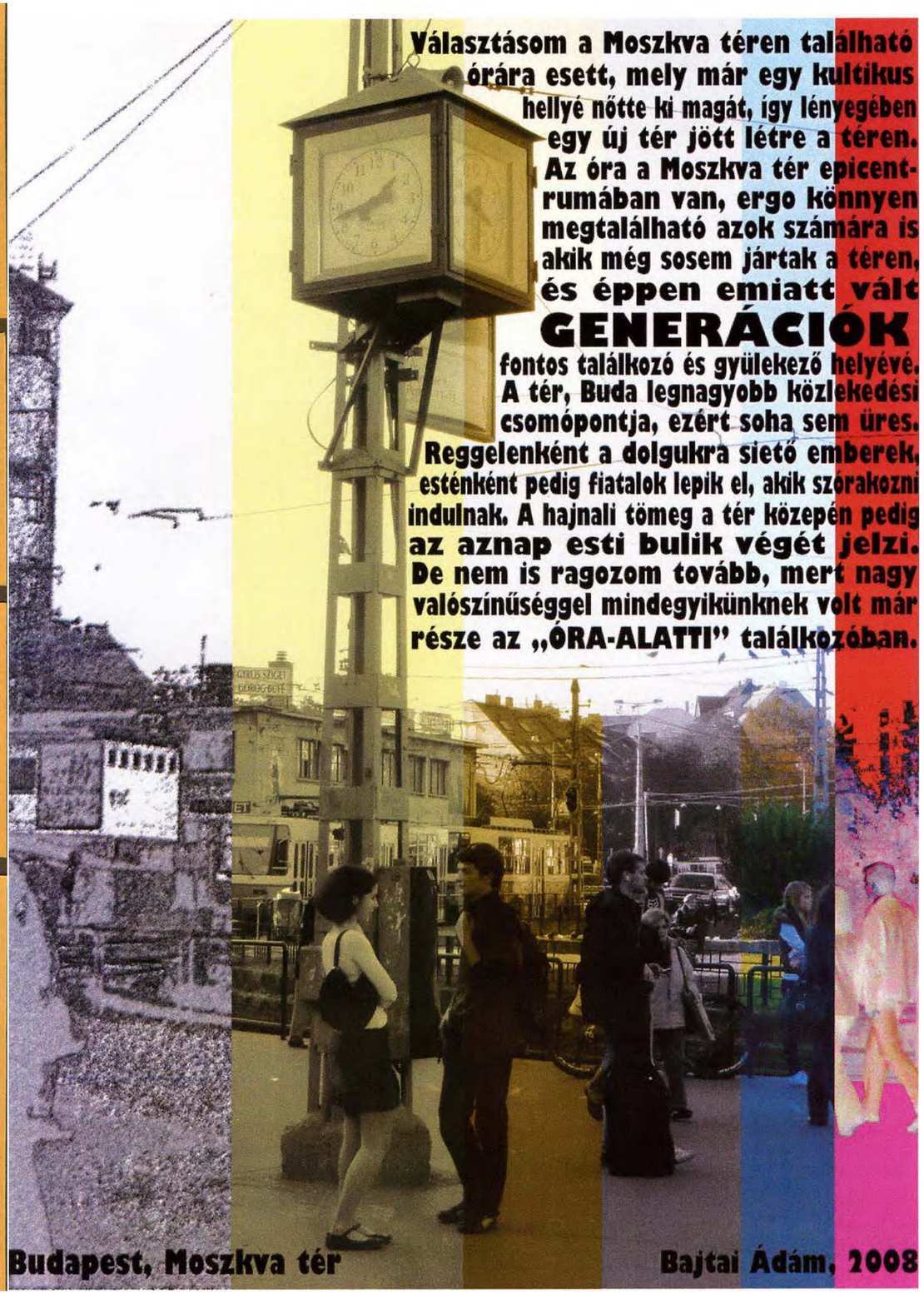

Választásom a Moszkva téren található órára esett, mely már egy kultikus hellyé nőtte ki magát, így lényegében egy új tér jött létre a téren. Az óra a Moszkva tér epicentrumában van, ergo könnyen megtalálható azok számára is akik még sosem jártak a téren, és éppen emiatt vált GENERÁCIÓK fontos találkozó és gyülekező helyévé. A tér, Buda legnagyobb közlekedési csomópontja, ezért soha sem üres. Reggelenként a dolgukra sietők emberek, esténként pedig fiatalok lepik el, akik szórakozni indulnak. A hajnali tömeg a tér közepén pedig az aznap esti bulik végét jelzi. De nem is ragozom tovább, mert nagy valószínűséggel mindegyikünknek volt már része az „ÓRA-ALATTI" találkozóban.

Budapest, Moszkva tér — **Bajtai Ádám, 2008**

VALERY / VALERY
2008

VALERY / VALERY

2008

47.49865, 19.05394 ; 47.62459, 17.60492

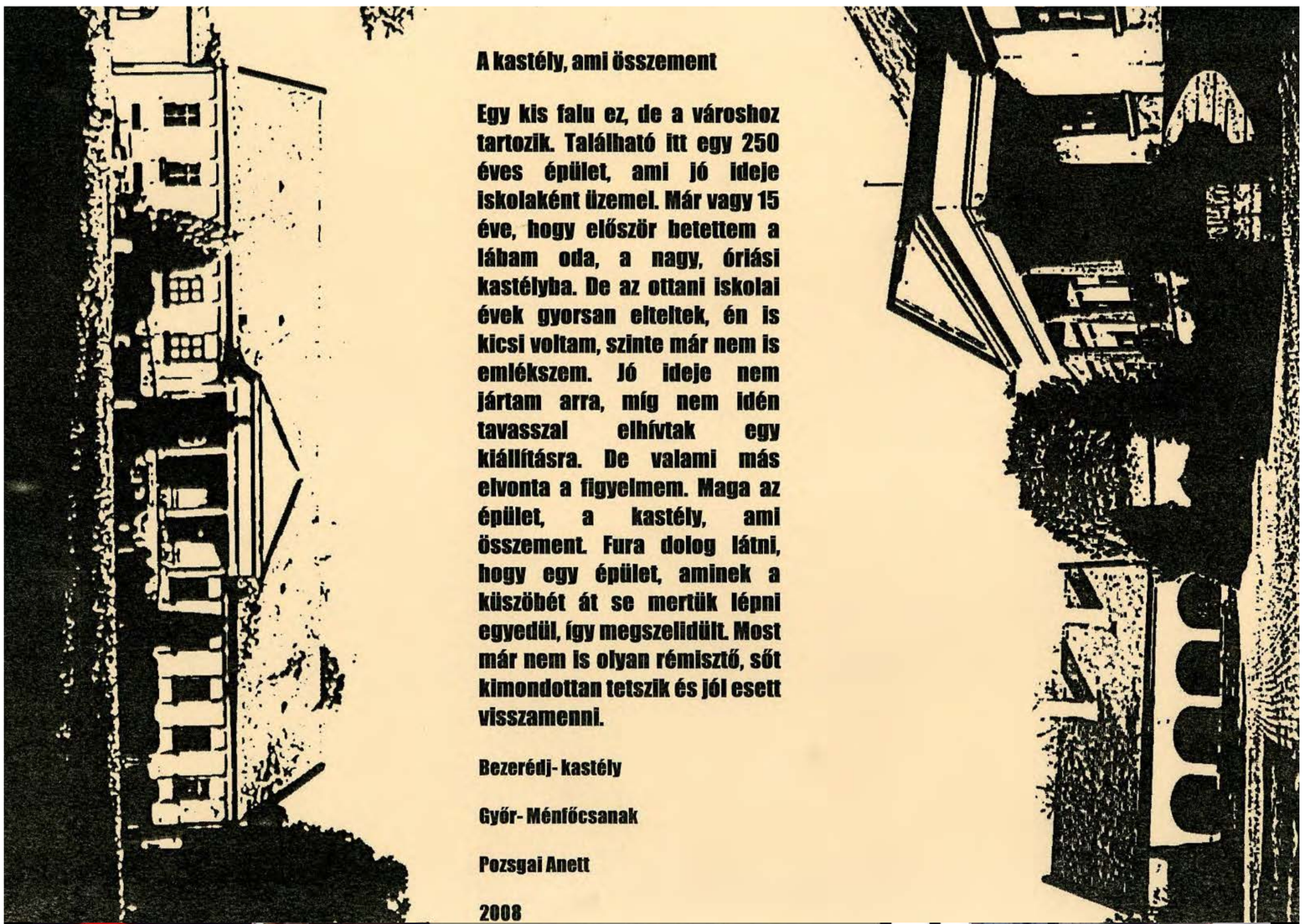

A kastély, ami összement

Egy kis falu ez, de a városhoz tartozik. Található itt egy 250 éves épület, ami jó ideje iskolaként üzemel. Már vagy 15 éve, hogy először betettem a lábam oda, a nagy, óriási kastélyba. De az ottani iskolai évek gyorsan elteltek, én is kicsi voltam, szinte már nem is emlékszem. Jó ideje nem jártam arra, míg nem idén tavasszal elhívtak egy kiállításra. De valami más elvonta a figyelmem. Maga az épület, a kastély, ami összement. Fura dolog látni, hogy egy épület, aminek a küszöbét át se mertük lépni egyedül, így megszelidült. Most már nem is olyan rémisztő, sőt kimondottan tetszik és jól esett visszamenni.

Bezerédj- kastély

Győr- Ménfőcsanak

Pozsgai Anett

2008

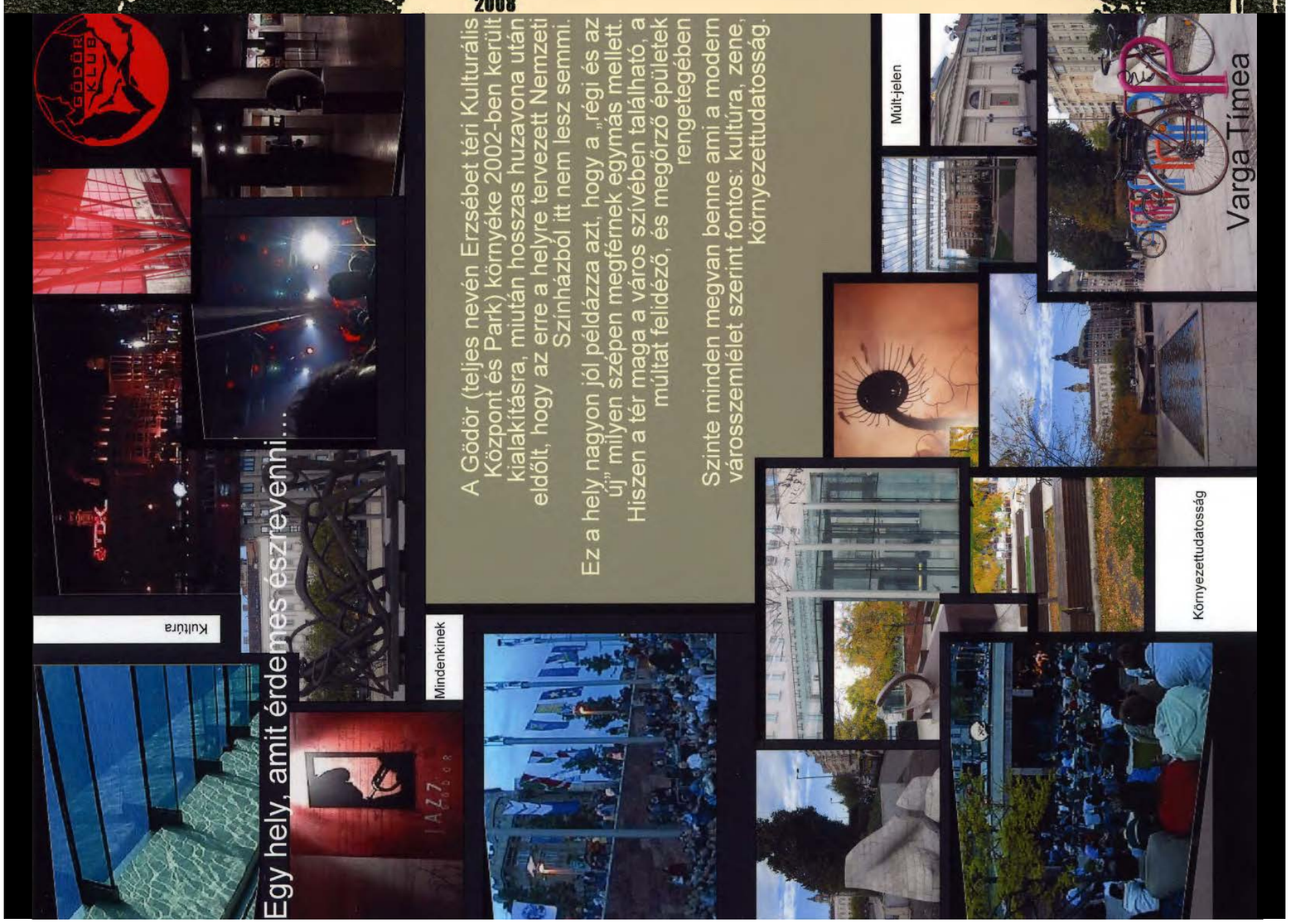

46.91039, 19.69141 ; 46.44243, 19.48346

VALERY / VALERY
2008

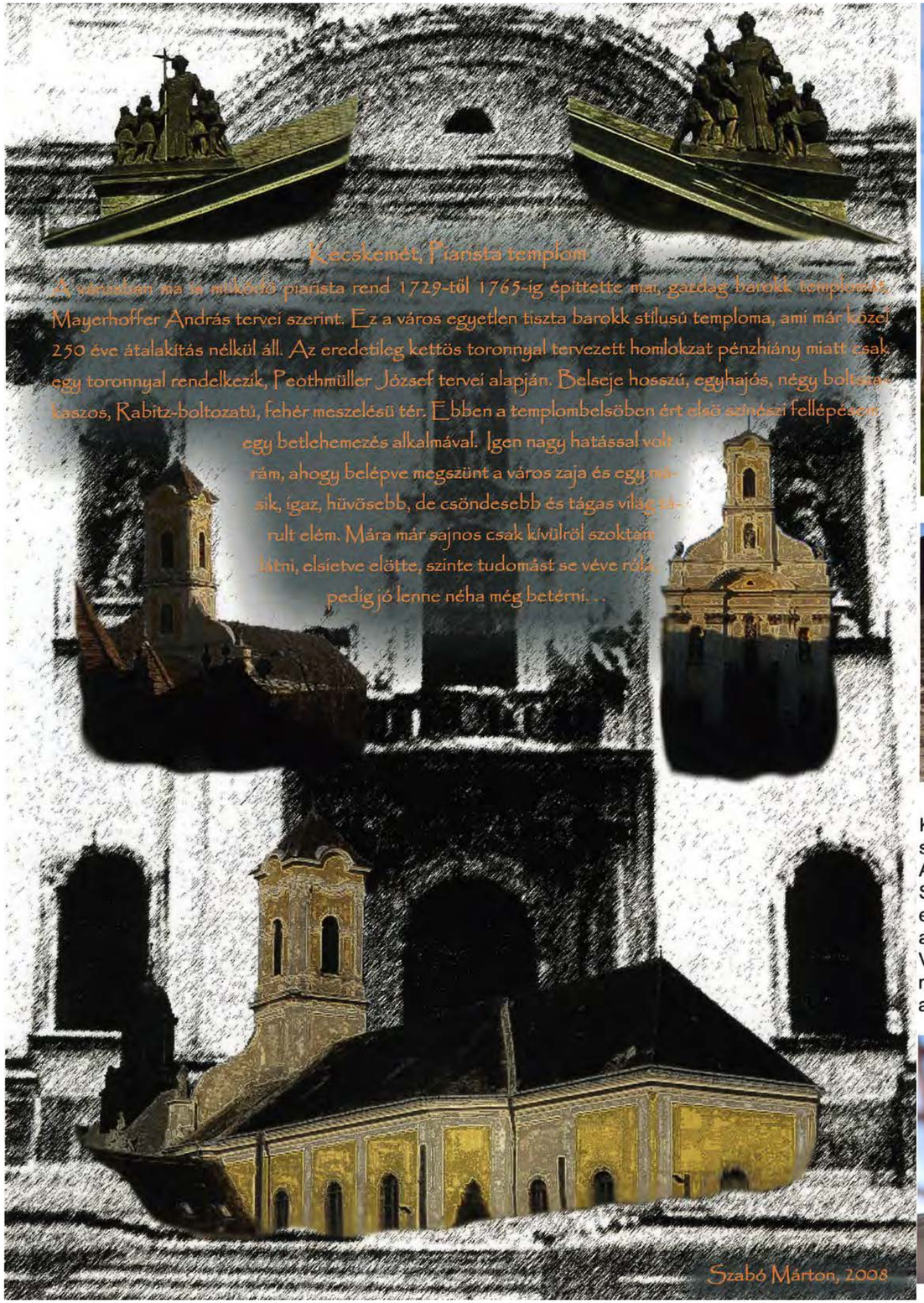

Sáfrik Malom

Kiskunhalason, a Kölcsey utca és a Szélmalom utca sarkán található szülővárosom egyik jelképe. A XIX. század közepén épült malmot 1901-ben Sáfrik József megvette majd felülhajtós szerkezetüvé alakította át. A malom 1950-ig működött, 1964-ben felújították és műemlékké nyilvánították.
Számomra nagyon érdekes ez az ipari műemlék, mely már eredeti funkcióját nem látja el, mégis egyszerűsége ellenére a mai napig vizuális érték, a város egyik színfoltja. Szabályos csonkakúp formája és az ezt kialakító agyagtéglái természetes könnyedséget sugallnak amely harmóniában van az épület masszív felépítésével. Vitorláiban rejlik az épület dinamizmusa, az állandó körforgás amely a természet erőit fogja be az ember munkájának megsegítésére. Ha a vitorlalapátokon végigtekintek akkor olyan érzést keltenek bennem, mintha az eget és a földet kapcsolnák össze.

Máté Balázs 2008

W.E.T. Innovációs Központ és Mintaüzem, Pilisszentiván

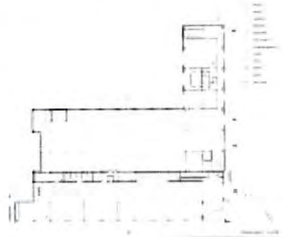

Minden nap látom a buszról ezt az épületet, és nagyon tetszik. Ráadásul középiskolában az egyik építéstan órán a tanárunk erről az épületről tartott előadást, ahol kiderült, hogy építészeti szempontból is érdekes. A Központ építése 1998-ban, egy gyártócsarnokkal kezdődött.
2001-ben a németországi anyavállalatnál úgy döntöttek, hogy a gyártás mellett a kutatás-fejlesztés részlegét is Pilisszentivánon szeretnék látni, ami azt jelentette, hogy közel száz mérnök fogadására alkalmas épület megvalósítása volt a következő feladat.
Az energiafogyasztás minimalizálására felhasználják a klímahomlokzat adta lehetőségeket. Az irodaépület déli üveghomlokzata ugyanis klímahomlokzat. Ez a fajta homlokzat a jól hőszigetelt falakkal egyenértékű, miközben kifelé jó kilátást eredményez. A külső héj egyrétegű biztonsági, a belső pedig kétrétegű hőszigetelő üvegezés. Téli üzemben a klímahomlokzat a frisslevegő előmelegítését végzi.

Kainráth Nikolett

2008.

VALERY / VALERY
2008

47.60685, 18.90408 ; 47.92988, 21.75601

46.90822, 19.69116 ; 47.50348, 19.06073

VALERY / VALERY
2008

VIGH ÁGNES / KECSKEMÉT . KOSSUTH TÉR/ 2008.

egy központi elem által meghatározott tér. egy kiindulópont és a főtér. a város szíve. lüktet. ritmusosan változik. hol megtelik, hol túlcsordul, hol kong hol dübörög. helySZÍN, és helyJEL. színfolt. folyamatosan változó. magához hív és szóval tart. mindig befogadó.

gyermekzsivaj, nyüzsgő ifjúság, sétáló kiscsaládok, merengő nagyszülők, menyasszonyok, vőlegények, kereszteltek, misére járók, jóllakottak, bevásárlók, postára igyekvők, buszra várók, biciklis jóarcok, árusító kofák, rendfenntartó biztonsági őrök, koncertnézők, barátokkal lézengők, áthaladva részei a TÉR-nek, egy darabka otthonnak..

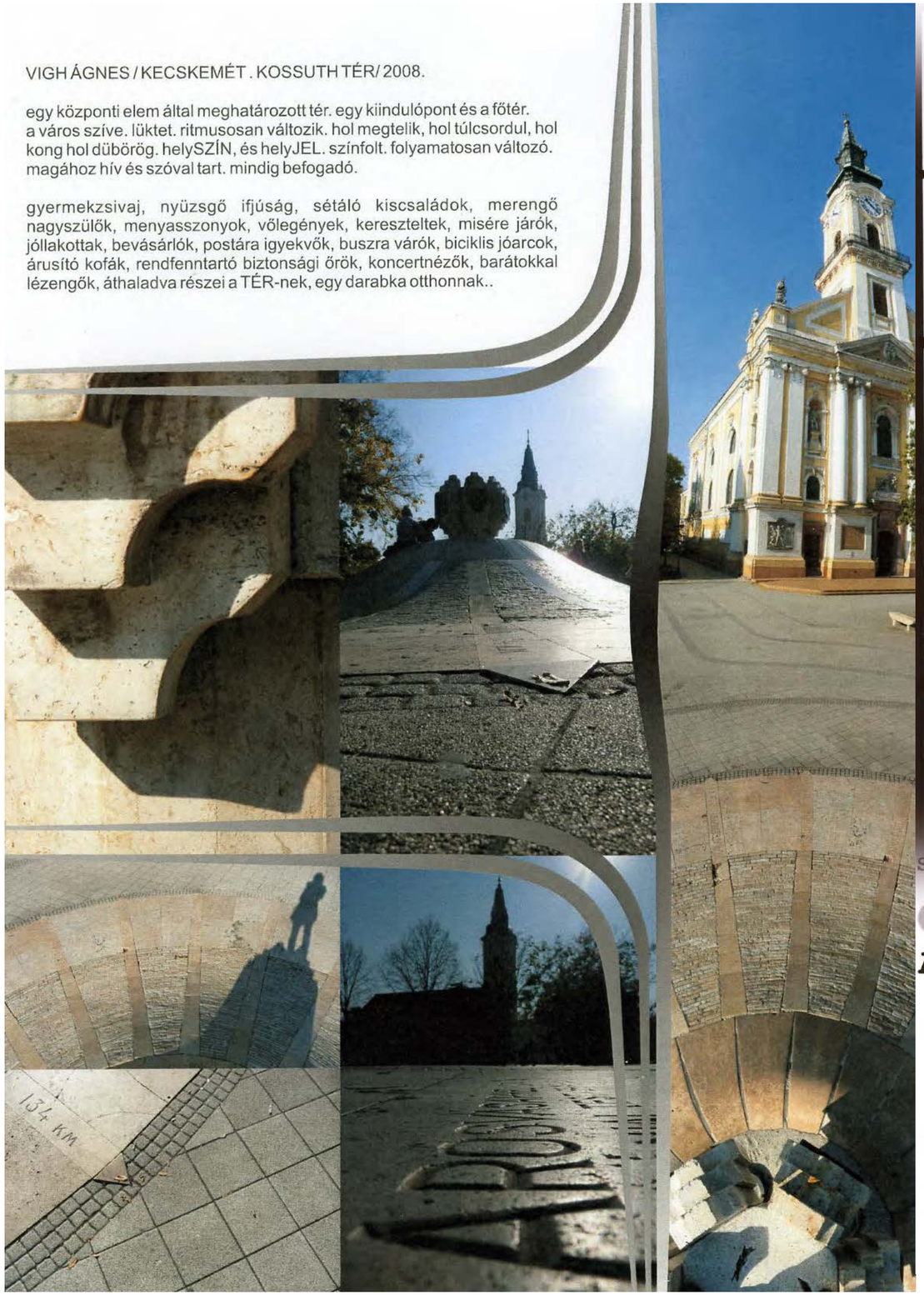

Sugárút
emlékező épületek
országfőutcája
2002
világörökség
Terézváros

Andrássy út

...unokáink látni fogják?

Ahova mások színházba, Operába, szórakozni, múzeumba, felvonulni járnak, oda én haza megyek. Elindulva a Hősök tere irányába a város szépen elcsendesül, a tér kiszélesedik, és a történelmi épületek sajátos világukba vezetik be a sétálót. Érdemes feltekinteni. Sötét, elhagyott, romos ablakok, omladozó vakolatok láthatóak sok helyen. De így méltó a hírnévre. Az autóforgalomból lehet csak következtetni, hogy a belváros közepén található mindez, de itt még ez sem zavaró. Az egyik legkedvesebb részem a Kodály Körönd, ahol mind a négy oldalról a múlt magasodik az ember fölé. Szeretem a nagy, öreg, nehéz kapukat, az évek múlásával, növényekkel befutott házfalakat, a kerítéseket, a tetőablakokat és az egymásra vigyázó tornyokat. Az év bármely szakában szívesen sétálok végig az ország főutcáján.

2008.Budapest

Wettstein Dorottya

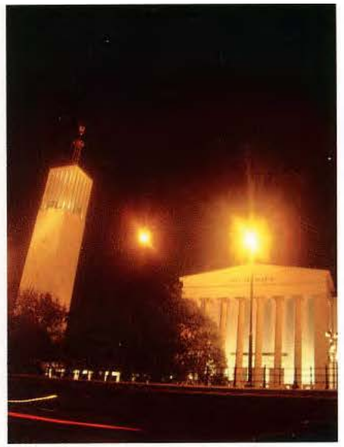

Hálaadás temploma, Budapest
Csiki András, 2008

A Pozsonyi út északi végén sétálgat, először nem is tűnik fel neki ez az épület. Egyszerű lakóépületnek nézi, de mégis csak kitűnik a környező panelházak közül. Nagy, fehér falfelületein növények kúsznak fel. Egye fene, jobban szemügyre veszi. Befordul a Garam utcán, megpillantja a tornyot. Továbbmegy, a torony után balra fordul. Ekkor meglátja a Dunára néző homlokzatot és rádöbben: hiszen ez az a templom, amit az előbb az Margit-hídról látott.
A Pozsonyi út Református Egyházközség épületegyüttese a lelkészlakásból és a templomból áll össze. Az előbbi nyilván nem olyan jelentős mint az utóbbi, mégis az egész nagyon egyben van. Igazából azonban napnyugta után, díszkivilágításban van a legnagyobb hatása a templomnak. Ilyenkor az ember megfeledkezik arról, hogy körülötte egy benzinkút, egy irodaépület és panellakások állnak, és csak nézi, mert jó nézni.

Elfeledett szépség

A volt Nyírvíz-palota bár mai napjaiban már nem lát el semmilyen központi szerepet, mégis palotaként tündököl Nyíregyházán. Először akkor figyeltem fel erre az épületre, amikor az utcája túloldalán vártam. Amikor felpillantottam és megláttam impozáns homlokzatát, nem bírtam levenni róla a szemem. A felújításra váró épület gyönyörű megjelenésének fő elemei a kovácsoltvas erkélyek, kupolája, oromzatos falai és régi kopott redőnyei. A középső oromzatán az ősfoglalkozások (halászat és gyűjtögetés) jelennek meg mozaikberakással. Félek attól, hogy felújítását követően elveszti mindazt az értéket, amit látok benne. Bármikor a környékén járok elmegyek hogy, megnézzem és újabb részleteket fedezhessek fel rajta.

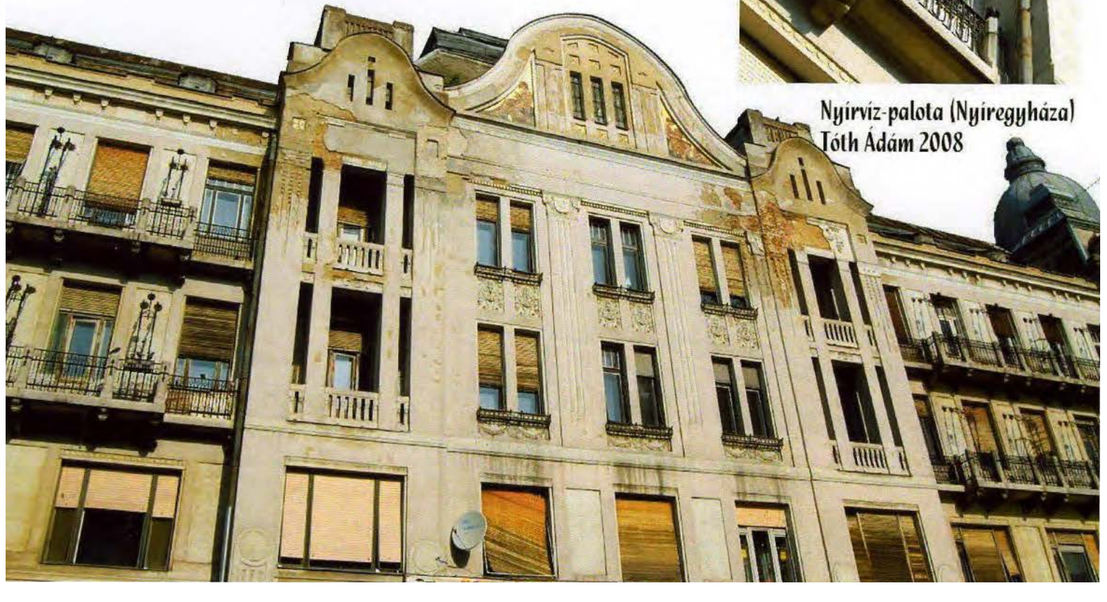

Nyírvíz-palota (Nyíregyháza)
Tóth Ádám 2008

VALERY / VALERY
2008

47.52185, 19.05316 ; 47.95307, 21.7145

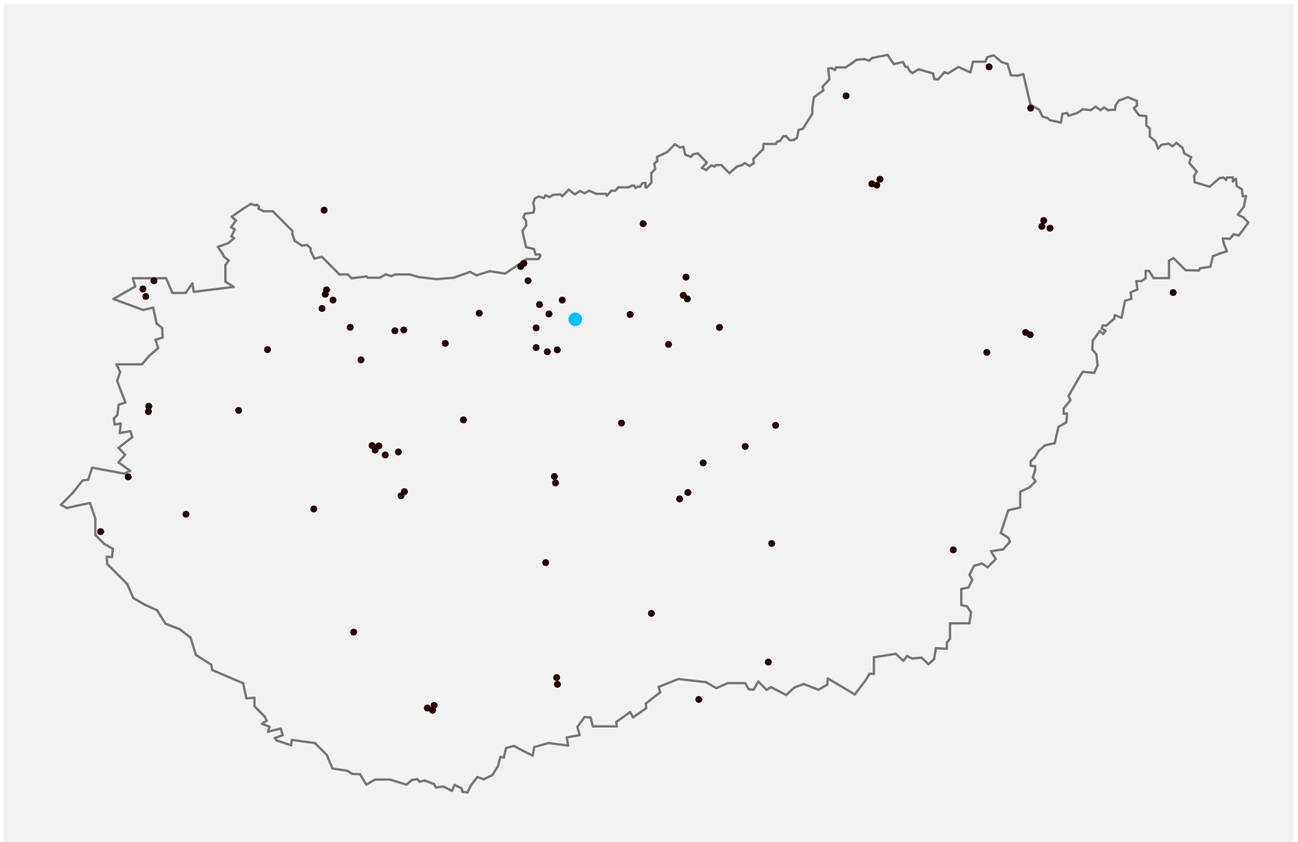

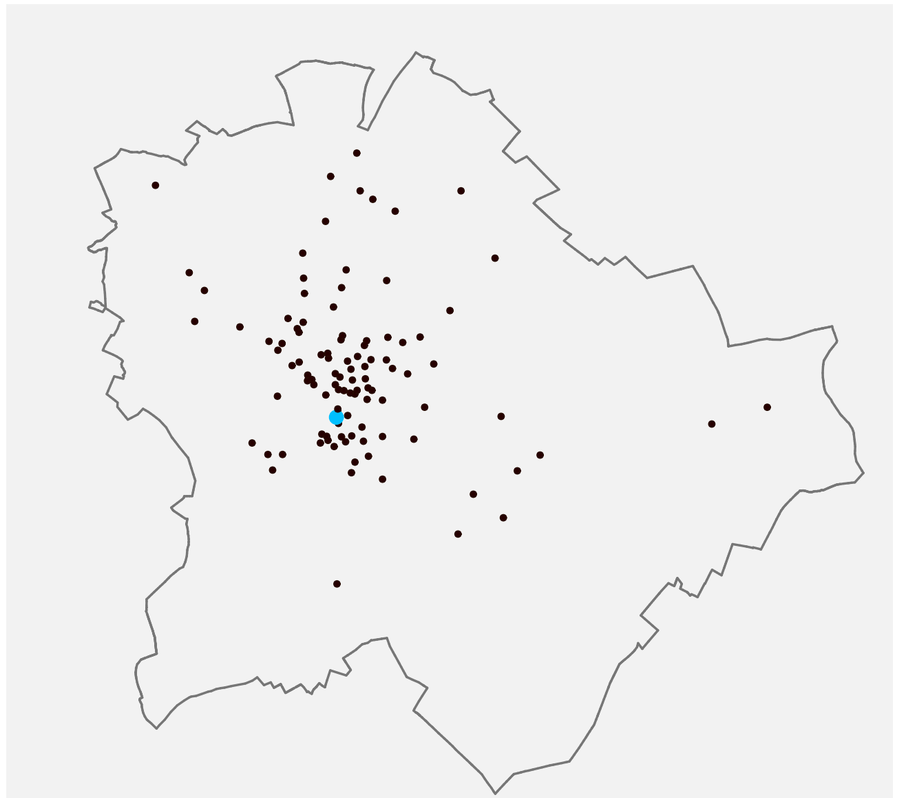

szavak mögött:*behind words* © 2019

szerkesztő:*editor* **BENKŐ Melinda**
borítóterv:*cover design* **VÖRÖS Tamás**
munkatársak:*fellow workers* **SIPOS Kornél & VISLÓCZKI Gábor**
fordítás:*translation* **NÉMETH Ádám**
kiadó:*publisher* **BME Urbanisztika Tanszék:***Department of Urban Planning and Design*
© 2019
ISBN 978-963-313-309-5

urb.bme.hu
www.epitesz.bme.hu
www.bme.hu

adat:data / addíció:addition / álom:dream / analógia:analogy / antropomorf:anthropomorphic / áramlás:flow / árnyék:shadow / aszimmetria:asymmetry / átlásztóság:transparency / átmenet:transition áttetszőség:opacity / bálvány:idol / burok:shell / csend:silence / dallam:melody / dinamizmus:dynamics / doboz:box / egység:unit / ellenség:enemy / emlékezet:memory / erő:force / faktúra:surface treatment felhő:cloud / fenyő:pine / flexibilitás:flexibility / fraktál:fractal / frissesség:freshness / fűz:willow / hajlék:shelter / halmaz:set / háló:net / harc:fight / határ:limit / hibrid:hybrid / hierarchia:hierarchy homály:mystery / illat:smell / kaland:adventure / kánon:canon / káosz:chaos / kapaszkodó:clue / kavics:pebble / kifutó:runway kivonás:extraction / kód:code / kontraszt:contrast / küszöb:threshold látszat:appearance / lejtő:slope lépcső:stair / lépés:step / malom:mill / mátrix:matrix / megosztás:sharing / mélység:depth / mese:tale / metamorfózis:metamorphosis / mintázat:pattern / modul:module nomád:nomad / nyelv:language pont:point / puszta:desert / redukció:reduction / rendszer:system / ritmus:rhythm / selyem:silk / sín:rail / sűrűség:density / szökés:escape / szövet:tissue / támasz:support / társ:mate távlat:perspective / tengely:axis / tett:act / textúra:texture / torzó:torso / tömörség:compactness / törés:fracture / tükör:mirror / tűzfal:firewall / újrafelhasználás:reuse / űr:void / vessző:comma / vírus:virus / zaj:noise

ISBN 978-963-313-309-5
9 789633 133095

urb/bme